

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া

সপ্তবিংশতিতম আলোচনী
ইং ২০১৪-১৫ বর্ষ



নবজ্যোতি

তত্ত্বাবধায়কদ্বয়
ড० এম.এছ. শ্বেইখ
ছৈয়দা হামিদা খাতুন

সম্পাদক
হাফিজুর রহমান



ভাৰতীয় সেনা বিভাগৰ বিভিন্ন পদবীত যোগদানৰ সুবিধাৰ্থে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সজাগতা সভা অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ অহা সেনা কমান্ডেণ্ট



অসম চৰকাৰৰ খাদী আৰু গ্ৰামোদ্যোগ বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত সজাগতা সভাৰ এটি মুহূৰ্ত



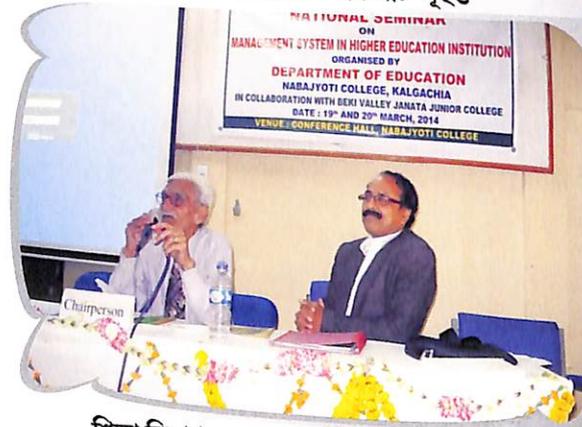
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ আলোচনা চক্ৰৰ এটি মুহূৰ্ত



হায়দৰাবাদৰ ছানা গ্ৰুপ অৱ টেকনিকেল ইডুকেশ্বনৰ দ্বাৰা আয়োজিত সজাগতা সভাৰ এটি মুহূৰ্ত



অৰ্থনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ আলোচনা চক্ৰৰ এটি মুহূৰ্ত



শিক্ষা বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ আলোচনা চক্ৰৰ এটি মুহূৰ্ত



অসমীয়া বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত বিভাগীয় আলোচনা চক্ৰৰ এটি মুহূৰ্ত



উত্তৰ প্ৰদেশৰ বিশেষজ্ঞ হস্ত শিল্পীৰ দ্বাৰা আয়োজিত প্ৰশিক্ষণ শিবিৰৰ এটি মুহূৰ্ত

নবজ্যোতি

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া

(নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনী বিভাগৰ বাৰ্ষিক পুঁজি আৰু

ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভা বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰে আগবঢ়োৱা অৰ্থ সাহায্যৰে প্ৰকাশিত)



সপ্তবিংশতিতম আলোচনী
ইং ২০১৪-২০১৫ বৰ্ষ।

শ্ৰদ্ধাৰে / মৰমেৰে,

শ্ৰী / শ্ৰীমতী

.....ৰ হাতত তুলি দিয়া হ'ল।

— ধন্যবাদ।

তত্ত্বাবধায়কদ্বয়

ড° এম. এছ. শ্বেইখ, সহযোগী অধ্যাপক, প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ।

হৈয়দা হামিদা খাতুন, সহযোগী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ।

সম্পাদক

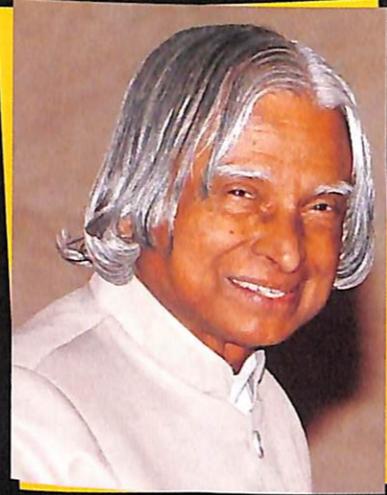
হাফিজুৰ ৰহমান আলোচনী বিভাগ।

ছাত্ৰ একতা সভা, নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

সম্পাদনা সমিতি

- সভাপতি- : ড° ছাহজাহান আলী আহমেদ, অধ্যক্ষ, নরজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।
- তত্ত্বাবধায়কদ্বয়- : ড° এম. এছ. শ্বেইখ, সহযোগী অধ্যাপক, প্রাণী বিজ্ঞান বিভাগ।
: ছেয়দা হামিদা খাতুন, সহযোগী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ।
- সম্পাদক- : হাফিজুর বহমান, আলোচনী বিভাগ।
- সদস্য/সদস্যা- : ঘনশ্যাম ভবানী, উপাধ্যক্ষ, নরজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।
: এম. নজমুল হক, সহযোগী অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ।
: বৌছানাৰা আখতাৰ, মুৰব্বী অধ্যাপিকা, বাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ।
: শ্ৰীসুশীল কুমাৰ সবকাৰ, মুৰব্বী অধ্যাপক, প্রাণী বিজ্ঞান বিভাগ।
: মাছুদ হাছান, সহকাৰী অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ।
: ফবিদুল ইছলাম, উপ-সভাপতি, ছাত্র একতা সভা।
: জাহিদুল ইছলাম, সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্র একতা সভা।
- বেটুপাত পৰিকল্পনা- : ড° এম. এছ. শ্বেইখ, নিতু চহৰীয়া, মহিদুল ইছলাম, সফিকুল ইছলাম।
- বেটুপাত অংকন- : মহিদুল ইছলাম, অধ্যক্ষ, মকবুল ফিদা হুছাইন ফাইন আৰ্টচ একাডেমী, কলগাছিয়া।
- ফটোগ্ৰাফী- : ড° এম. এছ. শ্বেইখ, সহযোগী অধ্যাপক, প্রাণী বিজ্ঞান বিভাগ।
: হাফিজুর বহমান, সম্পাদক, আলোচনী বিভাগ।
- অক্ষৰ বিন্যাস- : আলী আহমেদ
- অফছেট অপাৰেটৰ- : আব্দুল আউবাল

বিঃ দ্ৰঃ- আগোচনীত প্ৰকাশিত লিখনিসমূহ লেখক-লেখিকাৰ আত্ম প্ৰচেষ্টাৰ ফল বুলি গণ্য কৰা হৈছে। যদি কোনোৰে আনৰ লিখনিৰ নকশা কৰিছে তাৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি দায়ী নহয়। অনিচ্ছাকৃত ভাবে বৈ মোৰা ভূষণৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনীয়।



ভাৰত মাতৃৰ বুকু শুদা কবি যোৱা বিশ্ব বাৰেন্য বিজ্ঞানী মিছাইলমেন তথা যুৱ প্ৰজন্মৰ আইকন ভাৰতবৰ্ষৰ তৃত্বপূৰ্ব ৰাষ্ট্ৰপতি প্ৰয়াত ড° এ.পি.জে. আব্দুল কালাম আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপক তৃত্ব বিজ্ঞানী আৰু সমাজ বিজ্ঞানী প্ৰয়াত প্ৰফেছৰ মোহাম্মদ তাহেৰ ছাৰ্বলে আমাৰ হিয়া ভৰা অক্ষ অঞ্জলি যাচিছোঁ আৰু তেওঁলোকৰ পবিত্ৰ স্মৃতিত আলোচনীৰ এই সংখ্যা অৰ্পন কৰিলো।

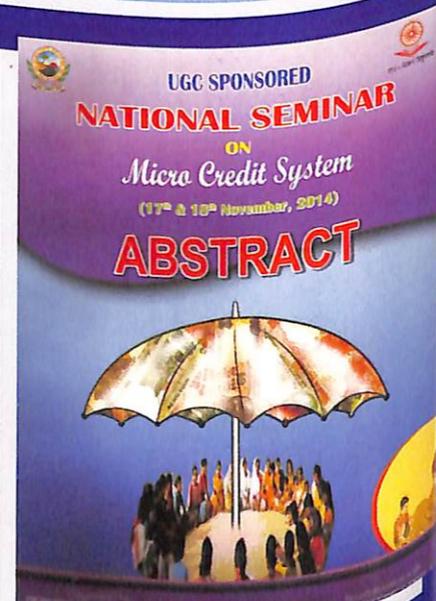
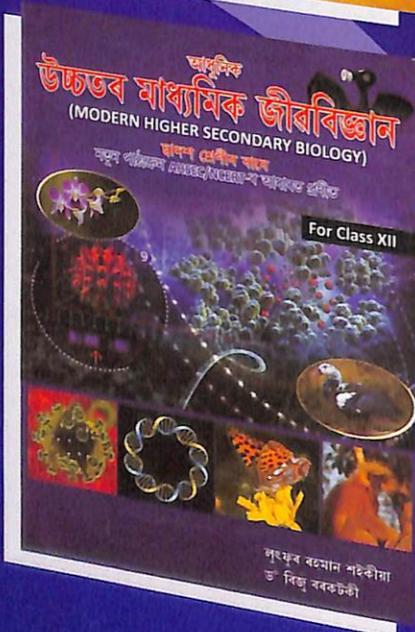
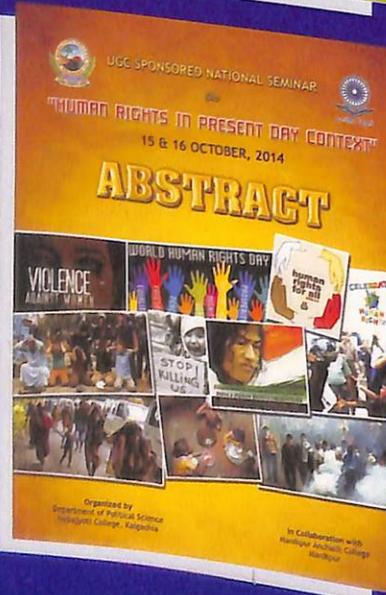
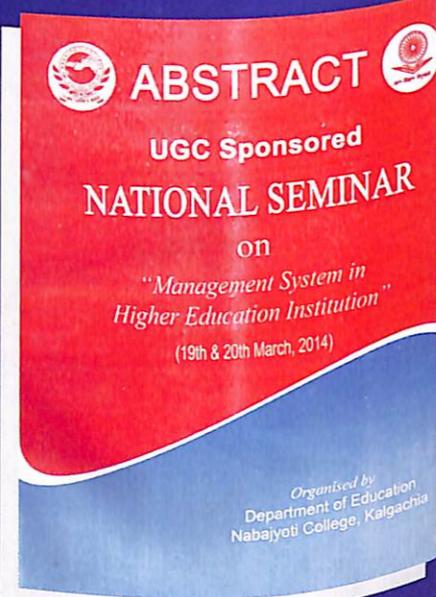
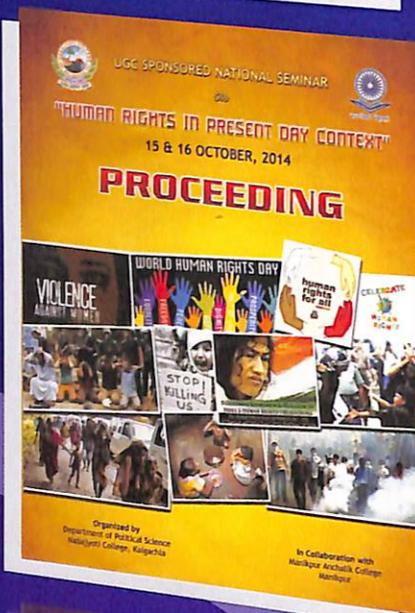
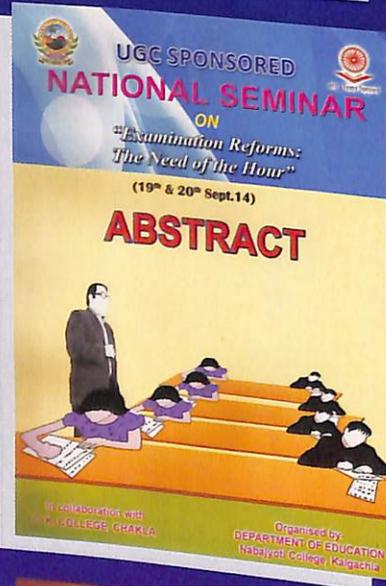
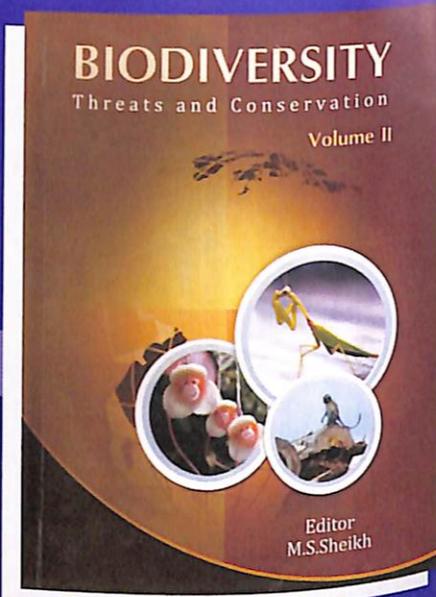
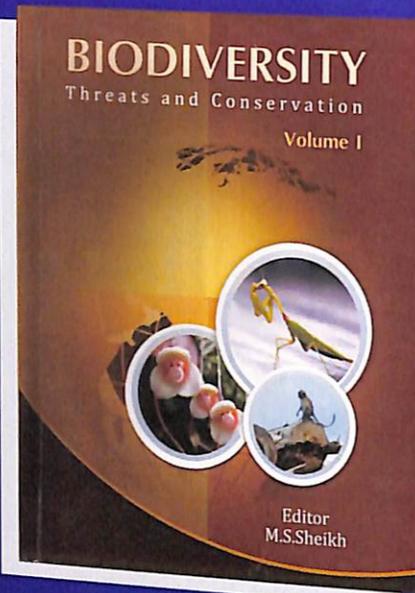
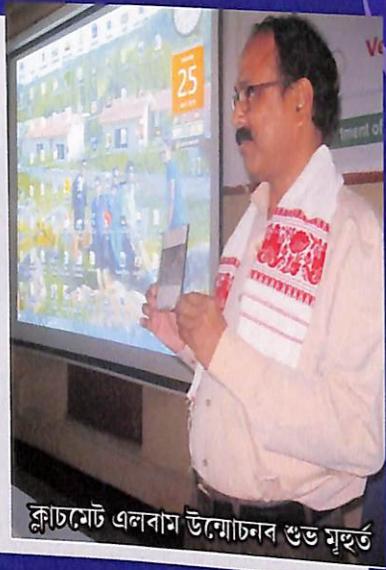
সম্পাদনা সমিতি
নরজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া



ভূষণ



আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰকাশিত এলবাম আৰু গ্ৰন্থসমূহ



Sri Sarat Barkotoky

MINISTER

Education, Pension and Public Grievances, Assam
Dispur, Guwahati-781006

Ph.: 0361-2237008 (O) (TeleFax)
0361-2261269 (R)
03772-256737 (Sonari)

Date :

Date : 9th April, 2015



MESSAGE

It gives me immense pleasure to know that the 27th volume of "Nabajyoti", the College Magazine of "Nabajyoti" College, Kalgachia in Barpeta District is going to be published very soon. College Magazine has a great role to play in academic as well as literary upliftment of the Student and Teachers. I hope, "Nabajyoti" will contain valuable articles which will be beneficial for the students and teachers and inspire them to achieve their desired goal.

I offer my sincere thanks to the teachers and students of the College and wish grand success of the College Magazine "Nabajyoti".

(Sarat Barkotoky)

(Hafiz) Rafiqul Islam

Member of Legislative Assembly
LA 44 Jania Constituency



Ph.- 9957417250
e-mail: riQasmi @gmail.com

Ref. No.....

Date-



শুভেচ্ছা বাণী

বৰপেটা জিলাৰ জনীয়া বিধান সভা সমষ্টিৰ কলগাছিয়াস্থিত নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়খনে চতুৰপ্ত-বছৰ বৰ্ষৰ 'মহাবিদ্যালয় আলোচনী' প্ৰকাশ কৰিব বুলি জানিবলৈ পাই নতৈ আনন্দিত হৈছোঁ।

সত্তৰৰ দশকত স্থাপিত মহাবিদ্যালয়খনিয়ৈ ইতিমধ্যে গুণগত শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰত অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি দেশত প্ৰকৃত মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ কামত ব্ৰতী হৈছে। শিক্ষানুষ্ঠানখনত শৈক্ষিক, বৌদ্ধিক, সাংস্কৃতিক পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ জন্ম দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত নৱজ্যোতি আলোচনীখন এক বৃহৎ পদক্ষেপ আৰু সুস্থ সৱল চিন্তাধাৰাৰে শিক্ষাৰ্থীৰ বৌদ্ধিক পৰিমাণ বিকাশ কৰাৰ ই এক সুপৰিকল্পিত প্ৰক্ৰিয়া। যিহঁক, আলোচনীখনৰ জৰিয়তে শিক্ষাৰ্থীয়ে স্বকীয় চিন্তাৰ বৰ্হিপ্ৰকাশ ঘটোৱাৰ উপৰিও শৈক্ষিক দিশত উত্তৰণ ঘটাব পাৰিব বুলি মোৰ আশা।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়খনৰ আলোচনীৰ লগতে শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰৰ সফলতা কামনা কৰিলোঁ। ইতি—

21/9/15

বিধায়ক,

৪৪ নং জনীয়া বিধান সভা সমষ্টি।

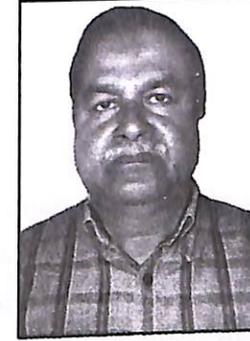
Md. Alauddin, I.A.S (Retd)

President
Governing Body
Nabajyoti College, Kalgachia

Phone- 03666284422 (O)

Ref. No.

Date: 17/10/2015



MESSAGE

It gives me immense pleasure to learn that the annual magazine entitled "Nabajyoti" of Nabajyoti College, Kalgachia, Barpeta is being published soon for the academic session 2014-15.

For institutions of higher education magazine forms an integral part of the students and teachers to reflect their scholastic as well as non-scholastic achievements through innovative and pioneer writings of their own.

In the era of globalization of higher education the teachers and the taught are to devote to bring academic excellence of the institution. I am in anticipation of that the august publication will be richly endowed with contributions from the students, teachers and non-teaching community to reflect the quality of the institution in enriching the academic environment of the remote area by producing quality talents for all round development and prosperity of the nation.

(Md. Alauddin)

Principals Desk



The prime mission of this institution is to serve for nation as a centre for the advancement, preservation and dissemination of knowledge. However, the institute is committed to the transmission of knowledge. It aims at endowing its students with a perfect synthesis of human values, ethical wisdom and modern and recent ideas and techniques to face the challenge of present era of globalization and technology based higher education through perfect learning.

The primary motto of Nabajyoti College is effective class room and field oriented teaching to provide students with opportunities for the meaningful education. The institute seeks to measure the quality of teaching and learning through student, guardian, parent and peer evaluation and external review by the accrediting agencies. Preservation and expansion of knowledge through scholarly enquiry are functions that distinguish institutes of higher learning to provide opportunity to serve the society. The college perfectly maintains its administration and facilities for excellent academic environment.

A magazine reflect the quality of the learners and develops reading habits. It also gives encouragement to the new and young writers in different fields related to their curriculum with the need of the hour.

Principal,

Nabajyoti College, Kalgachia.

আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই সেই সকল স্বনামধন্য ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ যাচিছোঁ যি সকল মহান ব্যক্তিৰ অশেষ চেষ্টা, ত্যাগ আৰু পৰিশ্ৰমৰ ফলত সংখ্যালঘু অধ্যুষিত কলগাছিয়াৰ নিচিনা পিছপৰা অঞ্চলত এনেকুৱা এখন বিদ্যা মন্দিৰ গঢ়ি উঠিছে যাৰ নাম “নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়।” সেই স্বনামধন্য ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত যিসকল আমাৰ মাজত জীয়াই আছে সেই সকলৰ সু-স্বাস্থ্য আৰু দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিছোঁ আৰু যিসকলে এই সংসাৰৰ পৰা চিৰ বিদায় লৈছে, সেইসকলৰ আত্মাৰ সদৃগতি কামনা কৰি সৃষ্টিকৰ্তাৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছোঁ।

যিসকল বন্ধু-বান্ধৱী, দাদা-বাইদেউ, ভাইটি-ভণ্টিৰ অশেষ প্ৰচেষ্টা আৰু বিশেষকৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰাবাস, ছাত্ৰী নিবাস আৰু আন আন হোষ্টেল, মেছত থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সহায় সহযোগিতা কৰি তেওঁলোকৰ বহু মূল্যবান ভোটেৰে মোক নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ইং ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনী সম্পাদক পদত নিৰ্বাচিত কৰি এক গুৰু দায়িত্ব বহন কৰাৰ সুযোগ দিছিল সেই সকল বন্ধু-বান্ধৱী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, দাদা-বাইদেউ আৰু ভাইটি-ভণ্টিসকলক মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা, ধন্যবাদ আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। বিশেষকৈ মই আবাসী হিচাপে থকা “কাজী ছাত্ৰাবাসৰ” আবাসীসকলে আগভাগ লোৱাৰ কাৰণে তেখেতসকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

অইন অইন বছৰৰ দৰে এই বছৰো সীমিত সময়ৰ ভিতৰত “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” উদ্‌যাপনত আলোচনী বিভাগৰ অধীনত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনই আছিল। প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন “প্ৰজ্ঞাজ্যোতি” উন্মোচন কৰে কাব্য তপস্যা এম. আকবৰ হুছেইনে। এই সুযোগতে তেখেতে মূল্যবান সময় নষ্ট কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত উপস্থি হৈ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন উন্মোচন কৰি যি মূল্যবান ভাষণ আগবঢ়াইছিল তাৰ কাৰণে তেখেতক মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আশাকৰোঁ তেখেতৰ আগমনে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সাহিত্য সাধনাৰ ক্ষেত্ৰত

প্ৰেৰণা যোগাব।

তদুপৰি এইবেলি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত আলোচনী বিভাগৰ অধীনত বহুকেইটা নতুন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। যেনে- বাতৰি পঢ়া প্ৰতিযোগিতা, গল্প লিখা প্ৰতিযোগিতা, ৰচনা প্ৰতিযোগিতা আদি।

এইবেলি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সাংস্কৃতিক আৰু বিজ্ঞান প্ৰদৰ্শনী অতি আটক-ধুনীয়াকৈ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত মোক বিভিন্ন বিষয়ত দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়াই প্ৰদৰ্শনীখন সফল কৰি তোলাৰ কাৰণে তত্ত্বাৱধায়কদ্বয় ক্ৰমে মাননীয় ড° এম.এছ. শ্বেইখ আৰু ছেয়দা হামিদা খাতুনৰ লগতে আন আন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰীসকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। প্ৰদৰ্শনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশ গ্ৰহণ আছিল যথেষ্ট উৎসাহজনক। প্ৰদৰ্শনী প্ৰতিযোগিতাত বিচাৰকৰ আসনত আছিল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰে মাননীয় লুৎফৰ বহমান শইকীয়া ছাৰ আৰু ছামচুল আলম ছাৰ। এই ছেগতে তেখেতসকলকো আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। প্ৰদৰ্শনীখনত অসম চৰকাৰৰ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত চন্দন সৰকাৰ আৰু জনীয়া বিধান সভা সমষ্টিৰ প্ৰাক্তন বিধায়ক মাননীয় আব্দুল খালেকদেৱে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ হোৱা বুলি যি মন্তব্য আগবঢ়াইছিল সেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কাৰণে আছিল যথেষ্ট উৎসাহজনক।

সাহিত্যই দেশ কালৰ সীমা নামানে। সাহিত্য হ'ল এখন জাতিৰ দাপোন স্বৰূপ, য'ত সমাজ এখনৰ প্ৰকৃত প্ৰতিচ্ছবি প্ৰতিফলিত হয়। ঠিক সেইদৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কাৰণে বাৰ্ষিক আলোচনীখন হ'ল মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্যপ্ৰেমী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কাৰণে প্ৰতিভা বিকাশ আৰু প্ৰকাশৰ কাৰণে Platform ৰ নিচিনা। এই আলোচনীখনৰ জৰিয়তে এই সংখ্যালঘু অধ্যুষিত অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বৌদ্ধিক বিকাশ হওঁক, যুৱ শক্তিৰ শাৰীৰিক, মানসিক বিকাশ হওঁক, যুৱ মানসিকতাৰ শক্তিৰ উৎকৰ্ষ সাদন হওঁক, তাৰেই ঈশ্বৰৰ ওচৰত কামনা কৰিছোঁ।

সময়ৰ লগতে খোজ মিলাই নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়খন অসমৰ লগতে ভাৰতবৰ্ষৰ আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে গঢ়ি উঠিব বুলি আশা কৰিছোঁ। বৰ্তমানৰ যুৱ প্ৰজন্মৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সাহিত্যৰ প্ৰতি আগ্ৰহ কম। তেওঁলোকে নিজৰ মূল্যবান সময়ৰ অধিক সময় ব্যয় কৰে নিজৰ মোবাইল, ফেচবুক, হোৱাটচআপ আদিৰ মাজত। তেওঁলোকে গল্প, কবিতা, প্ৰবন্ধ, আলোচনী, বাতৰি কাকত, বিভিন্ন ধৰণৰ সাধাৰণ জ্ঞানৰ কিতাপ আদি অধ্যয়ন নকৰে। কিন্তু এইবোৰ বস্তু আচলতে জ্ঞানৰ ভঁৰাল। এই বস্তুবোৰেই হ'ল সমাজ পৰিবৰ্তনৰ প্ৰকৃত আহিলা। গতিকে মোৰ এই আলোচনীৰ জৰিয়তে বৰ্তমানৰ যুৱ প্ৰজন্মক বিভিন্ন ধৰণৰ গ্ৰন্থ আলোচনী, বাতৰি কাকত আদি বাহিৰা কিতাপ যিবোৰ পাঠ্যক্ৰমৰ ভিতৰত নপৰে, সেইবোৰ অধ্যয়ন কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ। কাৰণ ছাত্ৰ এজনৰ কাৰণে পাঠ্যক্ৰমৰ জ্ঞানেই যথেষ্ট নহয়। সেয়েহে বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এতিয়াৰে পৰা যাতে বিভিন্ন ধৰণৰ কবিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ আদি লেখা-মেলা আৰু অধ্যয়ন কৰে তাৰ প্ৰতি আশা ৰাখিলোঁ। কথাত আছে যে, “যি মূলা বাঢ়ে তাৰ দুপাততে চিন।” আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন তাৰেই উদাহৰণ স্বৰূপ। আমাৰ এইখন নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা সময়ৰ সোঁতত কবিগুৰু ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰৰ দৰে ন'বেল পুৰস্কাৰ পোৱা সাহিত্যিক ওলাব, চি.ভি. ৰমন, ড° এ.পি.জে. আব্দুল কালমৰ দৰে বৈজ্ঞানিক ওলাব, ৰসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ দৰে হাস্যৰসিক ওলাব, ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ দৰে শিল্পী ওলাব বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস। লগতে মোৰ একান্ত বিশ্বাস যে তেওঁলোকৰ ব্যক্তিত্বই আমাৰ সমাজৰ সংস্কাৰ সাধনত সহায় কৰিব আৰু জাতীয় সংহতি ৰক্ষা কৰাত সহায়ক হ'ব।

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভা বিকাশ আৰু ব্যক্তিত্বৰ প্ৰকাশৰ কাৰণে আলোচনী বিভাগৰ বাৰ্ষিক পুঁজিৰ দ্বাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ এই আলোচনী

“নৱজ্যোতি” নামেৰে প্ৰকাশ কৰা হৈছে। আলোচনীখন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত সৎ উপদেশ আৰু সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ ড° ছাহজাহান আলী আহমেদ, প্ৰাক্তন উপাধ্যক্ষ মাননীয় ঘনশ্যাম ভৰালী, তত্ত্বাৱধায়কদ্বয় ড° এম.এছ. শ্বেইখ আৰু ছৈয়দা হামিদা খাতুন লগতে সম্পাদনা সমিতিৰ সমূহ সদস্য-সদস্যা, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সম্পাদক-সম্পাদিকা, ভাৰপ্ৰাপ্ত শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, লেখক-লেখিকা, বন্ধু-বান্ধৱী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। বিশেষকৈ মাননীয় শিক্ষাগুৰু ড° এম.এছ. শ্বেইখ ছাৰ লগত কাম কৰাৰ যি সৎ আৰু বাস্তৱ অভিজ্ঞতা লাভ কৰিলোঁ জীৱন গঢ়াৰ পথ প্ৰদৰ্শক ৰূপে উল্লেখনীয় হৈ ৰ'ব।

মহাবিদ্যালয়ৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত যি মৰম আৰু আস্থাবে মোক এই দায়িত্ব অৰ্পন কৰা হৈছিল আৰু তাৰ দাবীতেই **এৰি অহা ভুলবোৰৰ শুধৰণি, ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা আৰু আশীৰ্বাদ** বিচাৰি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যতৰ লগতে সমূহ বন্ধু-বান্ধৱী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মঙ্গল কামনা কৰিছোঁ আৰু মাননীয় শিক্ষাগুৰু সকলৰ ওচৰত মোৰ সুন্দৰ ভৱিষ্যতৰ কাৰণে আশীৰ্বাদ বিচাৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত কিমানখিনি উন্নয়নমূলক কাম কৰিছোঁ সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য। এই আলোচনীখন সৰ্বাঙ্গীণ ৰূপে সুন্দৰ কৰি ছপা কৰি উলিওৱাৰ বাবে সহায় কৰা শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষাগুৰু ড° এম.এছ. শ্বেইখ ছাৰ, ছৈয়দা হামিদা খাতুন বাইদেউ আৰু মিলন অফছেট প্ৰেছৰ স্বত্বাধিকাৰী নুৰমহম্মদ আলী আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি মোৰ এই সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিলোঁ।

“জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

“জয় আই অসম।

ধন্যবাদেৰে-

হাফিজুৰ ৰহমান

সম্পাদক, আলোচনী বিভাগ
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।



কৰ্মৰত অৱস্থাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ
ড° ছাহজাহান আলী আহমেদ



আলোচনী সম্পাদনা সমিতি ২০১৪-১৫ ইং বর্ষ

বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমেঃ অধ্যাপক মাজুদ হাছান (সদস্য), অধ্যাপিকা বৌছানাৰা আখতাৰ (সদস্য), হাফিজুৰ ৰহমান (সম্পাদক), অধ্যাপিকা ছৈয়দা হামিদা খাতুন (তত্ত্বাবধায়িকা) অধ্যাপক এম. নজমুল হক (সদস্য), য়ণশ্যাম ভবালী (উপাধ্যক্ষ) সদস্য, ড° ছাহজাহান আলী আহমেদ (অধ্যক্ষ) সভাপতি, অধ্যাপক ড° এম.এছ. শ্বেইখ (তত্ত্বাবধায়ক) অধ্যাপক সুশীল কুমাৰ সৰকাৰ (সদস্য), ফাৰিদুল ইছলাম (উপ-সভাপতি ছাত্ৰ একতা সভা) সদস্য, জাহিদুল ইছলাম (সাধাৰণ সম্পাদক ছাত্ৰ একতা সভা) সদস্য।

সূচী পত্ৰ

প্ৰবন্ধ শিতান

- মানুহৰ স্বাস্থ্য আৰু ৰোগ
- বনছাই— এক অনন্য কলা
- বৈজ্ঞানিক মন আৰু জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱ
- দক্ষতা : পুৰুষ বনাম মহিলা
- একবিংশ শতিকাৰ প্ৰত্যাহ্বান—মূল্যবোধৰ শিক্ষা
- ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাত নাৰী
- যুৱ-উচ্ছৃঙ্খলতা আৰু সমাজৰ দায়বদ্ধতা
- মই চিগাৰেটে কৈছো...
- বেগিং এক সামাজিক ব্যাধি
- অসমবাসী খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলৰ ওচৰত চিৰংগী
- শিক্ষকেই জাতিৰ মেৰুদণ্ডৰ নিৰ্মাতা
- গোলকীয়কৰণ আৰু ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ
- মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰু কৰণীয়
- মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ
- গোলকীয় উন্নতি বৃদ্ধি
- যুৱতীৰ দৈনন্দিন জীৱনত শালীনতাহীন সাজপাৰৰ প্ৰভাৱ

চুটি গল্প

- আইতাক দেখিলো সপোনত
- প্ৰতিদান
- অব্যক্ত বেদনা
- হতাশা : এক নীৰৱ যন্ত্ৰণা
- নিঃসংগতাৰ আবেলি
- প্ৰতীক্ষা

কবিতা কানন

- নৱজ্যোতিৰ আলোকময় যাত্ৰাত
- সমতা
- মা, তোমালৈ.....
- বসন্তৰ আনন্দ-বেদনা
- জীৱন কি ?
- স্মৃতিৰ জাগৰণ
- বিদায়
- প্ৰতাৰণা

লুৎফুৰ ৰহমান শইকীয়া	১
ড° চৈয়দা জাহানাৰা বেগম	৭
আব্দুল ওহাব সৰকাৰ	৯
শামচুল আলম	১১
মুস্তাফিজুৰ ৰহমান	১৩
নিতু চহৰীয়া	১৫
ড° এম. এছ. শ্বেইখ	১৯
আফলুজা বেগম	২৩
ইশ্ৰাফীল আলম	২৪
মীৰ আব্দুৰ ৰহিম	২৫
মুস্তাফিজুৰ ৰহমান	২৭
বাজিদুল ইছলাম	২৮
মফিজুৰ ৰহমান	৩০
ছনুৱাৰ হুছেইন	৩১
বাজিদুল ইছলাম	৩২
সাফিকুল ইছলাম	৩৩
মফিদা খাতুন	৩৫
জাকিৰ হুছেইন	৩৬
মেহনুৰ খাতুন	৩৭
জাহিৰ আব্বাছ	৪০
আবুল বাশ্বাৰ বদিউজ জামান	৪১
ছফিউৰ ৰহমান	৪৩
ধ্ৰুৱজ্যোতি দাস	৪৫
বেজিয়া ছুলতানা	৪৫
আফলুজা বেগম	৪৬
ৰাশ্বিবুল আহমেদ	৪৭
হাফিজুৰ ৰহমান	৪৮
জেহমিনা নাছৰিন হক	৪৮
মহিদুল ইছলাম	৪৯
বৌছানাৰা খাতুন	৪৯

সূচী পত্ৰ

- প্ৰেম
- নিসংগতাৰ বেদনা
- জীৱন
- স্মৃতিৰ বৰষুণত নিতিতিবা
- ভাষাহীন কবিতা
- শান্তিৰ সমল
- মানুহক মানুহে কিয় নেদেখুওৱা সঠিক পথ
- মোৰ আই অসমী জননী জন্মভূমি
- আমন্ত্রণ
- আমি আৰু আমাৰ লক্ষ্য
- মানৱ জীৱন সোঁৱৰণ

English Section

- In Pursuit of Happiness
- Service Sector, Business and Opportunities
- Politics of Sixth Schedule and Ethno-exclusive.....
- Invisible Information Resource and its.....
- Role of Self-Help Groups towards.....
- Student and Time Management
- College Week & Its Impact on Students
- College Week : A Bliss for Students
- The Earth

Poem Section

- You Are The One I Want
- Remembering You
- Await
- My Love
- Live

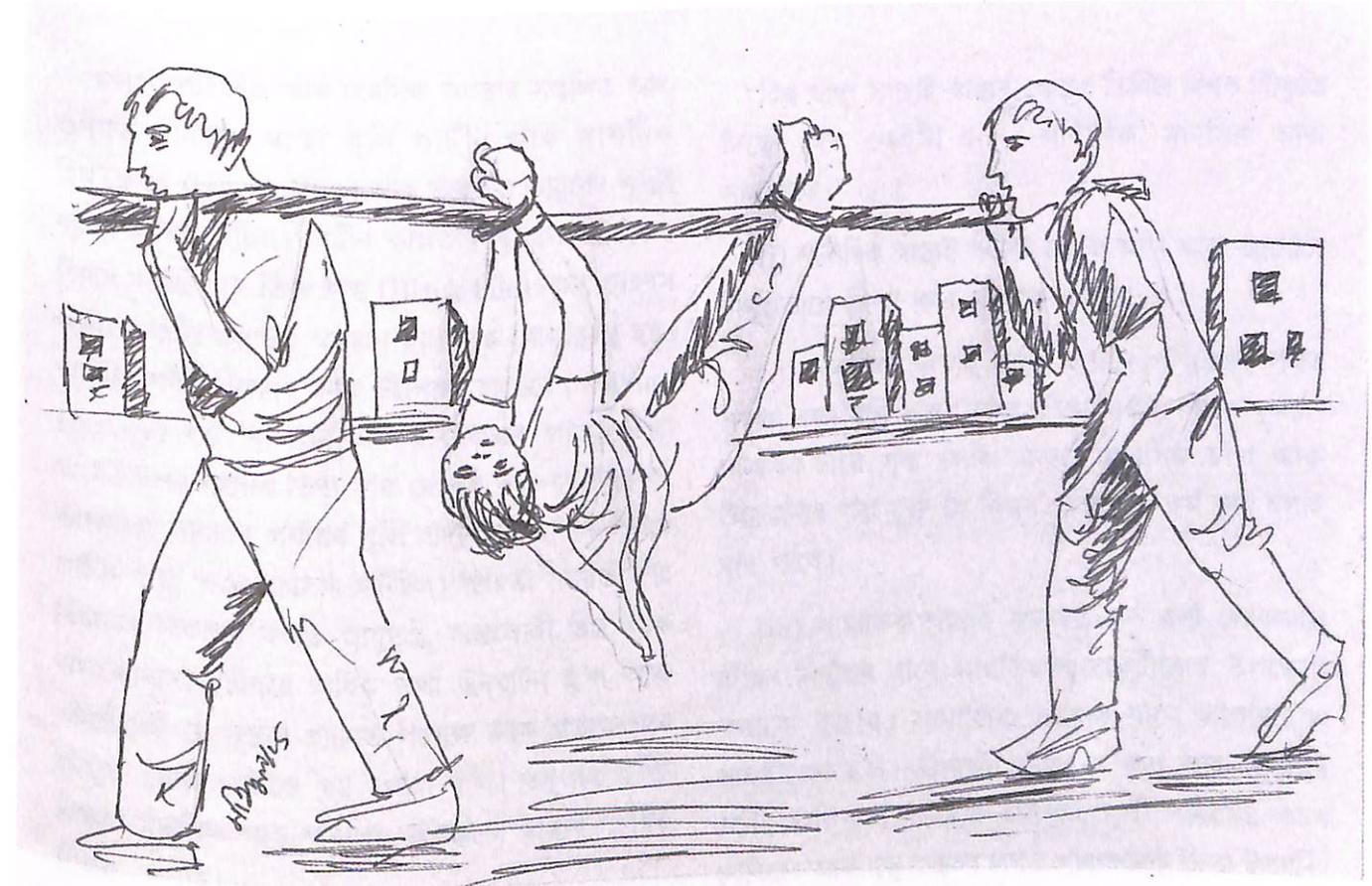
সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন.....	৫০
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন.....	৫০
শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন.....	৫১
তৰ্ক আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন.....	৫১
সমাজ সেৱা সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন.....	৫২
সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন.....	৫২
ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন.....	৫৩
Project done by the students of 6 th Semester for the Session 2013-14.....	৫৪
Results of TDC 6 th Semester Final Examination having CGPA 6.0	৫৫
Ex. Editors & Editress.....	৫৬

নুব আলম খান (জিছম)	৫০
বিবি খোদেজা খাতুন	৫০
তাছলিমা নাছবিন	৫১
দিলৱাৰা আহমেদ	৫১
ইমবান আলী	৫২
মুস্তাফিজুৰ বহমান	৫২
আমিৰুল ইছলাম	৫৩
বফিকুল ইছলাম	৫৫
জাহিৰ আব্বাছ	৫৫
শাহনেৰাজ পাৰবীন	৫৬
আব্দুল বাছেদ	৫৬

B. K. Samal	৫৮
Samsul Haque	৬১
Dhrubajyoti Das	৬৪
Merina Ahmed	৭০
Dr. Imrul Hussain	৭৩
Mir Abdur Rahim	৭৬
Mustaq Ahmed	৭৮
Rohul Amin SK.	৭৯
Rezaul Karim Ahmed	৮০

Sanuwar Hussain	৮১
Fazlul Karim	৮১
Safiqul Islam	৮১
Anower Hussain	৮২
Rezia Sultana	৮২

প্ৰবন্ধ শিতান



মানুহৰ স্বাস্থ্য আৰু ৰোগ

লুৎফুৰ বহমান শইকীয়া
সহযোগী অধ্যাপক, প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

মানুহৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক অৱস্থাৰ সম্বলিত আৰু গুণগত ধাৰাকে স্বাস্থ্য বুলি প্ৰাচীন গ্ৰীক দাৰ্শনিক হিপ্পক্ৰেতচ্ (Hippocrates) আৰু ভাৰতীয় আয়ুৰ্বেদ শাস্ত্ৰই ব্যাখ্যা আগবঢ়াইছিল। প্ৰাচীন কালত কিছুমানে এনেকৈও বিশ্বাস কৰিছিল যে তিক্ত পিত্ত (Black bile) নামৰ দেহৰস থাকিলে ব্যক্তিজন উগ্ৰ স্বভাৱৰ হয় আৰু ৰোগাক্ৰান্ত হয়। আধুনিক শৰীৰ বিজ্ঞানৰ জনক উইলিয়াম হাৰ্ভেয়ে (William Harvey) ৰক্ত সঞ্চালন আৱিষ্কাৰ কৰাৰ পাছত তথা থাৰ্মোমিটাৰৰ সহায়ত তিক্ত পিত্ত দেহৰস থকা ব্যক্তিসকলৰ তাপমাত্ৰা সাধাৰণ পৰ্যায়ৰ বুলি প্ৰদৰ্শিত হোৱাৰ পাছত প্ৰাচীন স্বাস্থ্য তত্ত্বৰ অৱসান ঘটিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত জীৱ বিজ্ঞানৰ বিকাশৰ ফলত স্নায়ুতন্ত্ৰ, অন্তঃস্ৰাৱী তন্ত্ৰ আৰু অসংক্ৰাম্যতাৰ বিষয়ে অধিক তথ্য উদ্ঘাটন হ'ল আৰু এইবোৰেই যে সুস্থতা প্ৰদানত পৰোক্ষ আৰু প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত সেয়া স্পষ্টকৈ গম পোৱা গ'ল। তদুপৰি ব্যক্তি এজনৰ মানসিক আৰু শাৰীৰিক অৱস্থায়ো স্বাস্থ্যৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়।

স্বাস্থ্যৰ সংজ্ঞা :

স্বাস্থ্য বুলি কলে অকল ৰোগমুক্ত অৱস্থা বা শাৰীৰিক যোগ্যতাকে নুবুজায়। বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই (WHO) স্বাস্থ্যৰ সংজ্ঞা তলত দিয়া ধৰণে আগবঢ়াইছে।

অকল ৰোগমুক্ত বা শাৰীৰিক সক্ষমতাই স্বাস্থ্য নহয়; স্বাস্থ্য হ'ল শাৰীৰিক, মানসিক আৰু সামাজিক কল্যাণৰ সৰ্বাঙ্গীন অৱস্থা।

বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত তিনিটা দিশক স্বীকৃতি দিছে। দিশ কেইটা হ'ল—শাৰীৰিক, মানসিক আৰু সামাজিক।

(i) শাৰীৰিক স্বাস্থ্যই শৰীৰৰ বিভিন্ন অংগ আৰু তন্ত্ৰবোৰে নিখুঁতভাৱে ক্ৰিয়া কৰি থকাকে বুজায়।

(ii) মানসিক স্বাস্থ্যই ব্যক্তি এজনে পৰিৱেশৰ লগত সমন্বয় বক্ষা কৰি সুস্থিৰ ভাৱে জীৱন নিৰ্বাহ কৰাকে বুজায়। মানসিকভাৱে সুস্থ লোক এজনে মানসিক চাপ আৰু উদ্বেজনাৰ পৰা মুক্ত হৈ নিজৰ পৰিৱেশত কৰ্ম কাৰ্য চলাই যাব পাৰে।

(iii) সামাজিক স্বাস্থ্যই সমাজত বাস কৰা লোকজনে জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে লাগতিয়াল সামগ্ৰীবোৰ উপভোগ কৰাকে বুজায়। সামাজিক স্বাস্থ্যৰ বাবে লাগতিয়াল সামগ্ৰীবোৰ হ'ল—উপাৰ্জন, উপযুক্ত খাদ্য আৰু পৰিষ্কাৰ পানী, থাকিবলৈ পৰিষ্কাৰ বাসস্থান, সুখী পৰিয়াল, ওচৰ চুবুৰিয়াৰ আৰু বন্ধু-বান্ধৱৰ লগত পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া ইত্যাদি।

তলত উল্লেখ কৰা কাৰক সমূহৰ কাৰণে আমাৰ স্বাস্থ্য বিঘ্নিত হ'ব পাৰে।

(i) আনুবংশিক বিসংগতিবোৰৰ (Genetic disorder) কাৰণে কিছুমান ৰোগ বা শাৰীৰিক বিসংগতি জন্মসূত্ৰে পিতৃ মাতৃৰ পৰা সন্তানলৈ প্ৰৱাহিত হ'ব পাৰে।

(ii) সংক্ৰমণ বা অন্যান্য ৰোগোৎপাদকৰ কাৰণেও শৰীৰৰ স্বাভাৱিক অৱস্থাত ব্যাঘাত জন্মিব পাৰে।

(iii) অনিয়মীয়া খাদ্য আৰু পনীয়, পৰিশ্ৰম বা ব্যায়ামৰ অভাৱ, বিশ্রামৰ অভাৱ আদিৰ কাৰণেও সাধাৰণ স্বাস্থ্য বিঘ্নিত হ'ব পাৰে।

সুস্বাস্থ্যৰ অধিকাৰী হ'বলৈ তলত উল্লেখ কৰা নিয়ম বা বস্তুবোৰ উপলব্ধ হ'ব লাগিব।

(i) স্বাস্থ্যকৰ সুসামঞ্জস্যপূৰ্ণ খাদ্য।

(ii) বিশুদ্ধ খোৱা পানী।

(iii) নিজৰ আৰু নিজ সম্প্ৰদায়ৰ স্বাস্থ্যবিধিসম্মত পৰিৱেশ।

(iv) নিয়মিতভাৱে পৰিশ্ৰম বা শাৰীৰিক ব্যায়াম।

(v) ৰোগ আৰু ৰোগ সম্বন্ধীয় বিষয়বোৰৰ জ্ঞান।

(vi) সংক্ৰামক ৰোগৰ বিৰুদ্ধে টিকাকৰণ ব্যৱস্থা।

(vii) বৰ্জিত পদাৰ্থবোৰ যথাযথভাৱে নষ্ট কৰা।

(viii) জীৱাণু বাহকবোৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ।

ৰোগ বুলিলে আমি কি বুজো?

ৰোগৰ সংজ্ঞা বিভিন্ন জনে বিভিন্ন ধৰণে আগবঢ়াইছে। কিছুমানৰ মতে শৰীৰ আৰু মনৰ অসুস্থ অৱস্থাটোৱেই হ'ল ৰোগ। কিছুমানৰ মতে আকৌ শৰীৰ আৰু মনৰ অস্বাভাৱিক অৱস্থাকেই ৰোগ বুলি কোৱা হয়। প্ৰকৃততে যি অৱস্থাই সাধাৰণ স্বাস্থ্যৰ অৱনতি ঘটায় বা যি অৱস্থাই শৰীৰৰ সাধাৰণ ক্ৰিয়াকলাপত ব্যাঘাত জন্মায় তাকে ৰোগ বোলা হয়। সুস্বাস্থ্যৰ ব্যক্তিজনৰ সকলোবোৰ অংগ-প্ৰত্যঙ্গ আৰু তন্ত্ৰবোৰে নিখুঁত আৰু উপযুক্তভাৱে ক্ৰিয়া কৰি পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ লগত সমন্বয় ৰক্ষা কৰি চলে। গতিকে ৰোগ হ'ল সুস্বাস্থ্যৰ বিপৰীত অৱস্থা। অক্সফ'ৰ্ডৰ ইংৰাজী অভিধানৰ মতে শৰীৰ বা শৰীৰৰ কোনো অংগৰ কাৰ্যকলাপৰ বিঘ্নিত বা অৱনতিত অৱস্থাটোই হ'ল ৰোগ।

যেতিয়া শৰীৰত কোনো ৰোগে দেখা দিয়ে তেতিয়া শৰীৰৰ বা কিছুমান অংগৰ স্বাভাৱিক ক্ৰিয়াকলাপ নাইবা চোঁহৰা পৰিৱৰ্তন হৈ বিজুতিপূৰ্ণ হয়। এনেকুৱা বিজুতিপূৰ্ণ পৰিৱৰ্তনবোৰকে ৰোগৰ লক্ষণ বুলি কোৱা হয়। এই লক্ষণবোৰৰ পৰাই ৰোগৰ উপস্থিতিৰ কথা গম পাব পাৰি।

চিকিৎসকসকলে ৰোগৰ লক্ষণবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি ৰোগৰ কাৰকবোৰ নিৰ্ণয় কৰিবলৈ বিভিন্ন পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰে আৰু কাৰকবোৰ নিঃশেষ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে।

ৰোগৰ ঘটকসমূহ (Disease agents) :

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ জীৱিত নাইবা মৃত ঘটকৰ কাৰণে ৰোগৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। ৰোগৰ এই ঘটকসমূহক প্ৰধানতঃ ৬টা ভাগত ভগাব পাৰি—

(i) জৈৱিক ঘটক (Biological agents) : জৈৱিক ঘটকসমূহক ৰোগোৎপাদক বা বীজাণু (Pathogen) বুলিও কোৱা হয়। এই বীজাণুবোৰ অতি ক্ষুদ্ৰ অণুজীৱ। এইবোৰে মানৱদেহত সংক্ৰামিত হৈ বিষাক্ত দ্ৰব্য বা টক্সিন (Toxin) সৃষ্টি কৰি শৰীৰৰ সাধাৰণ কাৰ্যকলাপ বিঘ্নিত কৰে; যাৰ ফলত শৰীৰ ৰোগাক্ৰান্ত হয়। জৈৱিক ঘটকসমূহ হ'ল—বেক্টেৰিয়া, ভাইৰাছ, ভেৰুঁৰ, প্ৰট'জ'ৱা ইত্যাদি।

(ii) ৰাসায়নিক ঘটক (Chemical agents) : ৰাসায়নিক ঘটকসমূহক আকৌ দুই প্ৰকাৰত ভগাব পাৰি যেনে—অন্তৰ্জাত ৰাসায়নিক ঘটক আৰু বহিৰ্জাত ৰাসায়নিক ঘটক। অন্তৰ্জাত ৰাসায়নিক ঘটকসমূহ হ'ল, ইউৰিয়া, ইউৰিক এচিড, হৰ্মন, এনজাইম ইত্যাদি। আকৌ বহিৰ্জাত ৰাসায়নিক ঘটকসমূহ হ'ল, ৰাসায়নিক প্ৰদূষক, বিৰূপক দ্ৰব্য (Allergents), ৰেণু ইত্যাদি। এনেকুৱা ৰাসায়নিক ঘটকবোৰৰ পৰাও শৰীৰত বিভিন্ন ধৰণৰ ৰোগ হয়।

(iii) পুষ্টিজনিত ঘটক (Nutritional agents) : কিছুমান পুষ্টিজনিত দ্ৰব্যও ৰোগ সৃষ্টিকাৰী ঘটক হ'ব পাৰে। এইবোৰ হ'ল, প্ৰ'টিন, শৰ্কৰা, চৰ্বী, পানী আৰু খনিজ লৱণ।

(iv) ভৌতিক ঘটক (Physical agents) : পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ উত্তাপ, আৰ্দ্ৰতা, বিভিন্ন ধৰণৰ বিকিৰণ, বৈদ্যুতিক শক্তি, শব্দ আদি হ'ল ৰোগ সৃষ্টি কৰিব পৰা কিছুমান ভৌতিক কাৰক।

(v) যান্ত্ৰিক ঘটক (Mechanical agents) : যান্ত্ৰিক কাৰ্য বা আঘাতৰ ফলতো কিছুমান ৰোগৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। পেশীৰ বিষ, আঘাত পোৱা, হাড় ভঙা আদি ৰোগবোৰ যান্ত্ৰিক ঘটকৰ ফলাফল।

(vi) আনুবংশিক ঘটক (Genetic agents) : কিছুমান আনুবংশিক ৰোগ জন্মসূত্ৰে মাক দেউতাকৰ পৰা সন্তানলৈ আহে। হিম'ফিলিয়া, কাঁচিকোষ ৰক্তহীনতা, বৰ্ণাঙ্কতা আদি আনুবংশিক ঘটকৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা ৰোগ।

ৰোগৰ প্ৰকাৰ (Types of disease) :

সাধাৰণতে ৰোগবোৰক বহল ভিত্তিত দুটা প্ৰধান ভাগত ভগাব পাৰি যেনে, জন্মগত ৰোগ (Congenital disease) আৰু আৰ্জিত ৰোগ (Acquired disease)।

1. জন্মগত ৰোগ : এই ৰোগবোৰ বংশগতিৰ সূত্ৰে সন্তানলৈ আহে। গতিকে এইবোৰ ৰোগ জন্মৰ পিছৰ পৰাই দেখা দিয়ে। এইবোৰ ৰোগীৰ শৰীৰত কিছুমান শৰীৰবৃত্তিয় (Physiological) নাইবা দেহোভ্যন্তৰিণ (Anatomical) বিসংগতি দেখিবলৈ পোৱা যায়। জন্মসূত্ৰে সংচাৰিত হোৱা কিছুমান জিন ইয়াৰ বাবে দায়ী। জিন নাইবা ক্ৰম'জমৰ উৎপৰিৱৰ্তনৰ ফলত এইবোৰ ৰোগৰ সৃষ্টি হয়। বৰ্ণাঙ্কতা, হিম'ফিলিয়া, এলকাপ্তনুৰিয়া, কাঁচিকোষ ৰক্তহীনতা আদি ৰোগ জিনৰ উৎপৰিৱৰ্তনৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা ৰোগ। আনহাতে ডাউনৰ লক্ষণ, ক্লিনফেল্টাৰৰ লক্ষণ, টাৰ্নাৰৰ লক্ষণ, পাটাউৰ লক্ষণ আদি ক্ৰম'জমৰ উৎপৰিৱৰ্তনৰ ফলত হোৱা ৰোগ।

2. আৰ্জিত ৰোগ : এই ৰোগসমূহ জন্মৰ পাছত সৃষ্টি হোৱা ৰোগ আৰু এইবোৰ বংশগত নহয়। পৰিৱেশজনিত কাৰকৰ ফলত এইবোৰ ৰোগৰ সৃষ্টি হয়। বিস্তাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি এই ৰোগবোৰক দুটা ভাগত ভগাব পাৰি—

A. সংচাৰী ৰোগ বা সংক্ৰামক ৰোগ (Communicable disease)

B. অসংচাৰী ৰোগ বা অসংক্ৰামক ৰোগ (Noncommunicable disease)

A. সংচাৰী ৰোগ :

এই ৰোগসমূহ আক্ৰান্ত ব্যক্তি এজনৰ পৰা সুস্থ মানুহ এজনৰ শৰীৰলৈ বিয়পিব পাৰে। ইয়াক সংক্ৰামক ৰোগ বুলিও কোৱা হয়। আক্ৰান্ত ব্যক্তিজনৰ পৰা এই ৰোগ স্পৰ্শ, বায়ু, পানী, খাদ্য আদি মাধ্যমৰ দ্বাৰা সংচাৰিত হয়। কিছুমান ক্ষুদ্ৰ অণুজীৱ এই ৰোগবোৰৰ ঘটক। ৰোগৰ ঘটকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ইয়াক তলত দিয়া ধৰণে ভগাব পাৰি।

(i) ভাইৰাছজনিত ৰোগ (Viral disease) : উদাহৰণ—পলিঅ' (Polio), বসন্ত (Posx), জলাতঙ্ক বা ৰেবিছ (Rabies), পিঠা খোৱা (Mumps), এনকেফেলাইটিছ, হালধীয়া জ্বৰ, এইডছ, পানীলগা ইত্যাদি।

(ii) বেক্টেৰিয়াজনিত ৰোগ (Bacterial disease) : উদাহৰণ—কলেৰা, টাইফ'য়েড, যক্ষ্মা, প্লেগ, ডিপথেৰিয়া, ধনুষ্ঠংকাৰ, কুষ্ঠৰোগ, নিউম'নিয়া ইত্যাদি।

(iii) ভেৰুঁৰজনিত ৰোগ (Fungal disease) : উদাহৰণ—ৰিং ওৱাৰ্ম (Ring worm) আৰু বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ছালৰ ৰোগ।

(iv) আদ্যপ্ৰাণীজনিত ৰোগ (Protozoal disease) : উদাহৰণ—মেলেৰিয়া, এমিবিয় গ্ৰহণী, কলাজ্বৰ ইত্যাদি।

(v) কৃমিজনিত ৰোগ (Helminthic disease) : টিনিয়াছিছ (Taeniasis), এছকাৰিয়েছিছ (Ascariasis), ফাইলাৰিয়াছিছ (Filariasis), ইত্যাদি।

সংচাৰণ পদ্ধতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সংচাৰী ৰোগবোৰক আকৌ দুটা ভাগত ভগাব পাৰি—

(i) সংস্পৰ্শী ৰোগ (Contagious disease) : যিবোৰ সংচাৰী ৰোগ এজন আক্ৰান্ত ব্যক্তিৰ পৰা স্পৰ্শৰ জৰিয়তে আন এজন সুস্থ ব্যক্তিলৈ বিয়পে সেইবোৰক সংস্পৰ্শী ৰোগ বোলে। উদাহৰণ—বসন্ত, ৰিং ওৱাৰ্ম, কনজাংটিভাইটিছ (Conunctivitis) ইত্যাদি।

(ii) অসংস্পৰ্শী ৰোগ (Noncontagious disease) : এইবোৰ ৰোগৰ বীজাণু খাদ্যবস্তু, পানী নাইবা বায়ুৰ জৰিয়তে আক্ৰান্ত ব্যক্তিৰ পৰা সুস্থ ব্যক্তিলৈ বিয়পে। উদাহৰণ—মেলেৰিয়া, ডেংগু (Dengue), যক্ষ্মা, টাইফ'য়েড, কলেৰা ইত্যাদি।

B. অসংচাৰী ৰোগ :

এইবোৰ ৰোগ এজন ব্যক্তিৰ পৰা আনজন ব্যক্তিলৈ সংক্ৰমণ নহয়। কাৰকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ইয়াক তলত দিয়া ধৰণে ভাগ কৰিব পাৰি।

(i) **অভারজনিত ৰোগ (Deficiency disease) :** গ্রহণ কৰা খাদ্যবস্তুত প্ৰয়োজনীয় পুষ্টিদ্রব্যৰ অভাৱ হ'লে নাইবা শৰীৰৰ অন্তঃস্ৰাবী গ্ৰন্থিয়ে ক্ষৰণ কৰা হৰ্মণৰ পৰিমাণ কমি গলে যি ৰোগ হয় তাকে অভাৱজনিত ৰোগ বোলা হয়। উদাহৰণ—স্কাৰ্ভি (Scurvy), বেৰিবেৰি (Beriberi) ৰক্তহীনতা (Anaemia), মধুমেহ (Diabetes), হাইপ'থাইৰয়ডিজিম (Hypothyroidism), মাৰাছমাছ (Marasmus), কৱাছিঅ'ৰকৰ (Kwashiorkar), ইত্যাদি।

(ii) **অৱক্ষয়ী ৰোগ (Degenerative disease) :** দেহৰ অতি আৱশ্যকীয় অংগ কিছুমান অৱক্ষয় হৈ এইবোৰ ৰোগ হয়। উদাহৰণ—হৃদৰোগ, হাওঁফাওঁৰ ৰোগ মস্তিষ্ক ৰোগ ইত্যাদি।

(iii) **এলাৰ্জি ৰোগ (Allergic disease) :** কিছুমান বহিৰ্জাত পদাৰ্থৰ প্ৰতি কিছুমান ব্যক্তিৰ দেহ অতি সংবেদনশীল হোৱাৰ বাবে এইবোৰ ৰোগ সৃষ্টি হয়। এই

পদাৰ্থবোৰ দেহৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিলে বা দেহত সোমালে এলাৰ্জি ৰোগ হয়। উদাহৰণ—এজ্‌মা (Asthma)।

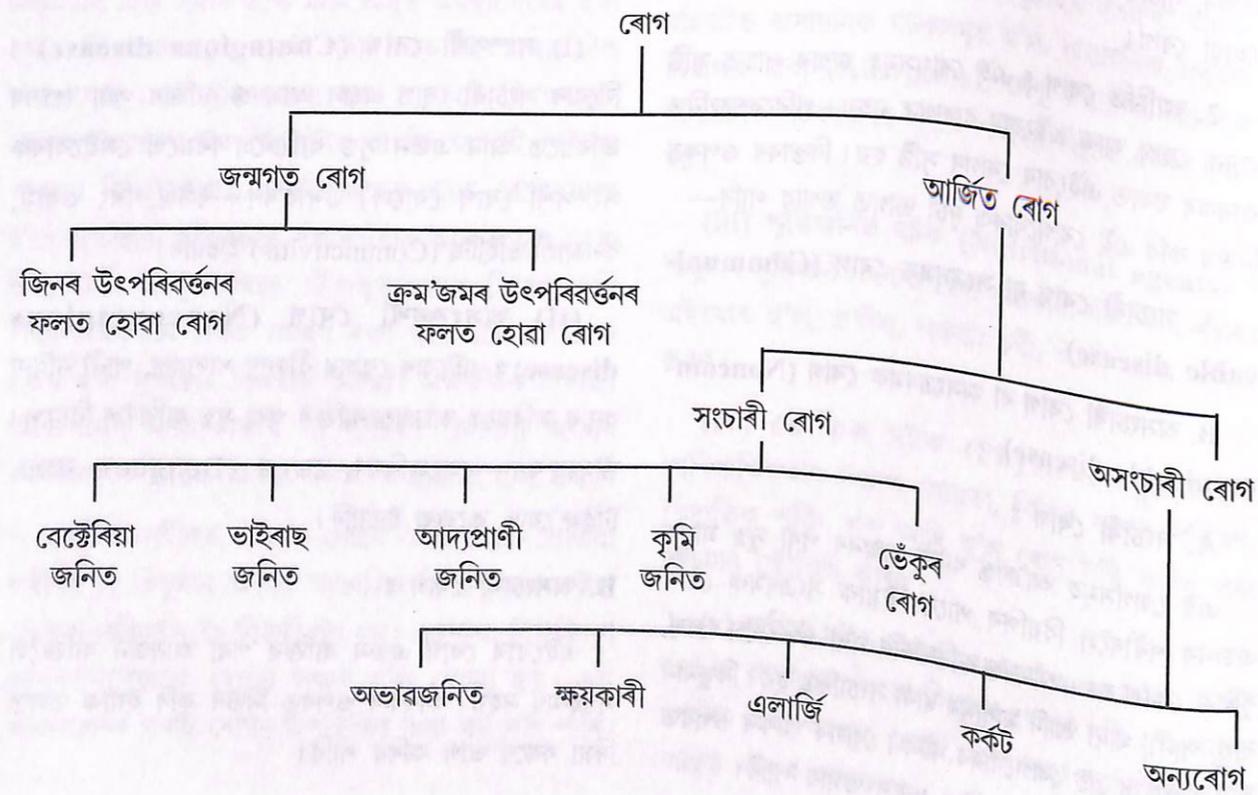
(iv) **কৰ্কট ৰোগ (Cancer) :** শৰীৰৰ কোনো অংশৰ কোষবোৰ অনিয়ন্ত্ৰিত ভাৱে বিভাজন হৈ টিউমাৰ সৃষ্টি কৰাৰ ফলত কৰ্কট ৰোগ হয়।

(v) **অন্যান্য ৰোগ (Other diseases) :** কিছুমান ভৌতিক কাৰক যেনে, উষ্ণতাৰ পৰিৱৰ্তন, জলবায়ু পৰিৱৰ্তন, বিকিৰণ, যান্ত্ৰিক কাৰক যেনে, দুৰ্ঘটনা আদিৰ বাবেও নানান ৰোগ হয়। উদাহৰণ—অস্থিভঙা (Fracture), কাণেৰে নুশুনা, ইত্যাদি।

ৰোগৰ বা ৰোগজনকৰ সংচাৰণ (Transmission of diseases or pathogens) :

(i) **প্ৰত্যক্ষ সংচাৰণ :** কিছুমান ৰোগৰ বীজাণু বা ৰোগোৎপাদক মধ্যৱৰ্তী ঘটক অবিহনে প্ৰত্যক্ষভাৱে মানুহৰ শৰীৰত প্ৰৱেশ কৰিব পাৰে। বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰত্যক্ষ

ৰোগৰ শ্ৰেণীবিভাজন :



সংচাৰণবোৰ হ'ল—(i) ৰোগক্ৰান্ত ব্যক্তিৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিলে, উদাহৰণ—বসন্তৰোগ, চিফিলিছ ইত্যাদি, (ii) ৰোগক্ৰান্ত ব্যক্তিৰ হাঁচি, কাহ, খু-খেকাৰ বা কথা কওঁতে মুখৰ পৰা ওলোৱা সৰু সৰু কণিকা আদিৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিলে, উদাহৰণ—ইনফ্লুয়েঞ্জা, মিজলছ, নিউম'নিয়া, যক্ষ্মা, ডিপ্‌থেৰিয়া আদি, (iii) বীজাণু থকা মাটিৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিলে, উদাহৰণ—ধনুষ্ঠংকাৰ, (iv) জন্তুৱে কামুৰিলে, উদাহৰণ—জলাতক্ষ (ৰেবিছ ভাইৰাছ), (v) অমৰাৰ জৰিয়তে, উদাহৰণ—চিফিলিছ ৰোগ অমৰাৰ জৰিয়তে মাকৰ পৰা গৰ্ভস্থ সন্তানলৈ সংচাৰিত হ'ব পাৰে।

(ii) **পৰোক্ষ সংচাৰণ :** কিছুমান ৰোগজনক আকৌ মধ্যৱৰ্তী ঘটকৰ জৰিয়তে মানুহৰ শৰীৰলৈ সংচাৰিত হয়। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মধ্যৱৰ্তী ঘটকবোৰ হ'ল— (i) সন্ধিপদী প্ৰাণী, উদাহৰণ— মাথিয়ে টাইফ'য়েড, কলেৰা গ্ৰহণী আদি বেমাৰৰ বীজাণুবোৰ কঢ়িয়ায় আৰু মাইকী এন'ফিলিছ মছে মেলেৰিয়া ৰোগৰ বীজাণু কঢ়িয়ায়, (ii) বায়ুৰ জৰিয়তে, উদাহৰণ— টাইফাছ (Typhus) নামৰ মহামাৰী, (iii) মানৱ ঘটক, উদাহৰণ— ডিপ্‌থেৰিয়া, টাইফ'য়েড, (iv) অপৰিষ্কাৰ হাত, উদাহৰণ— অপৰিষ্কাৰ হাতৰ জৰিয়তে বেমাৰৰ বীজাণু খাদ্যৰ লগত মুখৰ ভিতৰত সোমাব পাৰে।

কিছুমান সংক্ৰামিত ৰোগ

1. **ভাইৰাছজনিত ৰোগৰ (Viral diseases)**
উদাহৰণ : পলিঅ' বা পলিঅ'মাইয়েলিটিছ (Polio or poliomyelitis), ৰেবিছ বা জলাতক্ষ (Rabies or Hydrophobia), ভাইৰাছজনিত হেপাটাইটিছ (Viral Hepatitis), ডেংগু জ্বৰ (Dengue Fever), চৰ্দি নাইবা সাধাৰণ পানী লগা (Common cold) :

2. **বেক্টেৰিয়াজনিত ৰোগৰ (Bacterial disease)**
উদাহৰণ : কলেৰা (Cholera), টাইফ'য়েড (সান্নিপাত জ্বৰ) ৰোগ (Typhoid), নিউম'নিয়া (Pneumonia) :

3. **প্ৰট'জোৱাজনিত ৰোগৰ (Protozoan disease)**
উদাহৰণ : মেলেৰিয়া (Malaria) এমিবিয় গ্ৰহণী (Amoebiosis) :

4. **কৃমিজনিত ৰোগৰ (Helminthic disease)**
উদাহৰণ : এছকেৰিয়াছিছ (Ascariasis), ফাইলেৰিয়াছিছ বা গোধ ৰোগ (Filariasis or Elephantiasis) :

5. **ভেঁকুৰজনিত ৰোগৰ (Fungal disease)**
উদাহৰণ : ৰিংৱৰ্ম বা খৰ (Ringworm diseases)

অসংক্ৰম্যতা (Immunity) :

সংজ্ঞা : শৰীৰত প্ৰৱেশ কৰা বাহিৰা অণুজীৱ বা জীৱাণু যেনে বেক্টেৰিয়া, ভাইৰাছ, ভেঁকুৰ, এককোষী বা বহুকোষী পৰজীৱী প্ৰাণী নাইবা বিষদ্রব্য আদিক বাধা দিব পৰা সামৰ্থ্যই হ'ল অসংক্ৰম্যতা। ইয়াক ৰোগ প্ৰতিৰোধক বুলিও কোৱা হয়। অসংক্ৰম্যতাৰ অভাৱক ৰোগাক্ৰমণৰ প্ৰতি প্ৰতিৰোধ শক্তিহীনতা (Susceptibility) বুলি কোৱা হয়। বিজ্ঞানৰ যিটো শাখাৰ অসংক্ৰম্যতাৰ বিভিন্ন দিশ সমূহ অধ্যয়ন কৰা হয় তাকে অসংক্ৰম্য বিজ্ঞান (Immunology) বুলি কোৱা হয়।

ছিটাকৰণ আৰু অসংক্ৰম্যকৰণ (Vaccination and Immunisation) :

ছিটা (Vaccine) : এজন সুস্থ মানুহৰ দেহত মৃত বা দুৰ্বল ৰোগকাৰক বা টক্সিন সুমুৱাই দি এণ্টিবডি সৃষ্টি কৰি মানুহজনৰ শৰীৰত বিশেষ কিছুমান ৰোগৰ বিৰুদ্ধে অসংক্ৰম্যতা সৃষ্টি কৰাকে ছিটাকৰণ বোলা হয়। এনেদৰে এণ্টিবডিৰ সৃষ্টিক উদ্বুদ্ধ কৰা কাৰককে ছিটা বোলা হয়। আকৌ শিশুসকলক প্ৰথমবাৰ বাবে ছিটা দিয়াৰ পাছত নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ অন্তৰত পুনৰবাৰ ছিটা দিয়া হয়, যাতে দেহত ৰোগ প্ৰতিৰোধৰ বাবে আৰু অধিক এণ্টিবডিৰ সৃষ্টি হয়। ইয়াকে বুষ্টাৰ ড'জ (Booster dose) বোলা হয়।

অসংক্ৰম্যতাপ্ৰৰ বিসংগতি (Disorders of Immunity) :

1. **এলাৰ্জি (Allergies) :**

এলাৰ্জি হ'ল কোনো বহিৰাগত বস্তু বা এণ্টিজেনৰ প্ৰতি থকা দেহৰ অধিক সংবেদনশীলতা বা অধিক অসংক্ৰম্য সঁহাৰি (Immune response)। যিবিলাক বস্তু বা এণ্টিজেনৰ কাৰণে এলাৰ্জিৰ সৃষ্টি হয় তাকে এলাৰজেন (Allergen) বোলে। সকলো ব্যক্তিৰ ক্ষেত্ৰত এলাৰজেন একে নহয়। বেলেগ বেলেগ ব্যক্তিয়ে বেলেগ বেলেগ দ্ৰব্যৰ প্ৰতি সঁহাৰি দেখুৱায়। বিভিন্ন ধৰণৰ এলাৰজেনবোৰ হ'ল, ফুলৰ ৰেণু,

ৰাসায়নিক পদাৰ্থ, ধূলি, নোম, আঁহ, ভেকুৰৰ ৰেণু, লিপষ্টিক, নখ পলিছ, বেস্তেৰিয়া, কিছুমান খাদ্য, ঠাণ্ডা, গৰম, বদৰ পোৰনি ইত্যাদি। এণ্টিহিষ্টামাইন, এডৰেনেলিন আৰু ষ্টেৰ'ইড জাতীয় ঔষধ প্ৰয়োগ কৰি তাৎক্ষণিক ভাৱে এলাৰ্জিৰ লক্ষণৰ পৰা উপশম পাব পাৰি।

অসংক্ৰাম্য স্বল্পতা (Immuno Deficiencies) :

শৰীৰৰ অসংক্ৰাম্য ব্যৱস্থাৰ বিজুতি ঘটিলে নাইবা কাৰ্যকাৰিতা হ্রাস পালে বা নাইকীয়া হৈ গলে অসংক্ৰাম্যজনিত ৰোগৰ সৃষ্টি হয়।

এইডছ (AIDS) :

এই ডছ শব্দটিৰ অৰ্থ হ'ল—একুৱাৰ্ড ই মিউন' ডেফিচিয়েঞ্চি চিন্দ্ৰম, এই ৰোগত মানুহৰ শৰীৰত থকা ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা বা স্ব-প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থা সম্পূৰ্ণৰূপে ধ্বংস হৈ যায়। ইয়াৰ ফলত শৰীৰত ৰোগ হ'লে প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰে। এনে অৱস্থাত আক্ৰান্ত ব্যক্তি বিভিন্ন ৰোগত সহজতে আক্ৰান্ত হৈ পৰে। হিউমেন ইমিউন: ডেফিচিয়েঞ্চি ভাইৰাছ (Human Immuno Deficiency Virus) বা এইচ আই ভি (HIV) ভাইৰাছৰ আক্ৰমণৰ ফলত এই ৰোগ হয়। এজন এইচ আই ভি সংক্ৰামিত লোকে বছৰে দুবাৰকৈ সুস্থ জীৱন যাপন কৰিব পাৰে। এইচ আই ভি সংক্ৰামিত লোকক এইচ আই ভি পজিটিভ (HIV+) বোলা হয়।

কৰ্কট ৰোগ (Cancer) :

সকলো প্ৰাণীৰে দেহ কোষেৰে গঠিত। দেহৰ কোষবোৰে সামূহিক নিয়ন্ত্ৰণৰ জৰিয়তে মাইট'ছিছ বিভাজনৰ দ্বাৰা বিভাজিত হৈ দেহৰ বৃদ্ধি ঘটায়। কিন্তু কেতিয়াবা দেহৰ কোনো অংশত থকা কোষবোৰৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ নাইকীয়া হয় আৰু তেতিয়া এইবোৰ অঞ্চলৰ কোষবোৰ অনিয়ন্ত্ৰিত ভাৱে দ্ৰুত গতিত বৃদ্ধি হৈ টিউমাৰৰ সৃষ্টি কৰে। টিউমাৰ আকৌ দুই ধৰণৰ যেনে, বেনাইন টিউমাৰ (Benign tumour) আৰু মেলিগনেণ্ট টিউমাৰ (Malignant tumour)। এই মেলিগনেণ্ট টিউমাৰকে কৰ্কট ৰোগ বোলে। অনিয়ন্ত্ৰিত ভাৱে বৃদ্ধি পোৱা কোষবোৰক নিয়োগ্ৰাষ্টিক (Neoplastic) কোষ বুলিও কোৱা হয়। নিয়োগ্ৰাষ্টিক কোষে আশে

পাশে থকা কলাবোৰক ভেদ কৰিব নোৱাৰিলে তাক নিৰ্বিহ বা বেনাইন টিউমাৰ বোলা হয় আৰু ভেদ কৰিব পাৰিলে তাক মেলিগনেণ্ট টিউমাৰ বোলা হয়। কৰ্কট ৰোগ প্ৰথমতে বেনাইন হিচাপে আৰম্ভ হৈ পাছলৈ মেলিগনেণ্টলৈ পৰিৱৰ্তন হয়। বেনাইন টিউমাৰবোৰ অপাৰেচন কৰি কৰি কাটি আঁতৰাই পেলাব পাৰি। প্ৰায় বেছিভাগ ক্ষেত্ৰতে এই টিউমাৰবোৰ পুনৰ সৃষ্টি নহয় আৰু শৰীৰৰ আন ঠাইলৈ বিয়পি নেযায়। মেলিগনেণ্ট টিউমাৰবোৰ নিয়ন্ত্ৰণহীন আৰু পদ্ধতিহীন ভাৱে বিভাজিত হৈ বাঢ়ি গৈ থাকে। এই কোষবোৰে ওচৰৰ আন কোষবোৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই সুস্থ কোষবোৰ ধ্বংস কৰি পেলায়। মেলিগনেণ্ট টিউমাৰৰ কোষবোৰ এবাৰ তেজ বা লসিকাত সোমাব পাৰিলে তেজৰ দ্বাৰা পৰিবাহিত হৈ শৰীৰৰ বিভিন্ন অংশত প্ৰৱেশ কৰি যিকোনো ঠাইতে গৌণ টিউমাৰৰ সৃষ্টি কৰি কৰ্কট বা কেঞ্চাৰ ৰোগৰ বিস্তাৰ ঘটাব পাৰে। কৰ্কট কোষবোৰে এইদৰে শৰীৰৰ বিভিন্ন ঠাইত প্ৰৱেশ কৰি গৌণ টিউমাৰৰ সৃষ্টি কৰা কাৰ্যকে মেটাষ্টেছিছ (Metastasis) বোলা হয়।

নিচা বা আসক্তি (Addiction) :

কোনো বিশেষ বস্তু বা অভ্যাসৰ প্ৰতি স্বয়ংক্ৰিয় হেৰুৱাই স্বভাৱগত, শাৰীৰিক বা মানসিক নিৰ্ভৰশীলতা গঢ়ি উঠাকে নিচা বুলি কোৱা হয়। এজন ব্যক্তিয়ে কোনো এটা অনিষ্টকাৰক বস্তু নাইবা স্বভাৱৰ প্ৰতি আসক্তি হোৱাকে নিচা বা আসক্তি বুলি কোৱা হয়। কোনো বাগীয়াল বস্তুৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল ব্যক্তিবোৰক নিচাসক্ত ব্যক্তি বুলি কোৱা হয়। মাদক দ্ৰব্য সেৱনে উন্মাদনা, সাময়িক আনন্দ আৰু ৰঙীন মানসিকতাৰ সৃষ্টি কৰে যাৰ ফলত প্ৰয়োজন নেথাকিলেও বা অনিষ্টকাৰী প্ৰভাৱৰ বিষয়ে জানিও মাদক দ্ৰব্য সেৱনত অভ্যস্ত হোৱা দেখা যায়।

ধূপাত, মদ আৰু নিচায়ুক্ত ঔষধ ব্যৱহাৰ কৰাতো শৰীৰ আৰু সমাজৰ প্ৰতি অনিষ্টকাৰক। যিবিলাক ব্যক্তিয়ে এই নিচায়ুক্ত বস্তুবোৰৰ প্ৰতি আসক্ত হৈ এইবোৰ সদায় ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লয় তেন্তে ব্যক্তিজনো কিছুমান বিশেষ আৰোগ্যহীন ৰোগত ভোগা দেখা যায়।

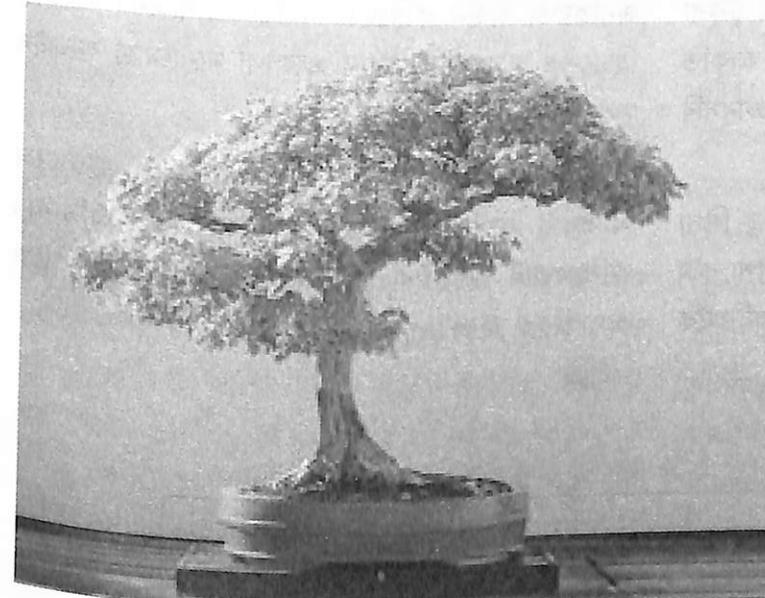


বনছাই— এক অনন্য কলা

ড° চেয়দা জাহানাৰা বেগম

সহযোগী অধ্যাপিকা, উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ।

জাপানী কলাৰ অন্যতম অপূৰ্ব নিদৰ্শন হ'ল—বনছাই। এজোপা ডাঙৰ গছক এক বিশেষ প্ৰক্ৰিয়াৰে তেনেই অকমানি অৰ্থাৎ বাওনা কৰি ৰাখিবৰ বাবে যি কৌশলৰ প্ৰয়োজন সেই কৌশল উদ্ভাৱন কৰিবলৈ জাপানীসকলক



দেখাত অকণমানি গছপুলি যদিও তাত বৃদ্ধ গছ এজোপাৰ চাপ দেখা যায় বাবে বাওঁনা গছজোপাত এক বিশেষ সৌন্দৰ্য দেখা যায়। এই আকৰ্ষণীয় গুণৰ বাবে বনছাইৰ দামো বেছি তথা চাহিদাও বেছি। জাপানীসকলে এই অপূৰ্ব কলাক শ শ বছৰ বংশানুক্ৰমে সংৰক্ষিত কৰি আহিছে। পূৰ্বতে বনছাই মাথোঁ অভিজাতসকলৰ “হবী” হিচাপে গণ্য কৰা হৈছিল। বৰ্তমান ই এক অনবদ্য শিল্প তথা ব্যৱসায় হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হৈছে। বনছাই যথার্থতেই প্ৰকৃতিৰ এক আচাৰ্য্য নিৰ্মাণ।

এজোপা গছক বনছাইলৈ ৰূপান্তৰ কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজন হ'ব ধৈৰ্য্য, অশেষ পৰিশ্ৰম, নিষ্ঠা তথা শিল্পসুলভ দক্ষতা। ইংৰাজীত এফাকি উপমা আছে "Rome was not build in a day." সেইদৰে ক'ব পাৰি "Bonsai can not be build in a day." ভাৰততো বনছাইৰ সমাদৰ দিনক দিনে বৃদ্ধি পাইছে। বৰ্তমান

বহু বছৰৰ পৰিশ্ৰমৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। অৱশেষত তেওঁলোকে এই কৌশল উদ্ভাৱন কৰি ইয়াক কলালৈ ৰূপান্তৰিত কৰিলে।

বনছাই এবিধ জীৱন্ত কলা। সময়ৰ সোঁতত প্ৰকাণ্ড বৃক্ষ এজোপাত পৰিণত হোৱাৰ সন্তাৰনা থকা গছপুলি এটাক এক বিশেষ কলাসম্মত প্ৰক্ৰিয়াৰে বনছাই কৰিব পৰা যায়। 'Bonsai' জাপানী ভাষাৰ দুটা শব্দৰ সমষ্টি। বন মানে কম গভীৰ পাত্ৰ আৰু ছাই মানে গছ। বনছাই কৰা গছজোপা

আভিজাত ঘৰ এখনত “বনছাই” এক আভিজাত্যৰ পৰিচায়ক। ভাৰতীয় তথা অসমৰ জনবায়ুৰ বাবে আহঁত, বট, জৰীগছ, আম, কমলা টেঙা, কৰ্দৈ, তেঁতেলী, শেৱালী, বগেনভেলিয়া, ডালিম, বকুল, পাইন, নেমু আদি গছৰ বনছাই উৎকৃষ্ট।

নিৰ্বাচিত পুলিটো উভালি আনোতে চাব লাগে যাতে পুলিটোৱে কষ্ট নাপায়। শিপাবোৰ নষ্ট নহয়। মাটি, বালি, পচন সাৰৰ মিশ্ৰণেৰে ভৰাই লোৱা টাব এটাত উভালি অনা

পুলিটো ৰুব লাগে। পুলিটোও নিয়মীয়াকৈ পানী দিব লাগে যাতে পুলিটো ঠন ধৰি উঠে। ঠন ধৰি উঠাৰ লাগে লাগে ইয়াক বালি মাটি, পটন সাৰৰ মিশ্ৰণ ভৰাই লোৱা অন্য এটা টৰিলে স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। বনচাই ৰোপণ কৰা পাত্ৰটো ১ ফুট দ, ১ ফুট বহল আৰু ১ ফুট দৈৰ্ঘ্য হোৱাটো বাঞ্ছনীয়।

স্থানান্তৰিত পুলিটোৰ ওপৰ ভাগ কাটি ল'ব লাগে আৰু যাই শিপাতাল আৰু ওচৰৰ কিছু শিপাওঁ কাটি পেলাব লাগে। গছডাল ৰোপণ কৰোতে বাকী থকা শিপাবোৰ মোলি দি গুৰিৰ মাটিখিনি ভালদৰে হেঁচি ধৰিব লাগে। যথেষ্ট পৰিমাণে পানী দি পুলিটো ছাঁত ৰাখিব লাগে। নতুনকৈ পোখা মেলিব ধৰিলেহে পুলিটো ব'দলে উলিয়াই আনিব লাগে। উৰ্দ্ধমুখী ভালবোৰ কাটি দুয়োফালৰ ভালবোৰ বাঢ়িব দিব লাগে। পথালিকৈ বাঢ়িব বাবে ভালবোৰত ৰচিৰে বান্ধি সৰু শিলেঙটি বা ইটাৰ টুকুৰা ওলোমাই দিব লাগে ভালবোৰে এটি আকৰ্ষণীয় আকৃতি ধৰণ কৰে। ভালবোৰ তামৰ তাঁৰেৰে বান্ধিও ইচ্ছানুসৰি আকৃতি দিব পাৰে।

বৰ্ষা ঋতুত পুলিটো সাৰধানে তুলি আনি কিছু শিপা কাটি পুনৰ ৰোপণ কৰিব পাৰি। বহুসত ২ বাৰ শিপা কাটা দৰকাৰ। লাগতে ভাল পাতো কাটিব। পুলিটোত নিয়মীয়াকৈ

পানী দিয়া প্ৰয়োজন। তিনিচাৰি বছৰমান শিপা, ভাল, পাত নিয়মীয়াকৈ কটাৰ পিছত পুলিটো এটা পূৰ্ণাংগ বনছাইত পৰিণত হ'ব। বহুসত এবাৰ সাৰ মাটি সলোৱা প্ৰয়োজন। বনছাই যদিও সৌন্দৰ্যৰ বাবে ঘৰৰ ভিতৰত ৰখা হয় তথাপি ইয়াক পোহৰৰ পৰা ৰক্ষিত কৰিব নালাগে। বনছাই গছৰ প্ৰধান শত্ৰু হৈছে পোক-পৰুৱা, Aphid ইত্যাদি। এইবোৰৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ জৈৱ কীটনাশক ঔষধ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

বনছাই আজিৰ এই টাৰ বিপ্লৱৰ যুগত কেৱল জাপান বা চীন দেশতে আৰম্ভ হৈ থকা নাই। পৃথিৱীৰ প্ৰায়বোৰ দেশতে এই শিল্পই সমাদৰ লাভ কৰিছে। বিশেষকৈ জনবসতিপূৰ্ণ মহানগৰীবোৰত, য'ত ঋস-প্ৰস্থাসৰ কাৰণে নিৰ্মল বায়ুকণাৰো অভাৱ ঘটিছে, য'ত মানুহৰ প্ৰকৃতিৰ লগত সম্পৰ্ক হেৰাই গৈছে তাত বনছাই শিল্পই দ্ৰুতভাৱে জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছে। বনছাইক উপাৰ্জনৰ আহিলা হিচাপেও ল'ব পাৰি। যেনে এজোপা মনোমোহা বনছাইৰ মূল্য কেবা হেজাৰ টকা হ'ব পাৰে।

এখন পেইণ্টিং শেষ কৰি শিল্পীজনে বাঢ় ভাল আঁতৰাই থয়। কিন্তু বনছাই এক অন্তহীন প্ৰক্ৰিয়া। অভিজ্ঞতাই বনছাইক এক মনোমোহা ক্ষুদ্ৰ পৃথিৱীলৈ কাণান্তৰিত কৰে।

- ভাৰতৰ প্ৰথম বৈদেশিক বেংকটোৰ নাম কি? — স্টেণ্ডাৰ্ড চাৰ্চাৰ্ট বেংক
- ভাৰতৰ প্ৰথম বাতৰি কাকতখনৰ নাম কি? — বেঙ্গল গেজেট
- ইৰাকৰ পুৰণি নাম কি আছিল? — মেছোপটেমিয়া

বৈজ্ঞানিক মন আৰু জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱ

আব্দুল ওহাৰ সৰকাৰ
মুৰব্বী অধ্যাপক, দৰ্শন বিভাগ।

চিত্তা শক্তি আৰু বুদ্ধি মানৱ জাতিৰ প্ৰকৃতিৰ এক বিশ্ময়কৰ অৱদান। কেৱল এই গুণৰ বাবেই মানুহ তাৰ আদিম পাশ্চাত্যিক অৱস্থানৰ পৰা নিজকে মুক্ত কৰি ক্ৰমাৱৰ্তনৰ বিভিন্ন স্তৰ পাৰ হৈ বৰ্তমানৰ স্থানত উপনীত হ'ব পাৰিছে। বিভিন্ন দিশত নৱ নৱ উদ্ভৱনাৰে ৰহস্যময় প্ৰকৃতিৰ আৱৰণ ক্ৰমান্বসাবে মুকলি কৰি আছে, প্ৰকৃতিৰ নাশা সম্পাদৰ সদব্যৱহাৰ কৰি মানুহৰ জীৱন উপভোগ্য কৰিছে কেৱল এই গুণটোৰ বাবেই মানুহ তাৰ জীৱনৰ লগতে পৃথিৱীৰ ৰেক্ৰুপ সলনি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। মানুহ যদিও প্ৰকৃতিৰ খেয়ালী নিয়মৰ ওচৰত অসহায় তথাপিও বহু ক্ষেত্ৰত প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন আচৰণক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈও সক্ষম হৈছে। এইবোৰ কাৰণেই মানুহক শ্ৰেষ্ঠ জীৱ বুলি কোৱা হয়। কিন্তু বিভিন্ন দিশত মানুহৰ চৰম বৌদ্ধিক উত্তৰণ বা বিকাশ পৰিলক্ষিত হ'লেও উৎকৃষ্ট মানৱীয় গুণবলীৰ বিকাশ খুব কম মানুহৰ মাজত দেখা যায়।

বিভিন্ন যুগৰ বিভিন্ন মানুহৰ স্বভাৱ লক্ষ্য কৰিলে এইটো স্পষ্ট হয় যে এক নগন্য সংখ্যকৰ বাহিৰে অধিকাংশ মানুহৰ মাজত উৎকৃষ্ট গুণ দুৰৰ কথা অতি সাধাৰণ মানৱীয় গুণৰো অভাৱ। বহু সময়ত বৌদ্ধিক সফলতাৰ উচ্চ আনন্দপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিৰ মাজতো উৎকৃষ্ট মানৱীয় গুণৰ অভাৱ দেখা যায়। এলেকি, বহু ক্ষেত্ৰত তেনে মানুহৰ আচৰণৰ মাজেদি যুগলীয়া পাশ্চাত্যিক স্বভাৱ পৰিস্ফুট হয়। এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা “শ্ৰেষ্ঠ” শব্দটো কি অৰ্থত মানুহৰ ক্ষেত্ৰত

প্ৰযোজ্য সেয়া বিচাৰ বিৱৰ। গতিকে বিভিন্ন দিশত অভাৱলীয়া আৰু বিশ্ময়কৰ সফলতা অৰ্জন কৰা হেতুকে মানুহক সৰ্বাধিক বৌদ্ধিক ক্ষমতাসম্পন্ন জীৱ বুলি ক'ব পাৰি। কিন্তু ‘শ্ৰেষ্ঠ’ বুলি কোৱাটো কেৱল অৱধাৰ্হই নহয়; নৈতিক দৃষ্টিকোণৰ পৰাও অনুচিত। এইখিনিতে নীতি বৈজ্ঞানিক P.W. Taylor, ৰ এৰাৰ উক্তি প্ৰণিধানযোগ্য। তেওঁ কৈছে, “All living organisms are theological centres of life in the sense that each is an unique individual which is flourishing in its own natural manner and pursuing its own good. All are members of biotic community in an order by interdependence.....and hence human species are by no means inherently superior to other living organisms of the biotic community.”

বহুমুখী প্ৰতিভা সম্পন্ন গ্ৰীক দাৰ্শনিক এৰিষ্টটলে খৃঃ পূঃ চাৰিশ বছৰ আগতে মানুহক ‘Rational animal’ বুলি উল্লেখ কৰিছিল। কিন্তু বিংশ শতিকাৰ অন্যতম চিন্তাবিদ, সাহিত্যিক দাৰ্শনিক আৰু সমাজতাত্ত্বিক B. Russell য়ে বিভিন্ন যুগৰ, বিভিন্ন সমাজৰ বিভিন্ন মানুহৰ প্ৰকৃতি, আচৰণাদি পৰ্যবেক্ষণ কৰি কৈছে যে এৰিষ্টটলে মানুহক কিয় ‘Rational’ বুলি কৈছে এই কথা তেওঁ বুজিব পৰা নাই। কাৰণ অধিকাংশ মানুহৰ মাজত ‘Rationality’ৰ

অভাৱ দেখা যায়। এই কাৰণেই বহু ক্ষেত্ৰত মানুহক 'শ্ৰেষ্ঠ' জীৱ বাদেই 'Rational' বুলি কোৱাও সমীচিন নহয়।

বিশ্বপ্ৰকৃতি পৰম বিস্ময়কৰ। বিস্ময় প্ৰকৃতিৰ বিৱৰ্তনৰ কোনোবা স্তৰত উদ্ভৱ হোৱা মানুহ নিজেই এক চৰম বিস্ময়। মানুহৰ চিন্তা, বুদ্ধি, ইচ্ছা শক্তি, আবেগ, অনুভূতি আদিৰ মাজেদি 'মানুহ' যে এক বিস্ময়কৰ সৃষ্টি তাক অনুধাৱন কৰিব পাৰি। বহুসময় প্ৰকৃতিৰ আশ্চৰ্য্য সৃষ্টি ৰূপে মানুহ অফুৰন্ত সম্ভাৱনাৰ আঁক (Store house of potentiality)। মানুহে তাৰ মাজত নিহিত থকা সম্ভাৱনা নিজৰ প্ৰচেষ্টা আৰু উপযুক্ত শিক্ষাৰ দ্বাৰা বিকাশ সাধন কৰিব পাৰে। সাৰ্বজনীন কাৰ্য্যকাৰণ তত্ৰ মতে, জগতৰ সকলো সত্তা চৰ্ত বা নিয়মৰ অধীন। গতিকে, মানুহৰ মাজত নিহিত অফুৰন্ত সম্ভাৱনাৰ বিকাশ সাধনো স্বাভাৱিকতে চৰ্ত নিৰ্ভৰ। এই চৰ্তসমূহৰ অন্যতম হ'ল বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গী বা যুক্তিনিষ্ঠ মানসিকতা। গতিকে, মানুহৰ মাজত নিহিত বিশাল সম্ভাৱনাৰ সৰ্বাধিক বাস্তৱ প্ৰকট সৰ্বাধিক সংখ্যকৰ মাজত সত্ত্ব যদিহে মানুহ, মানুহ হিচাপে তাৰ ভিতৰত নিহিত থকা যুক্তিনিষ্ঠ মানসিকতাৰ উত্তৰণ ঘটাব পাৰে। এই যুক্তিনিষ্ঠ চিন্তা বা বাস্তৱ তথ্যনিষ্ঠ মানসিকতাক আমি বৈজ্ঞানিক মন বা দৃষ্টিভঙ্গী বুলি ক'ব পাৰি। অৰ্থাৎ আৱেগহীন, নিৰপেক্ষ, পূৰ্ব ধাৰণা বৰ্জিত বাস্তৱ তথ্যনিষ্ঠ যুক্তি আৰু বিচাৰ বিশ্লেষণৰ আধাৰত যিকোনো বিষয়ৰ মানৱীয় অনুসন্ধানৰ মানসিকতাই হ'ল বৈজ্ঞানিক মন। এনে মানসিকতা বা দৃষ্টিভঙ্গীৰ মানুহ যিকোনো ভ্ৰান্ত বা অন্ধবিশ্বাস, কুসংস্কাৰ, পূৰ্বধাৰণা, পক্ষপাতিত্ব আদি শিকলিৰ পৰা নিজকে মুক্ত কৰি এক নিৰপেক্ষ মানৱীয় দৃষ্টিকোণৰ পৰা বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰিব পাৰে। এনে বিচাৰ বিশ্লেষণৰ ভেটিত গৃহীত যিকোনো সিদ্ধান্ত সঠিক হোৱাৰ সম্ভাৱনা যথেষ্ট বেছি। এনে চিন্তা সংস্কৃতি আৰু কৰ্ম ধাৰাই মানুহৰ মাজত থকা পৰস্পৰ ভুল বুজাবুজি, ভ্ৰান্ত ধাৰণা, ঘৃণা, হিংসা আৰু অসহিষ্ণুতা দূৰ কৰে। এই দিশৰ পৰা বৈজ্ঞানিক মন বা দৃষ্টিভঙ্গীক পাৰিবাৰিক, সামাজিক আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় শান্তি আৰু প্ৰগতিৰ অন্যতম চৰ্ত বুলি ক'ব পাৰি।

গতিকে, আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা নিত্যান্তভাৱেই বৈজ্ঞানিক মন গঢ়াৰ সহায়ক হ'ব লাগে। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত, বহু ক্ষেত্ৰ, ইয়াৰ ওলোটা নীতিহে পৰিলক্ষিত হয়। বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত নীতি শিক্ষাৰ অভাৱ থকা হেতুকে উচ্চ শিক্ষিত মানুহৰ সংখ্যা বাঢ়িলেও পশ্চাৎগামী চিন্তাৰ প্ৰৱণতা ভ্ৰান্ত বিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰ কমা নাই; বৰং বাঢ়িছেহে। ইয়াৰ প্ৰত্যক্ষ উদাহৰণ চকুত পৰে বিভিন্ন জাতি, গোষ্ঠী, ধৰ্ম, বৰ্ণৰ মানুহৰ মাজত নিজৰ নিজৰ শ্ৰেণীগত শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰদৰ্শনৰ ক্ৰিয়া কাণ্ডত, যি ক্ৰিয়া কাণ্ডই মানুহক ক্ৰমে ইঁতৰ প্ৰাণী লৈ অৱনমিত কৰি আছে।

গতিকে উপযুক্ত আৰু প্ৰণালীবদ্ধ শিক্ষাৰ বাস্তৱ অনুশীলন অতি আৱশ্যক। এইখিনিতে, উল্লেখনীয় যে অকল বিজ্ঞান অধ্যয়ন বৈজ্ঞানিক মন গঢ়াৰ পৰ্য্যাপ্ত হেতু নহয়। কাৰণ এই পৃথিৱীত অবৈজ্ঞানিক মনৰ বৈজ্ঞানিকৰ অভাৱ নাই। এনে স্থূলত সাধাৰণ মানুহৰ মানসিকতা কি হ'ব পাৰে তাক অতি সহজতে অনুধাৱন কৰিব পাৰি। গতিকে, বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গী গঢ়াৰ বাবে আমাৰ প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজনীয় পৰিশোধন অতি আৱশ্যক।

এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা যিকোনো ধৰণৰ সংকীৰ্ণ গণ্ডি পৰিহাৰ কৰা ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষাৰ প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰাই পৰিকল্পিতভাৱে বাস্তৱ বিষয়ধৰ্মী শিক্ষাৰে নিৰপেক্ষ আৰু কুসংস্কাৰ যুক্ত মানসিক স্থিতি গঠনৰ প্ৰচেষ্টা সময়ৰ আহুন। নহ'লে আমি তথাকথিত শিক্ষিত হম ঠিকেই, কিন্তু আমাৰ মাজত বিশুদ্ধ ধাৰণাৰ উন্মেষ নঘটিব আৰু বিপুল ধাৰণা অবিহনে আমি নিজকে জ্ঞানী, ধৰ্ম, ভাষা, বৰ্ণৰ উদ্ধৃত অধিষ্ঠিত কৰা সত্ত্ব নহয়।

দ্বিতীয়তে সকলো ভেদাভেদৰ উদ্ধৃত আৰোহণ কৰি নিজৰ একমাত্ৰ পৰিচয় যে 'মানুহ'—যি মানুহ বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ জীৱ তথা উদ্ভিদৰ দৰেই জগতৰ জীৱ কুলৰ সদস্য মাত্ৰ (Members of Earth's Community of life), এই সত্য উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰালৈকে মানুহৰ তথাকথিত শ্ৰেষ্ঠতাৰ ধাৰণা অর্থহীন হৈ ৰ'ব।

"প্ৰেমৰ আনন্দ ক্ষণস্থায়ী, কিন্তু প্ৰেমৰ বেদনা চিৰস্থায়ী।"—ববীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ।

দক্ষতা : পুৰুষ বনাম মহিলা

শামচুল আলম
সহকাৰী অধ্যাপক
প্ৰাণীবিদ্যা বিভাগ

বিচিত্ৰ জগতখনত বিভিন্ন ধৰণৰ মানুহ আছে যদিও মানৱ জাতিৰ দুটাই প্ৰধান ভাগ—পুৰুষ আৰু স্ত্ৰী। আনুৰাগিকভাৱে বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ আন্তলিংগ, অতি-পুৰুষ, অতিস্ত্ৰী আদি আছে যদিও সাধাৰণভাৱে দুটা জাতিৰ মানুহ হ'ল বিশ্ব আবাদীৰ মৌলিক ভাগ। শাৰীৰিক, মানসিক, আচৰণ, ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা আদি বিভিন্ন দিশত পুৰুষ আৰু স্ত্ৰীৰ পাৰ্থক্য থাকে। অত্যাধিক শক্তিশালী স্ত্ৰীলোক আৰু অত্যাধিক দুৰ্বল পুৰুষৰ উদাহৰণ আছে। শিশু অৱস্থাত লিঙ্গীয়ভাৱে স্ত্ৰী-পুৰুষ উভয়ৰে শাৰীৰিক শক্তিৰ পাৰ্থক্য যথেষ্ট কম যদিও অতি কম সময়ৰ ভিতৰতেই দুয়োৰে মাজত দৈহিক উচ্চতা আৰু ওজনৰ পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হয়। যৌৱন প্ৰাপ্তিৰ লগে লগে ল'ৰাবোৰৰ দেহত টেষ্ট'ষ্টেৰণৰ মাত্ৰা উৰ্দ্ধগামী হোৱাত আমি সিহঁতৰ শৰীৰক্ৰিয়া আৰু লিঙ্গীয় ভিন্নৰূপতা বাৰুকৈয়ে প্ৰত্যক্ষ কৰোঁ। ভ্ৰাতৃক যমজ (Fraternal twin)ৰ ক্ষেত্ৰত এগৰাকী পুত্ৰ আৰু এগৰাকী কন্যা সন্তানৰ বয়সপ্ৰাপ্তি কালত উচ্চতা ৫ ইঞ্চি আৰু ওজন প্ৰায় ১৩ কেজিলৈ পাৰ্থক্য হোৱা দেখা যায়। পুৰুষ যমজৰ দেহৰ উৰ্দ্ধাংশত ৪০% আৰু নিম্নাংশত ৩০% পেশী বৃদ্ধি হোৱা দেখা যায়। উচ্চ মাত্ৰাৰ টেষ্ট'ষ্টেৰণৰ বাবে পুৰুষ যমজটোৱে প্ৰশিক্ষণৰ যোগেদি অতি সহজে অতিৰিক্ত পেশী গঠনত সক্ষম হয়। ক্ৰীড়া ক্ষেত্ৰতো দেখা যায় যে, প্ৰত্যক্ষ শাৰীৰিক সংস্পৰ্শিত ক্ৰীড়াত (যেনে—ৰাগবি খেল) প্ৰাকৃতিকভাৱে বলী আৰু অধিক ওজনৰ পুৰুষসকলহে জয়ী হয়। দৈহিক সামৰ্থ্যজৰিত খেলা-ধূলাত শীৰ্ষস্থানীয় স্ত্ৰীসকল পুৰুষ

প্ৰতিদ্বন্দ্বীৰ তুলনাত ৯০% হে দক্ষ। পুৰুষৰ টেষ্ট'ষ্টেৰণ আৰু দ্ৰুত তাৎক্ষণিক সঞ্চালনক্ষম পেশীয়ে সিহঁতক অধিক শক্তিৰে প্ৰতিনিয়ত অধিক কাম কৰাৰ যোগ্যতা প্ৰদান কৰে। আনহাতে বিজ্ঞানে কয় মহিলাসকল পুৰুষতকৈ অধিক শক্তিশালী। দিগুণ X- ক্ৰম'জমৰ বাবে স্ত্ৰীসকল অধিক শক্তিশালী। প্ৰকৃততে X-ক্ৰম'জম ডাঙৰ আকাৰৰ হোৱা বাবে এই ক্ৰম'জম অধিক জিনৰ বাহক, অসংক্ৰাম্যতাৰ সামৰ্থ্য প্ৰদায়ী। পুৰুষৰ তুলনাত স্ত্ৰীলোকে প্ৰায় ৫ বছৰলৈ দীৰ্ঘজীৱি হয়। এনেকি কৰ্কট ৰোগ, সংক্ৰমণ, ৰক্তদোষণ আৰু অন্যান্য X-ক্ৰম'জমজৰিত অসংক্ৰাম্যতাজনিত ৰোগৰ প্ৰতিও স্ত্ৰীলোক নিম্ন সম্ভাৱনা প্ৰৱণ।

ইমানবোৰ জনাজাত জিন থকাৰ ওপৰিও স্ত্ৰীলোক কিছুমান স্পষ্ট স্বয়ং-অসংক্ৰাম্যতাৰ ৰোগ যেনে গ্ৰন্থিৰাত আদিৰ উচ্চ আশংকা থকা জিনৰ বাহক।

পুৰুষৰ তুলনাত স্ত্ৰীসকল অধিক পাৰদৰ্শী হোৱাৰ দহটা শীৰ্ষস্থানীয় দৃষ্টান্ত :-

1. স্থূলত ল'ৰাৰ তুলনাত ছোৱালীবোৰৰ গ্ৰেড্ উন্নত।
2. অংক আৰু বিজ্ঞানত ছোৱালীবোৰ উৎকৃষ্ট।
3. কম্পিউটাৰ গেম উদ্ভাৱনত ছোৱালীবোৰ ভাল।
4. কৰ্ম-নিয়োগৰ সাক্ষাৎকাৰত মহিলাসকলে অধিক চাপ সহজে গ্ৰহণ কৰে।
5. কাৰ-দুৰ্ঘটনাত মহিলাসকলৰ বাচি থকাৰ সম্ভাৱনা বেছি।

6. উৎকৃষ্ট বস্তু ক্রয় কৰাত টেষ্ট'ষ্টেৰণ ভাল নহয়।
 7. মহিলাসকল ভাল মালিক বা নিবন্ধক (মেনেজাৰ) হয়।
 8. মহিলাসকলৰ অসংক্রাম্য তন্ত্ৰ অধিক শক্তিশালী।
 9. পিতৃ-মাতৃৰ চোৱা-চিতা কামত কন্যাসকল বেছি ভাল।
 10. দীৰ্ঘম্যাদি কামত ছোৱালীবোৰ বেছি মিতব্যয়ী।
- বহুতো কাম কৰাত পুৰুষতকৈ স্ত্রীলোক বেছি ভাল—

1. স্ত্রীলোকে মানসিক চাপ আদিৰ সহজ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰে। চাপ নিয়ন্ত্ৰণত তিনিবিধ হৰমন—কৰ্টিছ'ল, এপিনেফ্ৰিন আৰু অক্সিট'ছিনৰ ভূমিকা আছে যাৰ বাবে একেই পৰিস্থিতিত স্ত্রী আৰু পুৰুষৰ প্ৰতিক্ৰিয়া বেলেগ বেলেগ। মানসিক চাপৰ খুন্দাত এপিনেফ্ৰিনৰ মাত্ৰা বাঢ়ে আৰু লগতে ৰক্তচাপ তথা ৰক্ত-শৰ্কৰাৰ মাত্ৰাও বাঢ়ি যায়। এই সময়ত মস্তিষ্কই ক্ষৰণ কৰা ত্ৰাণকৰ্তা হৰমন অক্সিট'ছিনে চাপ-হৰমনৰ মাত্ৰা কমাই শান্ত-প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সূচনা কৰে। পুৰুষৰ ক্ষেত্ৰত অক্সিট'ছিনৰ নিঃসৰণ কম। স্ত্রীলোকৰ ইষ্ট'জেনৰ অধিক মাত্ৰাই মস্তিষ্কত মানসিক চাপৰ ঋণাত্মক প্ৰভাৱ পৰাত বাধা দিয়ে।

2. সহনশীলতা সম্পৰ্কত মহিলাসকল আগবঢ়া—

প্ৰতিশ্ৰুতি আতংকৰ বলি হোৱা মহিলাৰ সংখ্যা নিচেই তাকৰীয়া। প্ৰকৃতি প্ৰদত্ত মনস্তাত্ত্বিক অৱদানৰ বাবেই

স্ত্রীলোকে সম্পৰ্ক ৰক্ষাৰ বাবে কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিব পাৰে। পুৰুষৰ তুলনাত দীৰ্ঘ সময়লৈ সম্পৰ্ক ধৰি ৰখাৰ বাবে স্ত্রীলোকৰ মস্তিষ্ক অধিক সুগঠিত। এনেকি হৰমনবোৰেও পুৰুষতকৈ মহিলাক সম্পৰ্ক ৰক্ষাৰ প্ৰয়োজনসমূহৰ বিষয়ে অধিক সচকিত হোৱাত গুৰুতৰ ভূমিকা লয়। মহিলাৰ তুলনাত পুৰুষৰ তন্ত্ৰত প্ৰায় কুৰিগুণ অধিক টেষ্ট'ষ্টেৰণ থাকে। যাৰ ফলত পুৰুষসকল বেছি খঙাল, আক্ৰমণাত্মক, প্ৰভাৱী আৰু শাৰীৰিক সম্পৰ্কৰ দিশবোৰত সংকীৰ্ণ হয়।

3. যোগাযোগ ক্ষেত্ৰত স্ত্রীলোক অধিক দক্ষ—বেছিকৈ কথা কয় বুলি স্ত্রীলোকক সদায় দোষাৰোপ কৰা হয়। এইটো অৱশ্যে সমুলি অসত্য নহয়। অধ্যয়ণ মতে মহিলাই পুৰুষতকৈ দৈনিক তিনিগুণে বেছি কথা কয়। এইটো সদায়ে অপৰাধ নহয়। তেওঁলোকে নিজৰ মনৰ যুক্তিসাধ্য, মুকলীমূৰীয়া আৰু বিন্দুপ্ৰৰণ কথা কয়। (এই ক্ষেত্ৰত বন্ধু বান্ধৱৰ লগত কথাৰ মহলা মাৰা নহয়, সাধাৰণভাৱে জ্ঞানগৰ্ভা কথা-বতৰা বুজোৱা হৈছে)। "Female Mind" নামৰ কিতাপখনত Dr. Luan Brizendine য়ে কৈছে যে, মহিলাসকলে কথা পাতিবলৈ পুৰুষসকলতকৈ বেছি সংখ্যক মগজু-কোষ নিয়োজিত কৰে। বিজ্ঞানে প্ৰমাণ কৰিছে যে, পুৰুষৰ মগজুৰ তুলনাত স্ত্রীলোকৰ মগজুৱে বহু বেছে পৰিমাণৰ কথা, অনুভূতি আৰু আবেগৰ প্ৰক্ৰিয়াকৰণ আৰু বিশ্লেষণ কৰিব পাৰে।

ঃ পৃথিবীখন এখন ধূনীয়া কিতাপ, কিন্তু যিজনো পঢ়িব নাজানে, তেওঁৰ কাৰণে এই কিতাপখনৰ কোনো মূল্য নাই।

ঃ ভুলৰ বাবে আনক ক্ষমা কৰি দিবা। কিন্তু নিজকে কোনো দিন ক্ষমা নকৰিবা।

ঃ এশজন শিক্ষকে কৰিব নোৱাৰা কাম এগৰাকী আদৰ্শ মাতৃয়ে অকলেও কৰিব পাৰে।

—গল্ডিগি পামেলা।

—ছাইবাছ।

—জৰ্ড হাৰ্ট।

একবিংশ শতিকাৰ প্ৰত্যাহ্বান—মূল্যবোধৰ শিক্ষা

মুস্তাফিজুৰ ৰহমান

সহকাৰী অধ্যাপক, শিক্ষা বিভাগ

পুৰণি শিক্ষা ব্যৱস্থাত প্ৰমূল্য বা মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰসংগ উত্থাপিত হোৱা নাছিল এই বাবেই যে আগৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত জীৱনৰ বাবে আৱশ্যকীয় বিভিন্ন প্ৰমূল্যক সেই সময়ত শিক্ষাৰ্থীৰ সন্মুখত সাৰ্থকভাৱে দাঙি ধৰিব পাৰিছিল। কিন্তু বৰ্তমান আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত মূল্যবোধ শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ বাবে সমগ্ৰ পৃথিবী ব্যাপী এক জাগৰণৰ সৃষ্টি হৈছে। সকলোৱে নতুন প্ৰজন্মক প্ৰমূল্য শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তুলিবলৈ আগ্ৰহান্বিত হৈ পৰিছে।

ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ স্বৰূপে ক'ব পাৰি যে সাম্প্ৰতিক কালৰ একপক্ষীয় শিক্ষাব্যৱস্থা। পুথিগত জ্ঞান অৰ্জন কৰা ও পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ উদ্দেশ্যতেই সমগ্ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা পৰিচালিত হৈছে। আনহাতে জ্ঞানৰ বিস্ফেৰণ, ভোগবাদী আদৰ্শৰ সম্প্ৰসাৰণ, দুৰ্নীতি, অপৰাধমূলক কাৰ্য্য, ভ্ৰষ্টাচাৰ, নৈতিক স্বলনে বৰ্তমান বিশ্বত ভয়ানক পৰিস্থিতি আৰু অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰি তুলিছে। যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ দ্ৰুত সম্প্ৰসাৰণ, অত্যাধুনিক অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰৰ উদ্ভাৱন আৰু প্ৰয়োগ, ভোগৰ সামগ্ৰীৰ সহজলভ্যতা, অধিক অৱসৰৰ সময়ৰ ফলত পৃথিবী ব্যাপীকৈৱল পাৰ্থিৱ ভোগ লালসাৰ ওপৰতহে অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে। ফলত মানবীয় প্ৰমূল্য দ্ৰুতভাৱে স্বলন ঘটিছে।

মানবীয় প্ৰমূল্য স্বলনৰ প্ৰধান কাৰণ স্বৰূপে ক'ব পাৰি— ৰাজনৈতিক ভ্ৰষ্টাচাৰ, অৰ্থনৈতিক শোষণ, সামাজিক বিশৃংখলতা, মানুহৰ স্বাৰ্থপৰতা, অন্যায় কাৰ্যকলাপ,

ভোগবাদী আদৰ্শ, সামাজিক চেতনাৰ অভাৱ, যুৱ উচ্ছৃংখলতা, জাতিভেদ প্ৰথা, বৈবাহিক জীৱনৰ ভাঙোন ইত্যাদিৰ কথা।

শিক্ষাৰ্থীৰ নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক তথা মানবীয় ভাৱধাৰা পুনৰ্জীৱিত কৰি শিক্ষাক এক শক্তিশালী আৰু ফলৱতী বুলিয়াবৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবেই সম্প্ৰতি মূল্যবোধ শিক্ষাৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়া পৰিলক্ষিত হৈছে। এইখিনিতে উল্লেখ কৰা ভাল হ'ব যে, নৈতিক বা আধ্যাত্মিক শিক্ষাক প্ৰমূল্য আখ্যা দিব নোৱাৰি। নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক শিক্ষাতকৈ প্ৰমূল্য বা মূল্যবোধ শিক্ষাৰ ধাৰণা অধিক ব্যাপক। মূল্যবোধ শিক্ষা এক বহুমুখী ধাৰণা লগতে ই শিক্ষাৰ প্ৰত্যেকটো অংগৰে সৈতে জড়িত।

প্ৰমূল্যৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ Value শব্দটোৱে মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত নৈতিক গুণ, বিশেষত্ব বা যোগ্যতাৰ কথা বুজায়। সামাজিক সমৰ্থন লাভ কৰা যিবিলাক আচৰণ, কৰ্ম বা বস্তুক ভাল পাই, সন্মান কৰি মানুহে জীৱনত আয়ত্ত কৰে আৰু গুৰুত্ব সহকাৰে নিজৰ কৰি লয় তাকেই প্ৰমূল্য আখ্যা দিব পাৰি। অন্য ধৰণে ক'বলৈ হ'লে প্ৰমূল্য সৱল আচৰণ আৰু চিন্তাৰ বিমূৰ্ত আৰু সাধাৰণকৃত ৰূপ যাৰ প্ৰতি মানুহ অত্যন্ত আবেগিক আৰু ইতিবাচকভাৱে প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হয় আৰু যি অন্য মানুহৰ কাম-কাজ, বিচাৰ-বিবেচনা আৰু লক্ষ্যৰ আদৰ্শ স্বৰূপে স্বীকৃত হয়।

প্রমূল্য শব্দটোৰ বুৎপত্তিগত অৰ্থ হ'ল—ই কোনো ব্যক্তি বা বস্তুৰ সেই গুণটোৰ কথা বুজায় যিনেকি সেই ব্যক্তি বা বস্তুক মৰ্যাদা, সন্মান আৰু কাৰ্যকাৰিতা প্ৰদান কৰে আৰু সহজভাৱে ক'বলৈ হ'লে প্ৰমূল্য হ'ল সজ্ঞান আৰু অজ্ঞানভাৱে ব্যক্তিয়ে অগ্ৰাধিকাৰ দি গ্ৰহণ কৰা আচৰণ আৰু গুণ যিবোলাকে সামাজিক স্বীকৃতি পাই, সমাজৰ দ্বাৰাই নিয়ন্ত্ৰিত হয়।

মানুহৰ জীৱনত প্ৰমূল্য একেদিন আৰু এটা কাৰণত গঢ়ি নুঠে। বিভিন্ন ধৰণৰ উৎসৰ পৰা আৰু বিভিন্ন পৰিস্থিতিৰ মাজেদি মানুহৰ মনত মূল্যবোধৰ সৃষ্টি হয়। মূল্যবোধৰ উৎস সমূহ হ'ল—

- ধৰ্ম
- দৰ্শন
- সাহিত্য
- বিজ্ঞান
- সামাজিক ৰীতি-নীতি বা প্ৰথা ইত্যাদি।

মূল্যবোধ বা প্ৰমূল্য কোনো জন্মগত বা বংশানুক্ৰমিক গুণ নহয়। ব্যক্তিয়ে জীৱন কালত প্ৰমূল্য আয়ত্ত কৰে। পৃথিৱীত জন্মগ্ৰহণৰ সময়ত মানৱ শিশুক এটি পশুৰ লগত তুলনা কৰিব পাৰি কাৰণ প্ৰমূল্য কি সেই বিষয়ে শিশুৰ একো ধাৰণা নেথাকে। পৰিয়ালত পিতৃ-মাতৃয়েই প্ৰথম শিশুক মূল্যবোধৰ ধাৰণা দিয়ে। পৰৱৰ্তী সময়ত বৃহত্তৰ সমাজৰ পৰা শিশুয়ে মূল্যবোধ শিক্ষা আয়ত্ত কৰে বিভিন্ন পৰিস্থিতিৰ পৰা। বিশেষকৈ শিক্ষাৰ যোগেদি শিক্ষাৰ্থীৰ মনত

ঃ নিজক বুজিব নোৱাৰাজনে আন একোৱেই বুজিব নোৱাৰে।”
—আইনষ্টাইন।

ঃ বিজ্ঞান এক কৃত্ৰিম সমাজ, যত সমাজৰ মঙ্গলজনক আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশটোহে প্ৰতিফলিত হয়।
—পাৰ্চিয়ান।

মূল্যবোধৰ ধাৰণা গঢ়ি তোলাত বিদ্যালয়ে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

ড° সৰ্বপল্লী বাধা কৃষ্ণণৰ দৃষ্টিভংগীত জ্ঞান আৰু কৌশল দান কৰাটোত শিক্ষা সীমাবদ্ধ নহয়—শিক্ষাই শিক্ষাৰ্থীৰ মনত মূল্যবোধৰ প্ৰকৃত ধাৰণা গঢ়ি তুলিব লাগিব। প্ৰমূল্য শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে গড উইনে কৈছিল যে প্ৰমূল্য শিক্ষা হ'ল ব্যক্তিৰ এনে এক অস্ত্ৰ যাৰ সহায়ত তেওঁৰ অস্তিত্ব প্ৰতিপন্ন কৰিব পাৰে। প্ৰমূল্যই হ'ল ব্যক্তিৰ চৰিত্ৰ আৰু ব্যক্তিত্বৰ মহামূল্যবান মুকুতা সদৃশ।

শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মনত মূল্যবোধ গঢ়ি তুলিবলৈ বিদ্যালয়ে কেতবোৰ নিৰ্দিষ্ট আদৰ্শৰ ভেটিত শিক্ষা পৰিকল্পনা কৰা উচিত। বিদ্যালয়ত মূল্যবোধ শিক্ষা প্ৰদান কৰিবৰ বাবে নিম্ন উল্লেখিত পদক্ষেপ সমূহ গ্ৰহণ কৰিব পাৰি—

- পুৰাণ সমাবেশ।
- পাঠ্যক্ৰমৰ সংস্কাৰ সাধন।
- শ্ৰৱন দৰ্শন সঁজুলিৰ ব্যৱহাৰ।
- বিশেষজ্ঞলোকৰ বক্তৃতানুষ্ঠান।
- মহৎলোকৰ জন্ম দিৱস পালন।
- গ্ৰন্থ প্ৰদৰ্শনী।
- সমবায় ভিত্তিত কাৰ্যসূচীৰ ব্যৱস্থা।
- দলীয় কৰ্ম।
- সমাজ সেৱাৰ অনুষ্ঠান।
- কলা আৰু চিত্ৰাংকণ প্ৰতিযোগিতা ইত্যাদি।

ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাত নাৰী

নিতু চহৰীয়া
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

বৰ্তমান ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাত লিংগ বৈষম্য (নাৰী আৰু পুৰুষ) এক সামাজিক ব্যাধি ৰূপত সমাজ জীৱনৰ প্ৰতিটো স্তৰতে শিপাই উঠিছে। অতি দুখ আৰু পৰিতাপৰ বিষয় যে বৰ্তমানৰ বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ যুগত একবিংশ শতিকাৰ প্ৰাক্ক্ষণত আমাৰ দেশৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ আধা সংখ্যকেই নিজৰ প্ৰাপ্য অধিকাৰ আৰু সুৰক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে। আধুনিক শিক্ষাৰ পোহৰ পোৱা বুলি ঢাক ঢোল কোবোৱা ভাৰতীয় পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজখনে আজিও সামন্তযুগীয় চিন্তাধাৰা পৰিহাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই আৰু নাৰীক নিজতকৈ হয় জ্ঞান কৰিবলৈ এৰা নাই। নাৰীৰ প্ৰতি থকা বৈষম্যমূলক তথা হয় মনোভাৱৰ ফলশ্ৰুতিতেই দৈনিক আমাৰ সমাজত ধৰ্মগণ, শাৰিৰিক নিৰ্যাতন, যৌতুকৰ বাবে বোৱাৰী হত্যা, নাৰী দেহ ব্যৱসায়, ডাইনী হত্যা ইত্যাদিৰ দৰে জঘন্য আৰু আসুৰিক কাণ্ড চক্ৰবৃদ্ধি হাৰত বৃদ্ধি পাব ধৰিছে। সৌ সিদিনা দেশৰ ৰাজধানী চহৰত এগৰাকী ২৩ বছৰীয়া যুৱতীক কৰা বৰ্বৰ দলবদ্ধ ধৰ্মগণৰ ঘটনাই আমাক নিশ্চয় ভাবিবলৈ বাধ্য কৰে— ‘আমি সঁচাকৈয়ে সভ্য নে?’

ভাৰতীয় সভ্যতাৰ আৰম্ভণিৰ সময়ছোৱাত বিশেষকৈ বৈদিক যুগলৈ উভতি চালে দেখা যায় সেইসময়ত নাৰীয়ে সমাজত এক বিশিষ্ট স্থান অধিকাৰ কৰিছিল। ‘বেদ’ আৰু ‘উপনিষদ’ সমূহত নাৰীক ‘দেৱী’ আৰু ‘মাতৃ’ৰ মৰ্যাদা প্ৰদান কৰা হৈছিল। ছোৱালীক মৰম-স্নেহ আৰু আদৰ যত্নেৰে লালন-পালন কৰা হৈছিল। মহিলাই ৰাজকাৰ্যত পুৰুষৰ সমানে ভাগ লোৱাৰ উল্লেখো কিছু কিছু ঠাইত পোৱা যায়।

কিন্তু সময়ৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে নাৰীক সমাজৰ সেই উচ্চ স্থানৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হ'ল; তাৰ পৰিৱৰ্তে লাহে লাহে সতীদাহ প্ৰথা, বাল্য বিবাহ, বহু বিবাহ, যৌতুক প্ৰথা, পৰ্দা প্ৰথা আদিৰ দৰে কু-ব্যৱস্থাসমূহৰ দ্বাৰা নাৰীক পদলেহিত কৰা হ'ল। ক্ৰমান্বয়ে ঘৰৰ চাৰি বেৰৰ মাজত নাৰীক আবদ্ধ কৰি ৰখা হ'ল আৰু লাহে লাহে পুৰুষৰ বাবে নাৰী হৈ পৰিল মনোৰঞ্জনৰ এক মাধ্যম স্বৰূপ যেন নাৰী মানুহ নহৈ এক পণ্য সামগ্ৰীহে।

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানত ভাৰতৰ প্ৰতিজন নাগৰিকৰ অধিকাৰ সুনিশ্চিত কৰাৰ বাবে সংবিধানৰ ১৪ নং অনুচ্ছেদৰ পৰা ৩২ নং অনুচ্ছেদলৈ মুঠ ছবিধ মৌলিক অধিকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ইয়াৰে ১৪ নং অনুচ্ছেদৰ পৰা ১৮ নং অনুচ্ছেদলৈ মুঠ পাঁচটা অনুচ্ছেদে ভাৰতীয় নাগৰিকৰ হাতত সমতাৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে। সেই মৰ্মে অনুচ্ছেদ ১৫ অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষত ধৰ্ম, জাতি, বৰ্ণ, লিংগৰ ভিত্তিত কৰা যিকোনো বৈষম্য নিষিদ্ধ ঘোষণা কৰা হৈছে। গতিকে দেখা যায় স্বয়ং ভাৰতীয় সংবিধানতেই লিংগ বৈষম্যৰ ক্ষেত্ৰত বাধা আৰোপ কৰা হৈছে তথা ইয়াক অবৈধ ঘোষণা কৰা হৈছে। অৱশ্যে সংবিধানত বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে এনে ব্যৱস্থা ল'বলগীয়া হোৱা কথাটোৱে এই সমস্যাটোৰ গুৰুত্ব তথা ভয়াৱহতাকে প্ৰতিয়মান কৰে। আকৌ ৰাষ্ট্ৰসংঘই ইং ২০০০ চনত আমেৰিকাৰ নিউইয়ৰ্ক চহৰত গ্ৰহণ কৰা শতিকাৰ উন্নয়নৰ লক্ষ্য (Millennium Development Goals) MDGsত লিংগ বৈষম্য দূৰ কৰাত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে আৰু ২০১৫ চনৰ ভিতৰত সমগ্ৰ

বিশ্বতে নারী সুৰক্ষা সুনিশ্চিত কৰা আৰু লিংগ বৈষম্য দূৰ কৰাৰ লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰিছে। গতিকে দেখা যায় যে, লিংগ বৈষম্যৰ বিষয়টোৱে সমগ্ৰ বিশ্বৰে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এইখিনিতে, উল্লেখ কৰিব পাৰি যে উন্নত দেশসমূহৰ তুলনাত অনুন্নত তথা উন্নয়নশীল দেশসমূহত ইয়াৰ ভয়াৱহতা বেছি। আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষ ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল মতে ভাৰতৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ৪৮ শতাংশই মহিলা। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে দেশৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ আধাসংখ্যকেই আজি এক অনিশ্চয়তাময় আৰু আতংকময় জীৱন-যাপন কৰিব লগা হৈছে; এই আতংক তথা অনিশ্চয়তাৰ কাৰণ কোনো সন্তাসবাদী তথা কোনো শত্ৰু দেশৰ সৈন্য নহয়। আজি ভাৰতীয় নারীৰ আতংক আৰু ভয়ৰ কাৰণ হ'ল সেইখন সমাজ যিখন সমাজত তেওঁলোকৰ জন্ম।

লিংগ বৈষম্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে আমি লিংগ বৈষম্যৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা বিভিন্ন নারী বিৰোধী অপৰাধ তথা শোষণ নিষ্পেষণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবই লাগিব। নারী বিদ্বেষী মনোভাৱৰ ফলতে জন্ম হয় ভ্ৰূণ হত্যা, কন্যা সন্তানৰ জন্মৰ পিছতে হত্যা, যৌন নিৰ্যাতন, পাৰিবাৰিক তথা ঘৰুৱা হিংসা, ধৰ্ষণ, কৰ্মক্ষেত্ৰত বৈষম্য, নিৰক্ষৰতা ইত্যাদিৰ দৰে ব্যাধিসমূহৰ।

ভ্ৰূণ হত্যা এক জঘন্য আৰু অমানৱীয় কাৰ্য। কেৱল মাত্ৰ কন্যা হোৱা বাবেই ভ্ৰূণ নষ্ট কৰাৰ দৰে কাৰ্য সংঘটিত হয় আমাৰ এইখন সমাজতে। ২০১২ চনত বিশ্ব বেংকে লিংগ বৈষম্যৰ ওপৰত প্ৰস্তুত কৰা এক প্ৰতিবেদন অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষত বিগত দুটা দশকত প্ৰায় ২.৫ লাখ ভ্ৰূণ হত্যা কৰা হৈছে ছোৱালী হোৱা বাবে। আকৌ সেই প্ৰতিবেদনতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে এবছৰৰ পৰা চাৰি বছৰৰ ভিতৰত কন্যা সন্তানৰ মৃত্যুৰ হাৰ ল'ৰাৰ তুলনাত ৬১% বেছি। এনে ধৰণৰ তথ্যই আমাক সভ্য সমাজৰ নাগৰিক বুলি কোৱাত নিশ্চয় বাধা প্ৰদান কৰে। ভাৰতীয় চিন্তাধাৰাত পুত্ৰ সন্তান মানে হ'ল বংশ গৌৰৱ, পুত্ৰই বংশ ৰক্ষা কৰে, সেইদৰে পিতৃ-মাতৃৰ বৃদ্ধ বয়সৰ সাৰথি, আকৌ পুত্ৰৰ বিয়াৰ সময়ত ছোৱালী ঘৰৰ পৰা যৌতুক হিচাপে বহু ধন-সম্পত্তি লাভৰ সুবিধা থাকে। কিন্তু তাৰ বিপৰীতে ছোৱালী সন্তান হৈছে এক সমস্যা স্বৰূপ ডাঙৰ-দীঘল কৰি বিয়া দিব লাগে আৰু

বিয়াৰ সময়ত অজস্ৰ ধন-সম্পত্তি যৌতুকত দিব লাগে। আমাৰ সমাজৰ এনে ব্যৱস্থাৰ ফলতেই কন্যা সন্তানক মাতৃৰ গৰ্ভতে নষ্ট কৰা হয়। উল্লেখযোগ্য যে—Indian Penal Code (IPC)ৰ ৩১২ৰ পৰা ৩১৭ ধাৰালৈ ভ্ৰূণ হত্যা অপৰাধৰ বাবে হ'বলগীয়া শাস্তিসমূহৰ উল্লেখ আছে। ইয়াৰ উপৰিও চৰকাৰে ভ্ৰূণ হত্যা ৰোধ কৰাৰ বাবে আইনো প্ৰণয়ন কৰিছে। কিন্তু তথাপিও ভ্ৰূণ হত্যাৰ দৰে বৰ্বৰ কাণ্ড ঘটিলে আছে। দুখৰ বিষয় যে এনে অপৰাধৰ বাবে অভিযুক্তক শাস্তি দিয়াৰ নিদৰ্শন নিচেই নগন্য। শিক্ষিত মানুহৰ মাজতো বহু সময়ত এনে তুচ্ছ চিন্তা দেখা যায়, যি সঁচাকৈয়ে ভাবিবলগীয়া দিশ।

আকৌ ২০১১ চনৰ লোকপিয়লৰ তথ্য অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষত প্ৰতি এহেজাৰজন পুৰুষৰ তুলনাত নারীৰ সংখ্যা হৈছে ৯৪০ গৰাকী। এনেদৰে পুৰুষৰ তুলনাত নারীৰ সংখ্যা কমি অহাটো নিশ্চয়কৈ শুভ লক্ষণ নহয় আৰু ইয়াৰ লাগিব। আমাৰ সমাজত নারীৰ প্ৰতি পক্ষপাতিত্ব, হয় ভাব—কন্যা সন্তানটি মাতৃৰ গৰ্ভত থকাৰে পৰা আৰম্ভ হয়। আৰু জন্মৰ পিছত মাক-দেউতাকে সচৰাচৰ কন্যা সন্তানতকৈ পুত্ৰ সন্তানৰ অধিক আদৰ যত্ন লয়। স্বাস্থ্য, শিক্ষা, খাদ্য অথবা অন্যান্য সকলো সুবিধা পুত্ৰ সন্তানসকলে ছোৱালীৰ তুলনাত সদায়ে বেছিকৈ পায়। মাক-দেউতাকৰ পৰা আৰু পৰিয়ালৰ অন্যান্য সদস্যৰ পৰা লাভ কৰা এনে বিশেষ আদৰ সাধৰ ফলত সৰুতেই ল'ৰাৰ মনত এটা কথা সোমাই যায় যে তেওঁলোক ছোৱালীতকৈ ওপৰত আৰু এই মনোভাৱ তেওঁলোকৰ মনত ভৰিয়তলৈ থাকি যায়।

ভাৰতবৰ্ষত মহিলা তথা কিশোৰীৰ ওপৰত হোৱা শাৰীৰিক আৰু যৌন নিৰ্যাতনৰ বিভিন্ন তথ্যসমূহ বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে বহু সময়ত কিশোৰী আৰু যুৱতীৰ ওপৰত যৌন নিৰ্যাতন চলোৱা ব্যক্তিজন তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ কোনো সদস্য বা কোনো পৰিচিত ব্যক্তি। ২০০৯ চনত কেন্দ্ৰীয় শিশু আৰু মহিলা উন্নয়ন মন্ত্ৰণালয়ে প্ৰস্তুত কৰা এক প্ৰতিবেদন 'National study on child abuse'ৰ মতে ৫৩ শতাংশ নিৰ্যাতনৰ কাণ্ড সংঘটিত কৰে পৰিয়ালৰ ব্যক্তি নতুবা আপোনজনে। National Crime Records

Bureau (NCRB) ২০১৩ বৰ্ষৰ তথ্য মতে নারী নিৰ্যাতনৰ ৩৩৭০৭ টা ঘটনা ৰুজু হৈছিল। কিন্তু এনে বহু ঘটনা লিপিবদ্ধ নোহোৱাকৈয়ে থাকি যায়।

নারীৰ প্ৰতি বৈষম্যমূলক আচৰণৰ ফলশ্ৰুতিতেই ছোৱালী কালতে নারীক শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হয়। উপযুক্ত ভৰণ-পোষণৰ অভাৱত আজীৱন পুষ্টিহীনতাত ভুগিব লগা হয়। শিক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু যত্নৰ অভাৱত দুৰ্ভগীয়া নারীসকলে আজীৱন জীয়াতু ভুগিব লাগে, পুৰুষৰ হাতত লাঞ্চিত হ'ব লাগে। উপযুক্ত পুষ্টি আৰু চিকিৎসাৰ অভাৱৰ বাবেই আমাৰ দেশত মাতৃৰ মৃত্যুৰ হাৰো অধিক। বিশ্ব বেংকৰ মাতৃৰ মৃত্যুৰ হাৰ (MMR) ২০১৩ তথ্য মতে আমাৰ দেশত প্ৰতি এহেজাৰ শিশুৰ জন্মৰ ভিতৰত MMR হৈছে ১৯০।

বিয়াৰ পিছতো ভাৰতীয় নারী স্বামী আৰু স্বামী পৰিয়ালৰ সদস্যৰ হাতত নিৰ্যাতিত হয়। যৌতুকৰ বাবে বোৱাৰী হত্যা কৰাৰ দৰে ঘটনা ভাৰতৰ হাজাৰ বছৰীয়া পুৰণি সংস্কৃতিৰ বুকুত এক কলংক। NCRB ২০১৩ তথ্য মতে যৌতুকৰ বাবে বোৱাৰী হত্যা কৰাৰ দৰে জঘন্য অপৰাধৰ সংখ্যা হৈছে ৮০৮৩। সেইদৰে NCRB ২০১৩ৰ তথ্যই প্ৰমাণ কৰে ভাৰতীয় নারী নিজ স্বামী গৃহতে আটাইতকৈ বেছি অসুৰক্ষিত কাৰণ স্বামীৰ হাতত অথবা স্বামীৰ পৰিয়ালৰ দ্বাৰা নিৰ্যাতিত হোৱা মুঠ ১১৮৮৬৬ টা গোচৰ ২০১৩ চনত ৰুজু হৈছিল।

ধৰ্ষণৰ দৰে বৰ্বৰ কাণ্ডই সমাজত নারীৰ অস্তিত্বই বিপন্ন কৰি তোলে। এনে আসুৰিক কাৰ্যই এগৰাকী নারীক শাৰীৰিক তথা মানসিকভাৱে অসুস্থ কৰি তোলে। ২০১৩ বৰ্ষৰ NCRB তথ্য অনুসৰি আমাৰ দেশত ৩৩৭০৭ টা ধৰ্ষণৰ গোচৰ ৰুজু কৰা হৈছিল। ভাৰতীয় নারী পদে পদে পুৰুষৰ দ্বাৰা সমাজত লাঞ্চিত হয়। কৰ্মক্ষেত্ৰতো দেখা যায় সহকৰ্মী তথা উচ্চ বিষয়াৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্য অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত হ'বলগীয়া হয় কেৱল নারী হোৱা বাবে। এনে বহু পুৰুষ আছে যিয়ে মহিলাৰ তলত কাম কৰিব নিবিচাৰে। ইয়াৰ উপৰিও কৰ্মক্ষেত্ৰত যৌন নিৰ্যাতনৰ দৰে ঘটনাই নারীসকলৰ কৰ্ম স্পৃহা হ্ৰাস কৰে। চাকৰিৰ খাতিৰতে হওঁক নতুবা সমাজত বদনামৰ ভয়তে হওঁক মহিলাসকলে প্ৰায়ে

এনে ঘটনা নিৰৰে সহ্য কৰি থাকিবলগীয়া হয়। ইয়াৰ উপৰিও নারী দেহ ব্যৱসায়ৰ দৰে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চক্ৰ কিছুমানে গাঁও চহৰৰ মহিলা যুৱতীক চাকৰি তথা অন্যান্য প্ৰলোভন দেখুৱাই ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাইৰ লগতে বিদেশতো বিক্ৰী কৰি দিয়ে।

লিংগ বৈষম্যৰ কাৰণসমূহ বিশ্লেষণ কৰিলে আমি পোনপ্ৰথমেই আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থা তথা প্ৰচলিত সামন্ত্যুগীয়া চিন্তাধাৰাকে দায় দিব লাগিব। নারীক সদায় হয় জ্ঞান কৰা মনোভাৱৰ বাবেই নারীৰ ওপৰত নিৰ্যাতন কৰোতে, নারীৰ শ্লীলতা হানী কৰোতে বা অন্যান্য নারী বিৰোধী অপৰাধ সংঘটিত কৰোতে পুৰুষে অকণো কুণ্ঠাবোধ নকৰে। অৱশ্যে এইক্ষেত্ৰত পুলিচ প্ৰশাসনৰ ভূমিকাও সন্দেহজনক। বহু সময়ত দেখা যায় যে পুলিচে নারী নিৰ্যাতনৰ গোচৰ ৰুজু কৰিবলৈ অনিহা প্ৰকাশ কৰে অথবা গোচৰ ৰুজু কৰিলেও তদন্তৰ নামত ভেকো ভাওনাহে কৰে। আকৌ গোচৰ তৰিবলৈ অহা নিৰ্যাতিতা মহিলাকহে ওলোটাই দাবী ধমকি তথা অন্যান্য ধৰণে হাৰাশাস্তি কৰে। পুলিচ প্ৰশাসনৰ এনে হোমাৰিৰ বাবে অভিযুক্ত সকলে উচিত শাস্তি নাপায়। NCRB ২০১৩ তথ্যই প্ৰকাশ কৰে যে ভাৰতবৰ্ষত নারীৰ বিৰুদ্ধে হোৱা বিভিন্ন অপৰাধসমূহত অভিযুক্তই উচিত শাস্তি পোৱা ঘটনা নিচেই সামান্য— ধৰ্ষণৰ গোচৰত এই হাৰ মাত্ৰ ২৭%, যৌতুকৰ বাবে হত্যাৰ ক্ষেত্ৰত এই হাৰ ৩২.৩%। এনেধৰণৰ তথ্যই দেশৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ অসাৰতাৰে প্ৰমাণ দাঙি ধৰে। অৱশ্যে এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব লাগিব যে ভাৰত চৰকাৰে বিভিন্ন সময়ত নারী সুৰক্ষাৰ বাবে বিভিন্ন আইন প্ৰণয়ন কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে—

১. ১৯৪৭ চনৰ সতী দাহ নিষিদ্ধকৰণ আইন
২. ১৯৫১ চনত প্ৰণয়ন কৰা যৌতুক বিৰোধী আইন
৩. ১৯৬১ চনৰ মাতৃত্ব সুৰক্ষা আইন
৪. ২০০৫ চনৰ ঘৰুৱা হিংসা বিৰোধী আইন
৫. ২০১৩ চনৰ কৰ্মস্থলত যৌন নিৰ্যাতন বিৰোধী আইন ইত্যাদি।

ঠিক সেইদৰে বিভিন্ন আঁচনি আৰু যোজনাৰ প্ৰণয়ন কৰি ভাৰতীয় নাৰীক শক্তিশালীকৰণৰ ব্যৱস্থাও চৰকাৰে লৈছে। এনে যোজনাসমূহৰ কিছুমান হৈছে কিশোৰী শক্তি যোজনা, মহিলা সমৃদ্ধি যোজনা, ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা কোষ, জননী সুৰক্ষা যোজনা, কস্তুৰবা গান্ধী বালিকা বিদ্যালয় যোজনা, কন্যা সাক্ষৰতা যোজনা ইত্যাদি। কিন্তু ইমানবোৰ আইন তথা আঁচনি, যোজনাৰ পিছতো ভাৰতবৰ্ষত নাৰী অৱহেলিত নিৰ্বাচিত আৰু নিপিড়িত হৈয়ে আছে। প্ৰায়ে দেখা যায় যে এই আইন তথা যোজনাসমূহৰ ৰূপায়ণত বিভাগীয় কতৃপক্ষই গাফিলতি কৰে যাৰ ফলত এই ব্যৱস্থাসমূহে ইয়াৰ উদ্দেশ্য পূৰ্ণ কৰিব পৰা নাই।

ভাৰতবৰ্ষত নাৰী সুৰক্ষিত হ'বলৈ হ'লে প্ৰথমেই সমাজ ব্যৱস্থা বিশেষকৈ সমাজৰ প্ৰচলিত মানসিকতা সলনি হ'ব লাগিব। এইক্ষেত্ৰত মহিলাসকলেই আগভাগ ল'ব লাগিব। ভাৰতীয় মহিলাই নিজৰ অধিকাৰৰ প্ৰতি সজাগ হ'ব লাগিব। সততে পৰনিৰ্ভৰশীল হৈ থকাৰ মানসিকতা পৰিহাৰ কৰিব লাগিব। মহিলাসকলৰ মাজত সজাগতা আনিবলৈ এক আন্দোলন গঢ়ি তুলিব লাগিব আৰু ইয়াত মহিলাসকলেই আগভাগ ল'ব লাগিব। উচ্চশিক্ষিত আৰু প্ৰতিষ্ঠিত নাৰীসকলৰ এইক্ষেত্ৰত কৰণীয় বহুত। প্ৰতিগৰাকী মাতৃয়ে ল'ৰা সন্তানৰ সমানে সমানে ছোৱালী সন্তানৰো উচিত যত্ন ল'ব লাগিব। বহু সময়ত দেখা যায় যে পুত্ৰ স্নেহত অন্ধ মাতৃয়ে পুত্ৰক সকলো সুবিধা দিয়ে কিন্তু নিজৰে জীয়েকক ঘৰুৱা কামত ব্যস্ত কৰাই ৰাখে। এগৰাকী নাৰীয়ে নিজৰ জীৱ প্ৰতি কৰা এনে অন্যান্য নাৰী অধিকাৰৰ অন্যতম অন্তৰায়। নাৰীৰ শাৰীৰিক তথা মানসিক উৎকৰ্ষৰ বাবে সৰুৰে পৰা উপযুক্ত ভৰণ পোষণৰ প্ৰয়োজন। আকৌ আত্মৰক্ষাৰ দিশৰ প্ৰতিও মহিলাসকল বিশেষভাৱে সজাগ হোৱা দৰকাৰ। নাৰী শাৰীৰিকভাৱে দুৰ্বল বুলি থকা ধাৰণাৰ বাবেও তেওঁলোকে পুৰুষৰ হাতত নিৰ্বাচিত হয়। আত্মৰক্ষাৰ বাবে স্কুল বা কলেজ পৰ্যায়ত ছাত্ৰীসকলক সমৰ কৌশলৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা দৰকাৰ।

বৰ্তমান মোবাইল আৰু ইণ্টাৰনেটৰ যুগত, নৱ প্ৰজন্মৰ

কিছুমান ভণ্ড যুৱকে প্ৰেমৰ অভিনয় কৰি, বিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দি যুৱতীৰ অশ্লীল ফটো অথবা ভিডিঅ' ইণ্টাৰনেটত আপল'ড কৰি ধন ঘটাৰ এক সহজ উপায় উদ্ভাৱন কৰিছে। এনেস্থলত আজিৰ যুৱতীসকল বিশেষভাৱে সাৱধান হোৱা দৰকাৰ।

আমাৰ সমাজৰ পৰা এনে লিংগ বৈষম্য আৰু ইয়াৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা বিভিন্ন নাৰী বিৰোধী অপৰাধসমূহ দূৰ কৰিবলৈ হ'লে সমগ্ৰ ভাৰতীয় নাৰী এক গোটে হৈ থিয় হ'ব লাগিব। চৰকাৰেও এই ক্ষেত্ৰত বিশেষ সদৃষ্টি দেখুওৱাৰ লাগিব। দেশৰ কাৰ্যপালিকা, বিধান মণ্ডল আৰু ন্যায়পালিকাসমূহত নাৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে বিশেষ ব্যৱস্থা ল'ব লাগিব। দেখা যায় যে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ বা দেশৰ অন্যান্য ৰাজ্য চৰকাৰসমূহত মহিলাৰ সংখ্যা নিচেই সামান্য। লোকসভাৰ মুঠ ৫৪০ জন সদস্য আৰু ৰাজ্য সভাৰ ২৪২ জন সদস্যৰ ভিতৰত মহিলা সদস্যৰ সংখ্যা নিচেই কম। বৰ্তমানৰ কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী পৰিষদতো মহিলাৰ সংখ্যা মাত্ৰ ৭ গৰাকী। এইক্ষেত্ৰত চৰকাৰ তথা ৰাজনৈতিক দলসমূহে মহিলাৰ বাবে সংসদত ৩৩% আসন সংৰক্ষণৰ বিধেয়কখন অনুমোদন জনোৱাৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা উচিত। সেইদৰে পুলিচ তথা প্ৰশাসনৰ বিভিন্ন বিভাগসমূহত মহিলাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি সুনিশ্চিত কৰিলেহে মহিলাসকলৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহৰ খৰতকীয়া আৰু ফলপ্ৰসূ সমাধান সম্ভৱ হ'ব।

নাৰী এখন সমাজৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ। এগৰাকী নাৰী যদি পুৰুষৰ অবিহনে অপূৰ্ণ বুলি ভবা হয় ঠিক তেনেকৈয়ে এজন পুৰুষো নাৰীৰ অবিহনে আধৰুৱা। সমাজৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নয়নৰ হেতু পুৰুষ আৰু নাৰী উভয়ৰে অৱদান অনস্বীকাৰ্য। এইক্ষেত্ৰত স্বামী বিবেকানন্দৰ এটি উক্তিৰে এই আলোচনাটি সামৰণি মাৰিব বিচৰা হৈছে—

"It is impossible to think about the welfare of the world unless condition of woman is improved."



যুৱ-উচ্ছৃঙ্খলতা আৰু সমাজৰ দায়বদ্ধতা

ড° এম. এছ. শ্বেইখ
সহযোগী অধ্যাপক
প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

ব্যক্তিৰ বয়সানুপাতে দৈহিক, আংগিক, শাৰীৰিক, মানসিক, পৰিৱৰ্তনৰ লগত দেখা দিয়া আচৰণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি মানুহৰ জীৱকালক শিশু (Infant-0-2 বছৰ), আদি শৈশৱ কাল (Early Childhood-2-6), মধ্য শৈশৱ কাল (Middle Childhood-6-11 বছৰ), যৌৱনকাল (Adolescence-11-18 বছৰ), উদ্গমণীয় প্ৰাপ্তবয়স্কতা (Adult hood- 25 বছৰৰ উদ্ধত) আদিত ভাগ কৰিব পাৰি। বিৰামহীন বিকাশৰ লগত প্ৰতিটো স্তৰতে সমস্যা আৰু ক্ৰিয়া কলাপো ন ন ৰূপত বহিঃপ্ৰকাশ ঘটে। সমাজৰ ৰীতি-নীতিৰ পৰিপন্থী কাৰ্যকলাপ অৰ্থাৎ গুৰু-গোঁসাই নমনা, নিয়ম-নীতি নমনা, কুকৰ্ম কৰা, অনাহকত কাজিয়া কৰা, গুৰুজনক সন্মান নকৰা, উদগু আচৰণ দেখুওৱা, নিচাসক্ত দ্ৰব্য সেৱন কৰি বেমেজালিৰ সৃষ্টি কৰা, অশালীন বাক্য ব্যৱহাৰ কৰা, বিদ্যালয় বা অধ্যক্ষৰ কোঠাত তলাবদ্ধ কৰা, উচটনীমূলক প্ৰবৃত্তিত আকৃষ্ট হোৱা, মোবাইল ফোন, বাইক আদি লৈ আড্ডা দিয়া, সময় মতে অধ্যয়ন নকৰা, ঘৰুৱা কামত সহায় নকৰা, মাৰপিট কৰা, গুৰুজনৰ বিৰুদ্ধে শ্লোগান দিয়া আদি টুকটাক দিশবোৰৰ অপপ্ৰয়োগ কৰা বা চিন্তা নকৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উচ্ছৃঙ্খল স্বভাৱৰ বুলি কোৱাৰ বা ভবাৰ যথেষ্ট যুক্তি আছে। এনে উদগুতা বা উচ্ছৃঙ্খলতা বৰ্তমানৰ যান্ত্ৰিক সমাজৰ এক ভয়াৱহ ব্যাধি। ০-১১ বছৰ বয়সৰ শিশুৰে ঘৰ নাইবা চৌকাষৰ পৰিৱেশৰ পৰাই বেছিভাগ শিক্ষা আহৰণ কৰে বা শিকে। নীতি শিক্ষা বা আদৰ্শ শিক্ষা প্ৰদানত ব্যৰ্থতাই উচ্ছৃঙ্খলতাৰ মূল কাৰণ। ৰাজনৈতিক মুনাফা, শিক্ষা গুৰুৰ কু অভিসন্ধি, মাত্ৰাধিক সুবিধা প্ৰদান কৰা, অতিমাত্ৰা আশা কৰা, সন্তানৰ প্ৰতি

সময় দিব নোৱাৰা, আদি কাৰসমূহেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উচ্ছৃঙ্খলতাৰ দিশত গতি কৰাত সহায় কৰে। শিক্ষাগুৰুৰ সহযোগিতাত অনৈতিক পন্থাৰে পৰীক্ষাত ভাল ফল দেখুওৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল বেছিকৈ উচ্ছৃঙ্খল হোৱাটো একপ্ৰকাৰ বাস্তৱ সত্যত পৰিণত হৈছে।

আজিৰ শিশু ভৱিষ্যতৰ নাগৰিক। এই প্ৰতিভাবান নিষ্পাপ নাগৰিকসকলক মানৱ সম্পদৰূপে গঢ় দি দেশৰ মঙ্গলার্থে উপযোগী কৰি তোলাৰ সৰ্ব্বতোপ্ৰকাৰ দায়িত্ব সমাজৰ ওপৰতেই ন্যস্ত। প্ৰচলিত বচনত কোৱাৰ দৰে “বাইজে নখ জোকাৰিলে নৈ বয়, দহৰ লাঠি একৰ বোঝা, শিশু হ'ল বাঁহৰ কেচা ঠাৰি যাক ইচ্ছানুযায়ী ভাঁজ খুৰাব পাৰি, সমাজ হ'ল বৈদুতিক ক্ষেত্ৰ আৰু শিশু হ'ল লো যাক ইচ্ছানুযায়ী ঘূৰাব পাৰি বা আকৰ্ষণ-বিকৰ্ষণ কৰিব পাৰি, সমাজ হ'ল নদী আৰু শিশু হ'ল পাৰ, সমাজ হ'ল ফুলনি আৰু শিশু হ'ল সুন্দৰ পখিলা, সমাজ হ'ল বালিচৰ শিশু হ'ল বালিচান্দা, শিশু হ'ল ৰং বিৰঙৰ চিলা, সমাজ হ'ল সূতা মেৰোৱা চকৰী, শিশু হ'ল সুবাসিত ধূপকাঠি, সমাজ হ'ল জুইয়ে পোৰা কোবাল ধুমুহা ইত্যাদি।” এক কথাত শিশুৰ নিষ্পাপ ৰূপ অসীম। সেই হিচাপত শিশুৰ বিকাশত পিতৃ-মাতৃ, পৰিয়ালবৰ্গ, সমাজ আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ দায়িত্বও সীমাহীন। লাওপুলি ৰুবলৈ যিদৰে ভিটা, সাৰ-পানী, জালি, জেওৰা, শুশ্ৰূষা আদিৰ পৰিকল্পনাৰ দৰকাৰ একেদৰে শিশুৰ বিকাশৰ বাবেও পিতৃ-মাতৃৰ লগতে সমাজ আৰু ৰাষ্ট্ৰৰো সুগভীৰ পৰিকল্পনাৰ তেনেই আৱশ্যক। শিশুৰ মনস্তাত্ত্বিক বিকাশৰ বাবে এই স্তৰসমূহৰ নিকা ভাৱধাৰা, চিন্তা-চৰ্চা আৰু আত্ম বলিদানৰ অতিকৈ প্ৰয়োজন।

শিক্ষাত জাগরণ-আশ্রম গুচি জাগিব, জাগিব গুচি চৰকাৰী পঢ়াশালী। আজি আকৌ ব্যৱসায়িক ভিত্তিত ব্যক্তিগত খণ্ডৰ একসে বৰকৰ এক অনুষ্ঠান। মাধ্যমৰ কথা বাদহে দিলো কিতাপৰ গধুৰ টোপলা, কান্ধত নিজৰ ওজনতকৈও বেছি গধুৰ মোনা, মাক-বাপেকৰ আকাশলগীয়া আশা-কল্পনা, হেৰোৱা বাল্যকাল আদিৰ লগতে ভেঙ্গাৰ বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী-শিক্ষকৰ দুৰ্দশা আৰু আহত মানসিকতা, যান্ত্ৰিক মানৱৰ গিজগিজনী, ইজিখ্যাতিৰ লালসা, জাগ্ৰত ব্যক্তিবাদ, অষ্টোপাটীয় পুঁজিবাদ, সম্ভাসবাদৰ গেঙনী, অৱিশ্বাসৰ জোঁৱাৰ, বিশৃঙ্খলতাৰ চুনামী আদিৰ দৌৰাত্মত শান্তিৰ জনসৰবৰত অশান্তি-অনৈতিকতাৰ বমবমনীত বিধ্বস্ত মানৱতাৰ কুটিল গ্ৰাসত ব্ৰহ্মমান শিশু সমাজ। জন্মৰ পাছতেই কেৱল ধোৱা ছাই, মৃত্যুৰ কিৰিলি। এক কথাত এন্ধাৰ আৰু পোহৰৰ মল্ল যুঁজত ধৰাশায়ী পোহৰ কপী শিশুসকল। এন্ধাৰৰ বীৰ দৰ্প একো নতুন কথা নহয়। যুগে যুগে এই শ্ৰেয়স্কৰ বেহা। যাৰ বাবে **শান্তি প্ৰতিষ্ঠা** হকে আল্লাই পয়গম্বৰ, আলেম, পণ্ডিত প্ৰবৰ, মহামনিবী আদিক ধাপে ধাপে পৃথিৱীত প্ৰেৰণ কৰি সৃষ্টিৰ অমৃতসম মাধূৰ্যতা বাহাল ৰাখিছে। পৃথিৱীত হেনো এজনো ভাল মানুহ থকালৈকে মহাপ্ৰলয় বা কায়ামত নহ'ব। সেয়ে পবিত্ৰ আত্মাৰ দেৱদূতসকলৰ উন্নয়নৰ বাবে আলেম পণ্ডিত প্ৰজ্ঞাসকল আগুৱাই আহিবৰ সময় হ'ল। নিপ্পাপ শিশু, অবলা নাৰী আৰু নীৰিহৰ তেজেৰে ফাকু খেলা নৰ পিচাচ ইংৰাজসকলক মৰিমূৰ কৰাৰ বাবে মাৰ বান্ধি থিয় হ'বৰ সময় হ'ল। জাতি-ধৰ্ম-গোষ্ঠীৰ নামত চলোৱা বৰ্বৰতাক লেকাম লগাবৰ সময় হ'ল। অন্যথা ধৰিত্ৰীৰ পানী শুকাই মৰুভূমি হ'ব, মাতৃৰ হৃদয় চিৰাচিৰ হ'ব, পবিত্ৰ মলয়া গুচি দুৰ্বিহা বৃষ্টিপাত আহিব, জলকেলিৰ টোউ গুচি চুনামী হ'ব, ফুলৰ মিঠা সুবাসত পোৰা চামৰাৰ গোল্গা ওলাব।

প্ৰয়োজন মাথোন প্ৰমূল্যবোধৰ শিক্ষা, নাৰী শিক্ষাৰ জাগৰণ, সুসন্তান জন্ম দিয়াৰ পৰিকল্পনা, সৎ চিন্তা, সৎ ভাৱনা, সৎ আচৰণ, সৎঅৰ্জন, সৎ উপাৰ্জন, পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা, ধৰ্মীয় বিশুদ্ধতা, আত্মব্যাখ্যা, আদিৰ মাধ্যমেৰে সন্তান জন্ম দি শিশুৰ মৌলিক অধিকাৰ সমূহ পূৰণ কৰি শিশুক অধ্যয়নমুখী আৰু জ্ঞান পিপাসু তথা ব্যৱহাৰিক দিশত পাৰ্গত কৰি প্ৰকৃত মানৱ সম্পদৰূপে গঢ় দিয়াও

বিশেষভাৱে প্ৰয়োজন। সেয়া কৰিবলৈ মোবাইল, মটৰ বাইক আৰু বন্দুকৰ সলনি কলম কাগজ কিতাপ আদি হাতত তুলি দিয়া নিত্যন্ত প্ৰয়োজন। অৱশ্যে শিশুৰ পৰা খুউব বেছি আশা নকৰি ক্ৰম বিকাশৰ প্ৰতি নজৰ দিয়াতেই শ্ৰেষ্ঠতা।

দুৰ্নীতি, শোষণ, হিংসা, বিদ্বেষ, ঘৃণা, অন্ধবিশ্বাস, কুসংস্কাৰ আদি দূৰ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা সামাজিকভাৱে লোৱাও প্ৰয়োজন। জন বিশ্লেষণৰ অত্যাধুনিক বিশ্বত অধ্যয়ন বিমুখ যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতাৰ প্ৰতিও চকু দিয়া সমাজৰ সকলোৰে কৰ্তব্য। অনাহকত আড্ডা দিয়া, মদ-ভাং-গাজা-ডেনড্ৰাইট শিখৰ খোৱা, জুৱা খেলা, অশ্লীলতাৰ আবেশত সোমোৱা, পৰনিন্দা, পৰচৰ্চা আদিৰ পৰা শিশু কিশোৰ যুৱ সমাজক নিৰাপদত ৰখাও সমাজৰে দায়িত্ব। এনে কুঅভ্যাস আৰু কুকৰ্মৰ পৰা শিশুসকলক আঁতৰাই ৰাখিব পাৰিলে ধৰ্ম্যণ, হত্যা, হিংসা, ধনদাবী, কিডনেপ্ আদিও বহুগুণে হ্রাস হ'ব। **ফেঁচাই ময়ূৰৰ পোৱালিতকৈ** নিজৰ পোৱালিক বেছি মৰম কৰে। আমিবোৰেও নিজৰ পোৱালিক খুৱাই নোদোকা কৰো। অনুশাসনৰ সলনি উচটনি দিউ। শিক্ষকে শাসন কৰিলে গোচৰ তৰো, পাৰিলে এশিকনী দিউ। আনৰ পোৱালি বুদ্ধিদীপ্ত হ'লেও উপলুঙা কৰো। সহায় কৰা দূৰৰ কথা আনৰ শিশুৰ এনে প্ৰগতিক মনে মনে হিংসা কৰো। এনে হিংসাই শিশুৰ বিকাশত বাধাৰ প্ৰাচীৰ হৈ থিয় হয়। **মাহে লাখ টকা খৰচ কৰি কোচিং** কৰাও। ব্যক্তিগত খণ্ডৰ ব্যয়বহুল বিদ্যালয়ত পঢ়াও। কোটি টকা খৰচ কৰি ডাক্তৰ বনাও। জন্মদিনত লাখটকীয়া বাইক উপহাৰ দিউ। অসৎ উপাৰ্জনত আত্মনিয়োগ কৰো। ৰক্ষক নহৈ ভক্ষক হয়। মানৱ নহৈ দানৱ হয়। নেতা নহৈ ক্ৰেতা হয়। আজিৰ সমাজত কৰ্ম বিমুখ বহু যুৱক আছে যিয়ে অনৈতিক সংগঠন বা ব্যক্তিৰ জালত পৰি বিপথে চালিত হৈ বিপথগামী হোৱা সততে দেখা যায়। এনে কুচুপ্ৰ কবলৰ পৰা শিশুসকলক নিৰাপদ দূৰত্বত ৰখাৰ দায়িত্বও সমাজৰে। কুঅভ্যাস, কুআচৰণ, কুকৰ্ম, কুমানসিকতা আদি সচৰাচৰ পৰিয়ালৰ সদস্য, বন্ধু-বান্ধৱ, সমাজৰ পৰিৱেশ নাইবা শিক্ষাগুৰু সকলৰ পৰা শিশুসকলে সহজে শিকে। বিশেষকৈ পিতৃ-মাতৃৰ কৰ্মৰ প্ৰতিফলন নিজৰ সন্তানৰ ওপৰত বেছিকৈ বা পোনছাটে হয়। এনে কুঅভ্যাসৰ পৰাও আমি আতৰি থকা বাঞ্ছনীয়।

প্ৰতিগৰাকী শিশুৰে একো একোটা বিশেষ প্ৰতিভা থাকে। ই সুপ্ত নাইবা জাগ্ৰত আকাৰে থাকিব পাৰে। সমাজ বা প্ৰকৃতিৰ পৰিৱেশে জীনিয় প্ৰতিভাক বিকশিত কৰে। সেইবাবে পৰিৱেশ হ'ল শিশুৰ বিকাশৰ মূল চালিকা শক্তি। দেখি আৰু ঠেকি শিকোটো সহজে নাপাহাৰে। মগজুৰ পৰা সহজে মোচ খাই নেযায়। সমাজ এখন আয়নাৰ দৰে। সুপ্ত প্ৰতিভাক উন্মুক্ত কৰাৰ দায়িত্বও সমাজৰে। তাৰ বাবে পিতৃ-মাতৃ, সমাজ, শিক্ষাগুৰু আৰু ৰাষ্ট্ৰযন্ত্ৰ একত্ৰে কাম কৰিব লাগিব। আমিও সজাগ হ'ব লাগিব। চৰকাৰী বিদ্যালয়ত পঢ়ি থকা সন্তানৰ খবৰো নলওঁ অথচ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয়ত পঢ়া শিশুৰ মোনাখনো পাৰিলে দাঙি আনো, হোম ৰোকো কৰি দিওঁ। মূল্যাংকণত এটা নম্বৰ ইফাল সিফাল হ'লে হলখুল কৰো। সৰ্ব সাংস্কৃতিক সৰ্বধৰ্মীয় সমাজৰ শিশুৰ মানসিক উৎকৃষ্টতা সদায় বেছি। বুদ্ধিমত্তাৰ হাৰো বেছি। হৃদয়বোৰো বহল হয়।

হিন্দু শাস্ত্ৰ মতে গুৰুৱে ব্ৰহ্ম গুৰুৱে মহেশ্বৰ। ইছলাম ধৰ্মতো আল্লাহৰ পাছতেই গুৰুৰ স্থান। পিতৃ-মাতৃয়ে জন্ম দিব পাৰে কিন্তু গুৰুৰ নিচিনাকৈ জ্ঞান দান কৰিব নোৱাৰে। শিশুৱেও গুৰুকেই বেছি অনুকৰণ কৰে। গুৰুৱে ভুল শিকালেও শুদ্ধ বুলি মানি লয়। সেয়েহে গুৰুৱে মমবাতিৰ দৰে জ্বলি-পুৰি গলি গলেও জ্ঞানৰ পোহৰ শিষ্যক বিলাব লাগে। জানি শুনি আনক ভুল জ্ঞান দিলে নাইবা নিজে জনা বস্তু আনক নিশিকালে জ্ঞানী ব্যক্তিকে আল্লাই ঘৃণা কৰে। জ্ঞান হ'ল প্ৰগতিৰ স্তম্ভ। সেয়েহে শিক্ষা ব্যৱস্থাপনাৰ সঠিক মূল্যাংকন কৰা সমাজৰ প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিকে কৰ্তব্য। বিশেষকৈ আলেম, পণ্ডিত, গুৰু, সমাজ কৰ্মী আদিৰ দায়িত্ব অপৰিসীম।

নিজৰ কল্পনাৰ শিখৰত আৰোহণ কৰিবলৈ শিশু-কিশোৰ-যুৱক-যুৱতী সকলে সপোন দেখিব লাগিব। সেই সপোন বাস্তৱত পৰিণত কৰিবলৈ মন-মগজু-অস্ত্ৰাত্মা এক কৰি অধ্যয়নত ব্ৰতী হৈ জ্ঞান অৰ্জনৰ কাৰণে কলম-কাগজ-গ্ৰন্থৰ জেহাদ কৰিব লাগিব। তাৰ বাবেও প্ৰয়োজন একাগ্ৰতা, সঠিক দিনলিপি আৰু কৰ্মলিপিৰ। অৰ্থাৎ বিষয়বস্তুৰ গভীৰতা অনুযায়ী সময়ৰ ভাগ, খেল-ধেমালিৰ সময়, বাহিৰা জ্ঞান অৰ্জনৰ সময়, সামাজিক কৰ্মৰ সময়, গৱেষণাৰ সময়, ভ্ৰমণৰ সময়, লিডাৰশ্বিপৰ আখৰা, প্ৰতিযোগিতাত

অংশগ্ৰহণ, কাকত-পত্ৰিকা-আলোচনীত লেখা, প্ৰতিদিনে যিকোনো এটা ভাল কৰ্ম কৰা, নতুন চিন্তাধাৰাৰে ন-আৱিষ্কাৰ কৰা, বেয়াৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ কৰা, আনৰ অন্যায় কামনা নকৰা ইত্যাদিত মনোনিৱেশ কৰাও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বা পঢ়ুৱৈ সমাজৰ কৰ্তব্য। এইবোৰৰ আখৰা হ'ব লাগিব নিয়মীয়া আৰু আন্তৰিক। কাৰণ বিশ্বত এনে বহু আচাৰ্য শিশু বা গ'গল শিশুৰ আৱিৰ্ভাৱ হৈছে যিবোৰ কালৰ সোঁতত বিলীন হোৱাৰ পথত। অৰ্থাৎ শিশুৰ মেধাকলৈ অযথা হৈ চৈ নকৰি তাৰ বিকাশৰ বা সুপ্ৰতিষ্ঠাৰ শুদ্ধ ৰাস্তা উলিয়াবলৈ অভিভাৱকসকলে শীতল মস্তিষ্কে আগুৱাব লাগিব। অৱশ্যে এনে বহু ঘটমাউৰা, অকালগ্ৰস্থ, নিৰ্যাতিত, কম্পিত, শোষিত, সংঘৰ্ষ পিড়িত, যুদ্ধভোগী পংগু শিশু আছে যি কেৱল নিজৰ একাগ্ৰতা, অধ্যায়সায়ৰ বাবে বিশ্ব দৰবাৰত শ্ৰেষ্ঠ ব্যক্তিকৰূপে নিজেক পৰিচয় দিবলৈ সক্ষম হৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে পিতৃহাৰা আইজাক নিউটন, দৰিদ্ৰ পৰিয়ালৰ কলকাতা প্ৰেসিডেন্সী কলেজৰ অধ্যক্ষ ঈশ্বৰ চন্দ্ৰ বিদ্যাসাগৰ, ভাৰতৰ ভূতপূৰ্ব ৰাষ্ট্ৰপতি এ পি জে আব্দুল কালাম, আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ভূতপূৰ্ব ৰাষ্ট্ৰপতি আব্ৰাহাম লিংকন, ভাৰতবৰ্ষৰ বৰ্তমান প্ৰধান মন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী আদিৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। আজিৰ মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণাৰ্থে প্ৰয়োজনীয় অৰ্থ-সাহায্যৰ বাবে অকনো ভাবিব নালাগে। চৰকাৰৰ বহু আঁচনি আছে যিবোৰৰ পৰা অতি সহজে বৃত্তি লাভ কৰি নাইবা বহু বেচৰকাৰী বৃত্তি আছে যিবোৰৰ সুবিধা লৈ নিজকে মানৱ সম্পদৰূপে গঢ় দিবলৈ তেনেই উজু। হ'লেও তেনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতি সমাজৰ আছে অসীম দায়ৱদ্ধতা। আমি আগুৱাই আহিব লাগিব নৱেল বিজয়ী ইউছুফ জাই মাললাৰ দৰে তালিবানৰ বৰ্বৰতাক নেওচি নাৰী শিক্ষাৰ পোহৰ বিলাবলৈ। আমি অনুকৰণ কৰিব লাগিব নবেল বিজয়ী কৈলাশ সত্যাৰ্থীৰ দৰে শিশু শ্ৰমিকৰ হেৰোৱা সপোন পুনৰ ৰচিবলৈ। আমিবোৰে মানুহ হিচাপে জাগ্ৰত হোৱাৰ সময় আহিছে।

আমাৰ সমাজত ধৰ্মীয় অনুভূতিকলৈ ৰাজনীতি কৰা নাইবা মুনাফা আদায় কৰা ধূৰন্ধৰ ব্যক্তিৰ অভাৱ নাই। হিংসা কৰা, মানুহ মাৰা, আন ধৰ্মক ঘৃণা কৰা কোনো ধৰ্মতেই নাই। ইছলাম ধৰ্মত একেবাৰেই নিষেধ। শান্তিৰ এই ধৰ্মত পবিত্ৰ কৰ্মই ধৰ্ম। গীতাৰো একে বাণী। আমাৰ ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ অতিকৈ প্ৰয়োজন। কিন্তু গোড়ামী জাতি বা ৰাষ্ট্ৰৰ কাৰণে

বুমেবাং। মোজ্ব, মাদ্রাছা শিক্ষাই আমাক নৈতিক শিক্ষা দিয়ে। বর্তমান যান্ত্রিক যুগত ই অতিকৈ প্রয়োজনীয়। সেই বুলি আধুনিক শিক্ষা বাদ দিলে নহ'ব। আৰবী, উর্দু, হিন্দী, ইংৰাজী, অসমীয়া, বাংলা আৰু পাৰিলে সকলো ভাষাই শিকিব লাগে। অৰ্থ বুজাকৈ পঢ়িব পৰা হ'ব লাগে।

বর্তমানৰ শিশুৰ বাল্যকাল বা ল'ৰালিকাল নোহোৱাই হ'ল। ল'ৰালিৰ কিৰিলি, পখিলা খেদা মন সকলো যেন দিগন্তত হেৰাই গ'ল। দুই বছৰত কিণ্ডাৰ গাৰ্টেন, তিনি বছৰত নাৰ্ছাৰী আৰু তাৰ পাছতেই মহা সংঘৰ্ষ। প্ৰকাণ্ড কিতাপৰ মোনা। পঢ়াশালী, চিত্ৰাংকণ, ড্ৰামা, মিউজিক, জিম, ছুইমিং, তৰ্ক, কুইজ আৰু যে কিমান। মুঠৰ ওপৰত দিনে-ৰাতি একেবাৰে টাইট ছিডিউল। তথাপিও বহু আশা আধৰুৱা হৈ থাকে। পিতৃ-মাতৃৰ আশা আৰু অধিক। একেবাৰে গগনচুম্বী। আদি আছে শেষ নাই। কোনোবা এটাত সামান্য ঘাটি খালেই ককৰ্থনা। শিশুৰ আশাৰ উছাহত নিৰাশাৰ ডাৰৰ। মাথোন অন্ধকাৰ একেবাৰে ঘোৰ অন্ধকাৰ। পৰিণতি আত্মহত্যা। বেছিভাগ মেধাবী বা একেবাৰে কম মেধাৰ শিশুৰ এয়া এক প্ৰকাৰ মহামাৰী। আমি বোৰো কম নহও। আমাৰ লাগে কেৰিয়াৰ আৰু কৃতকাৰ্যতা। সন্তানৰ খবৰ লোৱাৰ আজৰি নাই।

খেলপথাৰ, বিল, আৰ্দ্ৰভূমিত মানুহৰ আবাসী হ'ল। পাহাৰ ভাঙি সমতল হ'ল। প্ৰতিখোজত যন্ত্ৰৰ গোঁজৰণি হ'ল। শিশুৰ মগজুতো অসুৰক্ষাৰ বীজ অংকুৰিত হ'ল। বাস্তৱত ওলোৱা মানেই শংকা। হাত-ভৰি মূৰে-কপালে বেণ্ডিছ। অনিয়ন্ত্ৰিত যান-জোঁট। নাই যান-বাহন আইন। কেৱল শব্দ-ধোৱা-প্ৰদূষণ। সুলভ দুৰ্ঘটনা, অকাল মৃত্যু।

চাকৰিয়াল, বেপাৰী, মহাজন, দেৱানী, কৃষক পৰিয়ালৰ উপৰিও ৰেষ্টুৰেণ্ট, চাহ দোকান, হোটেল সৰ্বতো শিশু শ্ৰমিক। সুলভ বানচৰ দেৱশ্ৰমিক। হকাৰ, ভঙা-চিঙা,

প্লাষ্টিক গোটোৱা। শিশুৰ কৰুণ বিননী বাদেই দিলোঁ। মৌলিক অধিকাৰৰ সলনি যমৰ যাতনা। আমি সকলো মাথোন নিৰ্বিকাৰ দৰ্শী। ভোটৰ বতৰতো শিশু শ্ৰমিকৰ লানি নিছিগা জয়ধ্বনী। আজি এজনৰ কাইলৈ আনজনৰহৈ, হাতত প্ৰতীক-ছৰিলৈ মুখত অবুজ টেটুফলা শ্লোগান ভোট দিয়ক ভোট দিয়ক অমুকক ভোট দিয়ক। বিনিময়ত সামান্য টকা। এয়া গণতন্ত্ৰত শিশুৰ মৌলিক অধিকাৰৰ আদিপাঠ। অকল সেয়াই নহয়। অধিক উপাৰ্জনৰ আশাত একাধিক বিবাহ-বহু সন্তান। উদ্দেশ্য শ্ৰম কৰোৱা, খাটিখোৱা। চৰ-চাপৰিত ছোমালিয়াৰ জীৱন্ত নবকংকাল সদৃশ শিশু। বক্তৃহীনতাত ভোগা এজাক নঙঠা ফৰিচতা। প্ৰায়বোৰৰ হাতত বাটি নাইবা কোনোবা অচল ভিক্ষাৰীৰ পাইলট। খুউব বেছি আঠ অনা এটকা দি আমিও সমজুৱাৰ দায় সাৰো।

বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ অত্যাধুনিকতাৰ যুগত মানৱ অংগ সৰবৰাহ এক ভয়াবহ সুপৰিকল্পিত অমানৱীয় ব্যৱসায়। লগত জড়িত মুখা পিন্ধা ভদ্ৰ মানুহৰ চক্ৰ। সেই সকলৰ সহজ আৰু লোভনীয় লক্ষ্য শিশু। যাৰ বাবে বহু শিশুৱে অকাল মৃত্যুক সাৰটি লয়। কেঁচা তেজ মঙহৰ ব্যৱসায় আন **এক ভয়াবহ সত্য। এনে অসাধু চক্ৰৰ কবলত বহু শিশু** পখিলা খেদা স্বপ্নৰ পৰা বঞ্চিত হৈ নৰক যাতনা ভোগে। বিক্ৰী হয় দালালৰ পাছত দালালৰ হাতত। কৃত্ৰিম পংগুত্ৰ শিশুৰ আন এক প্ৰত্যাহ্বান। যাৰ কবলত মাকৰ উম এৰি ভিক্ষাৰীৰ বেশত অৰ্থ উপাৰ্জনৰ মানৱ যন্ত্ৰত পৰিণত হয়।

ধৰ্মীয় পৰম্পৰা, সামাজিক ৰীতি-নীতি আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় আইন-কানুনৰ সদ ব্যৱহাৰ কৰি বিশুদ্ধ বাস্তৱে শিশুৰ সমস্যাসমূহৰ সমাধান কৰি বাস্তৱধৰ্মী পদক্ষেপ ল'লেহে দেৱ শিশুসকলৰ সমস্যা সমাধান কৰি, মৌলিক অধিকাৰ পূৰ্ণ কৰি যাৱতীয় সুৰক্ষা প্ৰদান কৰি ভৱিষ্যতৰ সূনাগৰিক ততা মানৱ সম্পদ হিচাপে গঢ় দিব পৰা যাব। যাৰ বাবে প্ৰয়োজন সমাজৰ প্ৰতি স্তবৰ নিঃস্বার্থ আন্তৰিকতা।

ঃ নোপোৱাটোত অসন্তোষ নহবা আৰু পোৱাটোত অহংকাৰ নকৰিবা।

ঃ অতীতৰ অনুশোচনা ভৱিষ্যতৰ দুঃচিন্তা এৰি বৰ্তমানটো যাপন কৰা।

—কোৰাণ।

—বুদ্ধদেৱ।



মই চিগাৰেটে কেছো...

আফলুজা বেগম
স্নাতক ষষ্ঠ বায়ামসিক (বিজ্ঞান)

মোৰ নাম 'চিগাৰেট'। মোক হয়তো আপুনি ভালদৰেই চিনি পায়। আপোনাৰ একান্ত অকলশৰীয়া মুহূৰ্তত যে মইয়েই আপোনাক সংগ দিওঁ। মোক ছপি আপুনি প্ৰৱেশ কৰিব পাৰে কোনো কল্পনাৰ গভীৰৰ পৰা গভীৰতালৈ। আপোনাৰ সিন্ত গুঁঠযোৰৰ মাজত থৈ যেতিয়া মোৰ মুখত অগ্নিসংযোগ কৰে, ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে মই হৈ পৰো আপোনাৰ একান্ত আত্মীয়, জ্বলিবলৈয়ে যে মোৰ জন্ম হয়.....। আনটো মূৰৰ পৰা গভীৰভাৱে টানি আপোনাৰ মুখত বৈ যোৱা ধোৱাখিনি যেতিয়া বাহিৰৰ আকশলৈ এৰি দিয়ে আৰু আপুনি হতাশাৰ পৰা মুক্তি পোৱা বুলি অনুভৱ কৰে, তেতিয়াই মই গোঁৱাৰাখিত হৈ পৰো ক্ষন্তেকৰ বাবে। মই যে আজিৰ যুগৰ এক আলোড়নকাৰী নাম—“চিগাৰেট”। যি অদ্বিতীয়ভাৱে পপুলাৰ। মোক সকলোৱে জানে। সকলো ঠাইতে মই পৰিচিত। মোক সৰুৰ পৰা ডাঙৰলৈকে সকলোৱে সমাদৰ কৰে। চুকে কোনে নাৰাখি কোট পেণ্টৰ পকেটত ৰাখে। চেলফোন (Cell Phone) টোলৈ মোৰ বৰ হিংসা হয়। ইহঁতবোৰে যে আজিকালি মোৰ ঠাই অধিকাৰ কৰি ল'লে।

মোৰ নাম বহুতো। 'ফিল্টাৰ', 'উইলচ', 'ফ্লেক', 'কেপস্টোন', 'ৰিজেন্ট কিং', 'চাৰমিনাৰ', নাম্বাৰ টেন' আদিৰ উপৰিও বিভিন্ন নাম দি মোৰ দামবোৰ সুকীয়া কৰিছে। মোৰ গোঁৱৰ হ'ল সমগ্ৰ পৃথিৱীতে মোৰ তামাম কৰ্তৃত্ব। চিন্তা কৰোতে, মদ্যপান কৰোতে বা টকাৰ গৰম দেখুৱাই অভিজাত্য প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ মোক ব্যৱহাৰ নকৰিলে নহয়েই। লুকুৱাই হ'লেও মোৰ সান্নিধ্য বিচাৰে।

মোৰ জন্মলগ্ন বৰ নিৰ্মল। প্ৰথম অৱস্থাত মই ধূপাতৰূপে জন্মগ্ৰহণ কৰো। সেইখিনিলৈকে কষ্ট কি বুজি নাপাওঁ। তাৰ পাছত কিছুমান যন্ত্ৰই মোক সৰু সৰুকৈ কাটি তাত কিবা-কিবি দি মিস্ত্ৰাৰত পৰিণত কৰে। তাৰ পিছত আকৌ কাগজেৰে মেৰিয়াই কিছুমান খুটি বনায় আৰু কিছুমানৰ এটা মূৰত কঁপাহ লগাই বেলেগ কাগজেৰে মেৰিয়াই মোৰ নাম দিয়ে 'ফিল্টাৰ' আৰু বাকীবোৰ

'প্লেইন'। ল'ৰাৰ পৰা বৃদ্ধলৈকে, শিক্ষিতৰ পৰা অশিক্ষিতলৈকে ভেদাভেদ নাৰাখি সকলোৱে মোক সেৱন কৰে। ফলত খং উঠি কাৰোবাৰ দেহত কেসাৰ বিয়পাই দিওঁ। মোক বেয়া পালেও পাওঁক, তাত মোৰ কোনো আপত্তি নাই। কাৰণ মোৰ নিজস্ব সন্মান আছে। পিছে কি হ'ব, ভাল দেখিলে সকলোৰে চকু পোৰে। মোৰ উন্নতি দেখি চৰকাৰৰ চকু কুটকুটাৰ ধৰিছে। পোনে পোনে জন্ম কৰিব নোৱাৰি মোৰ ঘৰত এটি সাৱধান বাণী লিখি দিবলৈ ক'লে। বাণীটো হ'ল—"Smoking is injurious to health."। এইটো অৱশ্যে চকুত তেল লৈ কন্দাৰ দৰেহে, মোৰ হাঁহি উঠে। পিছে কি হ'ব, যিয়ে এই বাণী লিখিব দিছিল সেই সময়ত মই তেওঁৰ গুঁঠতে আছিলো, যাৰ ফলত মোৰ চাহিদাহে বাঢ়িল। সংসদীয় বাজেট অধিবেশনত মোৰ নামত এটাই অভিযোগ—“ধূপাত বন্ধ কৰিব লাগে। মোৰ হ'লে ভয় নালাগে, বৰঞ্চ মই কিছু পৰিমাণে আত্ম অহংকাৰীহে হৈ পৰো। মই গাত লিখি লৈছো— "Tobacco causes, cancer."। তথাপিও মোৰ ইমান সমাদৰ। বুদ্ধিজীৱীসকলে ধূপাত সজাগতা সভা পাতে। পাতক, তাত মোৰ আপত্তি নাই। যোৱা কেইবা দহক ধৰি মোৰ চাহিদা বেচ বাঢ়িল। সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ আল্ট্ৰা মডাৰ্ণ ছোৱালীবিলাক, চাকৰিয়াল কিছুসংখ্যক মহিলায়ো মোক বাদ দি চলিব নোৱাৰা হৈ পৰিল।

যি কি নহওঁক, সাৱধান কৰিয়েই দিয়ক বা সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰিয়েই দিয়ক তাত মোৰ কোনো আপত্তি নাই। কিন্তু মোৰ দুখ এইখিনিতে যে মোক ছপাৰ পিছত য'তে ত'তে পেলাই দিয়ে। কিছুমানে আকৌ পেলাই দি ভৰিৰে গছকি মোহাৰি দিয়ে। অৱশ্যে কোনো কোনো ভদ্ৰলোকে মোক অত্যাধুনিকভাৱে সজোৱা ঘৰখনৰ কোনোবা এঠাইত ছাইদানি এটাত সজতনে থৈ দিয়ে। সেয়া ফাইভ ষ্টাৰ হোটেলত থকাৰ দৰে হয়। পিছে কাক কম দুখৰ কথা। সেয়েহে সকলো কথা মূৰ পাতি নিৰৱে সহ্য কৰো।

আজিলৈ আহোদেই। পুনৰ কেতিয়াবা বাটে-পথে লগ হম। ●

বেগিং এক সামাজিক ব্যাধি

ইশ্রাফীল আলম
স্নাতক, ষষ্ঠ বান্ধাসিক (বিজ্ঞান)

বেগিং এক ভয়াবহ শব্দ। এই শব্দটো শুনাৰ লগে লগে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে মন আপোনা আপুনি সিঁহৰি উঠে। এজন ছাত্ৰ বা এগৰাকী ছাত্ৰীয়ে উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰৱেশ কৰে এখন নতুন শিক্ষানুষ্ঠানত। হাইস্কুলৰ দেউনা পাৰ হৈ যোৱা এই ছাত্ৰজনে মনত ভয় অথচ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ দৃঢ় সংকল্প লৈ যেতিয়া মহাবিদ্যালয়ত প্ৰৱেশ কৰে তেতিয়া পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নতুন চামক আদৰণি জনায়। এয়া অতীতৰ পৰা চলি অহা প্ৰথা। কিন্তু এই চিনাকী প্ৰথাই বৰ্তমান নতুন ৰূপ ল'বলৈ ধৰিলে। এচাম উদণ্ড যুৱক-যুৱতীৰ জালত পৰি এই পৰিত্ৰ চিনাকি পৰ্ব পৰিণত হৈছে বেগিং নামৰ এক ভয়াবহ ব্যাধি। বৰ্তমান বেগিং শব্দটো ইমান ভয়াবহ হৈ পৰিছে যে ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক সকলোৰে টোপনি হ'বলৈছে। বৰ্তমান বেগিঙৰ প্ৰকোপত বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে স্কুল বা কলেজ পৰ্যন্ত এৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। কলেজৰ নৱাগত ছাত্ৰক পুৰণি ছাত্ৰই ক্লাছৰ বাহিৰলৈ মাতি নি বিভিন্ন কথা সুধি ব্যতিব্যস্ত কৰে আৰু কোনো কথাৰ উত্তৰ দিব নোৱাৰিলে ছাত্ৰজনৰ ওপৰত চলে শাৰীৰিক নিৰ্যাতন। শাৰীৰিক

মানসিক আনকি যৌন নিৰ্যাতনো বেগিঙৰ নামত চলাব কাতৰি পোৱা যায়।

চৰকাৰে বেগিঙক এক অপৰাধৰূপে গণ্য কৰিছে। উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ নিৰ্দেশনাৰ পাছতো মহাবিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগে এই ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়া ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ কথা ভাবিছে। বেগিং সমাজত বৰ্বৰতা, নৃশংসতাৰ সাক্ষী। চৰকাৰে আইন প্ৰণয়ন কৰি বেগিঙত অভিযুক্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। সেই অনুসৰি অভিযুক্ত ছাত্ৰৰ দোষ প্ৰমাণিত হ'লে দুবছৰৰ সশ্রম কাৰাদণ্ডৰ লগতে জৰিমনা পৰ্যন্ত হ'ব পাৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষানুষ্ঠানত বেগিঙৰ চিকাৰ হ'লে অবিয়োগ সেই শিক্ষানুষ্ঠানৰ অধ্যক্ষ বা কৰ্তৃপক্ষক দিব পাৰে বা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ইচ্ছা কৰিলে পোনে পোনে থানাতো দিব পাৰে। আগতে কোৱা হৈছে যে বেগিং বৰ্তমান সমাজৰ এক ভয়ংকৰ ব্যাধি। এই ব্যাধিয়ে এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰিৱেশ আৰু সুনাম নষ্ট কৰে। এই বেগিঙৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ কৰ্তৃপক্ষ, শিক্ষক, অভিভাৱক আৰু প্ৰশাসন সকলো তৎপৰ হ'ব লাগিব। নহ'লে অনাগত দিনত হ'ব ই এক প্ৰচলিত পৰম্পৰা।

ঃ সুখী হোৱাৰ সহজ উপায় বাস্তৱ কাৰ্যৰ দুৰ্দশাগ্ৰস্তজনৰ লগত নিজকে তুলনা কৰা।

—কনফুচিয়াচ।

“অসমবাসী খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলৰ ওচৰত চিৰখনী : এটি চমু অৱলোকন”

মীৰ আব্দুৰ ৰহিম
স্নাতক ষষ্ঠ বান্ধাসিক (কলা)
অসমীয়া (গুৰু)

আমেৰিকান খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলৰ অসম আগমনে অসমবাসীৰ কাৰণে কঢ়িয়াই আনিছিল এক সুস্থিৰ নিশ্বাস। কাৰণ মিছনেৰীসকলে অহাৰ আগতে মানসকলে সোণৰ অসমক মৰিশালিত পৰিণত কৰিছিল অৰ্থাৎ অসমৰ আধাজনসংখ্যা ধ্বংস কৰিছিল আৰু যি বাচি আছিল সিও মৃতপ্ৰায় হৈ পৰিছিল। আনকি মান সৈন্যই উভতি যাওঁতে অতি কমেই ত্ৰিছ হাজাৰ অসমীয়াক বন্দীবেটী ৰূপে ধৰি লৈ গৈছিল। এনে দুৰ্দিনৰ সময়ত অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ উন্নতি হোৱাটো দুৰৰ কথা, কিমান অসমীয়া মানুহ জাহ গ'ল তাৰো সীমাসংখ্যা নোহোৱা হৈ পৰিছিল। ইয়াৰোপৰি সেই সময়তে ইং ১৮২৬ চনৰ ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ চৰ্ত অনুসাৰে অসম অধিকাৰ কৰা ইংৰাজসকলে মানৰ অমানুষিক অত্যাচাৰৰ পৰা অসমবাসীক ৰক্ষা কৰিবলৈ আহি ভক্ষণ কৰিবলৈ ল'লে। যাৰ ফলত সাধাৰণ ব্যক্তিবৰ্গই মানৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ স্বার্থত ইংৰাজ শাসন অকপটে মানি লৈছিল যদিও উচ্চবৰ্গৰ শিক্ষিত আৰু সম্ভ্ৰান্ত শ্ৰেণীৰ অসমীয়া লোকে এই কথা সহজতে মানি ল'ব পৰা নাছিল। এই ক্ষেত্ৰত পিয়লি ফুকন, গোমধৰ কোঁৱৰ আদি অসমীয়া লোকৰ বিদ্ৰোহেই তাৰ জ্বলন্ত প্ৰমাণ।

ইংৰাজসকলে অসমত কেইবছৰমান ৰাজত্ব কৰাৰ পাছতেই অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ আকাশ ক'লা ডাৱৰে আৱৰি ধৰে। ইংৰাজ শাসন বাহ্যিক ক্ষেত্ৰত ভাল যেন দেখিলেও আভ্যন্তৰীণ ক্ষেত্ৰত অসমীয়াক মাধমাৰা দিলে। এই ইংৰাজ শাসনকৰ্ণই অসমত অসমীয়া লোকক নিযুক্তি দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে তেওঁলোকৰ দীৰ্ঘদিনৰ পৰিচিত বঙালী লোককহে কেৰাণী-মহৰীৰ কামত নিযুক্তি দিছিল।

এই কেৰাণী মহৰীসকলে ইংৰাজ প্ৰশাসনক অসমীয়া ভাষা বাংলা ভাষাৰ এটা উপভাষা বা গাঁৱলীয়া ৰূপ বুলি বুজাই দিলে। লগতে অসমৰ স্কুল-কলেজ, অফিচ-কাছাৰী, আদালত আদিৰ পৰা অসমীয়া ভাষা উঠাই বাংলা ভাষা প্ৰৱৰ্তন কৰিবলৈ উঠিপৰি লাগিল। এইদৰে দুষ্ট বুদ্ধিৰ কেৰাণী মহৰীৰ প্ৰচনাত আৰু ইংৰাজ প্ৰশাসকৰ অজ্ঞতা আৰু অৱহেলাৰ ফলত ১৮৩৬ চনত অসমত অসমীয়া ভাষা হ'ল এলাগী আৰু বাহিৰৰ বাংলা ভাষা হ'ল সুৱাগী। যাৰ ফলত অসমীয়া মানুহৰ ভাষা সমস্যাই জ্বলন্ত ৰূপ ধাৰণ কৰিলে আৰু অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বস্তি গছি লাহে লাহে নুমাই যোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল।

কিন্তু সৌভাগ্যবশতঃ অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ নুমাই যাব ধৰা বস্তি গছিত তেল ঢালিলে সুদূৰ আমেৰিকাৰ পৰা অসমভূমিত পাদপৰ্ণ কৰা খ্ৰীষ্টান বেপ্টিষ্ট মিছনেৰীসকলে। এই খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলে তথা ড° নাথান ব্ৰাউন, ওলিভাৰ টমাছ কট্টাৰ, ড° মাইলছ ব্ৰসন আদিয়ে সপৰিয়ালে অসমৰ ভূমিত ১৮৩৬-৩৭ চনত পদাৰ্পণ কৰাৰ প্ৰধান কাৰণ আছিল খ্ৰীষ্টান ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা যদিও তেওঁলোকে অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। ইয়াৰোপৰি অসমবাসী কিয় মিছনেৰীসকলৰ ওচৰত চিৰখনী—এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰিলে তলত উপস্থাপন কৰা বিষয়সমূহৰ প্ৰতি দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰা দৰকাৰ—

(ক) মিছনেৰীসকলে অসমত খ্ৰীষ্টান ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ লওঁতেই সন্মুখীন হৈছিল ভাষা সমস্যাত। মিছনেৰীসকলে প্ৰথমতেই লক্ষ্য কৰিছিল যে এওঁলোকে

ঘৰত কয় এটা ভাষা আৰু স্কুল-আদালতৰ ক'ব লাগে আন এটা ভাষা। গতিকে মিছনেৰীসকলে ভাবিলে যে অসমীয়াৰ নিজ মাতৃভাষাত ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিলেহে ই অসমীয়াৰ মাজত সহজতে প্ৰসাৰতা লভিব আৰু চিৰস্থায়ী হ'ব। সেইবাবে মিছনেৰীসকলে নিজ মাতৃভাষা ইংৰাজীক বাদ দি অতি কম দিনৰ ভিতৰত অসমীয়া ভাষা শিকি ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ বাহন কৰি ল'লে। ইয়াৰোপৰি অসমীয়া শিক্ষিত ডেকা আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনক লগত লৈ মিছনেৰীসকলে ইংৰাজ শাসকবৰ্গক বুজাই দিলে যে অসমীয়া এটা স্বতন্ত্ৰ ভাষা; ই বাংলা ভাষাৰ কোনো গ্ৰাম্য ৰূপ নহয়। এইদৰে অসমীয়া আৰু মিছনেৰীসকলৰ যৎপৰোনাস্তি যুটীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলত ১৮৩৭ চনত অসমত অসমীয়া ভাষা পুনৰ প্ৰচলন হ'ল।

(খ) মিছনেৰীসকলে জানিছিল যে ভাষা এটাৰ বিকাশ তথা ঠন ধৰি উঠিবৰ বাবে ব্যাকাৰণ, অভিধান আদিৰ অত্যন্ত দৰকাৰ। ভাষাৰ মেৰুদণ্ড হৈছে সেই ভাষাৰ ব্যাকাৰণ, অভিধান। সেয়ে মিছনেৰীসকলে ইংৰাজীতে অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকাৰণ, অভিধান আদি প্ৰণয়ন কৰিছিল। এই ক্ষেত্ৰত গুৱাহাটী মিছনাৰীৰ হেডমাষ্টাৰ উলিয়াম ৰবিন্সন চাহাবে "A Grammar of the Assamese Language", ড° নাথান ব্ৰাউনে "Grammatical Notes on the Assamese Language" নামৰ অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকাৰণ আৰু ড° মাইলছ ব্ৰন্থন চাহাবে চৈধ্য হাজাৰ নিভাঁজ অসমীয়া শব্দৰে প্ৰণয়ন কৰে "অসমীয়া অভিধান" এই দৰে মিছনেৰীকৃত ভাষাৰ অমূল্য সম্পদ ব্যাকাৰণ, অভিধানে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ নতুন ভেটি নিৰ্মাণ কৰিলে।

(গ) অসমীয়া ভাষা সাহিত্যলৈ মিছনেৰীসকলে আগবঢ়োৱা এটা অমূল্য বতন হ'ল মাহেকীয়া বাৰ্তালোচনী 'অৰুণোদই' (১৮৪৬)। অৰুণোদই কাকতখন খ্ৰীষ্টান বুৰঞ্জী, বিজ্ঞান আৰু দেশ-বিদেশৰ বা-বাতৰি আদি প্ৰকাশ কৰি চুকৰ-ভেকুলী সদৃশ অসমীয়া মানুহক পাশ্চাত্য জগতৰ সন্ধান দিলে। ইয়াৰোপৰি এই অৰুণোদই কাকত অসমৰ সৰ্বপ্ৰথম বাৰ্তালোচনী হিচাপে অসমীয়া আলোচনী আৰু বাতৰিকাকত প্ৰবৰ্তনৰ আদৰ্শ দাঙি ধৰি বাতৰি কাকতৰ ব্যৱসায় তথা সাংবাদিকতাৰ সূচনা কৰে। অৰুণোদইক অনুসৰণ কৰি আসাম বিলাসিনী, আসাম মিহিৰ আদি কাকতক উলিয়াই অসমীয়া ভাষা সাহিত্যক আগবঢ়াই নিয়ে। আনকি অৰুণোদইৰ সৃষ্টি নহ'লে ইমান সোনকালে অসমত বাতৰি প্ৰকাশ তথা সাংবাদিকতাৰ সূচনা

নহ'লহেঁতেন।

(ঘ) মিছনেৰীসকলে অসমীয়া ভাষাৰ যুগ যুগ ধৰি অপ্ৰকাশিত হৈ থকা জ্ঞান-বিজ্ঞান, সাহিত্য আৰু বুৰঞ্জীৰ পুথিসমূহ সংগ্ৰহ কৰি প্ৰকাশ কৰিছিল। ইয়েই পুৰণি পুথি সংগ্ৰহ আৰু সংৰক্ষণৰ প্ৰথম প্ৰচেষ্টা। ইয়াৰোপৰি মিছনেৰীসকলে অসমীয়া ভাষালৈ বিভিন্ন গ্ৰন্থসমূহ অনুবাদ কৰি অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰে।

(ঙ) অসমীয়া শব্দ ভাণ্ডাৰলৈ আমেৰিকান খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলৰ অৱদান যথেষ্ট। তেওঁলোকে অসমীয়া ভাষাত বহুতো বৈয়াকৰণিক আৰু অভিধানিক ৰূপৰ প্ৰৱেশ ঘটালে। আনকি তেওঁলোকে ইংৰাজী শব্দৰ ঠাঁচত বহুতো নতুন নতুন অসমীয়া শব্দৰ সৃষ্টি কৰিলে। আকৌ বাংলা ভাষাৰ প্ৰভাৱত যিবোৰ অসমীয়া শব্দৰ ব্যৱহাৰ বন্ধ হৈ পৰিছিল মিছনেৰীসকলে সেইবোৰ শব্দও পুনৰ ব্যৱহাৰৰ উপযোগী কৰি অসমীয়া শব্দ ভাণ্ডাৰ টনকিয়াল কৰিলে।

(চ) অসমীয়া ভাষা সাহিত্যলৈ মিছনেৰীসকলৰ এটা বিশেষ গুৰুত্বপূৰ্ণ দান হ'ল যে তেওঁলোকে অসমীয়া ভাষাক এটা নতুন সুৰ শিকাই থৈ গ'ল। যিটো সুৰ অসম তথা ভাৰতৰ অন্য কোনো প্ৰাদেশিক ভাষাই আগতে জনা নাছিল। ই পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ নিজা সম্পত্তি যিটো মিছনেৰীসকলে সাতসাগৰ তেৰ নদী পাৰ হৈ আহি অসমীয়াক শিকাই দিলেহি।

(ছ) অসমীয়া ভাষা সাহিত্যলৈ মিছনেৰীসকলৰ এটা অন্যতম বৰঙণি হ'ল তেওঁলোকে এদল অসমীয়া সাহিত্যিকৰ জন্ম দিলে অৰ্থাৎ এই পাদুৰী চাহাবসকলৰ উৎসাহ-উদ্দীপনাত এদল অসমীয় লেখক আগবাঢ়ি আহি সাহিত্যৰ গুৰি বাঁটা ধৰিলে যাৰ ফলত অসমীয়া ভাষা সাহিত্য ফুলে-ফলে জাতিষ্কাৰ হৈ পৰিল।

গতিকে দেখা যায় যে অসমীয়া ভাষা সাহিত্য, সংস্কৃতি আদিৰ উত্তৰণৰ ক্ষেত্ৰত খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলৰ অৱদান অপৰিসীম। মিছনেৰীসকলৰ হাততেই অসমীয়া ভাষাই প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিলে। এওঁলোকে অসমীয়া সাহিত্যৰ যি বুনিয়াদ বা ভেটি নিৰ্মাণ কৰিলে তাৰেই ওপৰত পৰৱৰ্তী সাহিত্যিক গোষ্ঠীয়ে স্বৰ্ণ সৌধ নিৰ্মাণ কৰি আজিৰ অৱস্থাত উপনীত কৰালে। এইবোৰ অৱদানৰ প্ৰতিদানত অসমবাসীয়ে মিছনেৰীসকলৰ ওচৰত যুগে যুগে চিৰঞ্চনী হৈ থাকিব লাগিব।

শিক্ষকেই জাতিৰ মেৰুদণ্ডৰ নিৰ্মাতা

মুস্তাফিজুৰ ৰহমান

স্নাতক চতুৰ্থ শাণ্মাসিক (কলা)

অসমীয়া (গুৰু)

“শিক্ষা জাতিৰ মেৰুদণ্ড” কথাষাৰ অমোঘ আৰু চিৰসত্য। এই শিক্ষাদান কৰে শিক্ষকেই। এতেকে ইয়াৰ দ্বাৰা স্পষ্টভাৱে বুজিবলৈ অসুবিধা নহয় আৰু নিঃসন্দেহে ক'ব পৰা যায় যে শিক্ষকেই জাতিৰ এই মেৰুদণ্ডৰ নিৰ্মাতা। “বিদ্যালয়” শব্দটো শব্দাৰ্থিকভাৱে অনুষ্ঠান হিচাপে গঢ় লোৱাৰ বহু পূৰ্বৰ পৰাই শিক্ষা দান আৰু শিক্ষা গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া ভিন্ন ভিন্ন ব্যৱস্থাত বিভিন্ন প্ৰকাৰে চলি আছিল। ইতিহাস ফহিয়াই চালে শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা মহেন্দ্ৰ কন্দলীৰ টোলৰ কথা জল-জল পট-পটকৈ ভাহি উঠে। “শিক্ষক” এই তিনিটা আখৰৰ বিষয়ে কিছু বিশ্লেষণ কৰিবলৈ গলেও এই প্ৰৱন্ধৰ পৰিসৰ অত্যাধিক বৃদ্ধি হোৱাৰ ভয়ত কেৱল প্ৰবন্ধটিৰ শিৰোনামাৰ ভেটি পৰ্যালোচনা কৰিবলৈ আগবাঢ়িছোঁ। মুঠতে কবলৈ গ'লে শিক্ষক এই তিনিটা আখৰৰ সমষ্টিৰ অৱদান ব্যতীত “মানুহ” এই তিনিটা আখৰৰ সমষ্টিৰ শব্দাৰ্থিকভাৱে মূল্যায়ন অ-সাৰ্থক।

জীৱ বোলোতে পৰিৱেশ পৰিস্থিতিৰ দাস। সদ্যজাত শিশুটো মাতৃ-গৰ্ভৰ উষ্ণতা পৃথিৱীত নোপোৱা হেতুকে বহু শিশুয়ে মৃত্যুক আকোৱালী লোৱা কথাটো কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে। সেয়ে শিশু বিশেষজ্ঞসকলে নৱজাতকক মাকৰ বুকুতৰ উমত ৰাখিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে। শিক্ষকে ছাত্ৰৰ পৰিৱেশ সম্পৰ্কতো চিন্তা-ভাৱনা নকৰা নহয়। শিক্ষকৰ পৰামৰ্শ সুস্থ সমাজ গঠনৰ ক্ষেত্ৰত অমৃতস্বৰূপ। শিক্ষক বোলোতে কোনো শিক্ষকে মানুহে মানুহক মাৰিব লাগে বা মাৰিব পাৰে বুলি কাহানিও ক'ব নোৱাৰে। কোনো শিক্ষকে মানৱীয়তাৰ হানিকাৰক মন্তব্য কৰা কোনো নজিৰ ইতিহাসত দেখা নাযায়।

বৰ্তমান আমাৰ দেশত বিশেষকৈ অসমৰ মানুহে মানুহক মাৰা মানৱীয়তাৰ পৰিপন্থী অমানৱীয়তাৰ পৰিচায়ক ভাতৃঘাতী যুদ্ধ অব্যাহত আছে। এই সমূহে মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীৰ শিক্ষাগুৰু মানৱীয় পৰমা হংস যোগানন্দদেৱ, শংকৰদেৱৰ শিক্ষক মহেন্দ্ৰ কন্দলী, বিশ্ব কবি ৰীবন্দ নাথ ঠাকুৰৰ শিক্ষক, ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ শিক্ষক আদি বিশ্ববৰেণ্য মহা-মহা পণ্ডিতসকলৰ

শিক্ষাগুৰুসকলৰ আজীৱনৰ কষ্টোপাৰ্জিত সন্মান আজিৰ পৰিৱেশত পৰিপূৰ্ণভাৱে স্নানমুখি। এই পৰিস্থিতিত বৰ্তমানৰ শিক্ষকসকলৰ ভূমিকা নিশ্চয়কৈ অপৰিহাৰ্য। পূৰ্বতে শিক্ষকৰ সংখ্যা আছিল অতি নগন্য। বৰ্তমান কিন্তু দেশত শিক্ষকৰ অভাৱ নাই। সৌ সিদিনাখন আমাৰ অসমৰ মাথো বেচৰকাৰী বিদ্যালয়সমূহৰ শিক্ষকসকলে নিজৰ পাৰিশ্ৰমিকৰ দাবী সাব্যস্ত কৰিবলৈ আমাৰ ৰাজ্যৰ মন্ত্ৰীসকলৰ মন্ত্ৰণাগৃহৰ সিংহদ্বাৰত অৰ্থাৎ দিছপুৰ লাষ্টগেটত পুলিচৰ অমানৱীয় লাঠিৰ প্ৰহাৰত মুৰ্ছা যাই পৰি থকা দৃশ্য টিভিৰ পৰ্দাত প্ৰত্যক্ষ কৰি উপলব্ধি হৈছিল আমাৰ ৰাজ্যত শিক্ষকৰ সংখ্যা এতিয়া আৰু নগন্য হৈ থকা নাই। “শিক্ষক এডাল জ্বলন্ত মমবাতি; একাৰৰ মাজত পোহৰ বিতৰণ কৰি নিজে শেষ হৈ যায়।” সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিত মানৱীয়তাৰ মানদণ্ডৰ অধো-গতি যিমানখিনিলৈ নামিছে, যথেষ্ট হৈছে আৰু নেলাগে। এতিয়া যথেষ্ট সময় আছে, ইচ্ছা কৰিলে শিক্ষকসকলেই পাৰি জাতিৰ মেৰুদণ্ডডাল মজবুত কৰি বিশ্ব দৰবাৰত পোন হৈ থিয় দিয়াবলৈ নতুবা মেৰুদণ্ডহীন দেশ পৰাধীন হোৱা নতুন ঘটনা নহয় আৰু স্বাভাৱিকতেই আমি পৰাধীনতাৰ শিকলি পিন্ধি আজীৱন দাসত্বৰ মালাধাৰী গলত মেৰিয়াই লোৱা হ'ব আৰু শেষত অভিধানিক অৰ্থত শিক্ষক শব্দটিৰ বিলুপ্ত সাধন হ'ব। সেয়ে সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিত আমাৰ দেশত শিক্ষকসকলৰ যথেষ্ট ভূমিকা আছে কথাষাৰি আকৌ উনুকিয়াইছোঁ। এইখিনিতে এটি বিষয় উল্লেখ নকৰিলে সম্ভৱতঃ প্ৰবন্ধটোৰ পূৰ্ণাংগ প্ৰাপ্তিবত কিছু আসোঁৱাহ ৰৈ যাব। সেয়া হ'ল “একলব্যই নিজৰ আঙুলি কাটি গুৰু দক্ষিণা দিছিল” ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বোলোতে এনেকুৱা কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নাই যিয়ে উক্ত কথাফাকি শুনা নাই। “একলব্যও ছাত্ৰ আছিল” এই কথাফাকি সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মনত ৰাখি নিজকে তাৰ লগত ৰিজাই চলা উচিত হ'ব। সমাজ গঠনৰ ক্ষেত্ৰত একলব্যৰ দৰে ছাত্ৰ গঢ়াৰ প্ৰতিযোগিতাত প্ৰতি শিক্ষকে গুৰুত্ব সহকাৰে অংশগ্ৰহণ আৰু সফল ৰূপায়ণ বৰ্তমানৰ পৰিৱেশত অত্যন্ত জৰুৰী বুলি মনে-প্ৰাণে গণ্য কৰা উচিত।

গোলকীয়কৰণ আৰু ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

ৰাজিদুল ইছলাম
স্নাতক দ্বিতীয় বান্ধাসিক (কলা)
ৰাজনীতি বিজ্ঞান (গুৰু)

গোলকীয়কৰণ হ'ল বিশ্বৰ বিভিন্ন অৰ্থনীতিৰ লগত এটাৰ আনটোৰ সংহতি ৰখা। এনে ধৰণৰ সংহতি হয় যেতিয়া দেশ বিলাকৰ মাজত উৎপাদিত দ্ৰব্য আৰু উৎপাদনৰ উপাদান বিলাকৰ মুক্তভাৱে সঞ্চালন ঘটে। গোলকীয়কৰণৰ ফলত বিশ্বৰ অৰ্থনীতি এটা একক বজাৰ অৰ্থনীতিলৈ ৰূপান্তৰিত হয় অৰ্থাৎ বিশ্বখন এখন প্ৰায়তন পৰিণত হয়। তেনে ক্ষেত্ৰত উৎপাদিত দ্ৰব্য বাধকতাবিলাক যথেষ্ট শিথিল হয়। উৎপাদিত দ্ৰব্য বিলাকৰ ভিতৰত যেনে মূলত প্ৰযুক্তি বিন্ধ, শ্ৰম আদি বিভিন্ন দেশৰ মাজত গতিশীল হৈ পৰে আদৰ্শগতভাৱে কোনো এটা মুদ্ৰাও বিভিন্ন দেশৰ মাজত প্ৰচলন হ'ব পাৰে অথবা বিভিন্ন দেশৰ মুদ্ৰাৰ মাজত বজাৰত নিৰ্দ্ধাৰিত হাৰত বিনিময় হ'ব লাগে। অৱশ্যে এই ব্যৱস্থা কাৰ্যকৰী হোৱাত সম্পূৰ্ণভাৱে সফল হ'বগৈ পৰা নাই। কিন্তু কিছুমান মুদ্ৰা যেনে ইউৰো ইউৰোপত প্ৰৱৰ্তনৰ ফলত গোলকীয় কৰণত সহায় হৈছে। সেইদৰে দক্ষিণ পূব এছিয়াৰ দেশসমূহৰ মাজতো এটা একক মুদ্ৰা প্ৰচলনৰ বাবে আলোচনা চলি আছে।

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত গোলকীয়কৰণৰ প্ৰভাৱ পৰে ১৯৯০ দশকত। এই দশকৰ পৰাই ভাৰতীয় অৰ্থনীতি বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ সৈতে সংহতিকৰণ হৈছে। অৱশ্যে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ আংশিকভাৱেহে গোলকীয়কৰণ হৈছে। গোলকীয়কৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিয়ে অংশ লোৱা কথাটো নিৰ্ভৰ কৰে ই কেনেকৈ বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ সৈতে সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিছে। ইয়াৰ এটা সম্পৰ্ক হ'ল মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনৰ কিমান অংশ আমদানি আৰু ৰপ্তানিৰ দ্বাৰা

স্থাপন কৰি বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ অংশীদাৰ হৈছে। এই অনুপাত যিমান বেচি হ'ব সিমান ঘৰুৱা অৰ্থনীতি বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ অংশীদাৰ হ'ব অথবা গোলকীয়কৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ভাগ ল'ব। বৰ্তমান (২০১৪-১৫) বৰ্ষত এই পৰিমাণ হয় প্ৰায় ৩৫ শতাংশ। এই পৰিমাণটো ১৯৯০-৯১ চনত আছিল ১৬ শতাংশ। অৱশ্যে বিশ্ব বাণিজ্যত ভাৰতৰ ৰপ্তানি আৰু আমদানি অংশ ১ শতাংশতকৈ কম। এই পৰিমাণ বিশ্বৰ অন্যান্য উন্নত দেশ বিলাকৰ তুলনাত অতি কম দেশলৈ বিত্তীয় আগমনৰ পৰিমাণে অন্যান্য কিছুমান উন্নত ৰাষ্ট্ৰতকৈ কম। অৱশ্যে এই পৰিমাণ ক্ৰমাৎ উৰ্দ্ধমুখ হ'বলৈ ধৰিলে। ২০০৬-০৭ চনত এই পৰিমাণ মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনৰ ৫.১ শতাংশ আছিল, আনহাতে এই পৰিমাণ ২০১৪-১৫ বৰ্ষত ২২.৬৭% তকৈ বেছি।

গোলকীয় কৰণৰ ফলত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত দেখিবলৈ পোৱা কেতবোৰ সুফল হ'ল—

১। কিছুমান দ্ৰব্য আৰু সেৱা উৎপাদনৰ বিশেষীকৰণ হোৱাৰ ফলত তুলনামূলক ব্যয় সুবিধা লাভ কৰিব পৰা হৈছে আৰু সেই দ্ৰব্য বিলাকৰ ৰপ্তানি বৃদ্ধি পাইছে।

২। ১৯৮০ দহকত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বিকাশৰ হাৰ অতিশয় কম আছিল প্ৰায় ৩.৫ শতাংশহে। এই পৰিমাণ জনসংখ্যা বিকাশৰ হাৰ ২ শতাংশৰ বিপৰীতে অতিশয় কম আছিল। আশীৰ দশকৰ মাজ ভাগৰ পৰা বিশেষকৈ ১৯৯০ চনৰ পিছৰ পৰা অৰ্থনীতিৰ বিকাশৰ হাৰ ৬ শতাংশলৈ বৃদ্ধি পাইছে। বৰ্তমান সময়ত অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ হাৰ বাৰ্ষিক ১৬/১৭ শতাংশৰ ভিতৰত আছে।

৩। ৰপ্তানিৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি পোৱাৰ ফলত বৈদেশিক মুদ্ৰা অৰ্জনৰ সহায় হৈছে।

৪। দৰিদ্ৰতাৰ সংখ্যা কমিছে আৰু দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলৰ লোকৰ সংখ্যাও হ্রাস পাইছে।

৫। অৰ্থনৈতিক বিকাশ বৃদ্ধি পোৱাৰ ফলত জনসাধাৰণৰ নিয়োগ আৰু আয় বৃদ্ধি পাইছে। অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ লগত সামাজিক খণ্ডৰ উন্নয়নো সাঙোৰ খাই থাকে। সেয়ে স্বাস্থ্য, শিক্ষা আদি সামাজিক খণ্ডৰো উন্নয়ন সাধন হৈছে। দেশৰ অৰ্থনৈতিক জৰীপতো সমূহে এই কথা প্ৰতিপন্ন কৰে অৱশ্যে গোলকীয়কৰণৰ ফলত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত কিছুমান দুৰ্বল দিশ পৰিস্ফুট নোহোৱাকৈ থকা নাই। গোলকীয়কৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ভাগ লোৱাৰ ফলত আমি কিমান সৰ্বোচ্চ পৰিমাণৰ লাভ আৰু অতি নিম্ন পৰ্যায়ৰ লোকচান পাব পাৰো, এই কথাৰ বিচাৰ কৰাটোহে আৱশ্যকীয়।

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ কৃষি সম্পৰ্কীয় অৰ্থাৎ কৃষি উৎপাদিত দ্ৰব্যৰ বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত বেহাইকে ধৰি ৰপ্তানি কৰিব লগা দ্ৰব্য সমূহৰ বাবে এতিয়াও ভাৰতৰ ক্ষেত্ৰত আপোচ মীমাংসা হোৱা নাই। সেয়ে ভাৰতীয় কৃষি খণ্ডই গোলকীয়কৰণৰ পৰা বিশেষভাৱে উপকৃত হৈছে বুলি ক'ব পৰা নাযায়।

□ কিছুমান ভাৰতীয় কৃষিজাত উৎপাদিত দ্ৰব্য আৰু ঔষধি দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত দ্ৰব্যৰ বাণিজ্যিক অধিকাৰ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈ এতিয়াও বাকী আছে। এনে কাৰ্য হৈ নুঠিলে এনেবিলাক দ্ৰব্যৰ বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত সুফল পোৱা নাযায়।

□ উৎপাদন আৰু নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ স্বার্থ বিস্তৃত নোহোৱাকৈ সংঘটিত হোৱাৰ প্ৰয়োজন। ঘৰুৱা উৎপাদন, ঘৰুৱা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ আৰু বিনিয়োগ আৰু বিনিয়োগকাৰীৰ স্বার্থ আৰু তেওঁলোকৰ সঞ্চয় যথাযথভাৱে সুৰক্ষিত নহ'লে গোলকীয় কৰণে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত সুফল দিব নোৱাৰিব।

ব্যৱসায় আৰু বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত নতুন অৰ্থনৈতিক নীতি প্ৰৱৰ্তন কৰা হয় ১৯৯১ চনত। এই নীতিৰ দ্বাৰা দেশৰ ৰপ্তানি খণ্ড অধিক শক্তিশালী কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। আগৰ নিয়ন্ত্ৰিত ব্যৱসায়ৰ ঠাইত বজাৰ ভিত্তিক ব্যৱসায়ৰ দ্বাৰা আমদানি আৰু ৰপ্তানি খণ্ডৰ পৰিৱৰ্তন বিচৰা হৈছে। বজাৰভিত্তিক স্বয়ংক্ৰিয় পদ্ধতিৰ সহায়ত আমদানিৰ বাবদ হোৱা বৈদেশিক বিনিময় আৰু ৰপ্তানিৰ পৰা অহা বৈদেশিক আয়ৰ সমতা স্থাপনত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। নতুন আৰ্থিক নীতিত আমদানিৰ পৰিমাণ হ্রাস কৰা আমদানিৰ পৰিপূৰক দ্ৰব্য দেশত উৎপাদন কৰা উৎপাদন খণ্ড বিলাকত চৰকাৰী নিয়ন্ত্ৰণ হ্রাস কৰা আমদানিৰ ক্ষেত্ৰত পূৰ্বতে থকা অনুজ্ঞাপত্ৰ ব্যৱস্থা শিথিল কৰা আদি ব্যৱস্থাসমূহ গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

ঃ ভুল আতৰাই সত্য প্ৰতিষ্ঠা কৰাটোৱেই শিক্ষাৰ মূল লক্ষ্য।

—চক্ৰেটিছ।

ঃ শিক্ষাই হৈছে মূল উপায়, যি মানুহৰ জীৱন লৈ সুখ আৰু শান্তিৰ নিজৰা বোৱাই আনিব পাৰে।

—এৰিষ্টটল।

ঃ চকুৰে নেদেখাজনক অন্ধ বুলিব নোৱাৰি, নিজৰ দোষ-ক্ৰটিবোৰ লুকাই ৰখাজনহে প্ৰকৃতার্থত অন্ধ।

—মহাত্মা গান্ধী।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰু কৰণীয়

মফিজুৰ ৰহমান
স্নাতক চতুৰ্থ বান্ধাসিক (কলা)

আৰম্ভণি : সম্পূৰ্ণ এটা বছৰ মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অধ্যয়ন কৰাৰ পিছত এটা নিৰ্দিষ্ট মাহৰ নিৰ্দিষ্ট সপ্তাহ এটাত মহাবিদ্যালয়ত “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” উদযাপন কৰা হয়। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ এবছৰীয়া আশা-আকাঙ্ক্ষা প্ৰতিফলিত হয়।

প্ৰয়োজনীয়তা : ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ যি সুপ্ত মানসিক আৰু শাৰীৰিক প্ৰতিভা, এই প্ৰতিভা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিকশিত কৰি তুলিবলৈ প্ৰয়োজনীয় সুবিধা পায়। যাৰ কাৰণে মহাবিদ্যালয় এখনত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অতি প্ৰয়োজন। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত হয় বিভিন্ন ধৰণৰ খেল-ধেমালি, গীত-মাত, কুইজ, তৰ্ক, আকস্মিক বক্তৃতা, ৰচনা শিক্ষা প্ৰতিযোগিতা ইত্যাদি গোটেই সপ্তাহজুৰি পালন কৰা হয়। ইয়াৰ কাৰণে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই এটা নিৰ্দিষ্ট কাৰ্য্যপন্থা বা আঁচনি হাতত ল'ব লাগে। অন্যথাই বেমেজালিৰ সৃষ্টি হয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ হ'ল মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ এটা অতিকৈ প্ৰয়োজনীয় কথা। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অংশগ্ৰহণ অবিহনে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ কৃতকাৰ্য্য হ'ব নোৱাৰে।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত হোৱা খেল-ধেমালীত যি বঁটা বিতৰণ কৰা হয় সেই বঁটাৰ লগতে প্ৰদান কৰা প্ৰমাণপত্ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কাৰণে খুবৈ উপকাৰী হয়। পিছলৈ

সেইবোৰ বিভিন্ন ধৰণৰ চাকৰি কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো কামত আহে।

এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত খেল-ধেমালী আৰু প্ৰতিযোগিতাৰ পৰাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে জিলা, ৰাজ্যিক, ৰাষ্ট্ৰীয়, আন্তৰ্জাতিক আদি পৰ্যায়ত উন্নীত হয়। গতিকে এই বৰ্ণাঢ্য কাৰ্য্যসূচী অতি প্ৰয়োজনীয়।

এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ শেষ হোৱাৰ আগৰ দিনা অনুষ্ঠিত হয় মুকলি সভা। য'ত আমন্ত্ৰিত অতিথি হিচাপে থাকে নামী-দামী, প্ৰতিষ্ঠিত ব্যক্তিসকল আৰু সেইসকল ব্যক্তিৰ বক্তৃতা শুনাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। কাৰণ সেই বক্তৃতাই আমাক শুদ্ধ পথ অনসুৰণ কৰাত সহায় কৰে।

সামৰণি : মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শেষ দিনাৰ অনুষ্ঠানটো হয় আটাইতকৈ বৰ্ণাঢ্য আৰু জাকত জিলিকা। কিয়নো সেই দিনটোত অনুষ্ঠিত সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান। য'ত বিভিন্ন ধৰণৰ গীত-মাতৰ লগতে থাকে নাচ, কৌতুক, নাটক আৰু বহুতো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ৰংচঙীয়া পোচাকে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিৱেশ কৰি তোলে আকৰ্ষণীয়।

মন্তব্য : ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা এইটো সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰে যে মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কাৰণে “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” অতি প্ৰয়োজনীয়। ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ এক মঞ্চ স্বৰূপ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ

ছনুৰাৰ হুছেইন
স্নাতক ষষ্ঠ বান্ধাসিক (কলা)
অৰ্থনীতি বিজ্ঞান (গুৰু)

পৰিচয় : প্ৰতিখন বিদ্যালয়তে বিদ্যালয় সপ্তাহ পালন কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়তো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পালন কৰা হয়। ইয়াৰ আঁৰত কিছুমান লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য থাকে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়তো বিগত বছৰৰ দৰে এইবেলিও জাক-জমকেৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পালন কৰা হৈ আছে। এইবাৰ আমাৰ ৪৪তম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ।

উদ্দেশ্য : মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উদযাপনৰ আঁৰত কিছুমান প্ৰধান উদ্দেশ্য লুকাই থাকে। তাৰে ভিতৰত (ক) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভাৰ বিকাশ। (খ) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আভ্যন্তৰীণত লুকাই থকা সুপ্ত প্ৰতিভাক বাহ্যিকভাৱে উপস্থাপন কৰা (গ) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত প্ৰতিযোগিতাৰ মনোভাৱ গঢ়ি তোলা যাতে সিহঁতে বিশ্ব পৰ্যায়ত সিহঁতক দাঙি ধৰিব পাৰে। (ঘ) সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক গুৰুত্ব সম্পৰ্কে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অৱগত কৰোৱা। (ঙ) শিক্ষাত খেল-ধেমালিৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে জ্ঞান দান কৰা। (চ) সহ-পাঠ্যক্ৰম হিচাপে খেল-ধেমালি, নাচ-গান, শৰীৰ চৰ্চা, ব্যায়াম, স্কাউট এণ্ড গাইড ইত্যাদিৰ ভূমিকা নিৰ্ণয় কৰা। (ছ) মহাবিদ্যালয়ত কৰা প্ৰতিযোগিতাই যাতে ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত স্থান লাভ কৰিব পাৰে তাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উৎসাহ প্ৰদান কৰা।

শিক্ষাত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ ভূমিকা : ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰে শিক্ষিত হ'বলৈ হ'লে তেওঁলোকৰ মাজত ঐক্য আৰু সংহতিৰ মনোভাৱ থকা উচিত। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহত হোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ খেল-ধেমালি, সংগীতানুষ্ঠান আদিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অন্তৰত এই মনোভাৱ গঢ়াত সহায় কৰে। ভলীবল, ক্ৰিকেট, ফুটবল, বেডমিণ্টন, এন চি চি আদিত ঐক্যতাৰ মাজেৰে প্ৰতিযোগিতাৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ উপৰি সু-শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ হ'লে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এটা সুস্থ দেহ আৰু সুস্থ মনৰ দৰকাৰ যি শিক্ষা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত পোৱা যায়। সংগীতে মানুহৰ মনত আনন্দ দিয়ে। গতিকে ই সু শিক্ষা লাভতো সহায় কৰে।

সামৰণি : মহাবিদ্যালয় এখনৰ শৈক্ষিক গুণগত মানদণ্ড নিৰ্ভৰ কৰে মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা লগতে মহাবিদ্যালয়খনে খেল-ধেমালি, সংগীত-সাংস্কৃতিক, শৰীৰ চৰ্চা আদি সহপাঠ্যক্ৰমত কিমানখিনি পাৰদৰ্শী তাৰ ওপৰত। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ জৰিয়তে উপযুক্ত পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষা দিয়া উচিত।

ঃ যি নিজকে চিনি পায়, তেওঁ ভগৱানকো চিনি পায়।”

—এ. পি. জে. আবুল কালাম।

গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি

বাজিদুল ইছলাম
স্নাতক দ্বিতীয় মান্নাসিক (কলা)

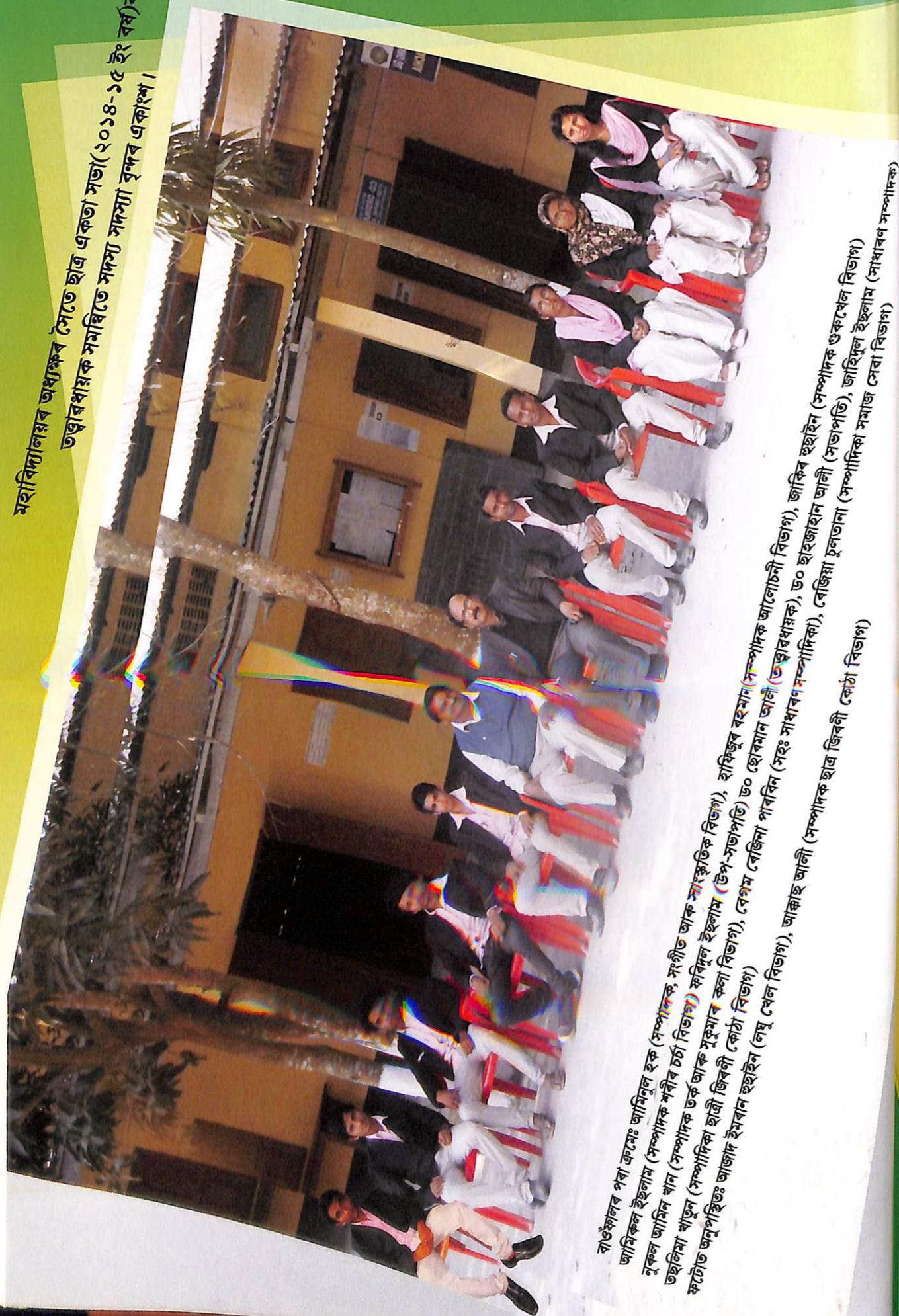
সেউজ গৃহ প্রভাৱৰ বাবে, ভূপৃষ্ঠৰ গড় উষ্ণতা প্ৰায় ১৫০° ছেল্টিগ্ৰেড হৈ আছে। আৰু এই উষ্ণতাত পৃথিৱীখন বিভিন্ন ধৰণৰ জীৱৰ বাবে অনুকূল। কিন্তু যদিহে সেউজগৃহ গেছ সমূহে এই কাম নকৰে তেন্তে পৃথিৱীৰ অধিক পৰিমাণৰ তাপ পুনৰ আঁতৰি যাব। ইয়াৰ ফলত পৃথিৱী শীতল হৈ পৰিব। প্ৰায় ১৮° ছেল্টিগ্ৰেড আৰু ইয়াৰ পৰিবেশ হৈ পৰিব জীৱ জীয়াই থাকিব নোৱাৰা। বায়ুমণ্ডলত থকা সেউজগৃহ গেছ সমূহে আমাৰ গ্ৰহটোক উষ্ণ কৰি ৰখা বাবে ইয়াত মানুহ আৰু অন্যান্য জীৱসমূহে বৰ্তি থাকিব পাৰিছে। কিন্তু মানুহৰ কাৰ্যকলাপৰ লগতে বিভিন্ন প্ৰাকৃতিক কাৰণত যোৱা দহক কেইটাত সেউজ গৃহ গেছৰ গাঢ়তা বৃদ্ধি পাইছে। বিজ্ঞানীসকলে নিৰ্ণয় কৰিছে যে যোৱা শতিকাৰ প্ৰথম ভাগৰ পৰা এতিয়ালৈকে পৃথিৱীৰ গড় উষ্ণতা ০.৩—০৫.২ ছেল্টিগ্ৰেড বৃদ্ধি পাইছে ১৫০ বছৰ পূৰ্বে আৰম্ভ হোৱা ঔদ্যোগিক বিপ্লৱৰ পৰা মানুহৰ বিভিন্ন কাৰ্যকলাপ বায়ুমণ্ডলত সেউজগৃহ গেছ যথেষ্ট পৰিমাণে বৃদ্ধি পাইছে। ১৭৫০ আৰু ২০০০ চনৰ ভিতৰত কাৰ্বনডাই অক্সাইড মিথেন আৰু নাইট্ৰছ অক্সাইডৰ বায়ুমণ্ডলৰ গাঢ়তা যথাক্ৰমে ৩১%, ১৭% আৰু ১৭% বৃদ্ধি কৰিছে। (IPCC ২০০১) সেউজ গৃহ গেছসমূহে এখন আৱৰণীৰ সৃষ্টি কৰি উষ্ণতা বৃদ্ধি কৰা এই পৰিঘটনাটোকেই বোলা হৈছে গোলকীয় উষ্ণতা (Global Warming)।

ছাত্ৰ একতা সভা (২০১৪-১৫ হং বৰ্ষ)ৰ সদস্য-সদস্য আৰু তত্ত্বাবধায়ক সকলৰ একাংশ।



থিয় হৈ (বাওঁফালৰ পৰা) ক্ৰমেঃ আমিনুল হক (সম্পাদক, সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ) তছলিমা খাতুন (সম্পাদিকা ছাত্ৰী জিৱনী কোঠা বিভাগ), বেজিয়া চুলতানা (সম্পাদিকা সমাজ সেৱা বিভাগ) বেগম বেজিনা পাৰবিন (সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা), নুৰুল আমিন খান (সম্পাদক তৰ্ক আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগ) আমিনুল ইছলাম (সম্পাদক শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ), জাকিৰ হুছাইন (সম্পাদক গুৰু খেল বিভাগ), হামিজুল বহমান (সম্পাদক আলোচনী বিভাগ), আমিনুল হক খেল বিভাগ) বহি (বাওঁফালৰ পৰা) ক্ৰমেঃ ডঃ এম.এছ. শ্বেইখ (তত্ত্বাবধায়ক আলোচনী বিভাগ), নিতু চহীয়া (তত্ত্বাবধায়ক লম্বু খেল বিভাগ) উপাধ্যক্ষ) হৈয়াদা হামিদা খাতুন (তত্ত্বাবধায়ক আলোচনী বিভাগ), আব্দুল হালিম আহমেদ (তত্ত্বাবধায়ক গুৰু খেল বিভাগ) উপাধ্যক্ষ) ডঃ ছাহজাহান আলী (সভাপতি), ডঃ হোবমান আলী (তত্ত্বাবধায়ক), ডঃ ফখৰুল আলম (তত্ত্বাবধায়ক লম্বু খেল বিভাগ) ফবিদুল ইছলাম (উপ-সভাপতি) জাহিদুল ইছলাম (সাধাৰণ সম্পাদক)

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ সৈতে ছাত্ৰ একতা সভা(২০১৪-১৫ ইং বৰ্ষ)ৰ
তত্ত্বাবধায়ক সমিতিতে সদস্য সদস্য্য বৃন্দৰ একাংশ।



বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমে: আমিনুল হক (সম্পাদক), সঙ্গীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ), হাফিজুৰ বহমান (সম্পাদক আলোচনী বিভাগ), জাকিৰ হুছাইন (সম্পাদক গুৰুখেল বিভাগ)
নূৰুল আমিন খান (সম্পাদক শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ), ফবিদুল ইছলাম (উপ-সভাপতি) ডঃ হোৰমান আলী (তত্ত্বাবধায়ক), ডঃ ছাহজাহান আলী (সভাপতি), জাহিদুল ইছলাম (সাধাৰণ সম্পাদক)
তছলিমা খাতুন (সম্পাদিকা ছাত্ৰী জিবনী কোঠা বিভাগ), বেগম বেজিনা পাৰবিন (সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা), বেজিয়া চুলতানা (সম্পাদিকা সমাজ সেৱা বিভাগ)
কঠোত অনুপস্থিতঃ আজাদ ইমৰান হুছাইন (লম্বু খেল বিভাগ), আক্বাহ আলী (সম্পাদক ছাত্ৰ জিবনী কোঠা বিভাগ)

অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ সমিতিতে প্ৰাৰম্ভ মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ৰক-শিক্ৰিয়ত্ৰী সকলৰ প্ৰকাশ



বহিঃ বাওঁফালৰ পৰা- অধ্যাপিকা হৈয়দা হামিদা খাতুন, অধ্যাপক ডঃ এ. কে. দেৱান, অধ্যাপক মিৰ্জা আব্দুল হামিদ, অধ্যাপক কমৰুজ্জামান, উপাধ্যক্ষ ঘনশাম ভবলী, অধ্যক্ষ ডঃ ছাহজাহান আলী আহমেদ
অধ্যাপক এম. নজমুল হক, অধ্যাপিকা নিতু চহৰীয়া, অধ্যাপক আতাউব বহমান, অধ্যাপক বমজান আলী, অধ্যাপক ছাহাব উদ্দিন খান, অধ্যাপক মোক্ছেদ আলী
থিয় হৈ বাওঁ ফালৰ পৰা- অধ্যাপক ছামচুল আলম, অধ্যাপক ডঃ ইমকুল হুছাইন, অধ্যাপক ডঃ ফখৰুল আলম, অধ্যাপক আব্দুল হালিম, অধ্যাপক সুনীল কুমাৰ সৰকাৰ
অধ্যাপিকা জোতি সাহা, অধ্যাপক ডঃ মোবাজ্জিদুৰ বহমান, অধ্যাপক কায়ুম কবিৰ আহমেদ, অধ্যাপক ডঃ এম. এছ. খেইখ

অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ সমন্বিতে নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্যালয়ৰ
বিষয়বসীয়া সকলৰ একাংশ

ADMINISTRATIVE BUILDING



বহিঃ বাওঁফালৰ পৰা- জাহিদুল ইছলাম মোল্লা (এল.ডি.এ), শ্বেইখ হাকিমজুৰ বহমান (এল.ডি.এ), আব্দুল কুদ্দুছ তালুকদাৰ (ইউ.ডি.এ. একাউন্টেন্ট), উপাধ্যক্ষ ঘনশাম ভবালী
অধ্যক্ষ ড॰ ছাহজাহান আলী আহমেদ, আব্দুল হুছাইন (হেড এছিষ্টেন্ট), মীৰ মতিউৰ বহমান (এল.ডি.এ), শওকত আলী আহমেদ (এল.ডি.এ), জাফৰ আলী (এল.ডি.এ)
শ্ৰীয়েই বাওঁফালৰ পৰা- চান্দ মাহমুদ (ছায়েনছ বিষয়াৰ), মকবুল হুছাইন (ছায়েনছ বিষয়াৰ), ছাফিকুল ইছলাম (লাইব্ৰেৰী বিষয়াৰ), বাছেৰ আলী (চতুৰ্থ বৰ্গ)
হাজিমা শাকুন (ছায়েনছ বিষয়াৰ), এ. বহমান (চতুৰ্থ বৰ্গ), আমিন হুছাইন (ছায়েনছ বিষয়াৰ)

যুৱতীৰ দৈনন্দিন জীৱনত শালীনতাহীন সাজপাৰৰ প্ৰভাৱ

সাফিকুল ইছলাম
লাইব্ৰেৰী বিয়েৰাৰ।

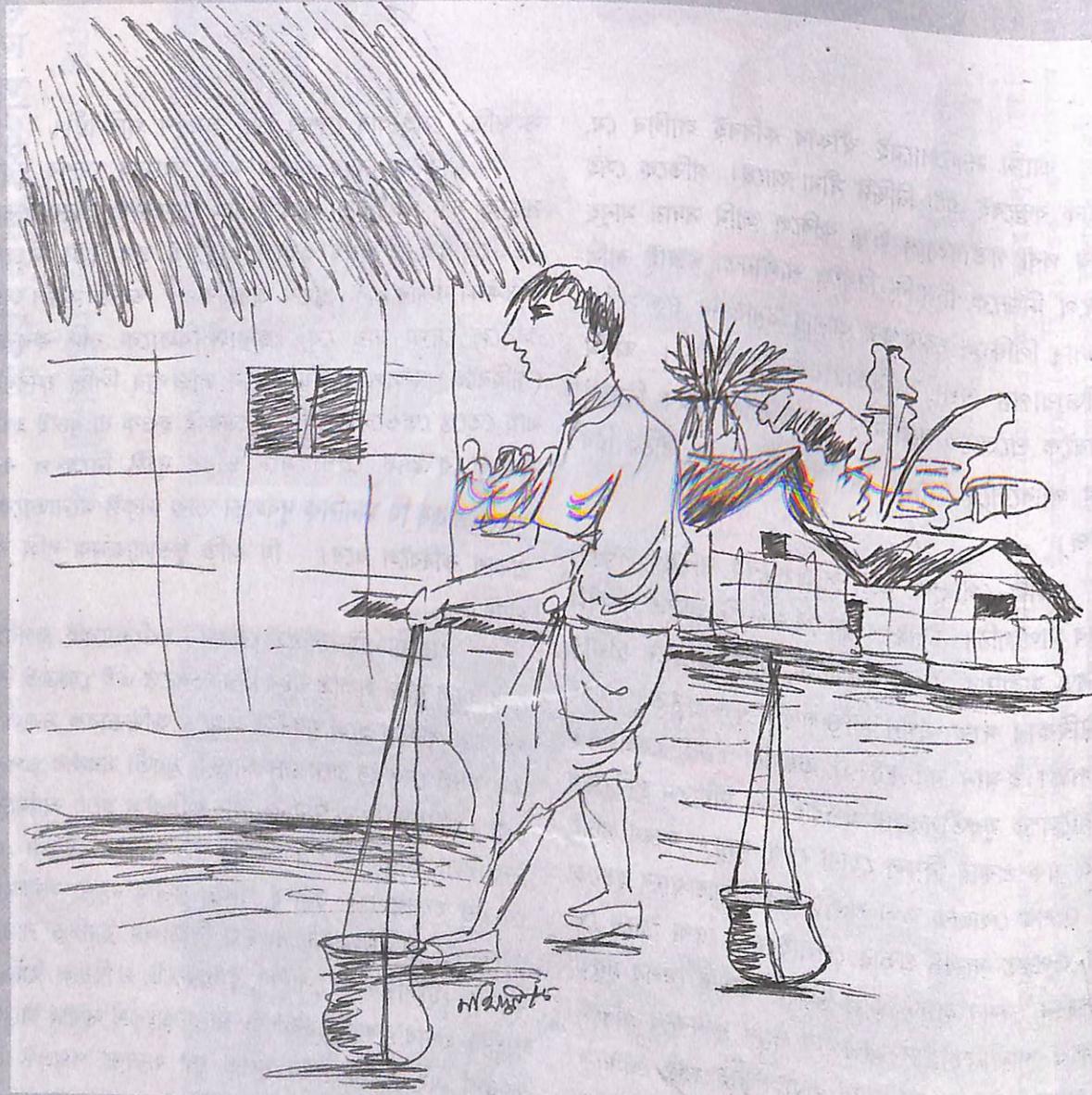
আমি সকলোৱেই স্বীকাৰ কৰিবই লাগিব যে, প্ৰত্যেক বস্ত্ৰেই এটা নিৰ্দিষ্ট সীমা আছে। গতিকে সেই ফালৰ পৰা গভীৰতাৰে চিন্তা কৰিলে আমি সদায় মানুহ হিচাপে নিজকে চিনাকি দিবলৈ শালীনতা বজাই ৰাখি সাজপাৰ পিন্ধিলে বোধ হয় আমাৰ সমাজখন এক সুস্থিৰ মনোভাৱাপন্ন তথা সু-চিত্তাদায়ক হৈ উঠিব। আমি বিশেষকৈ প্ৰত্যেকে শালীনতা বজাই ৰাখি নিজক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰিলেহে আমাৰ দৈনন্দিন জীৱন হৈ উঠিব চিৰ সেউজ।

ভাল পোছাক তথা সাজপাৰেই মানুহৰ স্বভাৱ-চৰিত্ৰৰ মাপকাঠি। উদাহৰণ স্বৰূপে সম্প্ৰতি কালত পৃথিৱীৰ ভিতৰত সৰ্বাধিক উৎপীড়ণ তথা যৌন নিৰ্যাতন চলিছে আমেৰিকাৰ দৰে এখন শক্তিশালী যুক্তৰাষ্ট্ৰত। য'ত নিৰাপত্তা ইমান কটকটীয়া তথাপি সেই দেশখনত এতিয়ালৈকে যুৱতীসকলৰ ওপৰত চলা নিৰ্যাতন প্ৰতিৰোধ কৰাত এক প্ৰকাৰ বিফল হোৱা দেখা যায়। কাৰণ এটাই সেই দেশৰ পোছাক তথা শালীনতাহীন সাজপাৰে হয়তো ইয়াৰ ওপৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাইছে। দেখা গৈছে যে, পাশ্চাত্যৰ দেশৰ লগত তাল মিলাই আমাৰ দেশৰ যুৱতী সকলেও শালীনতাহীন সাজপাৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ ধৰিছে। যাক আমাৰ সমাজখনে মানি লবলৈ টান পাই আহিছে। তেওঁলোকে লাহে লাহে এইটোও পাহৰি গৈ আছে যে, আমাৰ দেশৰ ৰীতি-নীতি আচাৰ ব্যৱহাৰ তথা কলাকৃষ্টি

সংস্কৃতি, সেইবোৰ দেশৰ প্ৰায় সম্পূৰ্ণ পৰিপন্থী। গতিকে মোৰ ধাৰণা মতে আমাৰ দেশৰ যুৱতী সকলে যদি শালীনতা বজাই ৰাখি সাজপাৰ পিন্ধে তেন্তে তেওঁলোকৰ জীৱনৰ হয়তো ইয়েই হ'ব এটা নিজকে প্ৰতিৰক্ষা কৰাৰ এক ডাঙৰ অস্ত্ৰস্বৰূপ। আজি কালি লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে, ছোৱালীবিলাকে যদি কৰবাত (বাহিৰলৈ) অলপ শালীনতাহীন সাজপাৰ পিন্ধি ফুৰিবলৈ যায় তেন্তে তেওঁলোকৰ পিনে ডেকাই হওক বা বুঢ়াই হওক সকলোৱে প্ৰায় বেয়া মনোভাৱৰ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি তেওঁলোকৰ যি মানসিক দুৰ্বলতা তাক নিকৃষ্ট মনোভাৱেৰে প্ৰকাশ কৰিবলৈ ধৰে। যি অতি দুৰ্ভাগ্যজনক বুলি ক'ব পাৰি।

অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত কেৱল তেওঁলোকেই জগৰীয়া বুলি কলে যুক্তি সংগত নহ'ব। দৰাচলতে এই ক্ষেত্ৰত কিছু পৰিৱৰ্তন পাবলৈ হলে যুৱতীৰ লগতে অভিভাৱক সকলৰো এক সৱল নেতৃত্বৰ প্ৰয়োজন আছে। যুৱতী সকলৰ ওপৰত চলা এনে অমানুসিক নিৰ্যাতন বন্ধ কৰিবলৈ হলে আমি়েই মুকাবিলা কৰিব লাগিব। গতিকে অভিভাৱকৰো এই ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট গুৰু দায়িত্ব পালন কৰাৰ সময় সমাগত। তাৰোপৰি আপত্তিজনক বা নগ্ন বিজ্ঞাপন আদিও বাতৰি কাকত, টেলিভিছ্যন, পোষ্টাৰ, ইণ্টাৰনেট, ছ'ছিয়াল মিডিয়া আদিত প্ৰচাৰ কৰাতো চৰকাৰী ভাৱে অংকুশ লগাব লাগে। অন্যথা এই ইণ্টাৰনেটৰ যুগত যুৱ সমাজ পথভ্ৰষ্ট হৈ সমাজখন ঘূনীয়া কৰিব বুলি দৃঢ় বিশ্বাস।

চুটি গল্প



আইতাক দেখিলো সপোনত

মফিদা খাতুন

স্নাতক দ্বিতীয় বার্ষিক (কলা)

মই সৰু অৱস্থাত এদিনাখন সন্ধিয়া মোৰ আইতাই এটা সাধু কথা শুনাবলৈ লৈছিল। ঠিক একে সময়তে আমাৰ ঘৰৰ ভিতৰত এটা বিষাক্ত সাপ আহি মজিয়াত মূৰটো থিয় কৰি ফোচ্-ফোচ্কে শব্দ কৰিলে। মই যেতিয়া সাপটোৰ পিনে চাইছিলো তেতিয়া ভয়ত মূৰৰ চুলি থিয় হৈছিল। কৰণ ইমান বিষাক্ত ডাঙৰ সাপ এটা মই কেতিয়াও দেখা নাছিলো আৰু ততালিকে মই আইতাক সাৰটি ধৰি চিঞৰ-বাখৰ লগালো তেতিয়া মোৰ আইতাই মোক সাৰটি ধৰি কলে কি হৈছে কিয় চিঞৰিছা; কাৰণ মোৰ আইতা অন্ধ আছিল। তৎক্ষণাত মই সাপটোৰ কথা আইতাক কলো। তেতিয়া মোৰ আইতাওঁ ভয় খাইছিল। ময়ে বেছিকৈ মোৰ অন্ধ আইতাককৈও ভয় কৰিছিলো। সেইদিনা মোৰ ঘৰত কোনেও নাছিল। মোৰ মা-দেউতা মাহীদেউৰ ঘৰলৈ গৈছিলো। আমি দুয়ো যেতিয়া বেছিকৈ চিঞৰ-বাখৰ কৰিছিলো সাপটো তেতিয়া ভয়ত অলপ আঁতৰি গৈছিল। মই তৎক্ষণাত আইতাক হাতত ধৰি লৰালৰিকৈ বাহিৰলৈ ওলাই আহিলো আৰু ওচৰ চুবুৰীসকলে আমাৰ চিঞৰ-বাখৰ শুনি লাঠি টাঙোন লৈ দৌৰি আহিল। তেতিয়া সাপটো ভয়ত ঘৰৰ পিছফালে গৈ এটা গাতত সোমাল। সাপটো মাৰিব নোৱাৰি তেওঁলোকে গুচি গ'ল। এতিয়া আমি কি কৰো ভয়তে বুকুখন ধান বনাৰ দৰে ধৰফৰাই আছে। আৰু মই বেছিকৈ মোৰ আইতালৈয় ভয় কৰিছিলো। কলৈ যাব ক'ব পৰা আকৌ সাপে মেৰাই ধৰিব। ৰাতি আমি ভাত খাই আইতাক লৈ ভয়ে ভয়ে বিচনা পালো আৰু বাগৰ দিলো কিন্তু মোৰ আৰু টোপনি নাহে, সাপটোৰ কথা মনত পৰে আৰু বুকুখন ধৰফৰাই থাকে। মোৰ আইতাই মোক সাৰটি ধৰিলে আৰু কলে ভয় নকৰিবি আৰু নোলায় নহয়, টোপনি যোৱা। ৰাতি প্ৰায় ১১ মান বজাত হয়তো টোপনি গলো। তেতিয়া দেখিলো মোৰ মা দেউতাৰ লগত

মেলা চাবলৈ গৈ আছো। মেলাত যোৱাৰ সময়ত ৰাস্তাৰ মাজত এজনী পাগলী শুই আছে। ড্ৰাইভাৰে তেতিয়া গাড়ীখন বখালে আৰু আমি গাড়ীৰ পৰা নামিলো। পাগলীজনী তেতিয়া আমাৰ ওচৰলৈ দৌৰি আহি দুহাত মেলি মোৰ দেউতাক কলে—ককা মোক কিবা খাবলৈ দিয়া। মই আজি দুদিন হ'ল মুখত একো দিয়া নাই। পাগলীজনীৰ কথা শুনি মোৰ বৰ দুখ লাগিল। মোৰ দেউতাই তাইক ধৰি গাড়ীত উঠালে। কাৰণ আমাৰ ওচৰত তেতিয়া খোৱা বস্তু একোৱে নাছিল। মেলালৈ গৈ তাইক বহু কিবা কিবি খোৱা বস্তু কিনি দিলে তাই পেট ভৰাই খালে। তাইক মোৰ দেউতাই এশ টকা দিলে। পাগলীজনী তেতিয়া আনন্দিত হৈ ভগৱানৰ ওপৰত দোৱা কৰিলে।

আমি মেলাৰ পৰা বিভিন্ন ধৰণৰ খেলাৰ বস্তু কিনিলো আৰু ধুনীয়া এটা ফুল কিনিলো। মোৰ আইতাৰ কাৰণেও ধুনীয়া এযোৰ বাঁহৰ খাৰু কিনিলো। মেলা চাই আমি ঘৰলৈ উভতি আহিলো। বাহিৰৰ পৰাই আইতাক মাত লগালো। কিন্তু আইতাৰ পৰা কোনো সঁহাৰি নাই। আমি দৌৰি আইতাৰ ওচৰলৈ আহিলো। তথাপিও মোৰ আইতা লৰচৰ নকৰে, কোনো কথাও নকয়। মোৰ তেতিয়া ভৰিৰ ফালে চকু গ'ল আৰু দেখিলো ভৰিৰ পৰা তেজ ওলাই আছে। মই তেতিয়া চিঞৰি চিঞৰি কান্দিলো আৰু কলো মোৰ আইতাক সাপে কামুৰিছে। তেতিয়া আইতাই টোপনিৰ পৰা সাৰ পায় মোক মাত লগালে। মই তেতিয়া টোপনিৰ পৰা উঠি মোৰ আইতাক সাৰটি ধৰি কান্দিছিলো। মোৰ আইতাই তেতিয়া কলে কি হ'ল কিয় কান্দিছ'। আইতাক সপোনৰ সকলো কথা কলো। আইতাই তেতিয়া মোক দুগালত চুম্বা খাই মৰমেৰে কৈছিল। তুমি সেই দিনৰ সাপটোৰ কথা ভাবি টোপনি যোৱাৰ কাৰণে এইবোৰ সপোন দেখিছা, ভয় নাখাবা। শুই থাকা।

প্রতিদান

জাকিৰ হুছেইন
স্নাতক ষষ্ঠ যান্মাসিক (কলা)
অসমীয়া (গুৰু)

বাৰিষাৰ মাজ নিশা। চৌদিশে বিজুলী ঢেৰেকণিৰ কাণ তাল পৰা শব্দ। টিপ্ টিপ্ টাপ্ টাপ্ কৈ বাৰিষাৰ বৰষুণ পৰিছে। মনটো উতলা হৈ পৰিছে তুমি আহিবা বুলি। কিন্তু তুমি ইমান পৰতো আহা নাই কিয়? বাটত কোনো বিপদ বিঘিনি হোৱা নাইতো? নে তুমি নাহিবা? তুমিতো আৰু কেতিয়াও মোৰ ওচৰলৈ নাহিবা। কিন্তু অতীতৰ সেই স্মৃতিবোৰে মোক যেনেদৰে দুঃখ দিব ধৰিছে সেইদৰে তোমাকো আমনি কৰিছেনে? বিৰহৰ জুইত পুৰি মোৰ মন দন্ধ হ'ব ধৰিছে। এবাৰ আহিবা নেকি? মোৰ মনৰ জুই নুমবালৈ।

বাছল এজন মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ ল'ৰা। পঢ়া-শুনাতো বেয়া নহয়। মাক-দেউতাকৰ মনত পুত্ৰ বাছলক লৈ বহুত সপোন। কিন্তু হঠাতে বাছলৰ কি হ'ল? বাছলক যেন সকলোৱে মমতাৰ চকুৰে চায়। বাছলৰ বন্ধু ৰিংকু আৰু ৰহিমে বাছলক লগত লৈ এখন পাৰ্কত বহি আছে।

ৰিংকু : “চা বাছল তই তোৰ মা-দেউতাৰ সপোন পূৰণ কৰিব লাগিব। তাতে তই ডাঙৰ ল'ৰা। পৰিয়ালৰ প্ৰতি তোৰ হাতত বহুত দায়িত্ব আছে।” কিন্তু বাছলে যেন এইবোৰ কেনো কথাই শুনো নাই। তেওঁ একেথৰে দোলনাত দুৰি থকা এজনী সৰু ছোৱালীৰ পিনে চাই থাকোতে তেওঁ হঠাতে এটা মাত শুনা পালে—মণিকা....।

ঃ পৃথিৱীখন এখন ধুনীয়া কিতাপ, কিন্তু যিজনে পঢ়িব নাজানে, তেওঁৰ কাৰণে এই কিতাপখনৰ কোনো মূল্য নাই।

—গল্ডিগি পামেলা।

অব্যক্ত বেদনা

মেহনুৰ খাতুন
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাসিক (কলা)

ফুটফুটীয়া ফ্ৰক এটা আইজনীৰ বাবে আনিছো। গৈয়েই পিন্ধাই দিম বুলি মনতে ভাবিছো। ফ্ৰকটো পিন্ধি আনন্দত আত্মহাৰা হৈ আইজনীয়ে মোৰ কোলাত জপিয়াই উঠিব, ডিঙিত সাৰটি ধৰিব। ক'ব দেউতা, ফ্ৰকটো ইমান ধুনীয়া লাগিছে। আইজনীৰ মূৰত হাত বুলাই দি, দুগালত দুটি চুমা খাই ক'ম আইজনী তোমাক তাতেকৈয়ো বেছি ধুনীয়া লাগিছে। আইজনীয়ে সঁচাকৈয়ে নে দেউতা বুলি কৈ খিল্ খিলকৈ হাঁহি দিব। কিমান যে ভাল লাগিব। বৰ্ণালীয়ে কাষলৈ আহিব। ক'ব দেউতাৰা আহি পাইছেহি, ভাগৰত ক্লান্ত। এতিয়া অলপ জিৰাব। তুমি এতিয়া অলপ পঢ়িব লাগিব।

অনিচ্ছা সত্বেও আইজনীয়ে পঢ়িবলৈ ল'ব। চম্পাই ৰাফনিঘৰত ৰন্ধা-বঢ়াত ব্যস্ত হৈ পৰিব। চম্পা আছিল সেই ঘৰৰ বন কৰা ছোৱালী। বৰ্ণালীয়ে নিজেই কাষতে বহি ক'ব ইছ ৰাম। তুমি ইমান ক্ষীণাই গৈছ। বৰ কষ্ট হৈছে নহয় তোমাৰ। বুজিছা চাকৰি ৰিজাইন দি তোমাৰ ওচৰলৈ লৰদিবলৈ মন গৈছে। সৰু চাকৰি কৰিলেও আগতেই সুখ শান্তি আছিল। একো নহয় দিয়া। দুয়ো দূৰে দূৰে থাকিলেও তুমি মোৰ মনৰ পৰাতো আঁতৰি যোৱা নাই। মই সান্ত্বনা দি ক'ম।

‘হ'লেও.....।’

এবা বৰ্ণালী ঠিকেই কৈছ। দুয়ো দুৰ্গাহিত থাকি চাকৰি কৰিলে টকাহে ঘটিব পাৰি, সাংসাৰিক জীৱনৰ প্ৰকৃত মাদকতা উপভোগ কৰিব নোৱাৰি। দূৰে দূৰে থকা দুখন অন্তৰৰ ভাৱ অনুভূতি প্ৰকৃত মাদকতা মৰম স্নেহ এদিন

নিঃশেষ হৈ যাবও পাৰে নেকি? নাই, নাই বৰ্ণালীৰ প্ৰতি থকা মোৰ আবেগ আকুলতা, প্ৰেম-প্ৰীতি একেদৰেই থাকিব চিৰদিন। বৰ্ণালীৰো থাকিব বুলিয়েই মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস।

বৰ্ণালীয়ে আগতে ঘৰৰ ওচৰতে চাকৰি কৰিছিল দুবছৰ আগতে এ চি এছ পৰীক্ষা দি উচ্চ পৰ্যায়ৰ চাকৰি এটা পাই দুৰণীৰ চহৰখনত থাকিবলৈ লৈছে। থাকে কোৱাৰ্টাৰত। লগত থাকে আমাৰ সন্তান পাঁচ বছৰীয়া আইজনী আৰু কেও কিছু নোহোৱা বাৰ বছৰীয়া চম্পা। মই দুই চাৰি মাহৰ মূৰে মূৰে আহি থাকো। দুই এদিন থাকি যাওঁ। আইজনী আৰু বৰ্ণালীৰ মায়াত মই ইয়ালৈ লৰি আহো। কেতিয়াবা আগতীয়াকৈ খবৰ দিওঁ। কেতিয়াবা মনতো নবলেই হঠাতে আহি ওলাওহি। এইবাৰো পাঁচদিনৰ ছুটি লৈ কোনো খবৰ নিদিয়াকৈ ট্ৰেইণেৰে যাত্ৰা কৰিছো। হঠাতে ওলাই আইজনী আৰু বৰ্ণালীক আচৰিত কৰি দিম বুলি ভাবিছো। ট্ৰেইনৰ ডবাত বহি মই এইবোৰ কথাকেই ভাবি ভাবি আহি আছো।

দুমাহ আগতে আহিছিলো। আবেলিৰ ট্ৰেইনত যাবলৈ ওলাইছিলো। যাবৰ পৰত বৰ্ণালী নাছিল। কাৰোবাৰ বাৰ্থডেলে গৈছিল। আইজনীয়ে মোৰ কোলাত উঠি গেটৰ কাষ পাইছিল। নমাই দিব খোজোতে আইজনীয়ে মোৰ ডিঙিত জোৰেৰে সাৰটি ধৰি কৈছিল—তুমিহে সঘনাই আহিব নোৱাৰা। শান্তনু মামা সদায় আহি থাকে। আজিও মা আহি ওলাবহি শান্তনু মামাৰ বাইকৰে। শান্তনু মামা কোণ বুলি সুধিব খোজোতে চম্পাই দুৱাৰ মুখৰ পৰাই

চিঞৰিলে—আইজনী তুমি নামি আহা। ট্ৰেইন আহি পাবৰ সময় হৈছে। আইজনীয়ে মোৰ কোলাৰ পৰা নামি চম্পাৰ কাষ পাইছিল গৈ। মই বেগাই খোজ দিছিলো ষ্টেচনলৈ।

আজি ট্ৰেইনখন নিৰ্দিষ্ট সমতকৈ এক ঘণ্টা পলমকৈ আহিছে। নহ'লে সন্ধিয়া হোৱাৰ লগে লগে বৰ্ণালীহঁতৰ কোৱাৰ্টাৰ পালোহেঁতেন। কিন্তু এতিয়া মই গৈ পাওঁ মানে সাজ লাগি ভাঙিব। ট্ৰেইনৰ গতি মছৰ হৈছে। খিৰিকিৰে দেখা পালো বাহিৰৰ পৃথিৱীখন আন্ধাৰে আঙুৰি ধৰিছে। ট্ৰেইনখন বৈ গ'ল মই নামি আহি খোজ ল'লো কোৱাৰ্টাৰ অভিমুখে।

লাহেকৈ গেটখন খুলি ভিতৰলৈ সোমাই গ'লো বাৰান্দাৰ লাইট অফ কৰা। আগফালৰ দুৱাৰত তলা লগোৱা। ভিতৰলৈ পুৰুষৰ কণ্ঠস্বৰ। মোৰ মনত সন্দেহ উৎকণ্ঠা। পিছফালৰ টিণৰ দুৱাৰখন আনে খুলিব নাজানে। আগফালৰ পৰা দুৱাৰখন খোলাৰ কায়দা মোৰ জনা আছে। লাহেকৈ দুৱাৰখন খুলি ভিতৰলৈ সোমাই গ'লো। বৰ্ণালী থকা কোঠাটোৰ দুৱাৰখন হুক নিদিয়াকৈ বন্ধ কৰা আছিল। মই সাজোৰে দুৱাৰখন ঠেলি দিয়াৰ লগে লগে যি দৃশ্য মোৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল সেয়া মোৰ বাবে অসহ্যৰো অসহ্যকৰ। লাজ, ঘৃণা আৰু প্ৰতাৰণাৰ বেদনাই মোক উন্মাদপ্ৰায় কৰি তুলিছিল। খঙত মোৰ গাৰ নোম থিয় হৈছিল। পাৰিলে যেন দুয়োকে বিচনাৰ পৰা চোঁচৰাই আনি গচকি গচকি নিঃশেষ কৰি দিনম। মই দাঁত মুখ কামুৰি চোচা মাৰি ভিতৰলৈ ফালে আগবাঢ়ি যাবলৈ ধৰোতে কাণত পৰিল। সাৱধান আৰু এখাজ আগবাঢ়ি নাহিবা। কথা বেয়া হ'ব। বৰ্ণালীয়ে একেলগে চিঞৰি উঠিল—“কাপুৰুষ” ভালে ভালে আঁতৰি যোৱা। এতিয়াৰ পৰা তোমাৰ লগত মোৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই।”

নীৰৱে, নিচ্ছুপে ওলাই আহিছিলো। প্ৰাণৰ মমতাত নহয়। ঘৃণা আৰু প্ৰতাৰণাৰ বেদনাত। মোৰ বাকশক্তি যেন হেৰাই গৈছে, মনোবল লোপ পাইছে। শাৰীৰিক শক্তিবো বিলোপ সাধন ঘটিছে। ঠৰক-বৰক খোজেৰে আগবাঢ়ি আহি দুৱাৰ মুখৰ গেটখন পাইছো। গেটখন খুলি চম্পা আৰু আইজনী আহিব ধৰিছে।

দেউতা তুমি আহিছা। কিমান যে ভাল লাগিছে। কেতিয়াবাই আহি পাইছা হ'বলা। বুজিছা দেউতা আজি মই স্কুল ফাংচনত দুটা প্ৰাইজ পাইছো—এয়া চোৱা।

আইজনীৰ মূৰত হাতখন থৈ দুগালত দুটি চুমা খাই মই বেগাই খোজ ল'লো। দেউতা, সোণকালে উভতি আহিবা। উভতি আহোতে মোৰ বাবে এপাত স্কেল লৈ আহিবা। ৰাতিপুৱা স্কেলপাত ভাঙি দুটুকুৰা হৈছে। তুমি তামোল খাবলৈ দোকানলৈ যাবা নহয় চম্পা বাইৰ বাবে এখন লৈ আহিবা। তুমি তৎক্ষণাত আহিবা। মই বাৰান্দাতে বৈ থাকিম। আইজনীয়ে একেবাহে কোৱা কথা কেইঘাৰ মোৰ কাণত ঠহ ঠহকৈ পৰিল চম্পাই হয়তো মোৰ খঙাল মুখখন দেখিয়েই সকলো বুজি পাই একো নামাতিলে। নহ'লে অন্যবাৰৰ দৰে আজিও সুধিলেহেঁতেন ছাৰ কেতিয়া আহি পালে ভালনে? অলপ ওলাই যায় নেকি? চম্পাই আইজনীক হাতত ধৰি খবৰগতিৰে ভিতৰলৈ গ'ল। আইজনীয়ে পিছলৈ উভতি চালে নে নাই মই নাজানিলো মাত্ৰ কথাখিনিহে মোৰ কাণত বাজি থাকিল।

আইজনীৰ স্কেলপাত ভাঙি দুই টুকুৰা হৈছে। নতুন এপাত কিনি আনিলেই হ'ল। কিন্তু মোক যে আইজনীয়ে সাঁচকৈয়ে ভাবিছে মই দোকানলৈ যোৱা বুলি মই উভতি যোৱাৰ আশাত আইজনীয়ে বাৰান্দাত বৈ বাট চাই থাকিব। অধীৰ অপেক্ষাৰে বাট চাই চাই আইজনীয়ে ভাগৰি পৰিব। লগ পায়ো লগ হেৰুওৱাৰ বেদনাত আইজনীৰ কণমানি মনটোৱে উচুপি উঠিব আইজনীয়ে ভাবিব দেউতা ইমান নিষ্ঠুৰ। যদি আহিয়েই গুচি যায় তেনেহলে কিয় আহিছিল। কিমানদিন যে আজিনীয়েই দেউতাকৰ সান্নিধ্য লাভ কৰা নাই। আইজনীয়ে কান্দিব —গোটেই নিশা কান্দি থাকিব পাই হেৰুৱাৰ বেদনাৰে আইজনীয়ে হিয়া ঢাকুৰি কান্দিব আইজনী তোমাক কন্দুৱাবৰ বাবেই আহিছিলো নেকি মই?

আইজনী, তুমি স্কুল ফাংচনত দুটা প্ৰাইজ পাইছা আজি। কিমান ফুৰ্ত্তি কিমান আনন্দ। তোমাৰ বিজয় উল্লাসত আনন্দৰে প্ৰাণ খুলি হাঁহিলোহেঁতেন আজি। কিন্তু তোমাৰ সেই আনন্দ, সেই হাঁহি ময়েই স্নান কৰি দিলো নেকি? আইজনী ময়ো এটি পুৰস্কাৰ পাইছো আজি সেই পুৰস্কাৰ হাত পাতি লৈ নীৰৱে উভতি আহিছো আজি কোনোৱা হোটেলত ৰাতিটো কটাই পুৱাই উভতি যাম আইজনী।

তোমাৰ কাষলৈ, এইটো কোৱাৰ্টাৰলৈ কোনোদিনে উভতি নাহিম কিজানি। ইয়ালৈ মই অহা পথ চিৰবন্ধ।

আইজনী, মই নাহিলেও চম্পা আহে। চম্পাই তোমাক চাব, মৰম কৰিব, লগৰী হ'ব, চম্পাৰ অকৃত্ৰিম মৰমখিনিয়ে তুমি জীপাল হৈ থাকিবা। মই মাত্ৰ দূৰৰ পৰা তোমাক শুভাশীষ যাচিম।

ৰাতিটো হোটেলত ছট্ ফটাই কটালো। ভাঙি যোৱা সুখৰ সংসাৰখনৰ কথা চিন্তা কৰি মোৰ মনটোহে হাঁহাকৰ কৰি থাকিল। ভাল পোৱাৰ পৰিণাম, মৰমৰ প্ৰতিদান এয়াই নেকি? মানুহ ইমান বিশ্বাসঘাতক হ'ব পাৰে বুলি মই জীৱনত প্ৰথমত উপলব্ধি কৰিলো। বৰ্ণালী ইমান তললৈ নামি যাব পাৰে বুলি মই সপোনত ভবা নাছিলো। বৰ্ণালীৰ প্ৰতি ঘৃণা উপজিল। মই উভতি যোৱাৰ আশাত বৈ থকা আইজনীৰ ছবিখন মোৰ চকুৰ আগত তাহি উঠাত মোৰ দুচকুৰে চকুলো বাগৰিছিল। পিতৃ-মাতৃৰ মৰমৰ পৰা বঞ্চিত হৈ জীৱন কটোৱা এজনী নিষ্পাপ, নিৰ্দোষী কণমানি ছোৱালীৰ ভৱিষ্যত কথা চিন্তা কৰি মোৰ মনটোৱে হাঁহাকাৰ কৰি উঠিছিল হোটেলৰ ল'ৰাটোৱে মাজতে আহি মোক সুধিছিল ছাৰ কিবা লাগিব নেকি?

কিবা মানে?

যেনে মদ ইত্যাদি?

আজিকালি বহুত হোটেলতে বহুতো বস্তু পোৱা যায়। মাত্ৰ টকাৰ দৰকাৰ ড্ৰিংক কৰি মনটো পাতলাবলৈ বৰ মন গৈছিল। কও নেকি তাক লাগিব বুলি। আজিলৈকে মুখত

দিয়া নাই নিদিও। ড্ৰিংক কৰিলে মই হয়তো ক্ষণেক সময় দুখ বেদনা পাহৰিব পাৰিম। কিন্তু মোৰ যি হিয়াভৰা বেদনা সেই বেদনাৰ বোজা মইতো চিৰদিন বহন কৰিবই লাগিব। তাৰ পৰা নিস্তাৰ নাই। কাৰো লগত কেতিয়াও প্ৰকাশো কৰিব নোৱাৰিম। ই অব্যক্ত হৈয়ে ব'ব চিৰদিন।

আইজনীয়ে হয়তো এতিয়া চম্পাৰ কাষত কান্দি শুই আছে। হয়তো গভীৰ নিদ্ৰাত লালাকাল দি পৰিছে নিদ্ৰিত মোৰ কন্যাই হয়তো সপোন দেখি সাৰ পাই চিঞৰি উঠিব দেউতা। ফুটফুটীয়া ফ্ৰক এটাই মোৰ সন্মুখত নাচিব ধৰিছে। ফ্ৰকটো মোৰ কাষতে বেগটোৰ ভিতৰতে আছে। আইজনী, তোমাক পিন্ধাই দিম বুলি বৰ আশাৰে লৈ আহিছিলো। আইজনী, তোমালৈ বৰকৈ মনত পৰিছে। অবুজ চকুলো সৰি পৰিছে।

মই যেন এতিয়াই হোটেলৰ পৰা ওলাই গৈ আইজনীৰ কাষ পামগৈ। আইজনীৰ চুলিত আলফুলে হাত বুলাই দি কম “আইজনী, তুমি শুই থাকা।” মৰমৰ পৰশত আইজনী আকৌ টোপনি যাব। সাৰ পাই মোৰ কাষলৈ কুচি মুচি আহিব। বুকুৰ মাজত সোমাই মোৰ দুগালত দুটি চুমা খাই আইজনীয়ে ক'ব—দেউতা, তুমি ইমান ভাল। চকুলোৰে গাৰুটো তিতি গৈছে, মোৰ বুকুৰ ভিতৰখনে তাল আফাল লগাইছে।

আইজনীয়ে কোৱা সেইজনে শাস্ত্ৰ তেন্তে। বৰ্ণালীয়ে হয়তো এতিয়া শাস্ত্ৰৰ লগত..... মই আৰু ভাবিব নোৱাৰো। মূৰটো আচন্দা কৰিছে।

ঃ প্ৰেমৰ আনন্দ ক্ষণস্থায়ী, কিন্তু প্ৰেমৰ বেদনা চিৰস্থায়ী।”

—ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ।

ঃ ভুলৰ বাবে আনক ক্ষমা কৰি দিবা। কিন্তু নিজকে কোনো দিন ক্ষমা নকৰিবা।

—ছআইবাছ।

হতাশা : এক নীৰৱ যন্ত্ৰণা

জাহিৰ আব্বাছ

স্নাতক ষষ্ঠ যান্মাসিক (কলা)

ৰাজনীতি বিজ্ঞান (গুৰু)

আজি কিছুদিনৰ পৰা তুমি অন্তহীনভাৱে কথা পাতি আছা মোৰ সঁতে। অথচ কোনেও নাজানে তুমি কোন? কিয় জানো, মই মুখ ফুটাই ক'বও নোৱাৰো, সেয়েহে তোমাক গোপনেই ৰাখিব খুজিছো মনৰ নিৰ্জনতাত এৰা, এয়াই হতাশা। হতাশা কোনেও গম নোপোৱাকৈ জীৱনলৈ অহা এক যন্ত্ৰণা, য'ত ভিতৰি ভিতৰি সৰি পৰে মনৰ সৰৱ দিগন্ত, অন্তহীন পিয়াহৰ উৎকণ্ঠাত হেৰাই যায় তৃষ্ণাৰ উৎস। অধিক ৰ'দত পথাৰ পোৰাৰ দৰে, অধিক **জাবত ফল-ফুল** ঠেৰেঙা লগাৰ দৰে অধিক দুখতো জীৱনৰ কোমল অনুভূতিবোৰ লেৰেলিগুকাই যায়। নামি আহে হতাশা। তেতিয়াই অপলক নেত্ৰে পৃথিৱীলৈ কোৱা হয় অৰ্থহীনভাৱে মই ক'ত আছো..... এয়াই মোৰ জীৱন নে?

বৰ্তমান আমাৰ সমাজত দেখা দিয়া আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সামাজিক সমস্যাটো হৈছে হতাশা। বিশেষকৈ যুৱচামৰ মাজত। বৰ্তমান যুৱচামৰ এক অৰ্থ ক'লে যাম....কি কৰিম অৱস্থা। যাৰ পৰিণতিত আমাৰ অনক্ষিতেই গঢ়ি উঠিছে এক অসুস্থ বাতাৱৰণ। ফলত সংকিত হৈ উঠিছে সমাজৰ গতিশীলতা। কি ঘৰ কি বাহিৰ সকলোতে। যদি প্ৰশ্ন কৰা হয় হতাশাত ভোগা এই যুৱক যুৱতীসকল কাৰ সন্তান? আজিৰ শিশু কাইলৈ দেশৰ নাগৰিক বুলি কোৱা সকলৰেই নহয় জানো? কাকত আলোচনীতো এতিয়া মাথো যুৱ চাম সমালোচনাৰহে পাত্ৰ। কিন্তু বিশ্লেষণাত্মক দৃষ্টিভঙ্গীৰে চালে দেখা যায় কোনেও উপযুক্ত শিক্ষা এটা লৈ কৰ্মসংস্থান নোপোৱাৰ বাবেই হওক বা বৰ্তমান অৰ্থনৈতিকভাৱে অগ্ৰসৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ লগত ফেৰ মাৰিব নোৱাৰিয়েই হওঁক যুৱচামৰ মাজত হতাশাগ্ৰস্ততাই দেখা দিছে। নিজৰ জেপ খৰচৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পইচাকেইটাও যদি শিক্ষিত বা নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীয়ে অভিজ্ঞকৰ পৰাই ল'ব লগা হয় তেন্তে তেওঁৰ মানসিক অৱস্থা কি হ'ব পাৰে সেয়া কেৱল ভুক্তভোগীয়েহে জানে। বৰ্তমান পৰিস্থিতিত বিভিন্ন কাৰণত যুৱ চামৰ মাজত উদ্ৰেক হৈছে হতাশা। নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰখনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ব্যৱসায়িক ক্ষেত্ৰখনলৈকে চাৰিওফালে পংকিলময় অৱস্থাই যুৱ চামৰ মাজত জন্ম দিছে হতাশাৰ। হতাশাগ্ৰস্ত যুৱচামে সেয়ে দিকভ্ৰান্ত হৈ ভৰি দিছে কণ্টকময় পথত। ফলত একো-

একোটা পৰিয়াললৈ বা সমাজলৈ নামি আহিছে অম্মাৰস্যা। জন্মদাতা সন্তানক লৈ চিন্তিত অভিভাৱক কি হ'ব ইহঁতৰ ভৱিষ্যৎ এয়া এক মৌন সত্য। প্ৰকৃত্যৰ্থত প্ৰত্যেকৰে জীৱন কিছুমান প্ৰাপ্তি অপ্ৰাপ্তিৰ সমষ্টি। পৃথিৱীত বিচৰা সকলো বস্তু বাস্তৱত পোৱাটো সম্ভৱ নহয়। গতিকে জানি-শুনিও, কিছু কাল্পনিকভাৱে হ'লেও অপ্ৰাপ্তিৰ মাজত এক আৱেগিক **মায়ৰ জাগত আমি** নিজকে বন্দী কৰি আৱেগিক মায়ৰ জালত আমি নিজকে বন্দী কৰি মাথো ফলত চাকৰি এটাকেই জীৱনৰ শেষ মাপকাঠী বুলি ধৰি লৈ আমিবোৰ হতাশ হৈ পৰো। প্ৰকৃত্যৰ্থত আমাৰ ভুল সেইখিনিতেই। লাহে লাহে এনে উত্তৰবিহীন জীৱনকেন্দ্ৰিক সমীকৰণ কিছুমান সমাধান কৰিবলৈ গৈ আমি পাৰ কৰিছো আমাৰ জীৱনৰ ছন্দোময় সময়। কিন্তু আমি বাৰু কেতিয়াবা ভাবি চাওঁনে কিয়নো দুখৰ সীমানাত বৈ ইমান সুন্দৰ জীৱন এটা অবাটে পৰিচালিত কৰো? কি নাই আমাৰ মাজত? ধৰি ল'লো চাৰিফালে অপ্ৰাপ্তি অপূৰ্ণতা। কিন্তু তাৰ মাজতেই আমি সন্মান কৰিব লাগিব প্ৰাপ্তিৰ। আমি কেতিয়াও ভাবি নোচাওঁ আমাৰ প্ৰত্যেকৰে মাজত কিবা এটা আছে। সেই কিবাখিনি যদি কাৰ্যত পৰিণত কৰিব পাৰি তেন্তে প্ৰাপ্তিয়ে এদিন আমাৰ জীৱনত বৰপীৰা পাৰিবহি। জীৱন ঘড়ীৰ প্ৰতিটো কাল যদি আমি আজিৰ পৰাই সৎ ব্যৱহাৰ কৰো হতাশা কোনবাটে প্ৰৱেশ কৰিব আমাৰ মাজত? তাৰ বাবে যুৱচামৰ লাগিব মানসিক সাহস আৰু কৰ্ম সচেতনতা। কেৱল আমাৰ ভাগ্যত নাই আমাৰ ক'ৰ পৰা হ'ব ইত্যাদি টুলুঙা কথাৰে জীৱনটো জুখি ভগৱান বা আল্লাহকেই যদি সমস্ত দোষ জাপি দি বহি থকা যায় কোনেনো আমাৰ সন্মুখত টোপটো পেলাই দিবহি?

গতিকে সকলো যুৱক-যুৱতীয়ে সাধ্যানুসৰি কৰ্মসচেতন হ'লে কোনো মুহূৰ্ততে এনে ভাৱবোধে আমাক জুৰুলা কৰিব নোৱাৰিব। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজন হ'ব জ্যেষ্ঠজনৰ গঠনমূলক দৃষ্টিভঙ্গী আৰু এক পৰিকল্পিত সমাজ ব্যৱস্থা। যিহেতু আমাৰ মহান মনীষীসকলে বিফলতাৰ বুকুতেই ৰোপন কৰিছিল সফলতাৰ বীজ সেই পদাংককেই অনুকৰণ কৰি আমিও আগবাঢ়ি যাওঁ আহক য'ত বিফলতাৰ মাজতো বিচাৰিব পাৰো সফলতাৰ বতৰ।

নিঃসংগতাৰ আবেলি

আবুল বাশ্বাৰ বদিউজ জামান

স্নাতক ষষ্ঠ যান্মাসিক (বিজ্ঞান)

হঠাই কাৰোবাৰ মাতত মই বাস্তৱ জগতখনলৈ উভতি আহিলো। নৈৰ পাৰৰ এই নিৰ্জন ঠাই টুকুৰাত কিমান সময় অতিবাহিত কৰিলো একো উমানেই পোৱা নাছিলো। মূৰ তুলি চাই দেখো ৰুমি মোৰ নিচেই কাষত বহি আছিল।

অলপ সহজ হৈ তাইক সুধিলো—“তুমি কেতিয়া আহিলা?”

“অলপ সময় হ'ল, কিন্তু একান্ত মনেৰে কিবা চিন্তা কৰি থকা দেখি মাত লগাবলৈ অলপ ইতঃস্তবোধ কৰিছিলো”—ৰুমিয়ে উত্তৰ দিলে।

মই পুনৰ সুধিলো, “এই নিৰ্জন বাস্তাটোৰে তুমি কোনফালে যাবলৈ আহিছিলি?”

তাই স্বাভাৱসিদ্ধ মুখত মিচিকিয়া হাঁহিটোলৈ উত্তৰ দিলে, “মই আপোনাক লগ ধৰিবলৈকে আহিছো। মই আপোনাৰ ঘৰলৈ গৈছিলো কিন্তু বৰমানে আপুনি নাই বুলি ক'লে। আপোনাক ক'ত লগ পাম সুধিলত দেওবাৰে এইখন সময়ত এই ঠাইতে পাম বুলি ক'লে। সেইবাবে মই এই ঠাই পালোহি। কিন্তু মই এই সময়ত আহি আপোনাক আমনি কৰিছো যেন লাগিছে।”

“নাই, নাই, তেনেকৈ কিয় ভাবিছা। মই সদায় দেওবাৰে আবেলি এই ঠাইলৈ আহো, বাৰু কোৱা কি কাৰণত মোক লগ পাব বিচাৰিছিলি?” মই সুধিলো।

ৰুমিয়ে ক'লে, “আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখনৰ বাবে আলোচনী সম্পাদকে মোক এটা গল্প

লিখিবলৈ ক'লে। কিন্তু যোৱা পাঁচ দিন ধৰি মই গল্পৰ প্লট এটা বিচাৰি নাপালো। আপোনাৰ কথা মনলৈ আহোতে ভাবিলো আপুনি নিশ্চয় মোক সহায় কৰিব পাৰিব।

আৰু লগতে এটা বিশেষ কথা আছে। কিন্তু তাৰ আগতে যদি একান্ত গোপনীয় নহয় আপুনি ক'বনে এই জনশূন্য ঠাইলৈ আহিবলৈ কিয় ভাল পায়?”

মনটো নাজানো কিয় হঠাৎ আবেগেৰে ভৰি পৰিল। ক্ষুণ্ণক সময় ধৈৰ্য ধৰি ৰুমিক উত্তৰ দিলো, “মই আজিকালি সাহিত্য চৰ্চা কৰিবলৈ সম্পূৰ্ণৰূপে এৰি দিলো। যেতিয়া মই ৰিম্পিৰ লগত আছিলো নাজানো সদায় কিয় ৰোমাণ্টিক হৈ থাকিবলৈ মন গৈছিল। সেই যি ভাব মনলৈ আহিছিল সেই সকলোবোৰ উকা কাগজৰ মাজত আৱদ্ধ কৰি ৰাখিছিলো কিন্তু যেতিয়াই ৰিম্পিয়ে মোৰ হৃদয় শূন্য কৰি জীৱনৰ পৰা আঁতৰি গ'ল কলমটো তুলিবলৈ মোৰ মন নোযোৱা হ'ল। কিছু সময় আমাৰ মাজত নিঃসংগতা আহি পৰিছিল। নিৰৱতা ভংগ কৰি ৰুমিয়ে সুধিলে,— “কিন্তু ৰিম্পিয়েতো আপোনাক বহুত ভাল পাইছিল।”

মই কলো, “সেয়া মোৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ভুল আছিল। মই ৰিম্পিক চিনি পোৱাত ভুল কৰিছিলো। তাই মোক ভাল পোৱা নাছিল, পাইছিল মাথোঁ মোৰ নোটছবোৰক। যিবোৰে তাইক ফাৰ্ষ্ট ক্লাচ পোৱাত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা যোগাইছিল। কলেজৰ ৰিজাল্ট ওলোৱাৰ পাছৰ পৰা তাই মোক সম্পূৰ্ণৰূপে অৱহেলা কৰিছিল। এই কথা মই মৰ্মে মৰ্মে অনুভৱ কৰিছিলো যদিও তাইৰ বাস্তৱী শবনমে

যিদিনাখন ক'লে যে বিস্মিয়ে আন কোনোবা এজনক ভাল পায় সেইদিনাই প্রকৃত সত্য ওলাই পৰিছিল। জানা কমি, একবিংশ শতিকাত প্ৰেম আৰু জীৱনৰ সংজ্ঞা দিয়াটো মোৰ দৰে বিজিত এজনৰ বাবে অত্যন্ত কঠিন হৈ পৰিল। জীৱন মানে—“কিছুমান আশা কৰা বস্তু হাতৰ পৰা হেৰাই যোৱা আৰু কিছুমান আশা নকৰা বস্তুৰ সন্মুখীন হোৱা। তোমাক যদি কোনোবাই ভাল পায় সেইটো তোমাৰ বাবে উপহাৰ। তুমি কাৰোবাক মৰম দিয়া যি তোমাক ভাল পায় সেইটো যেন এটা কৰ্তব্য। কিন্তু কোনো এজনৰ পৰা মৰম তুমি পোৱা যাক তুমি ভালপোৱা সেইটোৱেই জীৱন।”

মোৰ জীৱনত সকলো ঘটনা ওলট পালট হ'ল। এয়ে মোৰ কাহিনী। মনত যেতিয়াই মই অস্থিৰতা অনুভৱ কৰো মই এই নিৰিবিলি ঠাইডোখৰলৈ আহি মনটো শান্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰো। গতিকে মই তোমাক দুখেৰে জনাও যে এই মুহূৰ্তত গল্প সম্বন্ধে তোমাক অলপো সহায় কৰিব

নোৱাৰো।

কমিয়ে ক'লে, “নাই, নাই, নালাগে। পাঁচ দিনৰ মূৰত আজি ভাল গল্পৰ প্লট বিচাৰি পালো। ইয়াতকৈ ভাল গল্প আৰু একো হ'ব নোৱাৰে।”

“ঘৰলৈ যাও ব'লা।” মই ক'লো।

ঘৰলৈ দুয়ো উভতি আহোতে মই মোৰ হাতত স্পৰ্শ অনুভৱ কৰি দেখো মোৰ হাতৰ আঙুলিকেইটা কমিৰ আঙুলিৰ মাজত আৱদ্ধ হৈ পৰিছে। তাই মোলৈ চাই প্ৰশ্ন কৰিলে, “আপুনি বিস্মিক ভালপোৱাৰ দৰে আপোনাক যদি অন্য কোনোবাই সঁচা প্ৰেম কৰে আৰু আপোনাৰ জীৱন সংগিনী হ'ব বিচাৰে? তেতিয়া আপুনি কি ক'ব?”

মই কেৱল নিশ্চুপ হৈ থাকিলো। সন্ধিয়াৰ বেলিৰ হেঙুলীয়া কিৰণে মোৰ মন আকাশৰ কলা ডাৱৰ আঁতৰাই ফৰকাল কৰি পেলালে।

- ঃ এশজন শিক্ষকে কৰিব নোৱাৰা কাম এগৰাকী আদৰ্শ মাতৃয়ে অকলেও কৰিব পাৰে।”
- ঃ নিজক বুজিব নোৱাৰাজনে আন একোৱেই বুজিব নোৱাৰে।” —জৰ্ড হাৰাৰ্ট।
- ঃ বিজ্ঞান এক কৃত্ৰিম সমাজ, যত সমাজৰ মঙ্গলজনক আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশটোহে

—পাৰ্চিয়ান

প্ৰতীক্ষা

ছফিউৰ ৰহমান
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

“ককাই মই যদি এই মুহূৰ্তত মৰি যাওঁ তেনেহ'লে বাৰু কি হ'ব।” সমীৰণে একোকে নক'লে মাথোন সাধনাৰ ফালে একে থৰে চাই ব'ল। সমীৰণে ভালদৰে জানে চমতাৰ অকণমানি ভণ্টিজনী লানি নিছিগা প্ৰশ্ন সুধি কোলাতে মূৰটো থৈ কান্দিব। সঁচাকৈ সাধনাই ককায়েকৰ কোলাত মূৰ গুজি উচুপি উচুপি গভীৰ নিদ্ৰা গৈছিল।

সমীৰণ আৰু সাধনা ভাই-ভনী; অথচ, ইজনে সিজনৰ বাবে বন্ধুত্বল্য। সাধনাৰ অন্তৰত সমীৰণৰ বাবে অশেষ শ্ৰদ্ধা আৰু বিশ্বাস। তাইৰ জীৱনৰ লক্ষ্যৰ একমাত্ৰ সাৰথিয়ে হ'ল ককায়েক সমীৰণ। সমীৰণে সৰুৰে পৰাই সাধনাক বৰ মৰম কৰিছিল। অফিচৰ কামত ব্যস্ত মা-দেউতাৰ অবৰ্তমানে সাধুকথা কৈ সাধনাক চকুৰ ওচৰত ৰাখিছিল।

জাতীয় অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ সংগ্ৰামত জপিয়াই পৰা বাবে সমীৰণে এদিন আদৰৰ কণমানি ভনীজনীক এৰি থৈ অন্তৰ্ধান হ'ল। সাধনাই হিয়া ধাকুৰী কান্দিছিল।

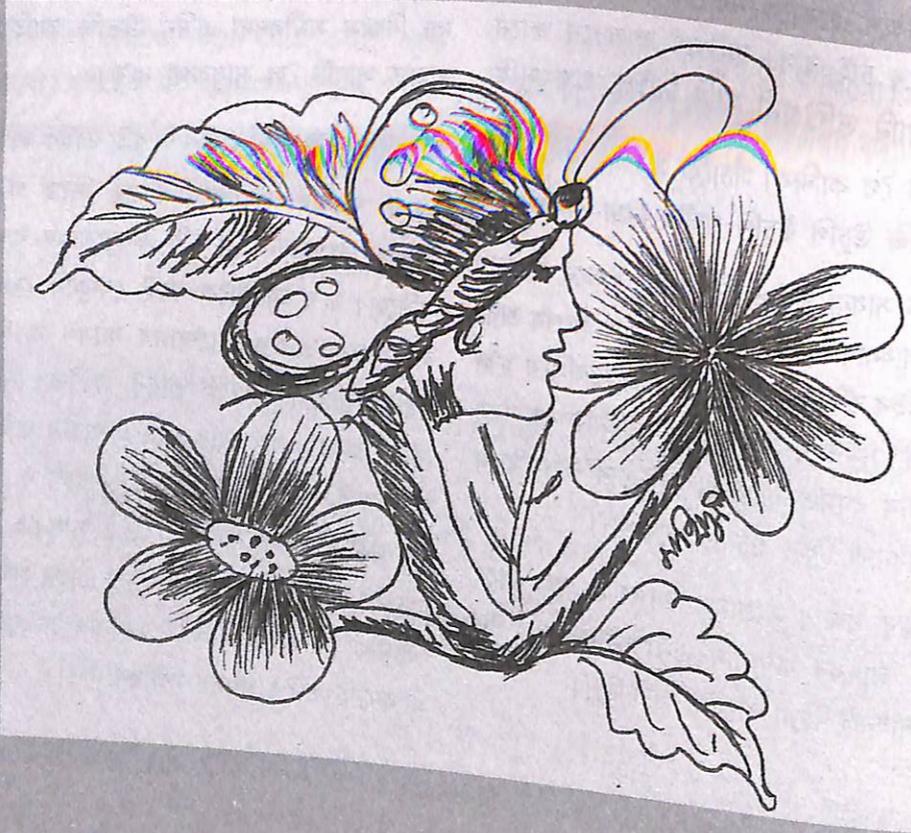
সাধনাই নিতৌ আবেলি পৰত ককায়েকৰ লগত ওমলা নদীৰ পাৰলৈ যায়। ককায়েকৰ বাবে প্ৰতীক্ষা কৰে; তাইৰ দৃঢ় বিশ্বাস সমীৰণদা এদিন উভতি আহিব। তাইক বুকুৰ মাজত সাবটি লৈ সাধুকথা ক'ব।

এদিনাখনৰ কথা এজন ল'ৰাই তাইক লক্ষ্য কৰিলে। তাই যোৱা বাটেদি ল'ৰাজনো পিছে পিছে গ'ল। তাই নদীৰ পৰাত লেবেজান হৈ বহি ককায়েকৰ কথাকে ভাবিবলৈ ধৰিলে। ক'ব নাৱাকৈ তাই ফেকুৰি ফেকুৰি কান্দিছিল, ল'ৰাজনে তাইৰ কান্দোনাৰ কাৰণ জানিব বিচাৰিলে। শোকত বিহুল সাধনাই তাইৰ অতীতৰ সকলোবোৰ কথা বিৱৰি ক'লে। কথাবোৰ শুনি ল'ৰাজন তাইৰ ফালে ভেৰা লাগি চাই ব'ল। সাধনাই ক'ব নোৱাৰাকৈ ল'ৰাজনৰ বুকুত মূৰ গুজি কান্দিব ধৰিলে। তেওঁ সাধনাক মাথো উপদেশ দিছিল। সৰুতে এইবোৰ উপদেশ তাইৰ সমীৰণদাই দিছিল। তোমাক মই মাৰিব নিদিওঁ। সাধনাৰ বুজিবলৈ নাথাকিল যে এইজনেই তাইৰ মৰমৰ সমীৰণ দা।।

⇒ শিক্ষাই হৈছে মূল উপায়, যি মানৱ জীৱনৰ সুখ শান্তিৰ নিজৰা বোৱাই আনিব পাৰে।

—এৰিষ্টটল।

কবিতা কানন



নবজ্যোতির আলোকময় যাত্রাত

নবজ্যোতি দাস
সহকারী অধ্যাপক
রাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

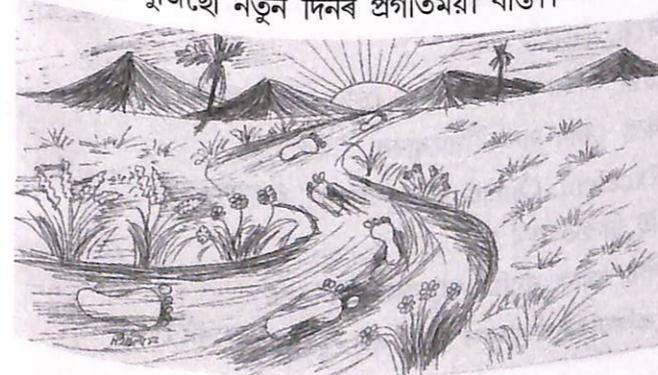
সমতা

বেজিয়া ছুলতানা
স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক (কলা)

বৌদ্রজ্বল যৌৱনৰ সেউজীয়া উপত্যকাৰ উপকণ্ঠত
মই তোমাৰ প্ৰান্তৰ নতুন পদাতিক,
কলগাছিয়া,
তুমি মোৰ নতুন জীৱনৰ ঠিকনা
তোমাৰ বুকুৰ চাপৰিত মানিব খুজিছো
কৃষ্ণচূড়াৰ ৰঙীন স্বপ্ন
আমগুৰি গুনিয়ালগুৰি
দেউকুৰাৰ পৰা বামুনটাবী
বলাইপাথাৰৰ পৰা বালাৰ পাথাৰ
চহা জীৱনৰ পলস বিচাৰি মই
তোমাৰ প্ৰান্তৰ নতুন পথিক,

কলগাছিয়া,
তুমি মোৰ নতুন জীৱনৰ ঠিকনা
নৈপৰীয়া বতাহ জাকত আজানৰ সুৰে সুৰে
মই বিচাৰি ফুৰিছোঁ
তোমাৰ চাপৰিৰ শইচ-সুগন্ধি কামনা

কলগাছিয়া,
তুমি মোৰ নতুন জীৱনৰ ঠিকনা
নবজ্যোতিৰ আলোকময় যাত্রাত সহযাত্রী হৈ
ন-পোহৰৰ নতুন আশালৈ
জ্বলাব খুজিছোঁ নতুন দিনৰ প্ৰগতিময়ী বস্তু।।



নাৰী আৰু পুৰুষৰ আছে সমান অধিকাৰ,
দুয়োয়েই হয় সন্তান এই ধৰাৰ।
জ্ঞান, বুদ্ধি আৰু সন্মান,
বিদ্যাৰ বলতেই পাব পাৰে জগতত মান।।
নাৰী পুৰুষ দুয়ো ভাৰতৰে সন্তান,
দুয়োজনায় ৰাখিব পাৰে দেশৰ সন্মান।
নাৰীক উপযুক্ত শিক্ষা দিব,
তেহে সমাজৰ প্ৰগতি হ'ব।।

জন্ম দিয়াই নহয় কেৱল নাৰীৰ কাম,
নাৰীয়েও ৰাখিব পাৰে বংশৰ নাম।
মাদাৰ টেৰেছাৰ মৰম।
বেজিয়া ছুলতানাৰ শাসন
লক্ষ্মীবাই, ইন্দিৰা, মমতা, সুষমা, পাটিল
শিক্ষাই তেওঁলোকক কৰিছে উজ্জ্বল।।

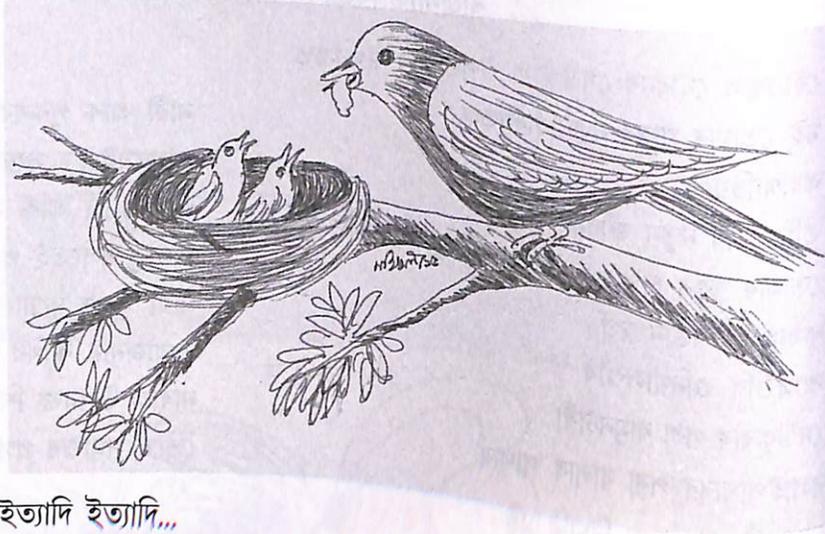
নৰেই নহয় নাৰীয়েও তৰায়,
যদিহে উপযুক্ত লিখা-পঢ়া কৰায়।
নাৰীক কৰিছে অত্যাচাৰ কৰিছে নিৰ্যাতন,
অনেক তাৰ উদাহৰণ।।

নাৰীক কৰিছে অৱহেলা, অবজ্ঞা,
প্ৰতিবাদৰ নাই কোনো সংজ্ঞা।

নাৰী গুৰুত্বক স্বীকাৰ কৰি,
আহোঁ আমি সকলোৱে মিলিজুলি,
যাওঁ শান্তিৰে আগবাঢ়ি,
দেশৰ উন্নতিলৈ খোজ তুলি.....

মা, তোমালৈ.....

আফলুজা বেগম
স্নাতক ষষ্ঠ যান্মাসিক (বিজ্ঞান)



মোৰ মগজুত Physicsৰ পোক,
মোৰ তেজত Mathematicsৰ পৰুৱা,
মোৰ দেহত Chemistryৰ এলাৰ্জি।
কিমান আৰু পঢ়ি থাকিম মা,
নিউটন, আৰ্কিমিডিছৰ সূত্র,
ছাই থিটা বাই ক'ছ থিটা
ইকুৱেলটু টান থিটা।
কিমান আৰু পঢ়ি থাকিম,
হাইড্ৰ'জেন, হিলিয়াম, কাৰ্বন, মিথেন ইত্যাদি ইত্যাদি...

এইবোৰ একোতে চোন বং নাই মা।

নাই আকাশ, ফুল.....

নাই নদী, পাহাৰ, কিন্না জোন.....

কেৱল কনচেপ্ত, থিয়ৰি, এম্বিচন,

কেৱল কেৰিয়াৰ, কম্পিটিচন।

ভাল নালাগে মা মোৰ এইবোৰ।

মা তুমি নাজানা, মাজৰাতি মই সাৰ পাই

খিৰিকীখন খুলি গণি থাকো আকাশৰ তৰা।

কেমেৰাটো লৈ ফটো তুলিব খোজো জোনাকী পৰুৱাৰ।

আৱদ্ধ কৰিব বিচাৰো

নিৰ্জন বাতিৰ নিস্তৱতা ভঙা জিলিৰ উচুপনি।

মই কাণ পাতি শুনি থাকো দুৰৈৰ ষ্টেচনৰ পৰা ভাহি অহা
ট্ৰেইনৰ দীঘলীয়া উকি।

মা, পৃথিৱীখন মই বিচৰা ধৰণৰ কিয় নহয়?

মা, কিয় কোৱা মোক বাবে বাবে পঢ়, পঢ়, পঢ়....

দিগ্ৰী, বেংলুৰ, অক্সফোৰ্ড ইত্যাদি ইত্যাদি.....

কিয় মা মোক লৈ যৰখনৰ ইমান দৰ দাম....??

এই পৃথিৱী মোৰ বাবে এখন মাৰ্কস্টিট।

কিছু নম্বৰ গ্ৰেড, চাকৰি, কোট-টাই....
মা মই বিচৰা পৃথিৱীখন ঢুকি নাপাওঁ,
কিছু ব'দ, এজাক বতাহ, মন গ'লে বৰষুণত তিতা...।
স্বপ্নীলতকৈ মোৰ মেধা কম নহয় মা,

ডেইজীতকৈ মোৰ বুজাৰ সক্ষমতা অধিক।
সিহঁতে জানে থিয়ৰি অৱ ইভলুশ্যন,

মই জানো আইনষ্টাইন, ডাৰউইনৰ
বিস্তৃত বিশাল জীৱন।

তথাপি পৰীক্ষাত মোৰ নম্বৰ কম।
শিক্ষকৰ ঠাট্টা আৰু ককৰ্থনাবোৰ

মোৰ ফালেই উফৰি আহে।
মোৰ Home assignment reportত তেওঁলোকে লিখি

দিয়ে.....

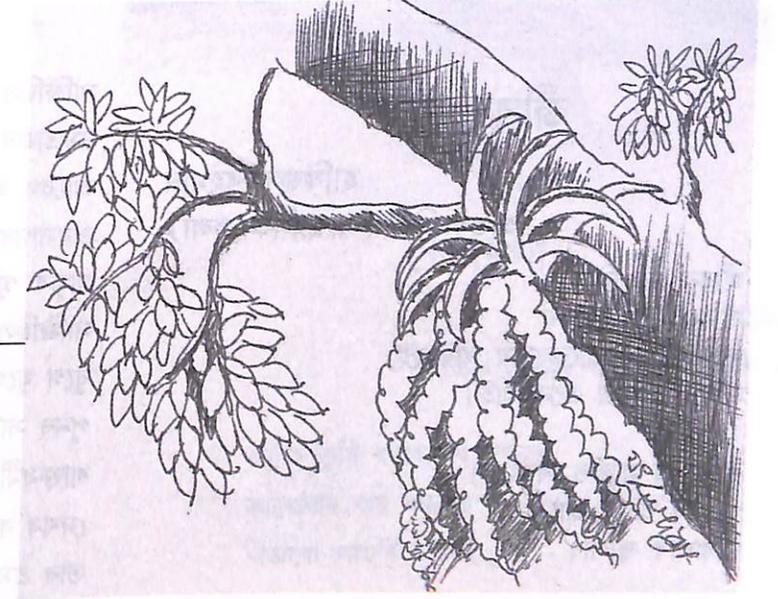
চেপ্তা কৰিব লাগিব, আৰু চেপ্তা কৰিব লাগিব।
কিন্তু মোৰ সনমনীয়াবোৰৰ.....??

Excelent, Outstanding ইত্যাদি, ইত্যাদি।
মই কিহত কম মা.....??

কিয় মোক নুবুজি খং কৰা.....??
কেৰিয়াৰৰ জখলাত কিয় মই সৰি পাবো বাবে বাবে...??

বসন্তৰ আনন্দ-বেদনা

ৰাশ্বিবুল আহমেদ
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাসিক



শীতৰ কুঁৱলী ফালি আগমন হ'ল,
যাৰ পৰশত প্ৰাণ পাই উঠে চৌপাশ;
জাৰৰ উমাল আনন্দ গাত মেৰিয়াই
এডেও-দুডেওকৈ আহিছে তাৰে হাতত ধৰি—
সেয়া জানো নহয় বসন্ত?

কিদৰে পাতবোৰ লাগে, পুৰঠ হয়

আৰু সৰি পৰে,

তিনিটি ধাতুৰ মাজেদি আমি যেন

অপেক্ষা কৰোঁ সেই চক্ৰ

বসন্তই সোঁৱৰাই দিয়ে—

সৰাপাতৰ নিজা অস্তিত্ব

কুঁহিপাতৰ জীৱনগাঁথা

কবিৰ হেৰুৱা ব্যাথা।

শব্দবোৰৰ মাজত নিজকে বিচাৰি নাপালে

মই ওৰ্ডছৰ্থৰ দেশলৈ যাওঁ

সুগন্ধি পখিলাবোৰ বিচাৰি পাওঁ

ক'ৰ এছাটি মলয়া বতাহে.

মোৰ বিষয়বস্তু উৰুৱাই লৈ যায়—

সৰাপাত!

ক'ৰ এজাক সপোন যেন বৰষুণ

মোৰ প্ৰেৰণাৰ উৎসক ধুই থৈ যায়—

কুঁহিকোমল পাত!

প্ৰাণোচ্ছল যৌৱনৰ হেৰুৱা বসন্তবোৰ

তোমাক কিদৰে আদৰো—

বুজাবলৈ উপমা নাই

উপমাৰ ভাষা নাই

ভাষাৰ শব্দই বা ক'ত—!



জীৱন কি?

হাফিজুৰ ৰহমান
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক (কলা)

জীৱন নো কি?
জীৱন এক অনুভৱ
ভাবোতে ভাবোতে যায় পাৰ হই,
জীৱন হয়তো এনেকুৱাই।

শৃংখলাৰ মাজত বিশৃংখল
আশাৰ আঁৰে আঁৰে
নিৰাশাৰ জ্বালা।

কোনোবাই কটাইছে
নদী নলাৰ কাষত
কোনোবাই কটাইছে
(সুউচ্চ দালানত) নগৰ চহৰত

কোনোবাই আনন্দত
কোনোবাই কান্দিছে দুঃখত
জীৱনটো ঠিক এনেকুৱাই
এক বিশেষ অনুভৱ।

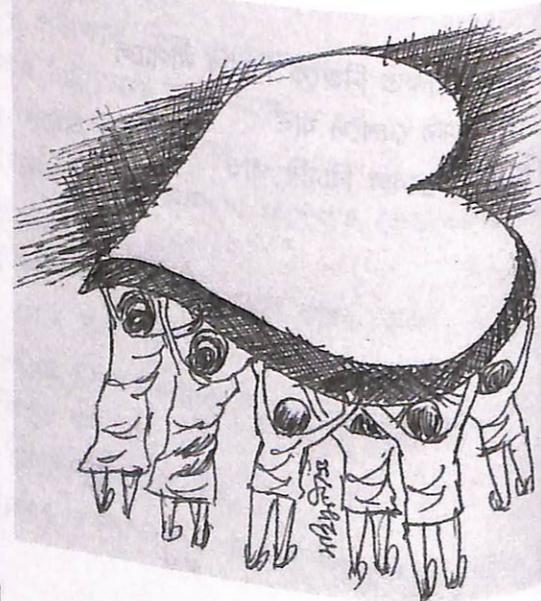
জীৱনত আহে কেতিয়াবা
আশাৰ ৰঙীণ কল্পনা
নিমিষতে হৈ যায়
মিছা মৰিচিকা।
জীৱননো কি?

জীৱন হয়তো এনেকুৱাই।
কোনোবাই কটাইছে পগলাবেশত
কোনোবাই আকৌ ৰজাৰ ৰূপত
জীৱন হয়তো এনেকুৱাই
এক বিশেষ অনুভৱ।

স্মৃতিৰ জাগৰণ

জেছমিনা নাছৰিন হক
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক (কলা)

সাজিছিল ছাহজাহানে তাজমহল
মমতাজৰ প্ৰেম যুগমীয়া কৰি ৰাখিবলৈ।
আবেগ আছিল বুলিয়েই সাজিছিল ৰুদ্ৰ সিংহই
জয়সাগৰত পুখুৰী আৰু জয়দৌল
মাতৃৰ স্মৃতি যুগমীয়া কৰি ৰাখিবলৈ।
সাজিছিল কুতুবমিনাৰ কুতুবুদ্দিনে
যুগে যুগে আহিব তাক চাবলৈ পৰ্যটকে।
পুনৰ সাজিছিল কামাখ্যা মন্দিৰ নৰনাৰায়ণে
শান্তধৰ্মী প্ৰজাক প্ৰেৰণা যোগাবলৈ।
দেশৰ কাৰণে দিছিল জীৱন মণিবাম দেৱানে
তৰি প্ৰমাণ পোৱা যায় ইতিহাসৰ পাত লুটিয়ালে।
আমাৰ বাক নাইনে প্ৰেম ভালপোৱা?
নাযায়নে মন কোনো কীৰ্তিস্তম্ভ সাজিবলৈ?
নাযায়নে মন ইতিহাস ৰচিবলৈ?
যাৰ বাবে মিতব্যয়ি কৰিব লাগিব প্ৰাচুৰ্য ধন
সকলো নাগৰিকৰে হ'ব লাগিব মধুৰ মিলন।



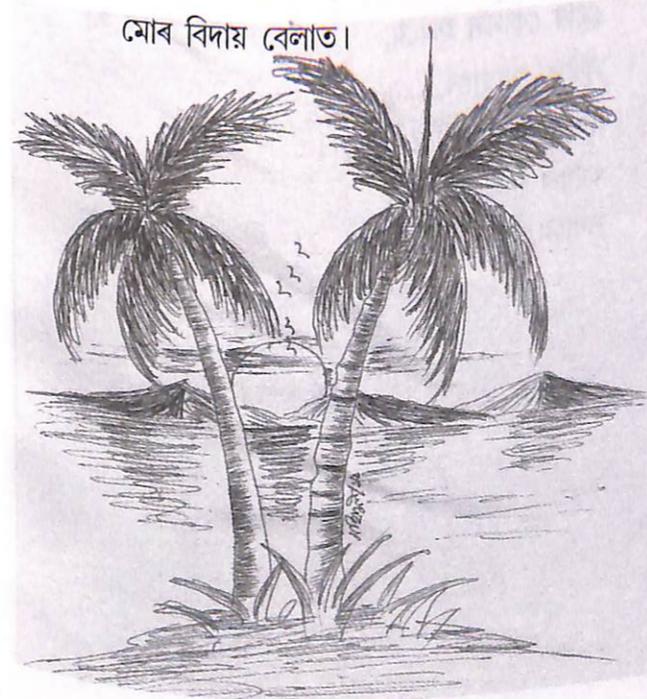
বিদায়

মহিদুল ইছলাম
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক (বিজ্ঞান)

হে নৱজ্যোতি, জ্ঞানৰ আলয়
তুমি মোক বিদায় দিয়া
ক্ষণেকৰ বাবে আহিছিলোঁ তোমাৰ বুকুলৈ
তোমাৰ যৌৱন সৌন্দৰ্যই
মোক কৰিছিল প্ৰেমত বলিয়া।

তোমাৰ বুকুত নিজকে বিলীন কৰি
আৰ্জিলো অনেক জ্ঞান
বিদায় বেলাও দিব নোৱাৰিলোঁ
তোমাক একো প্ৰতিদান।

বিদায় এক যন্ত্ৰণাৰ মুহূৰ্ত
তথাপিও তোমাক এৰিবই লাগিব
তোমাৰ জ্যোতিৰে আলোকিত হ'ল
ক'ত জনৰ জীৱন
বুকু উজাৰ কৰি দিয়া মোক আশীৰ্বাদ
দিয়া মোক শেষ বিদায়
মোৰ বিদায় বেলাত।



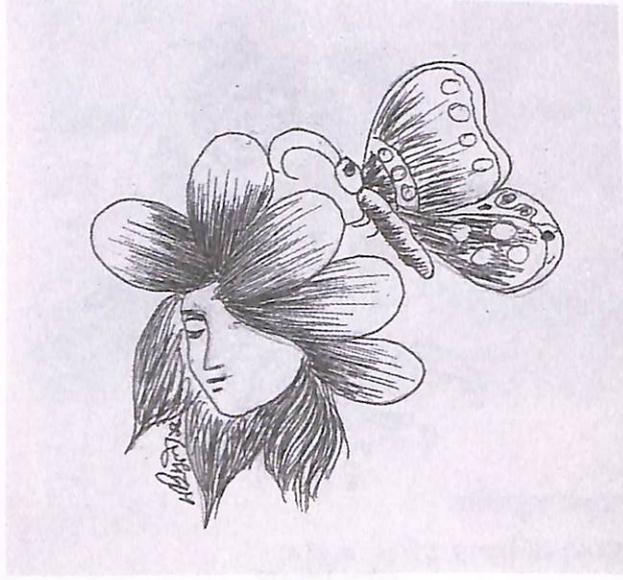
প্ৰতাৰণা

ৰৌছানাৰা খাটুন
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক (কলা)

আজি তুমি কাৰোবাৰ মৰমত
কাৰোবাৰ বাহু বন্ধনত
নিজকে পাহৰি গ'লা?

কিন্তু ময়ো যে এদিন আছিলোঁ তোমাৰ
কিয় পাহৰি গ'লা?
মন ভাঙি দিয়া কামটো সহজ
কিন্তু ভঙা মনটো গঢ়িবলৈ হে টান
তোমাৰ জীৱনৰ সুখ দুখ হাঁহি
সকলো যে আছিলো এদিন মই
সেইবোৰ জানো পাহৰি গ'লা?
ক্ষণেকীয়া সুখত

নিজকে পাহৰিলা
নিজৰ মনক কৰিবা প্ৰশ্ন
ভাল পোৱা কাক কয়?
মই কৰিলো কিয় প্ৰতাৰণা?
নিজৰ মনক প্ৰশ্ন কৰিবা
কিয় কৰিলা প্ৰতাৰণা.....
প্ৰতাৰণা.....



প্রেম

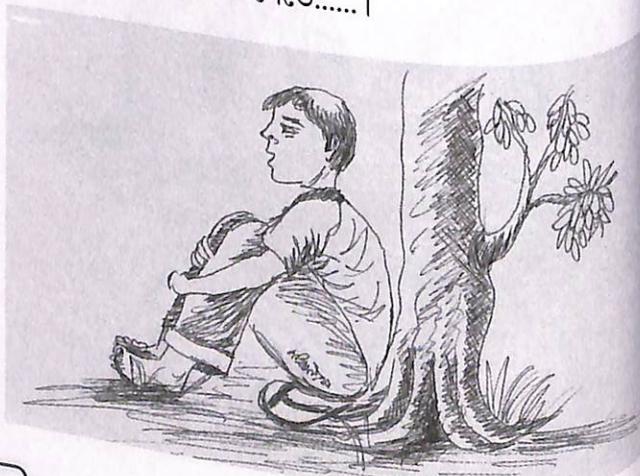
নূর আলম খান (জিহ্ম)
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাসিক (বিজ্ঞান)

জানো মই, তুমি মোৰ মন ভাঙি দিবা।
তথাপিও তোমাক মন দিছো, মই
এবাৰ মনত কৰিবানে?
তোমাৰ বাবে মন মোৰ বিসৰ্জন দিছো
জানো মই! তুমি মোক ধ্বংস কৰিবা
তথাপিও মই তোমাক ভাল পাওঁ
তুমি এৰি যাবা এদিন মোক পেলাই থৈ
তথাপিও তোমাৰ বাবে জীৱনটো মোৰ উৎসৰ্গা কৰিছোঁ
তোমাক ভালপাই দুখ পাম,
জানিও তোমাকে ভাল পাওঁ
মই যিমান দুখ, কষ্ট নকৰো কিয়.....
তুমি তাৰ পৰা আঁতৰ নকৰা জানো.....
মোৰ আত্মা তোমাৰ মৰমৰ বাবে জীয়াই আছে
মই তোমাৰ প্ৰেমত মগ্ন
এবাৰ মনত কৰিবানে তুমি?
কৰিবানে.....।

নিসংগতাৰ বেদনা

বিবি খোদেজা খাতুন
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাসিক (কলা)

সিদিনাৰ সেই সন্ধিক্ষণত
অভিমান কিয় কৰিছিলো তুমি?
অচিনাকী বাটৰুৱাৰ দৰে
পলাইছিলো তুমি
কোনটো বাটত.....?
কিয় পাহৰিছিলো জনাবলৈ
মোক এটি স্বাগতম,
সিদিনাৰ সেই সন্ধিক্ষণত।
কিয় কৰিছিলো অভিমান?
কিনো আবেগ তোমাৰ?
এৰি থৈ গলা যে মোক,
নিসংগতাৰ বেদনাত।
কিনো মোৰ অপৰাধ!
নাইনে তাৰ প্ৰতিকাৰ।
আবেগৰ চকুলোৰে যে,
ভৰাই দিলা মোৰ প্ৰাণ।
নাজানানে বাকু তুমি,
মোৰ কোমল হৃদয়ে,
সহিব নোৱাৰে.....!
মাথো এমুঠি শান্তিৰ বাবে।
থাকিব বিচাৰো মই,
সদায়ে তোমাৰে সৈতে.....।



জীৱন

তাছলিমা নাছৰিন
স্নাতক চতুৰ্থ যান্মাসিক (বিজ্ঞান)

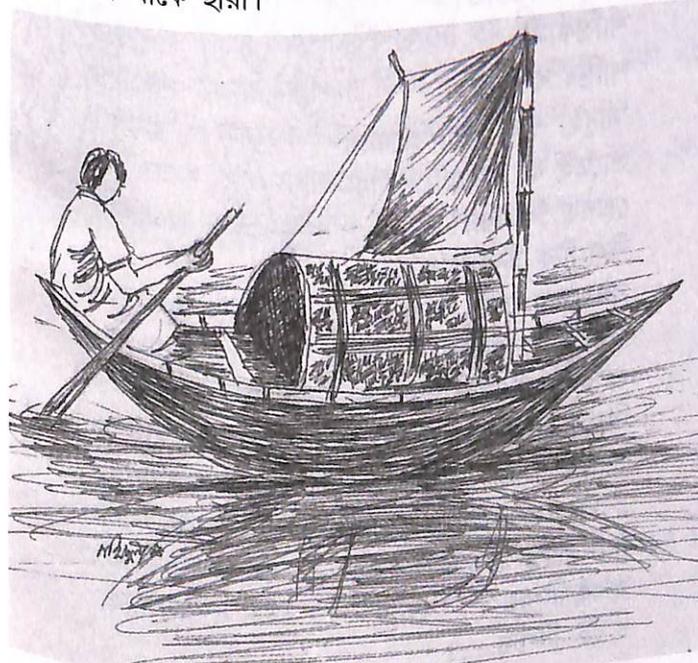
অতি মৰমৰ সকলোৰে জীৱন
সুখ-দুখেৰে ভৰা,
এন্ধাৰ ৰাতি যেনেকৈ ফুৰে
চিকমিক্ জোনাকী পৰুৱা।
সকলোৰে জীৱনত ৰৈ থাকে
বহুত সুখ দুখ,
দুখীয়াৰ জীৱনত ৰৈ থাকে
কেৱল দুখ হে দুখ।
গৌৰৱ নকৰিবা কোনেও এই জীৱনত
আমাৰ জীৱন ক্ষণেকৰ বাবে,
জীয়াই থাকিব নোৱাৰিব কোনেও
এই পৃথিৱীৰ তাপে।
জন্মৰ পৰা আৱদ্ধ কৰিছে
মৰমৰ এই মায়া,
শেষ নিশ্বাস ওলাই গ'লেই
ৰৈ থাকে ছায়া।



স্মৃতিৰ বৰষুণত নিতিতিবা

দিলৱাৰা আহমেদ
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাসিক (কলা)

হৃদয়ৰ তাগিদাত আকৌ উভতি নাহিবা
মৰমৰ ঠিকনা বিচাৰি।
প্ৰতিশ্ৰুতিৰ একুৰিয়ামত বন্দী কৰিব নুখুজিবা
আমাৰ সম্পৰ্কক।
জোনলৈ নাচাবা
জোনাকে তোমালৈ ছটিয়াব
দুখৰ কনিকা।
পাহৰি যোৱা মোৰ অস্তিত্ব
বন্ধ কৰি থোৱা প্ৰেমৰ ইতিহাস।
হৃদয়ক আপোন নকৰিবা
খুলি নাৰাখিবা তোমাৰ মনৰ খিৰিকী
সকলো বুজিও তুমি মোক নুসুধিবা
কিয় আঁতৰি গ'লা বুলি?
মোৰে শপত, আবদাৰ নকৰিবা ভালপোৱা
স্মৃতিৰ বৰষুণত নিতিতিবা।



শান্তিৰ সমল

মুস্তাফিজুৰ বহমান
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক (কলা)

হেবৌ কুৰি শতিকা গৰকা
একেশ শতিকাত পদাৰ্পণ কৰা
ঔপ্তাৰ সৃষ্টিৰ শ্ৰেষ্ঠৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব বিশেষণধাৰী
ডেকা-ডেকেৰী তথা মানৱ মণ্ডলী,
কৰিছানে এবাবো মন,
তোমাৰ গাত আছে উক্ত বিশেষণ
নহ'লে তুমি;

কেবল তোমাৰ শান্তিৰ হকে
পৰিয়াল পৰিজন সমন্বিতে
নাশিলা সকলোকে।

এয়া হ'ল জানো শান্তিকামী,
পাহৰিলা কিয়—

সহস্ৰ আন্দোলন

নহয় কদাপি শান্তিৰ কাৰণ

দিছে সকিয়াই,

গ্রহণ কৰিবা ধিয়াই

গুলি বাকুদৰ প্ৰতিযোগিতাই

শান্তিক বিতাড়িত কৰি

কেবল অশান্তিহে বিয়পায়।

হিংসাৰে হিংসাৰ নিবৃত্তি

নহয় কেতিয়াও।

শান্তিকামী

শান্তিৰ বাটেৰে

'মানুহ' শব্দৰ কৰা অন্বেষণ

তাতেই বই আছে তোমাৰ—

শ্ৰেষ্ঠত্ব বিশেষণ।

টিক্ টিক্ টিক্ কৰি

সময়বোৰ গৈছে উৰি

উক্ত বিশেষণৰ আঁত ধৰি

হোৱা অগ্রগামী।

বিচাৰি ইয়াৰ গুৰি,

শান্তিৰ প্ৰসস্তু বাটেৰে

যোৱা আগুৱাই

মহা শান্তি প্ৰতিষ্ঠা

হ'বই নিশ্চয়

হ'বই নিশ্চয়.....।



ভাষাহীন কবিতা

ইমৰান আলী
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক (কলা)

কবিতা লিখো বুলি
এখিলা কাগজ আৰু
এটা কলম লৈ
খিৰিকিৰ কাষত বহিলো।

আধাখিনি লিখাৰ পাছত.....
হঠাৎ খিৰিকিৰে সুমুৱাই অহা
মলয়া বতাহে মোক চুমি গ'ল,
বুজিব নোৱাৰিলো,
বতাহ জাকে মোক কিবা বতৰা দি গ'ল....
নে আহিম কিবা.....।

চাওঁ খিৰিকিখন বন্ধ কৰি লওঁ.....!
এনেতে তোমাৰ ছবি.....
মোৰ চকুৰ আগত ভাহি উঠিল।
সেই মিচিকীয়া হাঁহি,
সাগৰৰ তৰংগৰ
দৰে চুলি কোচা

লতা সদৃশ আঙুলীবোৰ
মনত পৰিল আৰু কিবাকিবি
আপোন পাহৰা হৈ লিখিলো
এটা কবিতা
যি কবিতাই নেজানে কোনো ভাষা

মানুহক মানুহে কিয় নেদেখুওৱা সঠিক পথ

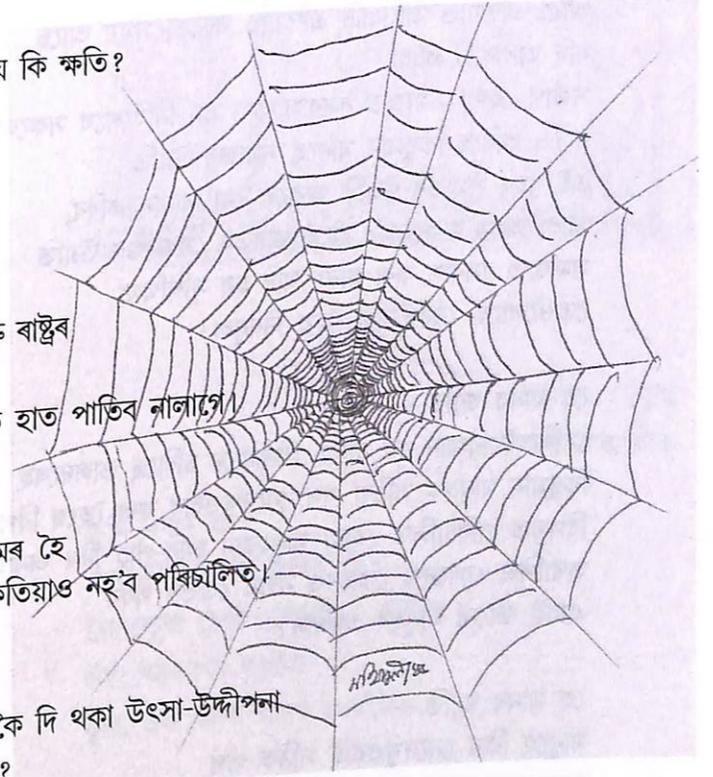
আমিৰুল ইছলাম
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক (কলা)

হে মানৱ জাতি,—
মানুহক কিয় নেদেখুওৱা সঠিক পথ
মানুহক সঠিক পথ দেখুৱাবলৈ তোমাৰ নো হয় কি ক্ষতি?

হে মানৱ জাতি,—
তোমালোকে যদি নেদেখুওৱা সঠিক পথ
তেনেহ'লে কোনে দেখুওৱাব?
সঠিক পথ দেখুওৱালে উন্নতি হ'ব মানুহৰ
সঠিক পথ দেখুওৱালে উন্নতি হ'ব সমাজ আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ
সকলোৰে গঢ়িব উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ
কোনো বস্তু, টকা-পইছাৰ কাৰণে কাৰো ওচৰত হাত পাতিব নালাগে।
সাৰ্থক হ'ব তোমালোকৰ পৰিশ্ৰম
তোমালোকৰ হ'ব সুনাম
তোমালোকে থাকিবা মহাত্মা গান্ধীৰ নিচিনা অমৰ হৈ
মানুহক দেখুওৱালে সঠিক পথ বেয়া পথত কেতিয়াও নহ'ব পৰিচালিত।

হে মানৱ জাতি,—
সতৰ্কবান ব্যক্তিসকলে দিয়া মানুহক বেছি বেছিকৈ দি থকা উৎসা-উদ্দীপনা
এইবোৰ উৎসা-উদ্দীপনা দিলেনো হয় কি ক্ষতি?
এইবোৰ উৎসা-উদ্দীপনা দিলে লাগেনে কোনো টকা-পইছা
তেনেহ'লে মানুহক কিয় নিদিয়া উৎসা-উদ্দীপনা?
কেতিয়াবা তুমি সমাজত বসবাস কৰা দুখীয়াৰ কথা কেতিয়াবা ভাবিছানে?
যদি ভৱা নাই, এতিয়াও ভাবিবলৈ যত্ন কৰা;

হে মানৱ জাতি—
তোমালোক হৈছিল ডাঙৰ
সমাজত বসবাস কৰা সৰুৰ নাই কোনো খবৰ,
তেওঁলোকৰ জীৱনৰ কি নো লক্ষ্য-উদ্দেশ্য
তোমালোকে এবাৰত নুসুধিলা;
তোমালোকে নল'লা এবাৰও খবৰ
তোমালোকৰ সময় নাই, তেওঁলোকক উৎসা-উদ্দীপনা দিবলৈ
তোমালোকৰ সময় নাই, সঠিক পথ দেখুওৱাবলৈ।



হে মানৱ জাতি,—

সমাজত দিখিছোঁ, কিছুমান মানুহ

তোমালোক হৈছিল ডাঙৰ, কিন্তু নকৰিলা সমাজৰ উন্নতি

যদি তোমালোকে সমাজত সং উপদেশ দিয়া

যদি উৎসাহ-উদ্দীপনা, বুদ্ধি, পৰামৰ্শ আৰু দিয়া পৰিশ্ৰম

যদি দিয়া অলপ সাহায্য হ'ব মানৱ সমাজৰ, ৰাষ্ট্ৰৰ মংগল।

হে মানৱ জাতি,—

আঁহা এতিয়াও আগবাঢ়ি এতিয়াও বহুতো সময় আছে

যদি আগবাঢ়ি আঁহা

সজাগ হোৱা সমাজত বসবাস কৰা ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে সকলো মানুহ

যদিও কৰিছে কিছুমান মানুহে সমাজৰ উন্নতি

এই বৃহৎ সমাজৰ উন্নতি অকলে নো কিমান কৰিব,

আঁহা আমি সকলোৱে কৰোঁ জাতিৰ মেৰুদণ্ডৰ উন্নতি

সমাজত বসবাস কৰা মানুহ যদি হয় সুশিক্ষিত

তেওঁলোকে কেতিয়াও নহয় নিবনুৱা।

হে মানৱ জাতি,—

দেখিলোঁ কিমান যে মানুহ, কিছুমানে চলিছে ভালদৰেই

কিছুমান মানুহক সঠিক পথ নেদেখুওৱাৰ ফল হৈছে বিপথগামী

বিপথত পৰিচালিত হোৱা মানুহজন চাৰি-পাঁচ দিন অনাহাৰে থাকিলেও

তথাপিও কোনেও কোনেও নলয় তেওঁৰ খবৰ

এয়াই জানো মানুহৰ অৱদান?

হে মানৱ জাতি,—

মানুহে কিয় নেদেখুওৱাই সঠিক পথ

ইয়াৰ মূল কাৰণ হৈছে হিংসা আৰু চকু চৰহা

কিছুমান মানুহে ভাৱে যে মই নিজে সুখ-শান্তিত থাকিলেই ভাল

তেওঁলোকে হয় স্বার্থপৰ, নাভাৱে আনৰ সুখ-শান্তিৰ কথা।

হে মানৱ জাতি,—

শুনিছিলোঁ কিছুমান বিখ্যাত মানুহবোৰৰ নাম

বসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা আৰু আনন্দৰাম বৰুৱা

তেওঁলোকে মানৱ সমাজত আজিও অমৰ হৈ আছে

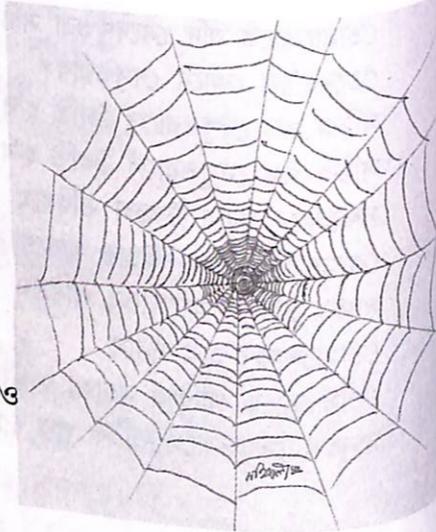
তেওঁলোকে ভৱিষ্যতলৈও অমৰ হৈ থাকিব;

কাৰণ মানুহক দেখুওৱাই গ'ল সাহিত্যৰ সঠিক পথ

সেয়েহে, আঁহা আমি সকলোৱে একেলগে

জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণ, ভাষা নিৰ্বিশেষে উন্নতিৰ বাটত আগবাঢ়ি যাওঁ

এয়াই মোৰ আহ্বান।



মোৰ আই অসমী জননী জন্মভূমি

ৰফিকুল ইছলাম

বিজ্ঞান শাখা

কি ভাষাৰে জনাম সন্তোষণ

কি নামেৰে মাতিম।

তুমিয়েই সৰগ তুমিয়েই মৰত

তুমিয়েই প্ৰেৰণাৰ উৎস অসীম।

সৰগ তুমি, মৰত তুমি

চিৰ বিনন্দিয়াৰে ভৰা।

নানা পখীৰ সুৱদি মাতত

নিশাৰ টোপনি সৰা।

লাচিত্তে কৈছিল হাতত হেংদাং লৈ

দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়।

ৰাঙলি কৰিছিল মোগলৰ তেজেৰে

শৰাইঘাটৰ বিশাল হৃদয়।

আই তুমি সতী জয়মতীৰ

দেহ ত্যাগৰ দেশ;

কেতিয়া যে হ'ব দুৰৱস্থা

আৰু দানৱৰ শেষ।

চিৰ সেউজীয়া চিৰবিনন্দীয়া

নদ-নদীৰে ভৰা।

শস্য-শ্যামলা চিৰযুগমীয়া

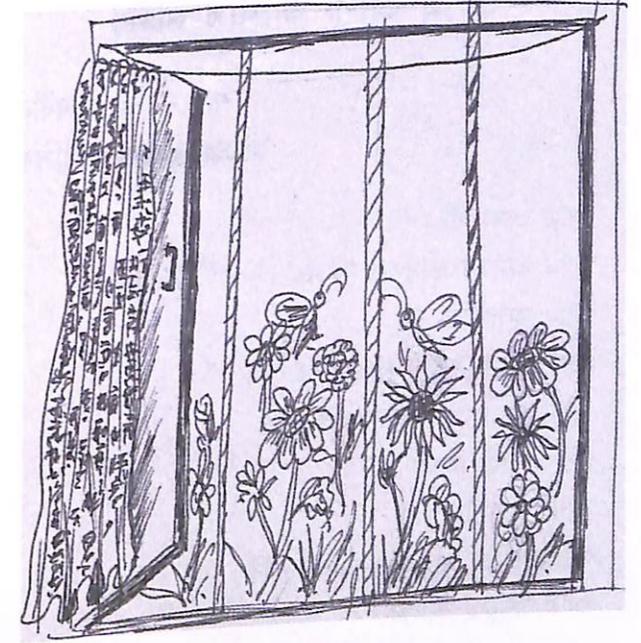
তুমিয়েই যেন বিশ্ব ধৰা।

শেষ নহ'ব আই তোমাৰ

গুণ-গৰিমাৰ বেশ

স্বৰ্গ বিচাৰি নজাওঁ জননী

তুমিয়েই মোৰ আপোন দেশ।



আমন্ত্ৰণ

জাহিৰ আব্বাছ

স্নাতক বৰ্ষ ষাণ্মাসিক

তুমি এবাৰ আহা

সেউজীয়া বতাহ জাকৰ সতে,

লৈ যোৱা মোক জোনাকৰ দেশলৈ

উদং আকাশৰ বুকুলৈ—

ফুল, তৰা আৰু গানৰ মাজলৈ।

তোমাৰ কথা মনত পৰিলে

মই মোৰ মনৰ দুৱাৰ খুলি দিও

কিজানিবা তুমি অহা।

মোৰ যন্ত্ৰণা বিধ্বস্ত প্ৰতি ৰাতিৰ

উশাহৰ শব্দৰ মাজেৰে—

জুমি চোৱা মোক পালন কৰা

তোমাৰ মৰমৰ মুখখন ঘাঁহনিত

তোমাৰ হাঁহিৰ প্ৰতিটো ক্ষণত

তোমাৰ বাঁহীত মধুৰ সুৰত

তোমাৰ বুকুৰ নেদেখা

পৰ্জাত সোমাই সজাই তোলা

আমি আৰু আমাৰ লক্ষ্য

শাহনেৰাজ পাৰবীন
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

আমি অসমীয়া
আমি অসমৰ ভূমিপুত্ৰ 'মিঞা'
আমি অসমীয়া
জন্ম আমাৰ মহাভাৰতৰ কৰ্ণৰ দৰে
অসম মাতৃয়ে সেন্দূৰ নিপিন্ধোতে
জন্ম পোৱা মিঞা
আমি অসমীয়া
পৰিত্ৰ অসম মাতৃৰ স্তন পাণ কৰি
আমি জীয়াই আছোঁ
অসমৰ ভাষা সংস্কৃতিক জীয়াই ৰাখিবলৈ
আমাৰ ভাষিক শত্ৰুক পৰাভূত কৰি,
আমি জীয়াই আছোঁ।
সেউজ বিপ্লৱ আনি জাকত জিলিকা
সোণৰ অসম গঢ়িবলৈ,
আমি জীয়াই থাকিম অনন্ত কাললৈ।
বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠনাৰ্থে
আৰু.....??
আগশাৰীত প্ৰতিষ্ঠিত কৰিম
বিশ্ব দুৱাৰত—
অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক।

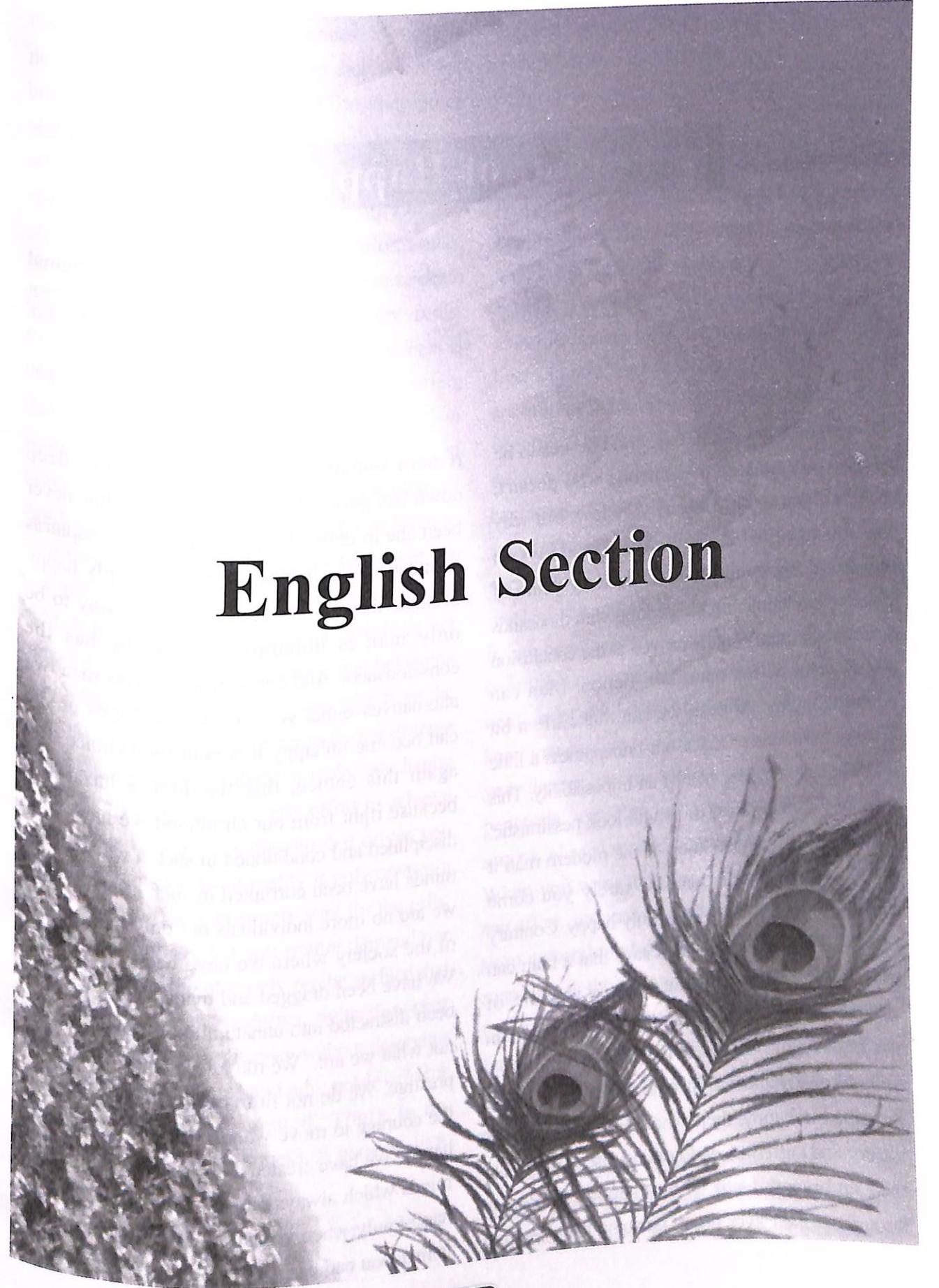


মানৱ জীৱন সোঁৱৰণ

আব্দুল বাছে
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

মানৱ জীৱনত আছে সুখ দুখৰ সমাহাৰ
তাৰ মাজতে বিৰাজ কৰে শত কল্পনাৰ
কৰো কল্পনা নাহে কামত
নাবাজে জয়ধ্বনি।
দেও দি উৰি পখিটিৰ দৰে কল্পনাপ্ৰৰণ মন
আছে সম্পত্তি নাহে কামত
সময়ৰ সৎ ব্যৱহাৰত
চেপ্টা কৰা বাৰে বাৰে আহিব কামত
যদি নাহে তাৰ প্ৰতিদান পাবা জীৱনত।
যদি তুমি কৰা সাধনা মানৱ জীৱনত
আহি যাব সুখ তোমাৰ জীৱন মৰণত।
তুমি বিচৰা জ্ঞানৰ জীৱন
চেপ্টা কৰা সফলতা আহিব জীৱনত
মানৱ জীৱনত হয় সুখ দুখৰ সমাহাৰ
তাৰ মাজতেই আহি পৰে অনন্তৰ প্ৰভাৱ।

English Section



In Pursuit of Happiness

B. K. Samal

Associate Professor
Deptt. of English

Yes, everyone in this world desires to be happy. You can't name someone who doesn't, but few attain it. Few means very few. But why does it happen so? Let's see what Freud says on happiness. Sigmund Freud, after forty years of research into human mind, working with thousands of disturbed minds finally arrived at the conclusion that happiness, for man, is a fiction. Man can never be happy. At best, we can make life a bit more comfortable or make our unhappiness a little less, but happiness *for man is an impossibility*. This view of Freud, to most of us will look pessimistic. But looking at the condition of the modern man it seems to be the case because rarely you come across a modern man who is truly happy. Contrary to Freud's discovery, Buddha says that a man can be happy, Jesus says that man is capable of eternal bliss and eternal happiness. But how can we believe the views of so few people when millions and millions of people down the centuries remained unhappy, their whole life but a story of misery and suffering, and nothing else. And finally they embraced death with unhappiness. People throughout their lives go on pursuing happiness but

remain unhappy. It seems something deep down has gone wrong. Possibly, man has never been able to define happiness and their happiness is unconscious. It means they are simply happy because they do not know the other way to be only man is unhappy because he has the consciousness. And consciousness gives man two alternatives—either you can become happy or you can become unhappy it is your own choice. But *again this choice*, this freedom is hazardous because right from our childhood we have been disciplined and conditioned in such a way and our minds have been corrupted in such a manner that we are no more individuals but only the imprints of the society where we have been brought up. We have been dragged and manipulated, we have been distracted into unnatural motivations. We are not what we are. We run after money, power and prestige. We do not fit to our own lives. We lack the courage to move with the things that make us happy. We have created a chronic state within our minds which always reminds us that—'you can be happy only when you are rich' whereas the truth is that 'you can be rich only when you are happy'.

People go on looking for avenues to make as much money as they can thinking that money will bring them all the happiness of life, they go on searching for respectability as if it will bring them all the happiness of the world. They are ready to change their pattern, their ways if more money and respectability are available. But unfortunately, this wild goose chase comes to an end once death knocks at the door. And there they miss. Remember, that the first necessity for happiness is that you should be yourself. One thing is certain that you can never become anything other than yourself, and unless you become yourself, you can never be happy. It means you must first erase all that has been forced upon you and try to listen to your own inner voice. You should know that life is a gift. You have not deserved it. It is not your right. It has been given to you and you have not earned it. If life is a gift, then everything belonging to life—love and happiness—are also gifts from the holy on the whole. And when you do not deserve it, you cannot force existence to make you happy or to make you loving. So, any effort to achieve happiness is foolish. It is the ego that drives you to attain happiness but in reality it only creates a web of misery. You can simply wait for the gifts, be receptive to them, but you cannot demand nor can you force. In life, it is only on the surface that rights exist. As you move deeper, rights disappear as gifts appear. If life can happen without deserving it, then why not happiness and why not love? But happiness cannot be pursued. There is an anecdote that defines happiness. It goes on like this—

There was an oldman who was very rich but always complaining. He had a negative mind and

negative attitude. But he was continuously in search of ways to be happy and he made every effort to be contented and happy. But with every passing day he only became the personification of unhappiness and suffering. Then suddenly one day he changed. At his sixtieth birthday, something happened to him. He thought, 'I have pursued happiness for sixty years, but of no avail, so enough is enough. Now he decided to forget all about it. He adopted the simple principle—'Just live' and now look, he was happy. So, the more we pursue happiness, the more unhappy we become. The very search for happiness creates unhappiness. And when you do not search, happiness searches for you. All you need is to be aware and alert only. You might be thinking that somewhere in the future a target has to be reached that would earn you happiness and after it has been reached you find still you are not happy because you seek more and you fix the next target. And this is the nature of the mind to keep you captive and keep you a prisoner. When your desires become too much, happiness cannot penetrate you. Happiness penetrates you in the same way as sleep and contentment comes to you. When you want to go to sleep, you don't make any effort, you simply wait in a restful mood, then sleep descends and drifts you like clouds from the conscious to the unconscious. It means when you are in a let go, when you simply allow and wait, then happiness comes. The let go is the secret of life, it is the secret of religiousness In fact, it is the greatest secret of life.

Just open your windows and listen to the cuckoo's singing, watch the butterflies flying and the bees humming and allow the cold breeze

outside to touch you. Simply make yourself available to existence and forget everything else. The more you feel, the more you become aware of the secrets of life. In this world, everyone wants to be extraordinary, but one forgets that just to be ordinary is the most extraordinary thing in the world. All other extraordinary things are nothing but ego-trips. You know, love is the greatest phenomenon that has ever happened in this world. When the doors of love open, all feelings erupt and a volcano explodes. It goes on beyond your lover or beloved, spreading like ripples in a lake. Then love becomes just the door—the opening to reveal the whole universe of bliss. Love is also the greatest morality which brings feeling-part up, and the thinking part sinks down. If feeling becomes the master and reason becomes the servant, then life goes on flowering. Science today has proved that even trees feel, stars, rocks, rivers and oceans—all feel and feel tremendously. The whole existence is sustained through feeling. And when you love, you develop a deep affinity with existence. Trees, birds and animals—all understand the language of feeling, but not the language of

reason. In India, the medicine of Ayurveda is based on the secrets of feelings. The secrets of the plants were revealed to the sages by the plants themselves. When one starts really feeling, existence is ready to reveal its secret. Remember, you go on creating vibes continuously around you and those are understood by the whole existence. When you are in a deeply friendly mood, in a loving attitude towards existence or when you are in a total let go, happiness descends on you, contentment descends on you and you receive infinite blessings, infinite benediction, satiety and contentment. You become a 'Buddha'.

So, happiness is not a right. It has no path to be followed. You cannot pursue it. The whole world's wealth and respectability can only satisfy your possessiveness but cannot give you even an iota of happiness. You have to persuade it. It is like a shy woman whom you have to court, but in an indirect and subtle way your happiness is your own being. So, it is futile to look for it somewhere else or in something else. Therefore, let it burst in you and spread its fragrance to the whole existence.

⇒ এজন মানুষের প্রকৃত সম্পদ হল তেওঁ কী পৃথিবীতে ভাল কামবোর। — হজরত মহম্মদ (ছঃ)
 ⇒ দেশের হকে প্রাণ দিবা, কিন্তু কারো অন্তরত আঘাত নিদিবা। — মহাত্মাগান্ধী

Service Sector, Business and Opportunities

Samsul Haque
 Associate Professor
 Department of Economics

What is Business?

All of us need food, clothing and shelter. We also have many other household requirements to be satisfied in our daily lives. We meet these requirements from the shopkeeper. The shopkeeper gets from wholesaler. The wholesaler gets from manufacturers. The shopkeeper, the wholesaler, the manufacturer are doing business and therefore, they are called Businessman.

Stephenson defines business as, "The regular production or purchase and sale of goods undertaken with an objective of earning profit and acquiring wealth through the satisfaction of human wants."

Thus, the term business means continuous production and distribution of goods and services with the aim of earning profits under uncertain market conditions.

A business owned by multiple individuals may be referred to as a company.

Forms of Business ownership :

Although forms of business ownership vary by jurisdiction, several common forms exist :

* **Sole proprietor** : It is a business owned by one person for-profit. The owner may operate the business alone or may employ others. The owner of the business has unlimited liabilities for the debts incurred by the business.

* **Partnership** : A Partnership is a business owned by two or more people. In most forms of partnerships, each partner has unlimited liability for the debts incurred by the business.

* **Corporation** : It is a limited liability business. Corporations can be either Government-owned or privately owned. A privately owned corporation is owned by Share-holders who elect a Board of Directors to direct the corporation and hire its managerial staff.

* **Co-operative** : Often referred to as a "Co-op", it is a limited liability business. A Co-operative differs from a corporation in that it has members, as opposed to shareholders, who share decision-making authority.

What is Industry :

The production side of business activity is

referred as industry. It is a business activity, which is related to the raising, producing, processing or manufacturing of products.

An Industry is the large-scale manufacturing of goods in well-organized plants with a high degree of automation and specialization. It also includes other commercial activities that provide goods and services such as agriculture, transportation, hospitality and many others.

Expansion of trade and commerce depends on industrial growth. It represents the supply side of market.

Classification of Industry

Industry is often classified into three sectors: Primary or extractive, Secondary or manufacturing, and Tertiary or services. Some authors add Quaternary (knowledge) or even Quinary (culture and research) sectors.

The most common Classifications can be listed as follows.

1. Primary Industry : Primary industry is concerned with production of goods with the help of "raw materials" that require further processing for human use. e.g. Agriculture, farming, forestry, fishing, horticulture, etc.

2. Genetic Industry : Genetic industries are engaged in re-production and multiplication of certain species of plants and animals with the object of sale. The main aim is to earn profit from such sale e.g. plant nurseries, cattle rearing, poultry, cattle breeding, etc.

3. Extractive Industry : Extractive industry is concerned with extraction or drawing out goods from the soil, air or water. Generally products of

extractive industries are used by manufacturing and construction industries e.g. mining industry, oil industry, etc.

4. Manufacturing Industry : Manufacturing industries are engaged in transforming raw material into finished product with the help of machines and manpower. The finished goods can be either consumer goods or producer goods e.g. textiles, chemicals, sugar industry, paper industry, etc.

5 Construction Industry : Construction industries take up the work of construction of buildings, bridges, roads, dams, canals, etc.

6. Service Industry : In modern times service sector plays an important role in the development of the nation and therefore, it is named as service industry. The main industries, which fall under this category, include hotel industry, tourism industry, entertainment industry, etc.

What is Service Sector ?

Service sector provides a service, not an actual product that could be held in hand. Activities in the service sector include retail, banks, hotels, real estate, education, health, social work, consultancy, transport, computer services, recreation, media, communication, electricity, gas and water supply.

The service sector is an important part of the economy. For example, in Australia in 2007, 85% of all businesses were in the service sector. In India, there has been a huge growth in service sector businesses which made up 55% of India's GDP in 2006-07. Computer Software businesses in India are increasing at a rate of 35% per year.

Increasingly service sector businesses need to focus on what is now being called the "knowledge

economy". They need to keep ahead of other businesses by understanding what it is their customers want and be in a position to give it to them quickly and at low cost.

There has been a 9.4% growth in the Indian economy during 2006-07. During this growth of Indian economy, the service sector witnessed a rise of 11% in the year 2006-07. The service sectors of Indian economy that have grown faster than the economy are:

- Information Technology (the most leading service sectors in Indian Economy)
- IT-enabled services.
- Telecommunications.
- Financial Services.
- Hotels and Restaurants.

The service sector of India has also witnessed a remarkable rise in the global market apart from

the Indian market. It has experienced a rise of 2.7% in 2006 from that of 2% in 2004.

- The software services in Indian economy increased by 33%.
- Business services grew by 82.4%.
- Engineering services and products exports grew by 23%.
- Services concerning personal, cultural, and recreational had a growth of 96%.
- Financial services had a rise of 88.5%.
- Travel, transport, and insurance grew by 23%.

The service sector has been the most high-powered sector in India's economy. As Indian economy is looking forward for more liberalization. Sectors like banking are on its way to loom large and occupy a more significant position.

⇒ শিক্ষক হৈছে এডাল মমবতি, যি নিজে জ্বলি আনক পোহৰ দিয়ে। —প্লেটু।
 ⇒ যিজন মানুহক তুমি ভাল নোপোৱা তেওঁৰ বিষয়ে ভাৱি এক মিনিট সময়ো খৰচ নকৰিবা। —আইছন হাৰাৰ।

Politics of Sixth Schedule and Ethno-exclusive Policy in North-East India : Assessing the B.T.A.D Crisis in Assam

Dhrubajyoti Das

Assistant Professor
Department of Political Science

Introduction :

Cultural pluralism is the basic feature of North-East India. Marked by diversity in customs, cultures, traditions, languages, the region is a home to over 200 of the 635 tribal groups in the country, speaking a variety of Tibeto-Burman language and dialects with a strong tradition of social and cultural identity. Within the Indian Multicultural liberal democracy, the North-east India is characterized as the homeland of cultural diversity, inhabited by more than two hundred culturally distinct tribal groups of various sizes and at various stages of development. Owing to ill-planned economic development policies, there is evident regional imbalance and backwardness in all spheres of life in this region. Poverty, lack of employment opportunities and aimless political process has resulted in gross dissatisfaction among the population of the different marginalized indigenous tribal groups of this region. The autonomy demand movements on the basis of ethnicity and distinct tribal identity have been growing rapidly among these groups as a strong mobilizing force which continues to be a significant

aspect and a dynamic factor of the contemporary socio-political landscape of this region. North-East India has been several movements for the assertion of tribal identity in recent times which show significant differences in the definition of goals and in the adoption of strategy (Misra and Misra, 2000). Some of these, such as the Naga or the Mizo movements, put forward the demand for complete sovereignty, while those of the Khasi-Jaintias, Karbi-Dimasas, and the Bodos put forward the demand of autonomous statehood within the Indian Union, while the movements of the Rabhas, Tiwas, Mishings, etc., of the ethnic minorities have been limited to achieving greater political autonomy under the framework of the 6th Schedule of the Constitution of India. The politics of North-east India has been increasingly shaped by the movements of various tribal groups for safe-guarding and maintaining their distinct ethnic identities. The autonomy movements of the various tribal groups to assert and protect their, what is commonly called 'ethnic identity' are the most significant aspects of the contemporary socio-

political reality of India's North-East (Baruah, 2001). The autonomy movements of different tribal groups in this region, on the basis of ethnicity have changed the socio-political structure, inter-ethnic relations and it has assumed great socio-political significance within the framework of Centralised state-structure. Movement for autonomy has become a strong force through which the different tribal groups in Northeast India try to fulfill their aspirations, protect their ancestral soil or ethnic homeland as well as to create a political space for themselves within the existing polity in order to safeguard and maintain their distinct ethnic identity. Ethnic Identity has been observed as central to the process of demand for autonomy. The demand is either for greater political autonomy under the Sixth Schedule of the Constitution of India or separate statehood within the Indian Union or extends to secession from India. The autonomy movements launched by most of the ethnic tribal communities in North-East India, on the basis of ethnicity, for creating a political space within the system, have not yet ended (Phukan, 2007). Thus, this phenomenon continues to be a major factor in moulding the nature of politics of North-east India.

The Demand for exclusive homelands among a growing number of ethnic groups in the North-east India is posing a serious challenge to the multicultural socio-political landscape of the region. The roots of these demands can be traced to the colonial cartographic principles which, driven by the colonial strategic imperatives had fixed particular ethnic identities with definite territories. This flawed policy has been further perpetuated by the post-colonial Indian state generating ethnic divisiveness with disastrous consequences for the

region and its people. However, rather than contesting this policy in principle, the ethno-nationalist leadership also have engaged themselves in a violent space-centric politics that is often informed by an overarching rhetoric of self-identity. In a historically multi-ethnic landscape as North-East, the emerging principle of recognising an identity only on the basis of its linkage with a particular territorial space is not only divisive in nature but also is diverted from the ground reality (Sharma, 2012).

Politics of Sixth Schedule and Ethno-exclusive policy in North-east India : The background

The term "Autonomy" is derived from two Greek words: 'auto' meaning 'self and 'nomos' meaning law or rule, that is, the right to make one's own laws is therefore the basic meaning of autonomy (Benedikter, 2009). Autonomy is a device to allow ethnic and other minority groups claiming a distinct identity to exercise direct control over affairs of special concern to them, while allowing the larger entity, those powers which cover common interests (Ghai, 2000). Autonomy based on the principles of minority rights, indigenous rights and right to self-determination is intended to give a community or a region, substantial powers of policy, administration and fiscal resources. It also aims to preserve and promote the traditional indigenous culture.

India has adopted the idea of granting autonomy to the ethnic minorities as relevant mechanisms in order to deal with growing ethnic uprising and to accommodate linguistic and cultural diversity. The Indian Polity, particularly in North-East India, has adopted the idea of granting

autonomy to the different marginalized indigenous tribal communities of North-east India in order to safeguard and maintain their distinct ethno-cultural identity. Indian polity has adopted the Constitutional Politico-administrative mechanism of Sixth Schedule as a policy of tribal development for the different marginalized tribal communities in the tribal-dominated North-Eastern region. North-East India, the homeland of more than 200 different tribal groups, have some special problems of their own. Article 244(2) of the Constitution of India provides for a Sixth Schedule, which is a unique administrative device for bringing socio-economic development along with the protection of their indigenous socio-cultural heritage of the tribes of North-east India only because it was assumed that these tribes have some special problems of their own. To tackle the problems of this unique area and safeguard the democratic traditions and cultural diversity of its people, the framers of the Constitution conceived of the instrument of tribal self-rule. This stands embodied in the Sixth Schedule of the Indian Constitution. The 6th Schedule of the Indian constitution is termed a contrivance embedded with the idea of decentralization from the existing state structure with certain autonomy provisions. The aim of this constitutional provision was to see that the ethnic aspirations of this part of the region are met and to integrate the region into the mainstream. The Sixth Schedule, a comprehensive innovation of the Constitution of India and is one of the important features of administration in the North-East India. The philosophy behind the Sixth Schedule of the Constitution is to preserve the democratic tradition, cultural diversity of North East and deals with the unique problems of the tribes of North-

East India by constitutionally mandating a special kind of autonomous governance structure. These autonomous structures of governance are entrusted with the twin task of protecting tribal tradition, culture and customs, and at the same moment undertaking development plans for them. The Sixth Schedule of the Constitution of India is instrumental in setting up of Autonomous Regional/District Councils in the four states of Assam, Meghalaya, Mizoram and Tripura. These provisions have been made in exercise of the enabling provisions given in Article 244(2) and 275(1) of the Constitution (Bhuyan, 2008).

The provisions of the Sixth Schedule of the Constitution of India were formulated basically to retain tribal customs, traditions and traditional administrative normal in the hills of North-East India. With the creation of the Bodoland Territorial Areas District (BTAD) exclusively for the Bodo ethnic group which is a major plain tribe belonging to Greater Indo-mongoloid stock and its inclusion within the Sixth Schedule of Constitution of India (which is essentially a plains tribal area) in 2003, the provision of Sixth Schedule comes down from hills to plains. This Constitutional Amendment provided for several special provision of Sixth Schedule which was granted mainly to the hill tribes in North-East India, but the politico-administrative device of Sixth Schedule inspired the movements for more autonomy under the 6th Schedule of the Constitution of India among the different marginalized plain tribal communities in North-East India as well as in Assam. Among them, the Bodos of Greater Indo-Mongoloid origin was prominent.

The Indian polity under article 244(2) of the Sixth Schedule of the Constitution of India has granted territorial autonomy to 10 major tribes in 4 states in North-East India and among which 3 are in the present recognised Assam (Sarmah, 2011). The Karbi Anglong Autonomous Council (KAAC) and the North Cachar Hills (Dima Hasao) Autonomous Council (DHAC) were created in 1952 under the provision of the 6th Schedule of the Constitution of India. In 1993 the Congress-led Government initiated the policies of ethno-exclusivity instead of maintaining an inclusive policy, by creating Bodoland Autonomous Council (BAC) followed by another six ethnic-based autonomous councils in 1995 under a State act. The creation of such ethno-exclusive councils in these ethnically mixed areas has generated inter-ethnic tensions, mistrust and inter-group rivalry among the ethnic groups, which needs serious and systematic academic attention to ensure true autonomy and democracy in the contemporary democratic landscape. Besides, in Assam, The Govt. has also granted ethnic autonomy in the form of non-Sixth Schedule autonomous councils to its 6 plain tribes such as: the Rabhas, the Tiwas, the Misings, the Deoris, the Sonowal Kacharis, and the Thengal Kacharis. These ethnic minorities are already struggling through their socio-political organization, for the demand of the 6th Schedule status to their councils, that is, the granting of territorial autonomy to these ethnic minorities. The constant assertion of these ethnic communities for territorial autonomy has also generated inter-ethnic tensions, mistrust, and inter-ethnic rivalry among the people. The groups which overlap each other and forms a mix population pattern in these areas, now, creates an unstable social condition. It has

been observed that it has been passing through a series of predicaments explicitly exemplified by competing ethno-nationalist dissents. Within the contemporary socio-political landscape, a series of identity mobilization and counter-mobilization also has been observed in these areas, which deepen the sense of self-identification and self-security in the region. The result has been cycles of mobilization and counter-mobilization which has eventually aggravated ethnic relations and has created inter-ethnic tensions and has generated inter-ethnic conflicts.

Politics of Sixth Schedule and Ethnic Conflict in North-East India: Assessing the B.T.A.D. Crisis in Assam.

In the name of Bodo Territorial Autonomy in the ethno-exclusive BTAD, a number of revenue villages have been included in which non-tribal as well as non-Bodo population is dominant and certain villages are inhabited by less than 50% Bodo people. Under the exclusive Bodo territorial council, the non-Bodos are depriving their basic civil, political rights as well as land rights. after all, the non-Bodos are feeling discrimination and deprivation in terms of rightful place and status and dignity in the entire BTAD. The movement for Greater Bodo autonomy as well as the demand for separate Bodoland state has created discontents among the non-Bodo people inhabiting in the BTAD and they have been facing a continuous threat to their lives, rights, property as well as the co-existence with the Bodo people in the BTAD. The emerging and continuous happening of massive violence and inter-ethnic turmoils between the Bodos and non-Bodos has clearly and seriously reflected this phenomenon.

The killing of innocent non-Bodo people by the Bodo militias with their illegal arms, continuous incidents of kidnapping, extortion of the non-Bodo people by the Bodo militia has become a serious issue to peace and human rights in the BTAD.

The so-called "Bodoland" consists of four lower Assam Districts (Kokrajhar, Baksa, Chirang and Udalguri) which together are known as Bodoland Territorial Autonomous Districts (BTAD) and are administered by the Bodoland Territorial Council (BTC) which came into existence on December 7, 2003 following a "Memorandum of Settlement" signed on 10 February, 2003 between Bodo Liberation Tiger Force (BLTF) and the Union and Assam State Government (Khan, 2012). BTAD is an autonomous region spread over 8795 sq. kms, with its own legislative body which is dominated by the Bodos although they constitute only 33% of the BTAD population. The Bodo militants were given huge funds to lay down arms and shun militancy but they never surrendered their sophisticated arms which are a root cause of the present and earlier violence by Bodo militants against Muslims, tribals and Adivasis who constitute 67% of the BTAD population. The non-Bodo majority of BTAD was never happy with this undemocratic and unconstitutional accord which provides uneven distribution of power and gave political supremacy to a minority at the expense of the vast majority of the area. At present there are 10 writ petition filed in the Guwahati High Court against this accord (Khan, 2012).

As the recent Bodoland movement has posed serious threat to the peaceful co-existence of the non-Bodos in terms of their lives, rights, property, security etc., the non-Bodo people have formed

Ana-Bodo Suraksha Samiti (Non-Bodo Protection Committee) and organized the non-Bodo people under this organizational banner and with other associated organizations such as – Sanmilita Janagoshtiya Sangram samiti (SJSS), and All Bodoland Minority Students' Union (ABMSU) and launched a massive movement against the movement of the Bodos in BTAD and they have submitted memorandums demanding to exclude more non-Bodos in BTAD and they have submitted memorandums demanding to exclude more non-Bodo dominated revenue villages from the purview of the BTAD, seizing of illegal arms operating in BTAD as well as demanding security of the lives, rights, lands and property of the non-Bodo people residing in the BTAD. It has been observed that the mobilization of the Bodos and the counter-mobilization of the non-Bodos in BTAD has created inter-ethnic tensions and generated conflicts and massive violence between the Bodos and non-Bodos in the BTAD and the recent inter-ethnic turmoil of BTAD has led to massive violence, problem of displacement, human rights violation, socio-political instability and the recent BTAD crisis on ethnic lines has transformed the entire BTAD a turmoil-zone. It has been observed that the conflict and violence between the Bodos and non-Bodos living in BTAD areas has been continuing ever since the Bodo movement started in 1987 (Deka, 2012).

The civil society and the state machinery should give serious attention to resolve the crisis with immediate effect in order to ensure and restore peace, human rights and inter-ethnic harmony and true democratic order in BTAD.

Conclusion :

The recent violence in the BTAD indicates the risks associated with the formation of exclusive ethnic homelands, especially in the North East, based on the demands of majority population of an ethnic group inhabiting a particular geographical area. One of the negative fallouts of the present situation in the BTAD areas has been the idea of an exclusive 'ethnic territorial homeland'. The colonial cartographic principle adopted by the post-colonial Indian state to grant ethnic autonomy and to provide and fix certain territory to certain major tribal groups only considering their dominant and majority population pattern which ultimately ignores the existence of the substantial portion of the non-tribal groups as well as other ethnic communities. The non-bodos feels and complains that this ethno-territoriality curtails and undermines the constitutional rights of the non-tribals as well as other ethnic communities residing within these autonomous entities. The ethno-exclusive BTAD, has failed to provide security and justice to people other than the Bodos, whose lives were under severe threat as well as the uneven distribution of power for the non-Bodos in the politico-administrative setup of BTAD creates discontents among the non-Bodos in the politico-administrative setup of BTAD. As a result of the Bodo movement for greater autonomy which extends to separate state demand and the counter-movement of the non-Bodos have witnessed a series of conflict and violence in BTAD between the Bodos and the non-Bodos since the last two decades creating death, destruction and displacement. In 2008, Bodo-Bengali Muslim violence has left 100 people dead, while 2000,000 more were displaced in BTAD and again the violence in BTAD in July and August 2012 claimed 96 lives and displaced more than 400,000 people till September 11,

2012. This conflict dynamics in BTAD has necessitated an urgent re-formulation and de-territorialization of the ethno-exclusive BTAD to an inclusive entity to ensure and restore peace, human rights and true democracy in BTAD of Assam.

References :

- Baruah, Apurba K., "Communities and Democracy: A North-Eastern Perspective", in (ed.), North-East India Studies, Shillong, Vol. no. 1, June, 2001, pp. 13-10.
- Bhuyan, K. (2008), "Sixth Schedule in North-East India", DVS Publishers, Panbazar, Guwahati-1, Pp.-8-10
- Deka, Arup Kr., "Understanding Conflict in BTAD of Assam," in Mainstream, Vol L, No 37, September 1, 2012.
- Hiranya Saikia, "Ethno-exclusive politics affecting State", in The Assam Tribune, September 5, Saturday, 2012, Guwahati, P.6
- Khan, Zafarul Islam, "The Current Crisis in BTAD", in The Milli Gazette, 2012, 16-30 September, New Delhi, P.7
- Misra, Udayan, and Tilottama Misra, "Movements for Autonomy in India's North-east"—Tilottama Misra and Udayan Misra, in T.V. Sathyamurthy (ed.), "Region, religion, Caste, Gender, and Culture in Contemporary India" New Delhi, Oxford University Press, 2000.
- Sarmah, Jayanta Krishna, "An alternative formulation for Autonomous Councils in Assam" in Economic and Political weekly, 27th August, 2011, Vol-XLVI No. 35, P-23
- Sharma, Chandan Kr., "The State and the Ethnicisation of Space in Northeast India" in 'Shifting Terrain: Conflict Dynamics in North East India' Eds. N. G. Mahanta and D. Gogoi. DVS Publishers, Guwahati/Delhi.2012.

Invisible Information Resource and its Importance in 21st Century

Merina Ahmed

Librarian

Meriahm543@gmail.com

Today information is a key factor for the creation of a Knowledge society. Information is itself a commodity or a resource which is available either in visible form (Print) and also in invisible form (e-resources). We all are acquainted with the printed information resources like Books, Journals, etc but due to advancement in ICT (Information and Communication Technology), there is tremendous growth of invisible resources. With the emergence of IT and internet the collection development trends has been changed from traditional to internet / web technology. Digital technology has made more easy and comfortable to apply. Nevertheless, academic libraries can maintain their place by deriving an access point to both print and electronic resources.

What is Invisible Information Resource

Invisible information resource is the knowledge sources that are available in digital form commonly known as e-resources, web-resources, online e-resources. E-resources are of different types like e-books, e-Journals, e-Magazines, e-Maps, e-Thesis and Dissertations etc. The e-

resources are categorized under invisible nature due to absence of its physical presence in the open environment. To make these invisible resources there will be need of closed environment which we call in the language of IT as Computer Technology and also the Network Technology. 21st century brings a giant revolution in the addition of invisible e-resources. Users of invisible e-resources should have some knowledge of computer literacy along with the knowledge of Information literacy to have smooth access.

Library and Information centers have been re-designed and re-identified its nomenclature and services due to the growing numbers of the e-resources every day. Now, the Libraries are named as Knowledge Resource Centre, Knowledge repository, e-library, digital library and so on.

Importance of E-Resources in Colleges

Colleges are the places which provides an opportunity to a student to start their higher education carrier. In higher education, users fraternity

should know the recent development across the world related to his/her field of interest. Also, e-resources are increasing day by day and it is important for every academic fraternity of a College like faculties, researchers, students to know how to access these e-resources. E resource are very popular and important due to its easily accessible, multiple access possible, functionality, speedy, facility of multiple copying, less cost etc in nature. Web based electronic resources have become most popular tools in academic libraries and consortium based e

resources are subscribed by most of the academic libraries to meet the thrust of the users.

Who can use N-LIST

Faculty members, staff and students of the concerned Colleges are entitled to use the e-resources available under N-List. One of the important condition to access these resources is that one must have an email ID and the same should be submitted to the Librarian of the concerned colleges. In return, Librarian will issue a Username and Password. Users can access these resources even from their home provided there should have an Internet connection.

Electronics Books

Sr. No.	E-resources / Publishers of Electronics Books	Publishing Country	No. of Books
1	Oxford Scholarship Online	UK	1402
2	Mylibrary – McGraw Hill ebok.	USA	1124
3	Hindustan e-Book	INDIA	65
4	ISAES E-Book	INDIA	382
5	Sage Publications e-Book	UK	1000
6	Springer e-Book	Germany	2300
7	Taylor & Francis R-Book	UK	1800
8	Cambridge University Press	UK	1800
9	EBSCO Host Net Library	USA	936
10	Net Library Open Access	USA	3500
11	Ebrary	USA	83024
	Total		97,300+

E-Resources available for the Colleges

N-List (national Library and information Services Infrastructure for scholarly content) is an online digital Library which is formally launched on 4th May, 2010. Which consists of 6000+ e-journals and 97,300+ e-books. All these resources are subscribed by INFLIBNET

(Information and Library Network) for the Colleges of India which is under 2F/12 B section of UGC Act. Details of e-resources accessible (<http://nlist.inflibnet.ac.in/>) are as follows :

How to access N-LIST

For accessing the e-resources one must visit the webpage <http://nlist.inflibnet.ac.in>. Here User will

find the "Member Login" option where they have to enter the username and password issued to them. After successful log-in users can search their desired resources by title, authors name, publishers. etc. But one important thing users should remember that they should not continuously download all the articles of complete Journal and also no any separate internet downloading software should be used since it is against the policy of the Publishers and if you violates it then your Id will be blocked for further accessing.

As on 1st July, 2013, a total number of 3,357 colleges have registered themselves with the N-LIST Project including 3,055 Govt. / Govt.-aided as well as non-aided colleges. Total no. of registered users have grown to 4,84,99. Nabajyoti College Library, Kalgachia has recently taken the step to join in the N-LIST programme so that students, staff and faculty members of the college will be highly benefited.

Conclusion

Today our country has given much more importance in the field of innovation and research. But innovation and research which is a kind of knowledge cannot be generated automatically unless one does not get the right opportunity to access the source of information. Technology is a boon in the 21st century for those who took its best advantage and those who are thirsty for information. Commenting on the advantages of electronic resources, Dadzie (2007) writes that electronic resources are invaluable research tools that complement the print-based resources in a traditional library setting. Their advantages, according to her include: access to information that might be restricted to the user due to geographical location or finances, access to more current information, and provision of extensive links to additional resources related contents.

⇒ প্রতিশোধৰ আনন্দ স্থায়ী হয় মাত্ৰ এদিন, ক্ষমাৰ গৌৰৱ যুগমীয়া।

— থিৰ ভাল্লোৰ।

⇒ শ্ৰম মূলতঃ বিমূৰ্ত আনন্দ, জীৱন হৈ পৰে পৰম বৰ্মণীয়,
শ্ৰম যেতিয়া মাথোঁ কৰ্তব্য, জীৱন হৈ পৰে দাসত্ব।

—গৰ্কী।



আমাৰ গৌৰৱ
ৰাষ্ট্ৰীয় ভলীবল খেলুৱৈ (জুনিয়ৰ)
পঞ্চম ষাণ্মাসিক বিজ্ঞান শাখাৰ ছাত্ৰ
হাইনুৰ ইছলাম চৌধুৰী



প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় ৰাণাৰ্চ-আপৰ সৈতে
মিষ্টাৰ নৱভ্ৰেজ্যাতি ইনডামামুল হক

ADMINISTRATIVE BUILDING



অধ্যক্ষ ড॰ ছাহজাহান আলী আহমেদ মহোদয় আৰু এচোছিংয়েট এন.চি.চি. অফিচাৰ
মাছুদ হাছান সম্বন্ধিত মহাবিদ্যালয়ৰ এন.চি.চি. কেডাৰ সকল ।

৪৪ তম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিশেষ মূহূৰ্ত্ত সমূহ



৪৪তম মহা বিদ্যালয় সপ্তাহ উদযাপনৰ পতাকা উত্তোলনৰ মূহূৰ্ত্ত



পতাকা উত্তোলনৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকল



ছহীদ বেদীত মাল্যপৰ্ণ



মুকলি সভাত মুখ্য অতিথি সম্বন্ধিত শ্ৰদ্ধাৰ অতিথি সকল



আদৰণি নৃত্যৰত অৱস্থাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী



আদৰণি নৃত্যৰত অৱস্থাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী



মুখ্য অতিথি শ্ৰীযুত চন্দন কুমাৰ দেব
ভূমি সংৰক্ষণ আৰু জলনিধন মন্ত্ৰী, অসম



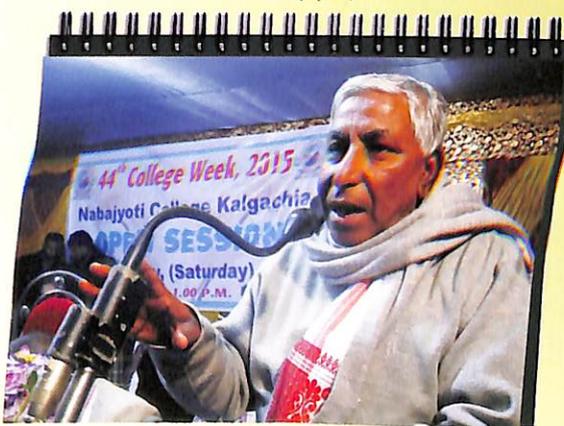
আমন্ত্ৰিত অতিথি আব্দুল খালেক
প্ৰাক্তন বিধায়ক, জনীয়া সমষ্টি



আমন্ত্ৰিত অতিথি কুলবৰ্জনে ডেকা, অধ্যক্ষ
ডায়েট, হাউলী



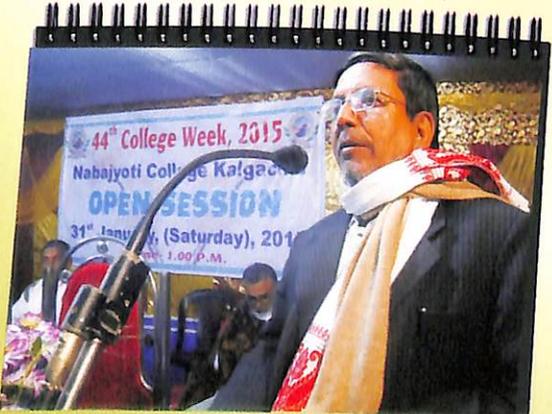
আমন্ত্ৰিত অতিথি ড० ছি.এম. আলী
প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ, এম.কে. কলেজ, চেঙা



আমন্ত্ৰিত অতিথি এম. মোজাম্মেল হুছাইন
প্ৰাক্তন ভাবপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয়



আমন্ত্ৰিত অতিথি দেলুৱাৰ হুছাইন
প্ৰাক্তন সঞ্চালক উচ্চ শিক্ষা, অসম



আমন্ত্ৰিত অতিথি আব্দুল কাদের



Role of Self-Help Groups towards Women Empowerment

Dr. Imrul Hussain
Assistant Professor
Department of Arabic

Introduction:

Women have an important role in the economic system. Because men and women are equally important for a better economy. If the level of development of men is far from women then the society is not a developed society. For economic empowerment of rural women, some necessary steps are essential like awareness of entrepreneurship through Self-Help Groups, education and training facilities about small savings through SHGs, potential role of SHGs in handloom etc are important.

Men and women are two sides of a coin. Without the development of women, only men cannot develop a society. They must have empowerment to solve the various society. Gender development means equal development of both men and women in a society. So, it is the most important criteria to get a develop society.

SHGs are the best way for small savings in the rural areas. Through SHGs mainly women can help themselves for self employment through banking credit facilities. The SHGs methodology is the best approach for reaching out to the rural poor women and organizing them to GHGs. The socio economic condition of the rural people can be uplifted through small saving and investment.

Economic Development of rural areas means importance in economic standard of the people living in the villages and small towns. The rural people do not have adequate income to maintain their livelihood. Due to low per-capita income they cannot save money and thus their living standard is very low. The main cause of low level of economic development is the lack of capital. To get adequate capital from banks rural people should try to go to the small savings through SHG's, specially, the involvement of women in SHGs is very much important for rural economic development areas.

Objectives:

The main objectives of the paper are as follows:

- To study the role of women and Self-Help Groups in rural economic development areas.
- To assess the impact of SHGs at grass root level and to consider SHGs as a model of Women empowerment.
- To study the economic condition of the women.
- To study the problems of women.
- To draw a meaningful conclusion based on the findings of the study.

Research Design and methodology:

The methodology of research for preparation of this paper may be categorized into two parts Viz, methodology applied for descriptive analysis about SHGs and methodology applied for its impact on empowerment. The paper is written with the help of books and journals. Data has been collected from primary and secondary sources.

Economic condition of women:

The proportion of women workers is higher in agriculture than in other sectors of the economy. Special programme for women like development of women and children in rural areas has been started for raising the economic and social status of rural women. Any programme for upliftment of rural women must aim at raising levels of employment and income. In this case the primary objectives must be to raise the economic efficiency and empowerment of rural women. This is a growing realization that rural women are under-estimated and discriminated in all walks of life despite their substantial contribution to the local economy and also in the national economy.

Problems of Women:

The major problems of women are as follows-

- Most of the females are still illiterate.
- Early marriage
- Most women are economically dependent.
- Women are neglected in the society.

Credit and Economy Empowerment for rural women:

Proper credit facilities can bring economic empowerment of rural women where they are able to produce something for their livelihood and they can enjoy sound economic position. Women have been deprived of their economic status especially in rural areas. The empowerment of women and improvement of their status and economic role needs

to be integrated into economic development programme. Rural women especially those belonging to the weaker sections of the society have limited access to resources on employment opportunities and minimum consumption needs.

The members of Self-Helps Groups can create employment opportunity and take up economic activities like establishment of small industries and village industries. The member of Self-Help Groups can involve themselves in production of handloom unit, food processing industry, farming animal and husbandry etc. Self-Help Groups can generate employment for the rural poor women to earn livelihood with economic empowerment. Self-Help Groups undertake entrepreneurial activities at smaller level with minimum capital requirements. Women and Self-Help Groups have the potential role to develop the socio economic condition of the rural economy. In order to avoid credit system the formation of Self-Help Groups for rural unemployed women would ensure the best satisfaction of the poor in a credit programme. The membership in a *group activity gives them a feeling of co-operation and protection.* The approach towards poverty alleviation is based on the forming of Self-Help Groups at the grass root level. Self-Helps Groups help to -

- Improve savings habit of the poor members.
- Group savings of the poor can demonstrate the strength of unity of members.
- Savings can cover the individual's risk against normal business risk.

Conclusion:

From the above discussion it is clear that the women can come forward through Self-Help Groups to get economic empowerment in the society. Specially, the poor women in the rural areas of Assam can involve in small savings through Self-Help Groups. Banking facilities and rural credit can

enrich their livelihood and to increase per-capita income which is very important for the economy of Assam. Self-Help Groups (SHG) are a prominent model of microfinance (MF). It becomes an empowering tool for women, especially for rural women. A group of people, ranging from 10 to 20, formed a Self-Help Group with the basic principle of "savings first, then borrowing", for their mutual helps, succeeded in bringing a movement in society, especially among the poor, where women occupied the lions share.

Self-Help Groups is the best way for small savings in the rural areas. To form a Self-Help Group the number of members must not be less than ten members and must not be more than twenty members. They must be from low income group. Through Self-Help Groups mainly the women can help themselves for self-employment through banking credit facilities. The Self-Help group is the best approach for reaching out to the rural poor women and organizing them for small savings. Economic development of the rural areas means the improvement in the economic standard of the people living in small towns. *Specially, the involvement of women in Self-help groups is very much important for rural eco-*

economic development.

References:

1. Biju, M.R. : Women's Empowerment, Mittal Publications, New Delhi, India, 2006
2. Dr.Setty, E.D. : Effective Strategies for rural Development, Akansha Publishing House, New Delhi-110002(India).2008.
3. Panda, R.K. : Emerging Issues of Rural Credit, 1st edn., New Delhi, APH Publishing Corporation. 2005.
4. Dwarakanath H.D. : 'Rural Credit and Women; Self-Help Groups', Kurukshetra, Vol. 51, No. 1, P -10. 2002.
5. Nayran, Deepa : Empowerment and poverty Reduction: A Sourcebook. World, Bank, Washington, DC. 2002.



Student and Time Management

Mir Abdur Rahim
B. A. 6th Semester.

Proper use of time is most essential for students' life

Students' life is a very important part of human life. Student life is that part of life which is spent for receiving education and training for future life. It is most important period of our life, which is called as seed time. What we sow now, we reap in future. So in this period we should try to receive the best, excellent and accurate knowledge by proper use of time. Time and tide wait for none, so the value of time is great for all. We can regain our lost money and health but lost time is gone forever. Time never comes back. Time is very valuable for students life. So, we must properly use time by doing our studies attentively. The secret of success in students life is the good use of time. If we make the right use of time we can become great. Our life is very short and we have many things to do during this short life by good use of time.

We the students community should do the right things at the right moment. We must not spend a single minute in vain or in doing bad work. In students' life by making the right use of time we can improve ourselves and do good to our nation. If we never waste time we shall never be in want

of time. We shall find plenty of time to do all that we have to do. If we don't know the value of time, our lives will become miserable. Many students spend their time in vain and do not find time for their study and to do good works for the nation.

According to educationists first and foremost duty of a student is to study. Besides study a student has several duties to do. His first duty is to obey his parents, guardians and teachers. It is the moral duty to respect all those who are older than ourselves. In student life our character must be good. If we are men of character, people will love us. A man of bad character can't become a great man. A student should prepare his daily lesson and carefully listen to what his teachers say. We can not always judge what is right and what is wrong. So, a student must always follow the advice of his parents and teachers. A student should be industrious and persevering. Diligence is the mother of good luck, without diligence one can't succeed in life. If a student fails once, he must try again and again.

A student should do everything in due time. He must be regular and punctual. Time does not wait for us. So, we must know the value of time and

we should be amiable and gentle and must try to help our friends, relatives, neighbours and people in distress as much as possible. A student's aim in life should be to make himself as a good and perfect citizen. Because students of today are citizens of tomorrow. We must cultivate all good qualities and try to make all round improvement and development of our life. If a student does his duty by making good use of time, he will be happy and prosperous in his future life. Otherwise not.

Our happiness depends upon the proper use of time. Life is very short and time is long. All great men make proper use of their time. If we wish to be great and famous and do something for the welfare of the nation we should make the right use of time. So we, the students should

always be alert and do something useful and never waste a single moment of our life.

A student's duties and activities are shown as below—all the students should try to remember it and apply to their real life—

STUDENT

- S = Study with deep attention
- T = Truthful in any circumstances
- U = Unity with all
- D = Duty perform seriously
- E = Eager to know everything
- N = Nature should be good
- T = Temper should be positive

- ⇒ অসমৰ প্ৰথম ৰাজ্যপাল কোন আছিল? — ছাৰ আকবৰ হাইদৰি।
- ⇒ ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতটো কিমান সময়ৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে? — ৫২ ছেকেণ্ডৰ ভিতৰত।

College Week & Its Impact on Students

Mustaq Ahmed
B.Sc. 6th Sem (Botany Major)

Along with our study, sports and other activities are of immense important. In college week, different types of valuabe events are provided to student for their beneficial purpose by which the knowledge increases. Without performing sports and other activities, our life is incomplete. So, our life will be completed when we will perform other knowledge gaining activities along with our study. We know that through the sports, friendship-bond between students become strong and also the teacher student relationship become perfect. Among us various talents are present which we can not learn without watching their performance in the events.

In the college week erveryone gets a chance to show his/her talent. In the college week we have events like sports, quiz, singing and debate competition which are the sources to gain knowledge. By watching others talent we should also be motivated to try our best.

College Week is one of the important factors which is often very important to grow our life in a better way. Hence, every one should try to participate in various events of college week for bright future. A college week also teaches us the perfect meaning of discipline. Discipline makes our life better.

Lastly college week is inseparable part of education and hence, we should never miss it.

College Week : A Bliss for Students

Rohul Amin SK.
B.Sc. 2nd Semister
(Physics Major)

College week is held to give enjoyment and to know the different activities of the student. Like other colleges our college also follows the same thing. It is the 44th college week of our Nabajyoti College. Our college along with the education, also gives importance to games and sports.

Our college week includes the activites like Ludu, Chess, Badminton, Cricket, Football, Valleyball, Long Jump, High Jump, Marathan Race, Carrom etc. Song competition, Dance competition, Bride (Koina) competition, Groom (Dora) competition, Candle Lightening, Hari Bhanga (Andharchur Bhanga) etc. are also some major attraction of College Week of Nabajyoti College, Kalgachia. Our college gives importance in activities like- Debate, Quiz, Myme, Drama, Extempore speech, Art Competition, Science and Cultural Exhibition, Literal competition (Poetry and Story writing and recitation) which help the students in various ways. To be a complete man we must know the importance of games and sports along with education.

Games and sports help us in many ways. It help us to know the importance of Discipline and to keep good health. There is a proverb that- Health is Wealth. To maintain good health we should follow the saying- Early to Bed, Early to Rise, Makes a man, Healthy Wealthy and Wise.

Teachers also help us to know about the games & sports along with routine education. On the last day of college week prize distribution ceremony takes place.

On the prize day of our college week our local MLA and different distinguished person are invited as the Chief Guest and Guest of Honour. They deliver valuable speech for the students.

We really enjoy much in the college week. Our enjoyment knew no bounds. Through College Week we became familiar with many other unknown friends. It brings strong bond among the friends. I am very happy as our college give much importance in sports and games besides education.

The Earth

Rezaul Karim Ahmed
B.Sc 2nd Semester
(Chemistry Major)

The earth is the third of the eight planets that orbits the Sun. It is the largest and the densest rocky planet, and the only one known to support life. About 70 per cent of the earth surface is covered with water, which is not found in liquid form on the surface of any other planet. These are four main layers the inner core, the outer core, the mantle and the crust. At the heart of the planet the solid inner core has a temperature of about $6,600^{\circ}\text{C}$. The heat from this inner core causes material in the molten outer core and mantle to circulate in convection currents. It is through that these convection current generate the Earth's magnetic field, which extends into space as the magneto sphere. The Earth's atmosphere helps screen out some of the harmful radiation from the sun, stops most meteoroids from reaching the planet's surface and traps enough heat to prevent extremes of cold. The earth has one natural satellite, the Moon, which is formed when a huge asteroid inspected Earth.

Best Groups & Participants of the 44th College week



Best Athletic



Volley Champion



Champion Football Team



Champion Cricket Team



Best Exhibition Team



Best Male Singer



Best Bride



Best Groom

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন শিতানত পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিযোগী সকল



শ্ৰেষ্ঠ মাৰাথান প্ৰতিযোগী



শ্ৰেষ্ঠ কুইজ প্ৰতিযোগী



বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক



আকস্মিক বক্তৃতাৰ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিযোগী



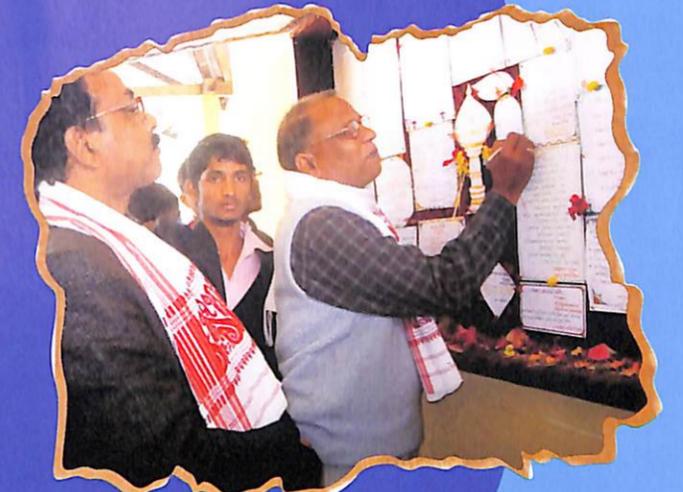
শ্ৰেষ্ঠ তৰ্কিক



শ্ৰেষ্ঠ চিত্ৰকাৰ



আইডল কৰ্মশালা



কাব্য তপস্বী এম. আকবৰ হুছাইনৰ দ্বাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা উন্মোচন



উপাধ্যক্ষ তথা অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ঘনশ্যাম ভৰালী দেৱৰ বিদায় সম্ভাষণৰ এটি মূহূৰ্ত



নৱাগত আদৰ্শ সভাৰ এটি মূহূৰ্ত



অসম হাই মাদ্ৰাছা চূড়ান্ত পৰীক্ষাত তৃতীয় স্থান প্ৰাপ্ত ছফিউৰ বহমানক সম্বৰ্ধনা জনোৱা অৱস্থাত অধ্যক্ষৰ সৈতে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাপুৰু সকল



ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ ৰংমেলাৰ শ্ৰেষ্ঠ চিত্ৰকাৰ আলী আহদেক সম্বৰ্ধনা জনোৱাৰ এটি মূহূৰ্ত



UGC Team Visit



Gauhati University Team Visit



Circle Officer Inspecting Library Construction



Inspection by University Team



Entrepreneurship Awareness Camp



Learners Meet, IDOL Study Center

You Are The One I Want

Sanuwar Hussain
B.A 4th Semister

I want nothing; but you!
I was in a darkened world.
But only you
Who rescued myself from that hellish world.
I want to forget you
But I don't,
It is because
Your emptiness pierces my heart.
Sometimes I think It is nothing
Only a melody love,
Again my memory remind
Nothing; It is you : Who breath me.
Past honey memory recall me;
That when I have made mad,
My heart want enjoying with you
So, I say
Don't leave me alone
Because only to you I live,
Don't leave me alone in this desert
Don't leave me alone.

Remembering You

Fazlul Karim
T.D.C. 4th Semister

Oh! Soon I sit in the world of thought
I feel you, I find you
I can touch you like my heart.
Unlike the world, I get
Sunshine in your presence
The power in hand to rule over the world.
No force can defeat me
If you get on with me hand in hand
I can challenge them whatever they are.
Without you, I can't imagine
My world full of shower.
With you begins my day and hour.
Will you please be with me forever???

Await

Safiqul Islam
T.D.C. 2nd Semister

Wait..... Wait..... Wait.....!
Irritate me, feel bore
But in spite of it, desirous
for a sweet 'wait', why?!

I wait for her arrived, solitude,
When stay farway leaving me alone.
I wait for the spring.
to enjoy cuckoo's lovely song.

I wait for the teacher, when
My classmate make noise
I wait for the day, spreading
My witty snese to social foolish.

Wait..... Wait..... Wait.....!

My Love

Anower Hussain
B.A. 6th Semister

Day by Day
Night by Night
Kiss by Kiss
Touch by Touch
Step by Step
I feel your love

A love so incomprehensible
So vivid
So unique
So, wild, that not even the seigniorial
God could control
A passion so deep
A need so necessary
A want so strong

The universe would not handle

I love you today
I'll Love you Tomorrow
I'll Love you forever
I love you my sweet baby

Live

Rezia Sultana
B.A. 2nd Semister

Alas!
What a life is!
As if like a bend-path
Sometimes it brings to our life lamentation
Sometimes it brings smiles
Sometimes it brings wealth
Sometimes it brings challenge
Some people destroy their lives
Having taken of illness
Somebody ~~destroy his life.~~
having fallen in love.
Some people sacrifice their lives
For their ~~country~~
Somebody loses his soul
Due to prilled of wealths
Somebody dies
Smilingly
Somebody loses his life
Unknowingly
The world is ruined in this way
Alas!
How illfated our life is!

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই সেই সকলব্যক্তিলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ, যি সকল ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগ আৰু কষ্টৰ বিনিময়ত পশ্চিম বৰপেটা আৰু পূব অভয়াপুৰীত অৱস্থিত কলগাছিয়াৰ দৰে এক পিছ পৰা আৰু শিক্ষা-দীক্ষাত অনগ্রসৰ ঠাইত জ্ঞানৰ জ্যোতি বিলাবলৈ ১৯৭১ ইং চনতেই স্থাপন কৰিছিল নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আৰু ইয়াত অধ্যয়ন কৰিবলৈ পাই নিজকে ধন্য মানিছোঁ। যিসকল ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগ আৰু পৰিশ্ৰমৰ বিনিময়ত এইখন মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে সেই সকল ব্যক্তিলৈ থাকিল মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু তেওঁলোকৰ ভিতৰত যিসকল জীয়াই আছে তেখেত সকলৰ মঙ্গল কামনা কৰিছোঁ আৰু যিসকল আমাক এৰি পৰলোকলৈ গুচি গৈছে তেওঁলোকৰ বিদেহী আত্মাৰ চিৰ শান্তি কামনা কৰিছোঁ। কলগাছিয়াবাসীৰ হিয়াৰ আমঠু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ে জন্ম লগৰে পৰা জ্ঞানৰ পোহৰেৰে অঞ্চলটোক উজলাই তোলাৰ লগতে আৰ্থিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক আদি বিভিন্ন দিশত প্ৰভূত অৰিহনা যোগাই যুগান্তকাৰী পৰিবৰ্তন আনিবলৈ সক্ষম হৈছে।

৪৪ বছৰৰ গঢ়িমাৰে প্ৰজ্বলিত মহাবিদ্যালয়খনৰ মূল চালিকা শক্তি হৈছে ছাত্ৰ সমাজ। এই ছাত্ৰ সমাজৰ মুখ্য দায়িত্বৰ সৈতে জড়িত হৈ পৰিব পৰাটো যথার্থতেই এক সৌৰৱৰ বিষয়। এই সৌৰৱৰ বিষয়টো কঢ়িয়াই আনে এক আনন্দৰ ফলুধাৰা আৰু কম কৰকৈ অদম্য স্পৃহা।

বিশ্বায়নৰ এই যুগত আমি নিজকে খাপ খুৱাব পৰাকৈ মহাবিদ্যালয়খনত যথেষ্ট সমল আছে যদিও শ্ৰেণী কোঠাৰ ডেকা-বেঞ্চ, বিশুদ্ধ খোৱা পানী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰ্যাপ্ত আবাস গৃহ, সাংস্কৃতিক উন্নয়ন, নতুন পাঠ্যক্ৰম প্ৰৱৰ্তন, বিজ্ঞানগাৰলৈ সঁজুলি যোগান, পুথি ভঁৰালৰ উন্নয়ন, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ নিৰ্মাণ, মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত পকী বেৰ নিৰ্মাণ, মহাবিদ্যালয়ৰ ভূমিক সমতল ভূমিলৈ পৰিবৰ্তন আদি সমস্যা সমূহৰ সমাধান অতীব প্ৰয়োজন।

অৱশ্যে এইবেলি মোৰ কাৰ্যকালত অসম চৰকাৰৰ বিভাগীয় দায়িত্বত থকা মন্ত্ৰী মাননীয় ৰকিবুল হুছেইনক আমন্ত্ৰণ কৰি আনি মহাবিদ্যালয়ৰ চাৰি বেৰৰ লগতে আন আন সমস্যাবোৰৰ বিষয়ে অৱগত কৰাই সমস্যাৰ সমাধানৰ বাবে লিখিত আবেদন কৰিছোঁ। তদুপৰি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উদ্‌যাপনৰ সময়ত মুকলি সভাৰ দিনা মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত

চন্দন কুমাৰ সৰকাৰ আৰু সংসদীয় সচিব শুকুৰ আলী আহমেদক সভাৰ মুখ্য অতিথি হিচাপে আমন্ত্ৰণ কৰা হয়। মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত চন্দন কুমাৰ সৰকাৰে সভাত যথা সময়ত উপস্থিত থকাত মই সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন পাঠ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ বিষয়ে অৱগত কৰাও আৰু যিবোৰ সমস্যা আছে তাৰ স্থায়ী সমাধানৰ বাবে কৰবোৰে অনুৰোধ জনাও। ভাষণত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কয় যে, অনতি পলমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিশুদ্ধ খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা কৰি দিম। তাৰ বাবে মই নৈথে আনন্দিত হৈ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত চন্দন কুমাৰ সৰকাৰক আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত হৈ যোৱা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ লগতে আন আন সভা সফলতাৰে পালন কৰা হয়। এইবোৰত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ যোগদান শলাগিবলগীয়া। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ছাত্ৰ একতা সভাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক মহোদয় প্ৰমুখ্যে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী বৃন্দ, ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়া আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক মই ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনক সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সংশ্লিষ্ট সকলোৰে ওচৰত কৃতজ্ঞ থাকিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সময় ছোৱাত বহু ব্যক্তি, প্ৰতিষ্ঠানে মোক প্ৰভূত উৎসাহ উদ্দীপনা আগবঢ়ালে। তেওঁলোকৰ প্ৰতি মই মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা নিবেদিলোঁ। নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ওপৰতেই বৃহত্তৰ কলগাছিয়া অঞ্চলৰ শিক্ষা, ভাষা, সংস্কৃতি, অৰ্থনীতি আৰু সামাজিক ধ্যান-ধাৰণাৰে ভাৰি কালৰ ইতিহাসে পোখা মেলিব। আহক অনাগত দিনবোৰত আমি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়খনক এক নতুন ৰূপেৰে সজাই নৱ-প্ৰজন্মক উপহাৰ দিও।

“জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া
জয়তু অসম।”

ধন্যবাদেৰে-
জাহিদুল ইছলাম
সাধাৰণ সম্পাদক,
ছাত্ৰ একতা সভা
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ, অধ্যাপক আৰু অধ্যাপিকা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যি সকল মহান ব্যক্তিৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাৰ ফলত আমাৰ এই মহাবিদ্যালয়খন গঢ়ি উঠিছে সেই মহান ব্যক্তিৰ ভিতৰত জীয়াই থকা সকললৈ অশেষ ধন্যবাদ জনালোঁ লগতে আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰ বিদায় লোৱা সকলৰ আত্মাৰ চিৰ শান্তি কামনা কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ আৰম্ভণিতেই শ্বহীদ বেদীত মাল্যপৰ্ণ কাৰ্য্য হাতত লৈছিলোঁ। বিগত বছৰবোৰৰ দৰে এই বছৰো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উলহ মালহেৰে উদ্‌যাপিত হৈ যায়।

নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক আনুষ্ঠানিক ভাৱে আদৰি লোৱাৰ মানসেৰে এইবাৰ এদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে নৱাগত আদৰণি সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

২০১৪-২০১৫ ইং বছৰৰ বাবে নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীৰ মহামূল্যবান ভোটত মই নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা হব পাৰিছোঁ তেওঁলোকলৈ আন্তৰিক অভিনন্দন জনাইছোঁ।

মোৰ এই কাৰ্যকালত সকলো ফালৰ পৰা সু-পৰামৰ্শ আৰু সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ ড° ছাহজাহান আলী আহমেদ মহোদয়, ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক ড° ছোৰমান আলীৰ লগতে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ লগতে সকলো পূজনীয় শিক্ষাগুৰুলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা প্ৰণাম তথা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। সকলো ক্ষেত্ৰত মোক সু-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্য, সদস্য৷ সকললৈও মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত আমাৰ গৌৰৱ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যত উন্নতি কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা তুল-ত্ৰুটিৰ মার্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ ইমানতে সামৰিছোঁ।

জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

ধন্যবাদেৰে-
বেগম বেজিনা
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা,
ছাত্ৰ একতা সভা
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



জয় জয়তে নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী তথা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপক, অধ্যাপিকা মহোদয় আৰু কৰ্মচাৰী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত কিমান দূৰ সফলতা লাভ কৰিব পাৰিছোঁ সেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল আৰু শিক্ষাগুৰুসকলৰ বিচাৰ্য্য। কিন্তু মোৰ ফালৰ পৰা চেষ্টাৰ ত্ৰুটি কৰা নাছিলোঁ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জিমখানা আগতকৈ বহুগুণে উন্নত হৈছে। তথাপি আমাৰ জিম খানাত আন্তৰ্জাতিক সঁজুলিৰ অভাৱ। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষক উপযুক্ত ব্যৱস্থা লবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত কৰা খেলসমূহ হ'ল- পাঞ্জা, দেহশ্ৰী, ভাৰত্তোলন আদি। এই প্ৰতিযোগিতাসমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশ গ্ৰহণ আছিল উৎসাহজনক। 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' উপলক্ষে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত মোক সহায় আৰু পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ বাবে তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক আব্দুল খালেদ মহোদয়লৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ; লগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন ধৰণে সহায় কৰা বন্ধু-বান্ধৱী ও শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকলক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ। তেখেত সকলৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত আমাৰ গৌৰৱ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যত উন্নতি কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা তুল-ত্ৰুটিৰ মার্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ ইমানতে সামৰিছোঁ।

জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়।

জয় আই অসম।

ধন্যবাদেৰে-
আমিৰুল ইছলাম
সম্পাদক, শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ
ছাত্ৰ একতা সভা
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

তর্ক আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ, অধ্যাপক আৰু অধ্যাপিকা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যি সকল মহান ব্যক্তিৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাৰ ফলত আমাৰ এই মহাবিদ্যালয়খন গঢ়ি উঠিছে সেই মহান ব্যক্তিৰ ভিতৰত জীয়াই থকা সকলক অশেষ ধন্যবাদ জনালোঁ লগতে আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰ বিদায় লোৱা সকলৰ আত্মাৰ চিৰ শান্তি কামনা কৰিলোঁ।

যিসকল বন্ধু-বান্ধৱী, দাদা-বাইদেউ, ভাইটি-ভণ্টিৰ অশেষ প্ৰচেষ্টাৰ ফলত নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰ্ক আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ সম্পাদকৰ পদ অলংকৃত কৰিব পাৰিছোঁ তেওঁলোকলৈ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। বিভিন্ন ধৰণে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক আৰু অধ্যাপিকা সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ তৰ্ক আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈ যায়, ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰি পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাৰ ওপৰিও ব্যক্তিত্ব অৰ্জন কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ হিয়াভৰা অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ। এই বেলিও যথেষ্ট সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তৰ্ক আৰু সুকুমাৰ কলাৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰে।

মোৰ কাৰ্যকালত গঠনমূলক দিহা-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা তহাবধায়ক মহোদয় আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সম্পাদক, সম্পাদিকা সকললৈ আন্তৰিক অভিনন্দন যাঁচিছোঁ।

তাৰোপৰিও আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ তৰ্ক আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ অধীনত তৰ্ক, কুইজ, আকস্মিক বক্তৃতা আদি পৰিচালনাত সহায় সহযোগ কৰা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয় এবছৰীয়া কাৰ্যকালত কৰি অহা অজানিত ভুলৰ বাবে সদৌটিলৈ ক্ষমা বিচাৰি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়

জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ-একতা সভা।

ধন্যবাদেৰে-

নুৰুল আমিন খান

সম্পাদক, তৰ্ক আৰু সুকুমাৰ কলা বিভাগ

ছাত্ৰ একতা সভা

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

সমাজ সেৱা সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ সংগ্ৰাম আৰু জাতীয় মুক্তিৰ হকে আত্মবলিদান দিয়া জ্ঞাত অজ্ঞাত ব্যক্তি সকললৈ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে নিৰ্যাতিত সকললৈ প্ৰতিবেদনৰ শৰাই আগবঢ়ালোঁ।

২০১৪-১৫ ইং বছৰটোৰ বাবে নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাবে মোক নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

এই বেলিও মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰথম দিনাখন মহাবিদ্যালয় সেউজী কৰণ কৰাৰ অৰ্থে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ উদ্যোগত মহাবিদ্যালয় চৌহদত বৃক্ষৰোপন কাৰ্যসূচী সফলতাৰে পালন কৰা হয়। ইয়াত শিক্ষাগুৰুসকলৰ লগতে বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে স্বইচ্ছাই শ্ৰমদান কৰি সেৱাৰ মনোভাৱ প্ৰদৰ্শন কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী তথা মাননীয় শিক্ষাগুৰুসকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত নানা দিশত সহায় আৰু পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা ব্যক্তি সকললৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক মহোদয়ে কাৰ্যক্ষেত্ৰত যি সহায় সহযোগ আগবঢ়াইছিল তাৰ বাবে মই তেখেতলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই তেখেতলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।
তদুপৰি বিভিন্ন দিশত প্ৰয়োজনীয় উপদেশ দিয়া মাননীয় অধ্যক্ষ, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত জ্ঞাত-অজ্ঞাত ভাৱে হোৱা ভুল-ত্রুটিৰ ক্ষমাৰ লগতে আশীৰ্বাদ বিচাৰি মই মোৰ চমু প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা।

ধন্যবাদেৰে-

ৰেজিয়া চুলতানা

সম্পাদিকা, সমাজ সেৱা বিভাগ।

ছাত্ৰ একতা সভা

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



লিখনিৰ পাতনিত যিসকল মহান ব্যক্তিৰ আশ্ৰিত্য চেষ্টাৰ ফলত জ্ঞানৰ মন্দিৰ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ে জন্ম লাভ কৰিছে, সেইসকল স্বনামধন্য ব্যক্তিলৈ যাচিছোঁ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা। তাৰোপৰি অধ্যক্ষ মহোদয় তথা শিক্ষা গুৰু সকললৈও মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

এইখিনিতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে অশেষ কষ্ট কৰি তেওঁলোকৰ অতি মূল্যবান ভোটেৰে মোক ছাত্ৰ একতা সভাৰ সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ পদত নিৰ্বাচিত কৰিছিল আৰু এক গুৰু দায়িত্ব বহন কৰাৰ বাবে সুযোগ দিছিল, সেই সকল বন্ধু-বান্ধৱীক মোৰ অন্তৰৰ গভীৰ স্থানৰ পৰা অশেষ ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

এই বেলি 'ক্ৰীড়া আৰু যুৱ মহোৎসৱ আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ অধীনত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অইন বছৰৰ দৰে এইবাৰো বিভিন্ন সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা যেনে- গীত-মাত, কৌতুক, ভেশচন, নৃত্য আদিৰ জৰিয়তে বহু প্ৰতিযোগীয়ে সুনাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীসকল, সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাবে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি যিমানখিনি কাম কৰাৰ আশা কৰিছিলোঁ বিভিন্ন অসুবিধাৰ বাবে হয়তো সেইখিনি সম্ভৱ নহ'ল।

মোৰ কাৰ্য্যকালত পৰামৰ্শ দি উৎসাহিত কৰা তত্ত্বাৱধায়ক মাননীয় ড° আবুল কাশেম দেৱান আৰু মাননীয় অধ্যাপক প্ৰজ্যোতি দাস মহোদয়লৈ শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ। লগতে যিসকল শিক্ষাগুৰু, বন্ধু-বান্ধৱী তথা দাদা-বাইদেউ সকলে পৰামৰ্শ দি প্ৰেৰণা যোগাইছিল সেই সকলকো জনাইছোঁ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা।

সদৌশেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত আৰু প্ৰতিবেদনৰ ভুল-ভ্ৰুটিবোৰৰ মাজনা বিচাৰি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নতি তথা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুশিক্ষা আৰু দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি এই প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

“জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়।”

“জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা।”

ধন্যবাদেৰে-

আমিনুল হক

সম্পাদক, সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ।

ছাত্ৰ একতা সভা

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



জয় জয়তে যি সকল মহান সমাজ কৰ্মী আৰু বিদ্যানুৰাগীয়ে আমাৰ এই পিছপৰা সমাজক আলোকিত কৰাৰ পৱিত্ৰ মানস আৰু অদম্য হেপাহেৰে এই নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় গঢ় দিছিল, সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে সমূহ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ভক্তি আৰু শ্ৰদ্ধা যাচিছোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে মোক নিৰ্বাচিত কৰি দায়িত্ব বহন কৰিবৰ বাবে সুযোগ দিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ প্ৰতি মোৰ হিয়াভৰা অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

জিৰণি লোৱা মানৱ শৰীৰ-মনৰ এক স্বভাৱগত বৈশিষ্ট্য। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে কলেজত নিয়মীয়া শ্ৰেণী সমূহ শেষ কৰি ক্ষুণ্ণ জিৰণি লোৱাৰ বাবে থকা জিৰণি কোঠাটো আটক ধূনীয়াকৈ সজাবলৈ, উন্নত মানৰ আচুৰাৰ পত্ৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ সম্পাদক আৰু সুযোগ সুবিধাৰ অভাৱত সেইখিনি কাম বাস্তৱত ৰূপদান কৰিব পৰা নাই। মোৰ কাৰ্য্যকালত কিমানখিনি কাম কৰিলোঁ সেইখিনি নিৰ্ণয় কৰাৰ দায়িত্ব ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত এৰি দিলোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকালত 'ক্ৰীড়া আৰু যুৱ মহোৎসৱ আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ কাৰ্যসূচী অনুসাৰে মোৰ বিভাগৰ পৰা ল'ৰাৰ বাবে যি কেইটিমান খেল প্ৰতিযোগিতা পতা হৈছিল তাত ছাত্ৰৰ অংশ গ্ৰহণ আছিল অতিকৈ সন্তোষজনক। আশাকৰো আগলৈ ইয়াক আৰু এক নতুন মাত্ৰা প্ৰদান কৰিব।

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ অধীনত হৈ যোৱা বিভিন্ন খেল প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল। ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ মাজত হৈ যোৱা ৰচী টনা খেলৰ ফলাফল এনেধৰণৰ- ল'ৰাৰ মাজত হোৱা ৰচী টনা খেলত যষ্ঠ সান্মাসিক কলা শাখাৰ দলে জয়ী হয়। তেওঁলোক ক্ৰমে সান্মাসিক কলা শাখাৰ দলে জয়ী হয়। তেওঁলোক ক্ৰমে আমিনুল ইছলাম, বাজিবুল ইছলাম, ৰবুল ইছলাম, স্বহিদুল ইছলাম, জেহেৰুল ইছলাম, খাইৰুল ইছলাম আৰু আনুৰাৰ হুছেইনৰ দল। দ্বিতীয় স্থান দখল কৰিছে দ্বিতীয় সান্মাসিকৰ দল ক্ৰমে- আছানুল হক, জিয়াউৰ ৰহমান, ৰুহুল আমিন, ছাদাম হুছেইন, মকবুল খান, কেৰামত আলী আৰু ছাকিল হাছান।

সেইদৰে ছোৱালীৰ মাজত ৰচী টনা খেলত প্ৰথম স্থান দখল কৰিছে যষ্ঠ সান্মাসিক কলা শাখাৰ দলে। তেওঁলোক ক্ৰমে- শ্বাহমিনা পাৰবীন, তাছলিমা নাছৰিণ, বেহেনা খাতুন, আছমা খাতুন, দিল নাৰাজ পাৰবীন, জাহানাৰা খাতুন আৰু বাশিদা খাতুনৰ দল। দ্বিতীয় স্থান দখল কৰিছে চতুৰ্থ সান্মাসিক দলে। তেওঁলোক ক্ৰমে- বেহেনা নাগৰিক, শ্বিৰীন বকুল, বেজিয়া চুলতানা, চুলতানা আখতাৰ, ৰুকিয়া খাতুন, আৰিফা খাতুন আৰু জান্নাত পাৰবীনৰ দল।

মোৰ দায়িত্বত হৈ যোৱা ল'ৰাৰ মাজত কলহ ভাঙা খেল প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম হৈছে চতুৰ্থ সান্মাসিক কলা শাখাৰ মহিনুৰ ইছলাম আৰু দ্বিতীয় স্থান দখল কৰিছে দ্বিতীয় সান্মাসিক বিজ্ঞান শাখাৰ মনিৰুল ইছলামে। ঠিক সেইদৰে ছোৱালীৰ মাজত হোৱা এই খেলত প্ৰথম হৈছে চতুৰ্থ সান্মাসিক বিজ্ঞান শাখাৰ তাজবিনা পাৰবীন আৰু দ্বিতীয় হৈছে যষ্ঠ সান্মাসিক কলা শাখাৰ হামিদা খাতুন। ইয়াৰ উপৰিও দৰা প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল সমূহৰ ভিতৰত প্ৰথম হৈছে- মোঃ হাফিজুৰ ৰহমানে আৰু দ্বিতীয় হৈছে ৰুহুল আমিন শ্বেখ। আনহাতে তৃতীয় স্থান যুটীয়াভাৱে পাইছে নুৰুল আমিন আৰু নুৰমহম্মদ আলীয়ে।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত নানা পৰামৰ্শ দি উৎসাহিত কৰা তত্ত্বাৱধায়ক মাননীয় ড° ইমৰুল হুছেইন মহোদয়ক মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ লগতে মোৰ বিভিন্ন কামত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। মোৰ অজ্ঞাতে বৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে শিক্ষাগুৰুৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনাৰে এই মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিলোঁ।

জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়।

ধন্যবাদেৰে-

আক্বাচ আলী

সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

ছাত্ৰ একতা সভা

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

Project done by the students of 6th Semester for the Session 2013-14

(A) Education Major

SI No	Name of Students	Title of the Topic	Guide Teacher
1.	Zearul Haque	Environmental Awareness of 12 th Class Students	M. Rahman
2.	Mustaq Newaz Sharif	Women Empowerment	M. Rahman
3.	Saddam Hussain	Women Empowerment	M. Rahman
4.	Dewan Aminul Islam	Problems & Prospects of Pre-Primary Education.	M. Rahman
5.	Hamida Khahen	Pollution Awareness of students of 12 th grade.	M. Rahman
6.	Golam Nabi Azad	Environmental Awareness	M. Rahman
7.	Noori Shamsuddin Ahmed	Problems & Prospects of pre-primary Education.	M. Rahman
8.	Masuma Hasina	Population Awareness of students of 10 th grade.	M. Rahman
9.	Jesmina Khatun	Environmental Awareness.....	M. Rahman
10.	Abu Hassan	Problems & Prospects of Pre-Primary Education	M. Rahman
11.	Habibul Haque	Population awareness of 10 th grade students.	A. K. Ahmed
12.	Babul Hussain	Do	A. K. Ahmed
13.	Mazedur Rahman	Do	A. K. Ahmed

SI No	Name of Students	Title of the Topic	Guide Teacher
14.	Nazma Aktar	Environmental Awareness of school students.	A. K. Ahmed
15.	Saidul Islam	Population Awareness of school students	A. K. Ahmed
16.	Nazima Khatun	Pollution Awareness of 12 th class students	A. K. Ahmed
17.	Mohibur Rahman	Problems & Prospects of Pre-Primary Education.	R. Ali
18.	Azhar Ali	Do	R. Ali
19.	Anjuwara Khatun	Women Empowerment.	M. Rahman
20.	Amirul Islam	Do	R. Ali
21.	Delbar Rahman	Population Awareness of students of 10 th grade.	R. Ali
22.	Moynal Haque	Survey on problems & prospects of pre-primary education.	R. Ali

(B) History Major

SI No	Title of the project	Name of the Guide
1.	Importance of Moinbari Satra as a historical place. by- Amirul Islam.	Dr. Sorman Ali
2.	Womens Education in greater Kalgachia Area. by-Abdul Awal	Dr. Sorman Ali
3.	Erosion of River Beki and its impact on socio-economic status of greater Kalgachia Area. by-Tasikul Islam	Abul Kalam Azad
4.	Historical importance of the battle of Hadira Choki. by- Sofiur Rahman	Dr. Sorman Ali
5.	A field study on Socio-economic condition of 90 No. SONABARI GAON Parnchayat under greater Kalgachia Area. by-Shahidul Islam	Ismail Hussain Sikdar
6.	A field study on Socio-economic status of Bonghugi Gaon Panchayat under Barpeta District. by-Shahnoor Alom	Abul Kalam Azad

(C) Arabic Major

SI No	Name of Student	Title of the Topic	Name of Guide
1.	Nazrul Islam	Abul A'Ala Al-Ma'arri and his contribution to Arabic Poetry.	Moksed Ali
2.	Md. Zakaria Alom	Outstanding poets of Abbasid Period and their poetry.	Moksed Ali
3.	Bazlul Basid	Achievements of Abbasid Caliphs in the Scientific Field.	Moksed Ali
4.	Md. Kamal Hussain	A study of Imam Ghazali and his contribution.	A. R. Dewan
5.	Shahida Khatun	A study of Al-Mutanabbi and his poetry.	A. R. Dewan
6.	Md. Jahidul Islam	A study of Maqama and the Maqama writers	A. R. Dewan
7.	Md. Zakir Hussain	Outstanding poets of Abbasid period and their poetry.	A. R. Dewan
8.	Md. Abu Saiyed	A study of Al-Jahiz and his contribution to Arabic Prose.	A. R. Dewan
9.	Muktadir Hussain	A study of Al-Kutub Al Sitta and its contribution	A. R. Dewan

(D) Zoology Major

Roll Nos.	Title of the Project	Name of the Guide
0035	Study on Health status of women (in age group 18-25) in the village Balarbhita District- Barpeta (Assam) By- Saiful Islam	S. Alam
0040	Diversity of Butterflies in Bamungaon Reserve forest of Bongaigaon District, Assam. By- Jahidul Islam	S.K. Sarkar
0042	Determination of BMI (Body Mass Index) of Women (in age group 18-38) in the village Bonghugi, District Barpeta (Assam) By- Almina Talukdar	S. Alam
0043	Ichthyofauna and its Diversity in Manas River By- Delowara Khatun	Dr. A. K. Dewan
0044	Studies on the Diversity and Ecology of Avifauna of Kalgachia G.P. under Rupsi Block, District Barpeta (Assam) By- Habiba Ahmed	L.R. Saikia
0047	Natural Products used by the Farmers of Kalgachia Gaon Panchayat for the control of pests. By- Lozima Talukdar	Dr. M.S. Sheikh
0048	Status of Butterflies in Bamungaon Reserve forest of Bongaigaon District, Assam. By- Mabiya Khatun	S.K. Sarkar
0049	Hazards of Chemical Pesticides under Kalgachia Gaon Panchayat area, District Barpeta, (Assam) By- Nasmina Parbin	Dr. M.S. Sheikh
0051	Studies on the Diversity and Ecology of Fishes of Balaisuti Beel under Kalgachia Revenue Circle, District- Barpeta (Assam) By- Roushonara Khatun	L.R. Saikia

(E) Assamese Major

Sl No	Title of the project	Name of the Guide
১।	বৃহত্তৰ গুনিয়ালগুৰী অঞ্চলৰ লোক সংস্কৃতিৰ এক ক্ষেত্রভিত্তিক অধ্যয়ন — ফৰিদা খাতুন	নিতু চহৰীয়া
২।	অসমৰ লোক ঔষধ আৰু লোক চিকিৎসা — নাছিমা খাতুন	নিতু চহৰীয়া
৩।	অসমীয়া সমাজত প্রচলিত সাধুকথা — ছানিয়াৰা খাতুন	নিতু চহৰীয়া
৪।	অসমীয়া সংস্কৃতিত 'বাঁহ' — ৰুহল আমিন	নিতু চহৰীয়া
৫।	লোক সংস্কৃতিত আৰ্শীবাদ, গালি, শাওঁ-শপনি, শপত, পাপ আৰু প্ৰায়শ্চিত্ত। — তাহমিনা খাতুন	নিতু চহৰীয়া
৬।	অসমৰ ফাকুৱা উৎসৱঃ এক বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন — ছাবিনা ইয়াছমিন।	নিতু চহৰীয়া
৭।	অসমৰ কুটীৰ শিল্পঃ এক অধ্যয়ন — নজৰুল ইছলাম	নিতু চহৰীয়া
৮।	অসমীয়া আৰু মুছলমান সমাজত প্রচলিত বিয়াগীত ঃ এক অধ্যয়ন — জিয়াৰুল হক	নিতু চহৰীয়া
৯।	অসমৰ পুৰণি খেল-ধেমালিঃ এটি সামগ্ৰিক আলোচনা — ছাহেদ আলী।	নিতু চহৰীয়া
১০।	মিঞা সমাজত প্রচলিত ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান — জহেৰ খান	নিতু চহৰীয়া
১১।	অসমৰ লোক উৎসৱঃ এক অধ্যয়ন — হাবিজা খাতুন।	নিতু চহৰীয়া

Results of TDC 6th Semester Final Examination having CGPA 6.0 and above during 2014

SI No	SI No	CGPA	Department & Category
01	Azahar Ali	7.5	Education (M)
02	Abdul Awal	6.1	History (M)
03	Azimul Hoque	6.1	BA (G)
04	Amirul Islam	6.5	History (M)
05	Abdul Kalam Azad	6.4	BA (G)
06	Atowar Rahman	6.4	Education (M)
07	Abdur Rouf	6.3	Pol. Science (M)
08	Almamon Shiraji	7.3	Pol. Science (M)
09	Abdul Wahab Mondal	6.3	Pol. Science (M)
10	Bazul Basid	7.8	Arabic (M)
11	Babul Hussain	6.4	Education (M)
12	Dewan Aminul Islam	6.7	Education (M)
13	Habibul Hoque	6.9	Education (M)
14	Hafizur Rahman	8.7	Education (M)
15	Hanif Uddin Mondal	6.4	Pol. Science (M)
16	Lutfor Rahman	7.4	Education (M)
17	Md Abu Saiyed	8.0	Arabic (M)
18	Moinal Hoque	6.9	Education (M)
19	Md Kamal Hussain	6.1	Arabic (M)
20	Mostak Newaj Sharif	6.1	Education (M)
21	Majedur Rahman	7.4	Education (M)
22	Md Siddique Hussain	6.1	Pol. Science (M)
23	Md Zakaria Alom	7.7	Arabic (M)
24	Md Zakir Hussain	6.4	Arabic (M)
25	Md Zahidul Islam	6.8	Arabic (M)
26	Nazrul Islam	6.9	Pol. Science (M)
27	Nazrul Islam	6.3	Arabic (M)

SI No	SI No	CGPA	Department & Category
28	Nur Mohammed Ali	6.1	BA (G)
29	Nuri Shamsuddin Ahmed	8.4	Educatin (M)
30	Nasir Uddin	6.4	Pol. Science (M)
31	Oliur Rahman	6.3	Pol. Science (M)
32	Ruhul Amin	6.3	BA (G)
33	Ruhul Amin	8.1	Education (M)
34	Saddam Hussain	7.2	Education (M)
35	Shoriful Islam	6.0	Education (M)
36	Saidul Islam	6.8	Education (M)
37	Sofiur Rahman	7.6	History (M)
38	Zahangir Alom	6.0	Pol. Science (M)
39	Anisa Khatun	7.1	Philosophy (M)
40	Aklima Khatun	7.6	Pol. Science (M)
41	Elima Choudhry	6.4	Pol. Science (M)
42	Halida Khatun	6.6	Assamese (M)
43	Halima Khatun dewan	6.3	Philosophy (M)
44	Hamida Khatun	6.8	Education (M)
45	Jesmina Khatun	6.5	Education (M)
46	Masuma Hasina	6.7	Education (M)
47	Mofida Khatun	8.3	Education (M)
48	Nurjahan Ahmed	7.1	Assamese (M)
49	Nazma Akhtar	6.5	Education (M)
50	Norjahan Khatun	6.9	Assamese (M)
51	Narzina Khatun	6.8	Pol. Science (M)
52	Saleha Khatun	6.6	Assamese (M)
53	Shahida Khatun	6.4	Arabic (M)
54	Tahmina Khatun	6.9	Philosophy (M)
55	Md Rohul Alom	6.2	Chemistry (M)
56	Rajibul Islam Khan	6.0	B. Sc. (G)
57	Afluza Begum	6.8	Chemistry (M)
58	Nazmina Parbin	7.4	Zoology (M)
59	Samina Easmin	7.6	Chemistry (M)
60	Hasina Ahmed	6.5	Chemistry

Ex. Editors & Editress

Issue	Name	Session
1st	Rafiqul Islam	1979-80
2nd	L. M. Khan	1981-82
3rd	M. Mazedur Rahman	1982-83
4th	Rustom Ali Ahmed	1983-84
5th	Miss Mahmuda Khanam	1984-85
6th	Nurul Islam	1985-86
7th	M.U. Ahmed	1986-87
8th	A.S. Ahmed	1987-88
9th	A. H. Ali	1988-89
10th	M.A. Rahman	1989-90
11th	Rafiqul Islam	1990-91
12th	Shahjahan Ali (Shazamal)	1991-92
13th	Muzammel Hussain	1992-93
14th	Zahidul Islam	1993-94
15th	Zakir Hussain	1994-95
16th	Helal Uddin	1995-96
17th	Azad Hussain Sarif	1996-97
18th	Nurul Islam	1997-98
19th	Late Shahjahan Ahmed	1998-99
20th	Dost Hafizur Rahman	2001-02
21th	Rofiqul Islam	2002-03
22nd	Shahjahan Ali	2003-04
23rd	Rafikul Islam	2005-06
24th	Atiqur Rahman	2008-09
25th	Ashan Ali (In-charge)	2010-11
26th	Saiful Islam	2012-13

৪৪তম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন অনুষ্ঠানের বিশেষ মুহূর্ত সমূহ



কবিতা আবৃত্তি বিশেষ মুহূর্ত



তর্ক প্রতিযোগিতার উদ্বোধনী অনুষ্ঠান



বার্ষিক প্রতিবেদন পাঠ করা অবস্থাত ছাত্র একতা সভার সাধারণ সম্পাদক



বিজ্ঞান আক সাংস্কৃতিক প্রদর্শনী উদ্বোধন মুহূর্ত



বাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগের প্রাচীর পত্রিকা ইনার ভয়েস উদ্বোধনী



বিজ্ঞান আক সাংস্কৃতিক প্রদর্শনীর শ্রদ্ধা বিচারক মণ্ডলী

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন শিতানত পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত শ্ৰেষ্ঠ দল আৰু প্ৰতিযোগী সকল



গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বিজ্ঞান আৰু কলা) চূড়ান্ত পৰীক্ষাত (২০১৪ ইং বৰ্ষ)

সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হোৱা মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ একাংশ



Anisa Khatun
(Philosophy Major)



Nuri Shamsuddin Ahmed
(Philosophy Major)



Hanif Uddin Mandol
(Pol. Science Major)



Nasir uddin
(Pol. Science Major)



Oliur Rahman
(Pol. Science Major)



Elima Choudhury
(Pol. Science Major)



Siddique Hussain
(Pol. Science Major)



Baharul Islam
(Pol. Science Major)



Nazrul Talukdar
(Pol. Science Major)



Al Mamon Shiraji
(Pol. Science Major)



Sofiur Rahman
(History Major)



Nur Mohammad Ali
General.



Samina Easmin
(Chemistry Major)



Afluza Begum
(Chemistry Major)



Ruhul Amin
(Chemistry Major)



Nasmina Parbin
(Zoology Major)

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বিজ্ঞান আৰু কলা) চূড়ান্ত পৰীক্ষাত (২০১৪ ইং বৰ্ষ)
সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হোৱা মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ একাংশ



Halida Khatun
(Assamese Major)



Nurjahan Ahmed
(Assamese Major)



Shahida Khatun
(Arabic Major)



Md Kamal Hussain
(Arabic Major)



Md Zakir Hussain
(Arabic Major)



Md Zahidul Islam
(Arabic Major)



Hamida Khatun
(Education Major)



Hafizur Rahman
(Education Major)



Mustaque Newaz Sharif
(Education Major)



Lutfur Rahman
(Education Major)



Mofida Khatun
(Education Major)



Babul Hussain
(Education Major)



Moynal Hoque
(Education Major)



Saddam Hussain
(Education Major)

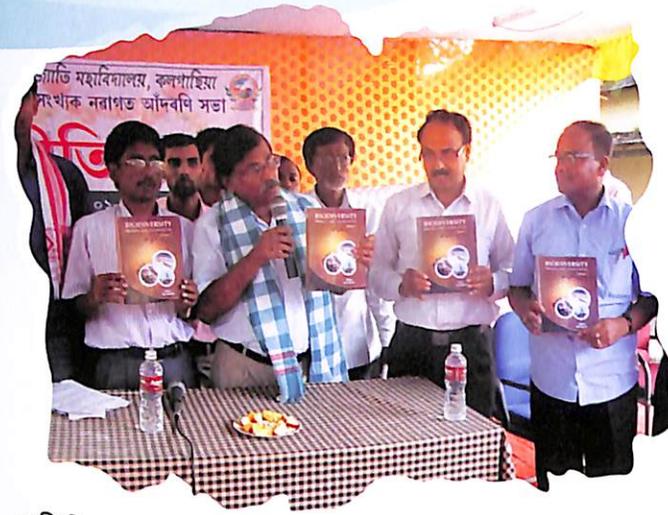


Ruhul Amin.
(Education Major)

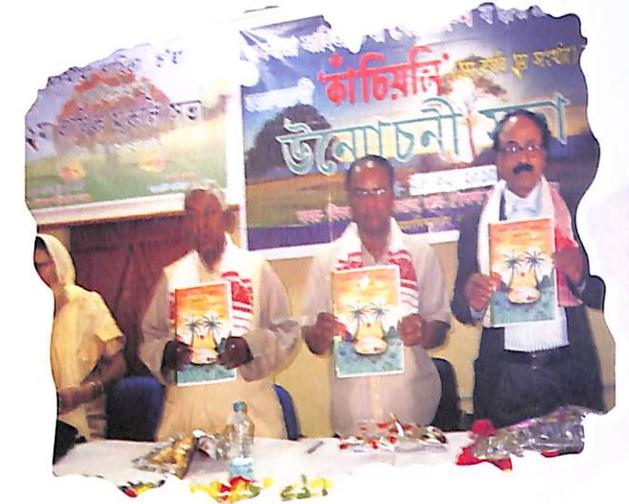


Tahmina Khatun
(Philosophy Major)

মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ বিশেষ মুহূৰ্ত্ত সমূহ



প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আন্তৰ্জাতিক পৰ্যায়ৰ পুথি উন্মোচন
কৰা অৱস্থাত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ড० অৱনী কুমাৰ ভাগৱতি



অসমীয়া বিভাগৰ দ্বাৰা ৰচিত
কাঁচিয়লি উন্মোচনৰ এটি বিশেষ মুহূৰ্ত্ত



মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ সৈতে
ৰাষ্ট্ৰীয় একতা দিৱস উদ্‌যাপন সমাদল



শিক্ষক দিৱস উদ্‌যাপনৰ এটি মুহূৰ্ত্ত



ৰাষ্ট্ৰীয় বিজ্ঞান দিৱস উদ্‌যাপনৰ এটি মুহূৰ্ত্ত



অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপিকা
ছেয়দা মেহৰুমেছা বাইদেউৰ বিদায় সভাখনৰ এটি মুহূৰ্ত্ত

